

**SOUBORNÉ INFORMACE
COMPREHENSIVE INFORMATION
INFORMACJE OGÓLNE**

**Ročník Volume Rocznik
2005**

Informace o regionech, městech a obcích
Information on regions, towns and municipalities
Informacje o regionach, miastach i gminach

Olomouc, leden 2006
Olomouc, January 2006
Olomouc, Styczeń 2006

Kód publikace: 13-7114-05
Publication code: 13-7114-05
Kod publikacji: 13-7114-05

Č. j.: 50/2006
Ref. no: 50/2006
Nr ewid.: 50/2006

Euroregion Praděd Euroregion Pradziad

Zpracovaly *Prepared by* Opracowali:
Ředitelé reprezentací *Directors* Dyrektorzy:

Kontaktní osoba *Contact person* Kontakt:

ČSÚ KR Olomouc, KR Ostrava, US Opole
Ing. Naděžda Demlová, Ing. Jaromír Kartous,
Dr Kazimierz Teleguj
Ing. Joanna Pozdíšková tel: +420 585 731 528
e-mail: joanna.pozdiskova@czso.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na internetových stránkách ČSÚ na Internetu:

[WWW.CZSO.CZ](http://www.czso.cz)

*Are you interested in the latest data on inflation, GDP, population, average wages, etc? Open the CZSO website **[WWW.CZSO.CZ](http://www.czso.cz)**, then.*

Interesują Państwa najnowsze dane dotyczące inflacji, PKB, ludności, średnich zarobków, itp? Jeżeli tak, to znajdziecie je na stronie internetowej Czeskiego Urzędu Statystycznego:

[WWW.CZSO.CZ](http://www.czso.cz)

ISBN: 80-250-1063-5

© Český statistický úřad, Krajská reprezentace Olomouc a Ostrava, 2005

© Czech Statistical Office, Regional Offices Olomouc and Ostrava, 2005

© Czeski Urząd Statystyczny, Oddział Olomouc i Ostrava, 2005

OBSAH

Předmluva	4
Metodické vysvětlivky.....	7
Mapa Euroregionu Praděd.....	11
Charakteristika obcí Euroregionu Praděd – česká část.....	12
Charakteristika obcí Euroregionu Praděd – polská část.....	47
Tabulková část – vybrané ukazatele.....	60
Tabulková část – SLDB 2001 a NSP 2002.....	89

CONTENTS

<i>Preface</i>	5
<i>Methodological notes</i>	7
<i>Map of Euroregion Praděd</i>	11
<i>Characteristics of Euroregion Praděd municipalities – Czech part</i>	12
<i>Characteristics of Euroregion Praděd municipalities – Polish part</i>	47
<i>Tables part – selected indicators</i>	60
<i>Tables part – Population and Housing Census in Czech republic (2001) and in Poland (2002)</i>	89

SPIS TREŚCI

Przedmowa	6
Uwagi metodyczne.....	7
Mapa Euroregionu Pradziad	11
Charakterystyka gmin Euroregionu Pradziad – czeska część.....	12
Charakterystyka gmin Euroregionu Pradziad – polska część.....	47
Część tabelaryczna – wybrane wskaźniki.....	60
Część tabelaryczna - SLDB 2001 w Czechach i NSP 2002.....	89

ÚVOD

Euroregiony jako rozvíjející se forma spolupráce přes hranice států pociťují potřebu vzájemné informovanosti o ekonomickém a sociálním vývoji. Vhodným zdrojem těchto informací jsou statistické přehledy o členských obcích euroregionu.

Předkládaná publikace „Euroregion Praděd“ je prvním společným dílem, které vydávají Urząd Statystyczny v Opole a Český statistický úřad, Krajské reprezentace v Olomouci a v Ostravě. Vychází v tištěné a současně v rozšířené elektronické verzi a je zpracována trojjazyčně s česko-polsko-anglickým textem.

Euroregion Praděd je jedním z pěti euroregionů působících v česko-polském pohraničí. Vznikl v roce 1997 v Jeseníku uzavřením „Rámcové dohody“, kterou podepsali zástupci polského „Sdružení pro rozvoj obcí povodí Osoblahy“ a „Turistický svaz země nyské“ a českého „Sdružení měst a obcí okresů Bruntál a Jeseník“.

Hlavním cílem ustavení Euroregionu byla a je snaha rozvíjet přátelské a vzájemně výhodné vztahy mezi Českou republikou a Polskem navazující na společné kulturně-historické kořeny této oblasti.

Euroregion je symbolicky pojmenován Praděd podle nejvyšší hory Jeseníků (1 492 m nad mořem). Geograficky zahrnuje na polském území jihozápadní a střední část Opolského vojvodství a z české strany severní část Olomouckého kraje a severozápadní část Moravskoslezského kraje.

Podle územně-správního uspořádání je ve sdružení Euroregionu Praděd z Polska 25 obcí Opolského vojvodství a z České republiky 70 obcí, z nichž je 22 z kraje Olomouckého a 48 z Moravskoslezského kraje. Euroregion nemá jedno společné centrum, ale sídlem české části je Vrbno pod Pradědem a pro polskou stranu je to Prudník.

Euroregion Praděd se orientuje na podporu spolupráce zejména v těchto oblastech:

- územní plánování, ochrana životního prostředí a zvyšování hospodářské a životní úrovně,
- turistika, sport, rekreace, věda, osvěta, kultura, umění a ochrana zdraví,
- mezilidské vztahy a výměna zkušeností z výchovy dětí a mládeže,
- doprava a spoje, včetně rozvoje hraničních přechodů a modernizace silniční sítě,
- vzájemná pomoc při požárech a jiných živelních katastrofách,
- obnova venkova a zemědělství.

Publikace se skládá ze dvou částí. V první je stručná charakteristika jednotlivých obcí, historie jejich vzniku a ekonomicko-sociálního vývoje. Ve druhé části jsou v tabulkách za období let 1996 – 2004 srovnatelné údaje za Euroregion jako celek a v členění za českou a polskou část. U příležitosti vydání této publikace vyslovujeme poděkování zastupitelským orgánům členských obcí „Euroregionu Praděd“ za poskytnutá data a za doplňující informační podklady a oběma národním kancelářím ve Vrbně pod Pradědem a v Prudniku za spolupráci a podporu, které jsme při této práci využili.

Předpokládáme, že v takto koncentrované srovnatelné podobě budou prospěšné jim i všem dalším zájemcům o euroregionální problematiku.

Ředitelka KR Olomouc
Ing. Naděžda Demlová

Ředitel KR Ostrava
Ing. Jaromír Kartous

Ředitel US Opole
Dr. Kazimierz Teleguj

PREFACE

The development of cross-border cooperation, growing interest of its effects and a need for information about social and economic situation of partner communes are key reasons of presentation statistical data and describing characteristic features of activity of the overborder structures – euroregions.

This publication was prepared within the framework of the Agreement on Cooperation among the Statistical Office in Opole, the Statistical Offices in Olomuniec and Ostrava as well as the Pradziad Euroregion Bureau in Prudnik. It was the first joint project in Polish-Czech-English edition available as a book and as an expanded version on a CD-ROM.

The Pradziad (Czech: Praded) Euroregion is one of the five euroregions acting in the Polish-Czech border regions. In 1997 the frame agreement was signed in Jeseník concerning the creation of euroregion by the representatives of the Association of Communes' Development of the Osobłoga River Basin and the Tourist Union of the Nysa Region from the Polish side and by the association of Czech towns and communes from Bruntal and Jeseník region.

The main objective of establishment of the Euroregion was a desire of developing friendly and mutually profitable contacts between The Czech Republic and Poland as well as taking care of preservation of common cultural heritage.

The Euroregion as an over bordered agreement of Polish and Czech communes' associations includes the Polish side with the south-western and middle part of Opolskie Voivodship and the Czech side with the north part of Olomunc Land and the north-western part of Moravskoslezský Land. The name comes from the highest peak of Jesioniki – Praded (1 492 m above the sea level).

In Polish section of the Euroregion there are 25 gminas from 5 powiats of Opolskie Voivodship. The Czech section of Euroregion consists of 70 municipalities. The Euroregion seats are located in Prudnik (Poland) and in Vrbno pod Pradedem (Czech).

The co-operation in Euroregion concerns:

- planning of spatial economy, environment protection and economic development ;*
- development of tourism, sport, recreation, education, culture, art and health care;*
- development of the contacts of the inhabitants of both sides and exchange of accomplishments in youth education;*
- development of transport and communications as well as building a cross border point network with road modernization;*
- warning against and fighting with natural disasters;*
- restoration of rural areas and agriculture.*

The publication consists of two parts. The first part presents general characterization of gminas and the main directions of social-economic development. It is supplied with graphics.

The second part comprises tables with comparable statistical data for the Euroregion as total and covering different aspects of every national part for 1996 – 2004.

In presenting the Pradziad Euroregion publication I would like to thank local self-government entities for their assistance in providing the data that were used in this publication.

It is my hope that presented data will satisfy the Readers looking for necessary information about euroregions.

Kazimierz Teleguj

*Director
of the Statistical Office
in Opole*

Naděžda Demlová

*Director
of the Statistical office
in Olomouc*

Jaromír Kartous

*Director
of the Statistical Office
in Ostrava*

PRZEDMOWA

Rozwój współpracy transgranicznej, rosnące zainteresowanie jej efektami oraz zapotrzebowanie na informacje o sytuacji społeczno-gospodarczej w gminach partnerskich wśród wielu środowisk, stwarza potrzebę dostarczania informacji statystycznych, a także przybliżania istoty funkcjonowania ponadgranicznych struktur jakimi są euroregiony.

W ramach porozumienia pomiędzy Urzędem Statystycznym w Opolu, Urzędami Statystycznymi w Ołomuńcu i Ostrawie oraz Biurem Euroregionu Pradziad w Prudniku opracowana została pierwsza wspólna publikacja „Euroregion Pradziad”, którą wydano w języku polsko-czesko-angielskim w dwóch wersjach: książkowej oraz rozszerzonej na płycie kompaktowej.

Euroregion Pradziad jest jednym z pięciu euroregionów funkcjonujących w pasie polsko-czeskiego pogranicza. Umowę ramową o jego utworzeniu podpisano w 1997 roku w Jeseniku (ze strony polskiej przedstawiciele Stowarzyszenia Rozwoju Gmin Dorzecza Osobłogi i Unii Turystycznej Ziemi Nyskiej oraz ze strony czeskiej przedstawiciele stowarzyszenia miast i gmin z terenu powiatów Bruntal i Jeseník).

Głównym celem powołania Euroregionu stało się dążenie do rozwijania przyjaznych i wzajemnie korzystnych kontaktów między Republiką Czeską i Rzeczpospolitą Polską oraz zachowanie wspólnego dziedzictwa kulturowego.

Euroregion jako ponadgraniczne porozumienie polskich i czeskich stowarzyszeń gmin obejmuje po stronie polskiej południowo-zachodnią i środkową część województwa opolskiego oraz po stronie czeskiej północną część kraju ołomunieckiego i północno-zachodnią część kraju morawsko-śląskiego. Nazwa Euroregionu wywodzi się od najwyższego szczytu Jesioników – Pradziada (1 492 m n.p.m.).

Polską część Euroregionu tworzy 25 gmin z terenu pięciu powiatów województwa opolskiego, natomiast czeską 70 gmin. Siedziba części polskiej znajduje się w Prudniku, a czeskiej w Vrbnie pod Pradziadem.

Podejmowana w Euroregionie współpraca dotyczy:

- planowania gospodarki przestrzennej, ochrony środowiska naturalnego i rozwoju gospodarczego,*
- rozwoju turystyki, sportu, rekreacji, oświaty, nauki, kultury, sztuki i ochrony zdrowia,*
- rozwijania kontaktów międzyludzkich i wymiany osiągnięć w wychowywaniu młodzieży,*
- rozwoju transportu i łączności oraz budowania sieci przejść granicznych połączonej z modernizacją dróg,*
- przeciwdziałania klęskom żywiołowym,*
- odnowy wsi i rolnictwa.*

Publikacja składa się z dwóch części. W części pierwszej przedstawiona została ogólna charakterystyka poszczególnych gmin, która przybliży odbiorcy obraz i specyfikę danego regionu oraz główne kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego. Zamieszczony materiał wzbogacono ilustracjami graficznymi.

Część druga prezentuje w formie tabelarycznej porównywalne dane statystyczne dotyczące Euroregionu jako całości oraz każdej jego narodowej części w latach 1996 - 2004.

Przekazując Państwu publikację „Euroregion Pradziad” składamy podziękowanie jednostkom samorządu terytorialnego za współpracę i przekazane informacje, które zostały wykorzystane w realizacji tego wydawnictwa.

Jednocześnie wyrażam nadzieję, że zaprezentowane informacje okażą się przydatne dla wielu odbiorców zainteresowanych problematyką euroregionalną.

Dyrektor KR Olomouc
Ing. Naděžda Demlová

Dyrektor KR Ostrava
Ing. Jaromír Kartous

Dyrektor US Opole
Dr Kazimierz Teleguj

METODICKÉ VYSVĚTLIVKY
METHODOLOGICAL NOTES
UWAGI METODYCZNE

1. Data v publikaci jsou uvedena podle hranic Euroregionu k 31. 12. 2004.

Data in the publication are presented according to administrative borders within the Euroregion division as of 31 XII 2004.

Dane zamieszczone w publikacji podano według granic administracyjnych Euroregionu obowiązujących w dniu 31 XII 2004 r.
2. **NUTS** (*La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques*) – systém jednotné struktury územních jednotek.

NUTS – Nomenclature of Territorial Units for Statistics obligatory in countries of the EU; NTS – Nomenclature of Territorial Units for Statistics obligatory in Poland compiled on the basis of the NUTS.

NUTS – Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych obowiązująca w krajích UE; **NTS** – Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych obowiązująca w Polsce, opracowana na podstawie NUTS.
3. **Index stáří** – podíl obyvatel ve věku 60 a více let na obyvatelstvo ve věku 0-14 let.

The population ageing rate is calculated as the share of population aged 60 and more in the population aged 0 – 14.

Wskaźnik starzenia ludności obliczono jako udział ludności w wieku 60 lat i więcej w liczbie ludności w wieku 0 – 14 lat.
4. **Ekonomicky aktivní** – jsou zahrnuty všechny osoby, které při sčítání osob uvedly, že patří mezi zaměstnané osoby, zaměstnavatele, samostatně činné, pracující důchodce, pracující studenty a učně, ženy na mateřské dovolené v trvání 28 resp. 37 týdnů, osoby v základní, náhradní nebo civilní vojenské službě, ve vazbě a výkonu trestu nebo osoby nezaměstnané. **Nezaměstnaní** – všechny osoby 15leté a starší, které byly v rozhodný okamžik sčítání bez práce, hledaly aktivně práci a byly připraveny k nástupu do práce.

Among Economically active persons are included all persons who stated in the census questionnaire- persons that they belong to employees, employers, self-employed, working pensioners, working students and apprentices, women on maternity leave 28 or 37 weeks, temporary members of the armed forces, alternative military service or community service, in custody and imprisoned or unemployed. Unemployed are all persons aged over 15 who were in the decisive moment without work, were actively seeking for work and were prepares to start work.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne. **Pracujący** obejmują: osoby w wieku 15 lat i więcej, które w czasie NSP 2002 wykonywały pracę przynoszącą dochód albo pomagały w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej; oraz osoby, które nie wykonywały pracy (np. z powodu choroby, urlopu), ale formalnie ją miały. Za **bezrobotne** uznano osoby, które podczas spisu nie były osobami pracującymi, aktywnie poszukiwały pracy i były gotowe podjąć pracę.
5. **Ekonomicky neaktivní** – nepracující důchodci, ostatní nepracující osoby s vlastním zdrojem obživy, nepracující žáci, studenti a učni, osoby v domácnosti, děti předškolního věku a ostatní závislé osoby.

Economically not active persons are not working pensioners, not working persons-others with own means of support, not working pupils, students and apprentices, homemakers, pre-school children and other dependent persons.

Bierni zawodowo – zaliczono tu osoby, které nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.
6. **Míra ekonomické aktivity** – počet ekonomicky aktivních celkem k obyvatelstvu ve věku 15 a více let.

The activity rate is calculated as the share of economically active persons in the total population (aged 15 and more) and in a given group.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

7. **Ukazatel zaměstnanosti** – počet pracujících (zaměstnaných) celkem k obyvatelstvu 15 a více let.
The employment rate is calculated as the share of employed persons in the total population (aged 15 and more) and in a given group.
Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.
8. **Nezaměstnanost – neumístění uchazeči o zaměstnání** jsou občané trvale bydlící v příslušné oblasti, kteří nejsou v pracovním nebo obdobném vztahu k zaměstnavateli, ani nevykonávají samostatnou výdělečnou činnost, a kteří požádali úřad práce o zprostředkování vhodného zaměstnání.
Unemployed job applicants are citizens staying permanently in respective areas, who have no formal job or similar attachment to any employer, are not gainfully self-employed, and have asked an employment agency to find a job for them.
Bezrobotny – osoba nie zatrudniona i nie wykonująca innej pracy zarobkowej, zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy, nie ucząca się w szkole w systemie dziennym, zarejestrowana we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy.
9. **Hospodařící domácnost** – tvoří společně bydlící osoby, které společně hospodaří, tj. hradí hlavní výdaje domácnosti, jako je strava, náklady na bydlení aj. Společné hospodaření uváděly i děti, které do příslušné domácnosti patřily, i když samy na výdaje domácnosti nepřispívaly. Podnájemníci a jejich rodiny tvoří vždy samostatnou hospodařící domácnost. Hospodařící domácnost může být tvořena jednou nebo více cenзовými domácnostmi.
The household is understood as a group of related or unrelated persons, living together and earning their living collectively. Persons, who maintain themselves individually, constitute one-person household.
Przez **gospodarstwo domowe** rozumie się zespół osób spokrewnionych i niespokrewnionych mieszkających razem i utrzymujących się wspólnie. Osoby utrzymujące się samodzielnie tworzą jednoosobowe gospodarstwo domowe.
10. **Trvale obydlený byt** – je byt, ve kterém má alespoň jedna osoba trvalý nebo dlouhodobý pobyt.
Permanently inhabited dwelling is regarded as such, in which one or more people were surveyed and at least one of these people was acknowledged to be a permanent inhabitant.
Za **mieszkanie zamieszkałe stale** uznano takie, w którym spisano jedną lub więcej osób i co najmniej jedną z tych osób uznano za faktycznie stale zamieszkałą.
11. **RES (registr ekonomických subjektů)** – jsou zde evidovány ekonomické subjekty, tj. právnické osoby, organizační složky státu a dále fyzické osoby, které mají postavení podnikatele. Obchodní společnosti zahrnují veřejné obchodní společnosti, společnosti s ručením omezeným, komanditní společnosti a akciové společnosti.
The term entities of the national economy is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity recorded in the REGON register.
Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zarejestrowane w rejestrze REGON.
12. **OKEČ** – Odvětvová klasifikace ekonomických činností.
CZ – NACE Industrial Classification of Economic Activities
PKD – Polska Klasyfikacja Działalności
13. **Průmysl (C+D+E)**
C Těžba nerostných surovin (těžba energetických surovin, těžba ostatních nerostných surovin)
D Zpracovatelský průmysl
E Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody
Industry (C+D+E)
C Mining and quarrying (mining and quarrying of energy producing materials, mining and quarrying, except of energy producing materials).

D Manufacturing (manufacture of food products, beverages and tobacco, manufactures of textiles, of wearing apparel, manufactures of wood and products of wood and cork, except furniture, manufacture of articles of straw and plaiting materials, manufacture of pulp, paper and paper products, publishing, printing and reproduction of recorded media, manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel, manufacture of chemicals and chemical products, manufacture of rubber and plastic products, manufacture of other non-metallic mineral products, manufacture of basic metals, manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment, manufacture of machinery and equipment n.e.c., manufacture of office machinery and computers, manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c., manufacture of radio, television and communication equipmen and apparatus, manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks, manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers, manufacture of other transport equipment, manufacture of furniture, manufacturing n.e.c.

E Electricity, gas and water supply

Przemysł (C+D+E)

C Górnictwo

D Przetwórstwo przemysłowe

E Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę

14. F Stavebnictví

F Construction

F Budownictwo

15. G Obchod (obchod, opravy motorových vozidel a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost).

G Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods.

G Handel i naprawy

16. Fyzická osoba – (zapsaná či nezapsaná do obchodního rejstříku), podnikající dle živnostenského zákona

Natural persons, whether or not incorporated, in business in compliance with.

101 – Unincorporated natural person-tradesman

102 – Incorporated natural person-tradesman

421 – Non-resident

Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, osoba której działalność jest wpisana do ewidencji działalności gospodarczej i inna osoba prowadząca działalność na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

17. Družstva (právní forma 205)

Cooperatives (cooperatives proper – legal form 205)

Spółdzielnie (forma prawna 205)

18. Státní podnik (právní forma 301)

State-owned financial institution (legal form 301)

Przedsiębiorstwa państwowe (forma prawna 301)

19. Obchodní společnosti – zahrnují veřejné obchodní společnosti, společnosti s ručením omezeným, komanditní společnosti a akciové společnosti.

Business companies and partnerships include general commercial partnerships, limited liability companies, limited partnerships and joint-stock companies.

Spółki handlowe – obejmują spółki jawne, komandytowe, partnerskie, komandytowo – akcyjne, akcyjne oraz spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

20. V polské části jsou přepočítané údaje na 1 000 nebo na 10 000 obyvatel u stavu ke konci roku (např. počet lůžek, subjekty RES), počítané ze stavu obyvatel k 31. 12., a data týkající se jevu během roku např. pohybu obyvatelstva – jsou počítané ze stavu k 30. 6. **V české části** jsou údaje **přepočítané na 1 000 nebo 10 000 obyvatel** vypočítané vždy ze středního stavu obyvatel tj. k 1. 7.

When computing per 1 000 and 10 000 population in Polish part as of the end of a year (e.g. the number beds entities of the national economy), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g. vital statistics) – as of 30 VI. When computing per 1 000 and 10 000 population in Czech part are used Mid-year population (i.e. population at 1 July of the reference year).

W części polskiej przy przeliczaniu na 1 000 i na 10 000 ludności danych według stanu w końcu roku (np. liczba łóżek, podmiotów gospodarki narodowej), przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności) – według stanu w dniu 30 VI. **W części czeskiej przy przeliczaniu na 1 000 i na 10 000 ludności** danych bierzemy zawsze stan w dniu 1. VII.

Značky v tabulkách:

(-) nulový údaj

(0) nenulový údaj, jehož velikost je menší než polovina jednotky v tabulce

(x) číselný údaj není logický možný

(.) údaj není znám

(ID) nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů.

Symbols in the tables

The symbol of dash (-) in place of a figure indicates that the phenomenon did not occur.

The symbol of (0) used in table designates figures smaller than a half of the unit of measure chosen.

The symbol of horizontal small cross (x) shows that the figure is not applicable.

The symbol of dot (.) shows that the figure is not available or cannot be relied on.

The abbreviation (ID) used in the tables stands for individual data, which are protected and cannot be released.

The calculations in the tables are performed using unrounded figures (including the sums).

Objaśnienia znaków umownych

Kreska (-) zjawisko nie wystąpiło.

Zero (0) zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5.

Znak x wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.

Kropka (.) zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.

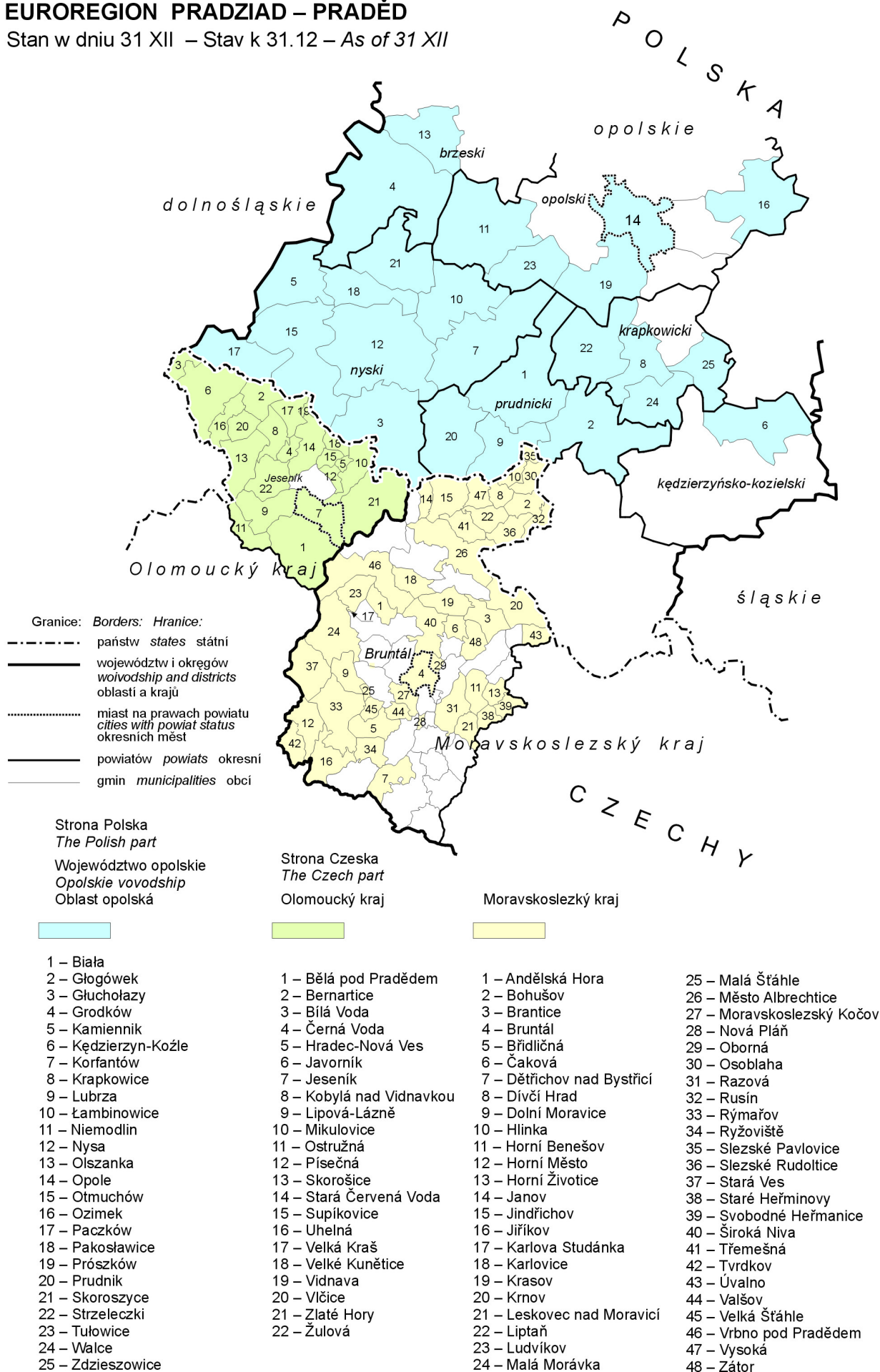
Oznaczenie ID – dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej.

Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości "ogółem".

„Z toho“= „Of which“= „W tym“

EUROREGION PRADZIAD – PRADĚD

Stan w dniu 31 XII – Stav k 31.12 – As of 31 XII





ANDĚLSKÁ HORA

Obec byla založena při dolech na zlato kolem roku 1540. Německý název Engelsberg dostala podle stejnojmenného vrchu - nyní Anenského. Koncem 17. století na něm byla postavena kaple sv. Anny a r. 1770 stejnojmenný kostel. Další památné stavby jsou: barokní kostel Narození Panny Marie se sochou sv. Jana Nepomuckého a památkově chráněné domy na náměstí. Městské právo obdržela r. 1556 od Jana Bruntálského z Vrbna. Stagnaci a úpadek těžby rud v Andělské Hoře způsobila třicetiletá válka. Následně se rozvíjela výroba nitěného a tkaného zboží. Průmyslové provozy zde hlavně vznikaly na přelomu 19. a 20. století. Ke zhoršení místní ekonomické situace přispěla od r. 1872 mimo město vedoucí nová železnice Moravsko - Slezská centrální dráha. Přesto ještě mezi I. a II. světovou válkou zde byla tovární výroba drátěných kartáčů, štětců, nití, provazů a hracích karet. Andělská Hora byla až do roku 1990 součástí obce Světlá Hora. V roce 1990 se osamostatnila a tvoří ji 2 části – Andělská Hora a Pustá Rudná. Další informace na internetu: www.andelskahora.info/

Založena jako město górnice okolo 1540 r. Niemecka nazwa Engelsberg pochodzi od nazwy wzgórze – dzisiaj Anenskigo. Pod koniec XVII w. wybudowano na wzgórzu kapliczkę św. Anny, a w 1770 r. kościół o tej samej nazwie. Do innych zabytków architektury należą: kościół barokowy Narodzenia Marii Panny z rzeźbą św. Jana Nepomucena oraz zabytkowe domy na rynku. Prawa miejskie Andělskiej Hore nadał w 1556 r. Jan Bruntalski z Vrbna. Skutkiem wojny trzydziestoletniej było zaprzestanie wydobywania rud. W Andělskiej Hore rozwijało się przędzalnictwo i tkactwo. Na przełomie XIX i XX w. powstawały głównie zakłady przemysłowe. Nowo utworzona w 1872 r. droga kolejowa Morawsko-Śląska, wiedząca poza miastem, przyczyniła się do pogorszenia sytuacji ekonomicznej ludności. W okresie międzywojennym działała tu fabryka szczoteczki drucianych, pędzli, nici, sznurków oraz kart do gry. Andělská Hora była do 1990 r. częścią gminy Světlá Hora. W skład gminy wchodziły dwie miejscowości: Andělská Hora i Pustá Rudná. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie: www.andelskahora.info/

The settlement was founded as a mining town about 1540. The German name Engelsberg comes from the hill's name – presently Anensky. There was built the St Anne chapel from the end of the 17th century and the church of the same name in 1770. Among the other historical monuments there are: the baroque church of the Nativity of the Blessed Virgin with St Jan Nepomucen sculpture and monumental houses on the market square. Jan Bruntalsky from Vrbno gave Andělská Hoře the city rights in 1556. Thirty Years War caused depression and stagnation in the ore mining industry. The commune had a well developed spinning and weaving industry. On the turn of the centuries 19th and 20th a lot of factories developed. The new founded railway route was located outside of the town and the people's economic situation got worse. Before the World War II there was a factory of the brushes, paintbrushes, threads, strings and cards. Andělská Hora was a part of Světlá Hora commune until 1990. In 1990 it became an independent district. At present it consists of 2 localities: Andělská Hora & Pustá Rudná. www.andelskahora.info/



BĚLÁ POD PRADĚDEM

Tvoří údolní vesnici ležící po obou březích horního toku říčky Bělá. Obec vznikla spojením původních osad a vesnic Domašov, Bělá, Adolfovice a Filipovice, které dnes tvoří názvy částí obce. Původní osady byly založeny kolem roku 1284. Název Bělá pod Pradědem obec dostala v roce 1964 jako spojená obec, tzn., že se nevyvíjela jako celek, který vidíme dnešními očima. Do roku 1918 zde žili výhradně německé rodiny. Po odsunu Němců, po roce 1945, došlo k podstatnému poklesu obyvatel. Katastry obce mají horský ráz, jsou převážně pokryty lesy a z velké části patří do CHKO Jeseníky. Obec je vstupní branou do turistických center Praděda a Červenohorského sedla. Vzhledem k poloze i horským sedlům v okolí se zde dařilo dřevařskému průmyslu. Obec často trpěla přírodními pohromami, zejména bouřemi a povodněmi, z nichž největší přišly v roce 1903, 1921 a 1997. Většina obyvatel má stále ještě v živé paměti poslední povodeň, která v roce 1997 zcela ochromila infrastrukturu. Další informace na internetu: www.bela.cz

Położona jest w dolinie, na dwóch brzegach rzeki Bělá. Gmina powstała z połączenia osad i wsi Domašov, Bělá, Adolfovice i Filipovice. Pierwotne osady założono okolo 1284 r. Nazwę Bělá pod Pradědem gmina posiada od 1964 r. Do 1918 r. mieszkaly tu głównie rodziny niemieckie. Po 1945 r., po wysiedleniu Niemców liczba ludności znacznie się zmniejszyła. Krajobraz gminy ma charakter górski, znaczną część zajmują lasy, należy do obszaru chronionego krajobrazu (CHKO) Jeseníky. Z Běli pod Pradědem prowadzą szlaki turystyczne w kierunku Pradziada i Czerwonogórskiego siodła. Obfitość lasów sprzyjała rozwojowi przemysłu drzewnego. Bělá pod Pradědem była zniszczona w wyniku powodzi, z których największe były w latach: 1903, 1921 i 1997. Ostatnia powódź całkowicie zniszczyła infrastrukturę. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej: www.bela.cz

The settlement is situated in the valley on the Bělá River banks. The commune was founded by connection of the localities: Domašov, Bělá, Adolfovice and Filipovice. The first settlements were established about 1284. Bělá pod Pradědem has had this name since 1964. Until 1918 the German lived there mainly. In 1945 after the German displacement the number of the population went down. The landscape of the commune has a mountainous character. Its area is covered by forests and belongs to the protected area (CHKO) of Jeseníky landscape. The region possesses numerous tourist routes from Bělá pod Pradědem to Praděd Mountain and the Červenohorsky saddle. The commune had a well developed wooden industry. Bělá pod Pradědem was destroyed by floods – the biggest ones happened in 1903, 1921, 1997. The last flood damaged all infrastructures. More information on: www.bela.cz



BERNARTICE

Se skládají ze tří místních částí obce Bernartice, Buková a Horní Heřmanice. Obec leží v úrodné Vidnavské nížině a první písemná zmínka o obci je z roku 1291. Zeměpisná poloha předurčila úspěšný rozvoj zemědělství. Byl zde postaven jeden z prvních cukrovarů ve Slezsku. Statkáři byli iniciátoři při založení různých závodů, zejména lihovarů a likérky v Bernarticích a Bukové. Česká menšinová škola v Bernarticích se udržela silicím vlivem Němců jen do podzimu roku 1938. Hospodářská struktura obce zůstala po odsunu Němců do roku 1948 zachována. Poté došlo k zestátnění a mnohé provozy byly zrušeny, obec se svými katastry nabyla opět zemědělský ráz. Nejvýznamnější památkou je barokní zámek a kostel sv. Petra a Pavla, který patří k nejstarším na Javornicku. Kostel byl změněn v posledních stoletích přístavbami, zejména věže a lodě. Významným rodákem je kartograf Josef Jiittner, narozený v roce 1775, autor známého plánu Prahy.

Další informace na internetu:
www.bernartice.rychleby.cz

W skład gminy wchodzi trzy miejscowości: Bernartice, Buková i Horní Heřmanice. Gmina jest położona na urodzajnej nizinie Vidnavskiej. Pierwsza pisemna wzmianka o Bernarticach pochodzi z 1291 r. Położenie geograficzne sprzyja rozwojowi rolnictwa. Powstała tu jedna z pierwszych cukrowni na Śląsku. Właściciele ziemscy byli inicjatorami zakładania różnych zakładów pracy, w tym wytwórni spirytusu i likierni w Bernarticích i Bukové. W Bernarticích założono szkołę mniejszości narodowej, która istniała do 1938 r. Po 1948 r., tj. po wysiedleniu Niemców upaństwowiono liczne zakłady, a część zlikwidowano, w gminie zaczęło dominować rolnictwo. Ważniejszym zabytkiem jest barokowy zameczek oraz kościół św. Piotra i Pawła, który należy do najstarszych na Javornicku. W ostatnich stuleciach kościół był kilkakrotnie przebudowywany. Stąd pochodzi sławny kartograf Josef Jiittner, urodzony w 1775 r., autor znanego planu Prahy.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:
www.bernartice.rychleby.cz

The commune consists of three localities: Bernartice, Buková and Horní Heřmanice. It is situated on the fertile Vidnavské lowland. The first mention of the village dates from 1291. It is a typical agricultural region. There was founded the first sugar factory in Silesia. In Bernartice and Buková the landowners initiated establishing varied working places, among others, spirit and liqueur factories. In Bernartice a school for national minority was founded and it existed to 1938. After 1948 (the German were displaced from that area) most of factories were nationalized and finally some of them were closed. There are historical monuments like a baroque little castle and St. Peter and St. Paul Church (the oldest church in Javornick) rebuilt several times. Joseph Jiittner – the famous author of the Prague plan was born in Bernartice in 1775.

More information on:
www.bernartice.rychleby.cz



BÍLÁ VODA

Je nejsevernější obcí Jesenícká. Byla založena ve 13. století. Největší částí obce je městyse Bílá Voda. Další části nesou název Kamenička a Ves Bílá Voda. Největšího rozkvětu obec dosáhla v 1. polovině 18. století, kdy Jakub Arnošt Lichtenštejn založil piaristickou kolej a gymnázium. Obec se stala střediskem vzdělávání. Později, díky své poloze, se izolovanost Bílé Vody prohlubovala. Po květnu 1945 došlo vlivem odsunu Němců k poklesu obyvatel. Smutným světovým unikátem se obec stala v roce 1950, kdy se 28. září na sv. Václava doslova přes noc ocitlo v obci 146 řeholních sester z pěti kongregací. Během následujících 40 let se v obci vystřídalo zhruba 1000 řádových sester. Z toho asi 700 odpočívá na místním hřbitově, který se stal kulturní památkou ČR. Významnou pamětihodností je i farní kostel Navštívení Panny Marie. Firma Unita vyrábí hostie pro farnosti v celé ČR. V roce 2004 se výroba rozšířila o lázeňské oplatky, které se dodávají do lázní a prodejen v širokém okolí.

Další informace na internetu:
www.bilavoda.cz

Bílá Voda jest gminą najbardziej wysuniętą na północ Jeseníków. Założona została w XIII w. Największą miejscowością gminy jest miasteczko Bílá Voda. Ponadto w skład gminy wchodzi: Kamenička i Ves Bílá Voda. Największy rozkwit gminy przypadł na I poł. XVIII w., kiedy Jakub Arnošt Lichtenštejn założył budynek kolegium Pijarów oraz gimnazjum. Miejscowość stała się ośrodkiem kształcenia. Położenie Bílé Vody nie sprzyjało jej rozwojowi. W 1945 r. w wyniku opuszczenia tych terenów przez Niemców znacznie zmniejszyła się liczba ludności. Miejscowość stała się schronieniem dla wielu sióstr zakonnych. Światowym wydarzeniem był przyjazd w nocy 28 września 1950 r. na święto Wacława 146 sióstr z pięciu różnych zakonów. W ciągu następnych 40 lat w gminie przebywało około 1000 sióstr, 700 z nich jest pochowanych na miejscowym cmentarzu (pamiętka kultury ČR). Do zabytków gminy należy kościół Panny Marii. W gminie Bílá Voda produkowane są przez firmę Unita znane „Lázeňské oplatky”. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej: www.bilavoda.cz

Bílá Voda is situated on the northernmost of the Jeseník mountains. Bílá Voda was founded in the 13th century. It is the biggest settlement in this commune. The commune consists of Bílá Voda, Kamenička and Ves Bílá Voda. The prime development of the commune occurred in the first half of the 18th century when the Piarist college and lower secondary school were founded by Jakub Arnošt Lichtenštejn. The locality became an education centre but the location of the commune was not conducive to its development. To the commune 146 nuns arrived from the five different orders on St. Vaclav Day, on September 28th 1950. The settlement became a shelter for lots of nuns. There were about 1000 nuns. 700 nuns were buried in the local cemetery (memorial of the ČR). Bílá Voda possesses the Blessed Virgin church. In this commune, the famous "lázeňské oplatky" are produced by the firm Unita.

More information on:
www.bilavoda.cz



BOHUŠOV

Původně slovanské Porziczie (Poříčí). Po mongolském vpádu roku 1241 bylo obyvatelstvo vyhlazeno a znovu osídleno německými osadníky. Současné jméno nosí obec až od roku 1950. Do té doby se jmenovala jako torzo hradu nad obcí - Fullstein, český Fulštejn. Obec byla založena v 1. pol. 13. století a jako léno s hradem ji dostal roku 1255 od olomouckého biskupa Bruna jeho vazal Herbort z Vulmu. Až do roku 1561 měla obec název Godeurisdorf, do roku 1752 též Gottfriedsdorf. Raně gotický hrad byl zničen za česko-uherských válek. Od 18. století je hrad uváděn jako zřícenina. Z kulturních památek je zde původně gotický kostel sv. Martina přestavěný po požáru roku 1800, dále pak Gebauerova hrobka a dvě sochy s lidovými prvky – Panny Marie z r. 1842 a sv. Jana Nepomuckého z r. 1864. Z místní pískovny jsou historicky zajímavé nálezy zkamenělin z doby ledové. 1 km od obce se nachází bludný balvan. V roce 1960 připojeny obce Karlov, Kašnice a Nová Ves. Zástavba je rozložena kolem cest a potoka - bez výrazného centra. Další informace na internetu:

www.osoblazsko.com

Początkowo była słowiańską osadą Porziczie (Poříčí). Po najeździe Mongołów w 1241 r. wyludniona miejscowość została zasiedlona niemieckimi osadnikami. Nazwę Bohušov posiada od 1950 r. Wcześniej zmieniała nazwy od Fullstein (czeski Fullstein) – od nazwy zamku Fullstein, poprzez Godeurisdorf (do 1561r.) i Gottfriedsdorf (do 1752 r.). Miejscowość powstała w I poł. XIII w., jako lenno z zamkiem dostał ją od ołomunieckiego biskupa Bruna jego wasal Herbort z Vulmu (1255 r.). Wczesnogotycki zamek został zniszczony w czasie wojen czesko-węgierskich oraz najazdu szwedzkiego. Obecnie na wzgórzu wznoszą się ruiny zamku Fullstein. Do zabytków kultury należą gotycki kościół św. Marcina, przebudowany po pożarze w 1800 r., grób Gebauera i dwie rzeźby z elementami ludowymi – Panny Marii z 1842 r. i św. Jana Nepomucena z 1864 r. W miejscowej żwirowni znaleziono skamieniałości z epoki lodowcowej. W 1960 r. przyłączono do gminy Karlov, Kašnice i Nová Ves.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:

www.osoblazsko.com

In the beginning Bohušov was the Slavic settlement – Porziczie (Poříčí). In 1241 after the invasion of Mongolian warriors the village was depopulated and settled by the German people. That locality has been called Bohušov since 1950. Before Bohušov was called Fullstein (Czech Fulštejn) from the name of Fullstein castle, Godeurisdorf (until 1561) and Gottfriedsdorf (until 1752). The settlement was established in the first half of the 13th century. Olomuniesky bishop Bruno gave the castle to Herbort from Vulm in 1255. The early Gothic castle was destroyed during the Czech and Hungarian Wars as well as the Swedish invasion. At present there are ruins of the Fullstein castle on the hill. There are historical monuments like a Gothic St. Martin church rebuilt after a fire in 1800, the Gebauer's grave and two sculptures of Blessed Virgin (from 1842) and St. Jan Nepomucen (from 1864) with country architectural elements. The stones from the Ice Age were discovered in the local gravel pit. In 1960 Karlov, Kašnice and Nová Ves joined in the Bohušov commune. More information on:

www.osoblazsko.com



BRANTICE

Obec se rozkládá na severozápadě Moravskoslezského kraje, na severu sousedí s městem Krnov. Osídlení je řadového typu při pravém břehu řeky Opavy. Letopočet založení vsi Brantice (německy Bransdorf) není znám. První zpráva, která se o ní zmiňuje, pochází z roku 1222. O místní části Radim je první záznam z roku 1377. Téhož roku 1377 stála již v obci tvrz. Renesanční zámek byl dokončen roku 1576 a postupně pak byla přistavována další křídla v barokním slohu. Úpravy zámecké kaple a zřízení parku se datují rokem 1711. Stavební památkou je také původně gotický česko-bratrský kostel z roku 1449. Po barokní úpravě byl roku 1784 vysvěcen na katolický kostel Nanebevzetí Panny Marie. Je zde také bývalá fara z 18. století. Z památek jsou zde dále sochy Herkula a sv. Jana Nepomuckého. V obci byly mlýny, pily, cihelny, lomy a pivovar. Poblíž obce se nacházejí bludné kameny a přímo na jejím území vyvěrá pramen železité kyselky. Na území obce byla v roce 1969 vyhlášena přírodní rezervace Radim.

Další informace na internetu: www.sweb.cz/oubrantice

Gmina leży w północno - zachodniej części regionu Morawsko - śląskiego, na północy sąsiaduje z miastem Krnov. W Branticach występuje zabudowa szeregowa wzdłuż rzeki Opawy. Rok założenia wsi nie jest znany. Pierwsza wzmianka o Branticach (niemiecki Bransdorf) pochodzi z 1222 r., a o Radimiu z 1377 r. Do zabytków należy m.in. twierdza z wieku XIV, renesansowy zamek z XVI w., przebudowany w wieku XIX w stylu barokowym oraz park (z 1711 r.) rozciągający się wokół zamku, gotycki kościół braci czeskich z 1449 r., przebudowany później w stylu barokowym i w 1784 r. poświęcony na katolicki kościół Wniebowzięcia Panny Marii. Znajdują się tu również rzeźby Herkula i św. Jana Nepomucena. W gminie działały młyny, tartaki, cegielnie, kamieniołomy i browar. W okolicach znajdują się *bludne kamienie* oraz źródło wody mineralnej bogate w żelazo. W 1969 r. powstał rezerwat przyrody Radim.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:

www.sweb.cz/oubrantice

The commune is located in the north-western part of Moravskoslezsky subregion. It borders on Krnov town in the north. The settlement lies on the banks of the Opava River. The date of establishment of Brantice is unknown. The first time Brantice (German Bransdorf) was mentioned in 1222 and Radim in 1377. The commune possesses historical monuments like a fortress from the 14th century, a Renaissance castle from the 16th century rebuilt in the baroque style in the 19th century (with a park extended around the castle from 1711), a Gothic church from 1449 rebuilt in the baroque style and consecrated to the Assumption of the Blessed Virgin in 1784. There are also sculptures of Herkul and St. Jan Nepomucen. There functioned a mill, a sawmill, brickworks, a quarry and a brewery. Another attraction is *bludné kameny* (a kind of stone area) and a spring of ferro-mineral water. In 1969 the nature reserve Radim was founded.

More information on:

www.sweb.cz/oubrantice



BRUNTÁL

Okresní město nacházející se v západní části Nížkého Jeseníku. Umístěním do krajiny je Bruntál nazýván „vstupní branou Jeseníků“. Podle Uničovské listiny krále Přemysla Otakara I. bylo město založeno mezi lety 1213 – 1223. Prosperita Bruntálu (německy Freudenthal) až do 17. století vycházela z těžby drahých kovů a přiřadila ho tím s Opavou, Krnovem a Glubčicemi do významného kvarteta měst Opavského knížectví. Hodnotnou renesanční stavbou s trojúhelníkovým nádvořím a arkádami je bruntálský zámek. Vznikl z původního gotického hradu pozdně barokní přestavbou. Barokní je i empírově upravená radnice z 18. století. Z mnoha církevních památek jsou to kostely Nanebevzetí Panny Marie a Panny Marie Utěšitelky s klášterem piaristů. V okolí města se nachází několik vyhaslých čtvrtohorních sopek. Jednou z nejmladších sopek je přírodní památka Uhlířský vrch s kostelem Panny Marie Pomocné. V 19. století byl Bruntál propojen železnici s městy Olomoucí a Opavou a nastal rozvoj textilní výroby. Místní části jsou Bruntál, Karlovec a Kunov. Další informace na internetu: www.mubruntal.cz

Miasto powiatowe znajdujące się w zachodniej części Niskiego Jeseníka. Z uwagi na położenie geograficzne nazywany jest „bramą wejściową Jeseníka“. Według uničovskiego dokumentu króla Przemysława Otakara I miasto założone zostało w latach 1213 – 1223. Do XVII w. Bruntál (niemiecki Freudenthal) czerpał korzyści z wydobycia metali szlachetnych. Łącznie z Opawą, Krnovem i Głubczycami tworzył znany kwartet miast księstwa Opawskiego. Cenną renesansową budowlą jest zamek bruntalski z trójkątnym dziedzińcem i arkadami. Początkowo gotycki zamek, później przebudowany w stylu barokowym. Barokowy jest również ratusz z XVIII w., przebudowany w stylu empire. Z wielu zabytków sakralnych możemy wymienić kościół Wniebowzięcia Panny Marii i Panny Marii Pocięszycielki z klasztorem Pijarów. W okolicy znajduje się kilka nieczynnych wulkanów czwartorzędowych. Jeden z nich jest pomnikiem przyrody Uhlířskie Wzgórze, z kościołem Marii Panny Pomocnej. W XIX w. Bruntál był połączony koleją z Ołomuńcem i Opawą, dzięki czemu zaczął się rozwijać przemysł tekstylny. Oprócz Bruntálu, w skład gminy wchodzi: Karlovec i Kunov. Więcej informacji: www.mubruntal.cz

This is the district city situated in the western part of the Low Jeseník called "The enter gate of the Jeseník". According to the uničovsky document of the King Přemyslav Otakar I the city was founded in 1213 – 1223. Bruntál (German Freudenthal) derived advantages of the extraction of precious metals till the 17th century. Opava, Krnov, Bruntal and Glubczyce formed known quartet of cities of the Opavsky dukedom. The most significant monument is a Renaissance bruntálský castle with the triangular courtyard and arcades. It was initially the Gothic castle rebuilt in the baroque style. There is also a baroque town hall from 18th century rebuilt in the empire style. The commune possesses also sacral monuments like a church of the Assumption of the Blessed Virgin and a church of Blessed Virgin of Comforting with a monastery. On countryside there are a few extinct quaternary volcanoes. The youngest one is the natural monument Uhlířský Hill with a church of Blessed Virgin of Helping. In the 19th century there was a rail route from Olomouce to Bruntál and a textile industry could be developed. Karlovec and Kunov are included to the commune. www.mubruntal.cz



BŘIDLIČNÁ

Město se nachází na rozhraní Nížkého a Hrubého Jeseníku a na soutoku řeky Moravice a potoka Polička. Až do roku 1950 se jmenovalo Frýdlant nad Moravicí (německy Friedland an der Mohra). Založení obce se váže kolem roku 1320 k původní osadě Skalka, což je uvedeno v seznamu osídlených míst sovinecké oblasti statků a lén biskupství olomouckého. První písemný záznam o Frýdlantu je z roku 1492. Městečko zaniklo za uherských válek. Po opětovném osídlení roku 1573 trpělo za třicetileté války průchody dánských a švédských vojsk dobývajících blízký hrad Sovinec. Roku 1290 byl uveden do provozu první hamr a tato výrobní činnost zde byla ukončena koncem 18. století. Byla tu tehdy i skelná huť a pivovar. V letech 1852 až 1930 fungovala ve městě přádelna lnu. Nejvýznamnější průmyslovou činností novodobé historie jsou Kovohutě na zpracování hliníku. Z pamětihodností jsou zde renesanční kostel sv. Tří králů, novogotický kostel sv. Josefa a barokní socha sv. Jana Nepomuckého. Další informace na internetu: www.rymarovsko.cz

Miasto znajduje się na pograniczu Nížkého i Hrubého Jeseníka, w dorzeczu rzeki Moravicy i potoku Polička. Do 1950 r. nazywało się Frýdlant nad Moravicí (niemiecki Friedland an der Mohra). Status miasta Břidličná otrzymała ponownie w 1973 r. Miasto założono ok. 1320 r. Pierwsza pisemna wzmianka o Frýdlandzie pochodzi z 1492 r. Miasteczko zostało zniszczone i wyludnione w czasie wojen węgierskich. Po osiedleniu w 1573 r. ponownie zostało zniszczone w czasie wojny trzydziestoletniej. W 1290 r. uruchomiony został tu pierwszy zakład do czyszczenia rudy żelaza, zamknięty pod koniec XVIII w. W tym czasie działała huta szkła i browar. W latach 1852 – 1930 funkcjonowała w mieście przędzalnia lnu. W hutach żelaza prowadzona jest dominująca w przemyśle produkcja aluminium. Do zabytków należy renesansowy kościół św. Trzech Króli, nowogotycki kościół św. Józefa oraz barokowa rzeźba św. Jana Nepomucena. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej: www.rymarovsko.cz

The town is situated on borderline of the Nížký and Hrubý Jeseník in the valley of the Moravica River and the Polička Stream. Until 1950 the settlement was called Frýdlant nad Moravicí (German Friedland an der Mohra). Břidličná got the city rights in 1973. The town was founded in about 1320. The first written mention of Břidličná comes from 1492. The town was destroyed and depopulated during the Hungarian Wars. In 1573 the town was destroyed once again during the Thirty Years War. In 1290 there was founded the first firm of the iron ore cleaning and the finally closed at the end of the 18th century. There was also a glasswork and a brewery. From 1852 to 1930 there was a flax-work. In ironworks aluminium production is the predominant in the industry. The commune has a few historical monuments like a Renaissance church of St. Three Kings, a new-Gothic St. Joseph church and a baroque sculpture of St. Jan Nepomucen. More information on: www.rymarovsko.cz



ČAKOVÁ

Podhorská obec v západní části Moravskoslezského kraje, ležící severně od okresního města Bruntál, je rozložena v délce pěti km údolím potoka Čakovka. Nečlení se na žádné další místní části. Zástavba jednodomů je rozptýlená kolem silniční komunikace. Letopočet založení obce není doložen, ale patří k nejstarším na Bruntálsku. Původní slovanské osídlení vsi Darkowitz zaniklo po roce 1242. Existovala tedy již zřejmě ve 13. století. První písemný záznam o Čakové (německy Friedersdorf) je z roku 1498. Značně utrpěla za válek česko-uherských a historicky později i za třicetileté. V letech 1558 – 1620 patřila do knížectví Krnovského a po vzniku nové územní správy od poloviny 19. století pak do stejnojmenného okresu. Od roku 1990 je samostatnou obcí. Jedinou chráněnou památkou na území obce je dřevěná hranolovitá zvonice – lidová architektura z roku 1754.

Další informace na internetu:

www.obec-cakova.bruntalsko.com

Podgórska gmina położona w zachodniej części regionu Morawsko-śląskiego, w dolinie rzeki Čakovka, na północ od miasta Bruntál. Zabudowa domków jednorodzinnych rozciąga się wzdłuż drogi komunikacyjnej. Čaková należy do najstarszych miejscowości na *Bruntálsku*. Rok założenia nie jest znany. Początkowo było to słowiańskie osiedle Darkowitz, które przestało istnieć po 1242 r. Miejscowość prawdopodobnie była założona już w XIII w. Pierwsza pisemna wzmianka o Čakovej (niemiecki Friedersdorf) pochodzi z 1498 r. Została zniszczona w czasie wojen czesko – węgierskich oraz wojny trzydziestoletniej. W latach 1558 – 1620 należała do księstwa krnovskiego, a po powstaniu nowej struktury administracyjnej od połowy XIX w. do powiatu krnovskiego. Od 1990 r. jest samodzielną gminą, wcześniej przez 10 lat należała do gminy Zátor. Jedynym chronionym zabytkiem na terenie gminy jest drewniana dzwonnica w formie graniastostupa – ludowa architektura z 1754 r.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:

www.obec-cakova.bruntalsko.com

The mountain - foot commune is situated in the western part of Moravskoslezský subregion, in the Čakovka River valley, in the north of Bruntál town. The terraced houses are spread along the communication road. Čaková is one of the oldest settlement on the *Bruntálsk* region but the date of the establishment is unknown. Initially it was a Slavic settlement called Darkowitz and it disappeared after 1242. Čaková was probably founded in the 13th century. The first written mention of Čaková (German Friedersdorf) comes from 1498. The settlement was destroyed during the Czech and Hungarian Wars. In the years: 1558 – 1620 the settlement belonged to the Krnovsky dukedom and then to the Krnovsky district after the transformation of new administrative structure from the 19th century. Since 1990 the commune has become independent. It previously belonged to the Zátor commune for 10 years. There is only one protected historical monument – a wooden bell-tower in the folk architecture from 1754.

More information on:

www.obec-cakova.bruntalsko.com



ČERNÁ VODA

Leží na východním okraji Žulovské pahorkatiny. Její historie je spojovaná s hradem Kaltenštejnem v roce 1284. Hrad byl v roce 1505 vykoupen vratislavským biskupstvím a jako nepotřebný zbořen. Traduje se, že část stavebního materiálu byla použita při přestavbě hradu na Jánském Vrchu v Javorníku. Koncem 18. století poslední majitel Černé vody z významného rodu Mikuschů (Arnošt Urban Mikusch) začal jako první na Frývaldovsku pěstovat brambory a jetel. Po roce 1870 se obec stala jedním z prvních a nejvýznamnějších středisek dobývání i zpracování žuly a mramoru v Žulovské pahorkatině. Pro lepší odbyt a dopravu byla postavena železniční vlečka z Frýdberku do Černé Vody. Po roce 1945 se žulový i mramorový průmysl udržel. Významnou památkou v obci je kostel Panny Marie, který byl postavený v letech 1787 až 1788, s ohradní zdí se sochami Evangelisty sv. Jana a Bolesné Panny Marie, který se stal farním kostelem. Za kostelem byla vybudována i škola.

Další informace na internetu:

www.cernavoda.rychleby.cz

Černá Voda jest położona we wschodniej części gór Žulovskich. Historia wsi związana jest z zamkiem Kaltenštejn z 1284 r. Zamek ten był w 1505 r. wykupiony przez biskupstwo wrocławskie, a następnie zburzony. Część odzyskanego materiału budowlanego była wykorzystana przy przebudowie zamku na Jánském Wzgórzu w Javorníku. Pod koniec XVIII w. ostatni właściciel Černé Vody ze znanego rodu Mikusch – Arnošt Urban Mikusch zaczął jako pierwszy na Frývaldovsku uprawiać ziemniaki i koniczynę. Po 1870 r. Černá Voda stała się jedną z pierwszych i najważniejszych ośrodków wydobywania i obróbki granitu oraz marmuru w górach Žulovskich. W celu zwiększenia zbytu i łatwiejszego transportu wybudowano bocznice kolejową z Frýdberku do Černé Vody. Przemysł granitowy i marmurowy przetrwał do dzisiaj. Ważnym zabytkiem w gminie jest kościół Panny Marii z 1787 r. z murami ozdobionymi rzeźbami św. Jana Evangelisty i Panny Marii Bolesnej. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:

www.cernavoda.rychleby.cz

Černá Voda is situated in the eastern part of the Žulovské Mountains. The history of this commune is related with the Kaltenštejn castle from 1284. In 1505 the castle was redeemed by vratislavský bishopric and then it was destroyed. The constructional materials were used for rebuilding a castle on the Jánský Hill in Javorník. At the end of the 18th century Arnošt Urban Mikusch the last owner of the Černá Voda from famous Mikusch family cultivated potatoes and a clover. After 1870 Černá Voda became one of the first and the most important centre of granite and marble mining and processing in the Žulovské Mountains. The granite and marble industry develops up to now. There was built a rail siding from Frýdberk to Černá Voda. There is a church of the Blessed Virgin from 1787 with a wall decorated by sculptures of St. John Evangelist and the Blessed Virgin of Suffering.

More information on:

www.cernavoda.rychleby.cz



DĚTRICHOV NAD BYSTRICÍ

Obec je rozložena pod úpatím nejvyšší hory Nížkého Jeseníku Slunečné (800 m nad mořem). Dětrichovem protéká říčka Bystřička, která je na rozhraní mezi Dunajem a Odrou, hlavním evropským předělem vod. První historické záznamy pocházejí z let 1317 – 1318, kdy byla ves lénem pod správou olomouckého biskupa Bruna ze Schauenburgu. Okolo roku 1410 připadl Dětrichov (německy Dietrichsdorf, Dittersdorf) Šternberskému panství a patřil k němu až do vzniku nové územní správy v polovině 19. století. Obec byla opuštěna roku 1420 a po znovuosídlení zpustla za třicetileté války. Od roku 1660 byla opět osídlena. Těžba dřeva pro stavební účely a produkce dřevěného uhlí byly v obci historicky dlouhodobě významné výrobní činnosti. Místní části jsou Dětrichov a dřívě samostatné Krahulčí, horská osada v nadmořské výšce 635 m. Stavební památkou je původně dřevěný kostel sv. Jiří z roku 1532, nahrazený kamennou stavbou z let 1771 - 1773 s cibulovitou věží a s oltářním obrazem Jana Amlera ze Šternberka a pozdně barokními varhanami. Další informace na internetu: www.rymarovsko.cz

Miejscowość położona jest u podnóża najwyższej góry Niskich Jeseníków – Slunečné (800 m n.p.m.). Przez Dětrichov przepływa rzeka Bystřička. Pierwsze historyczne wzmianki pochodzą z lat 1317 – 1318, kiedy wieś była lenem zarządzanym przez olomunieckiego biskupa Bruna ze Schauenburgu. Od 1410 r. do poł. XIX w., tj. do zmiany struktury administracyjnej, Dětrichov (niemiecki Dietrichsdorf, Dittersdorf) należał do właściciela Šternberskiego. Miejscowość była wyludniona w 1420 r. i po ponownym osiedleniu opuszczona po wojnie trzydziestoletniej, a w 1660 r. znowu zasiedlona. Przez długi okres czasu ważną rolę w gospodarce odgrywało produkcja drzewa do celów budowlanych oraz produkcja węgla drzewnego. W skład gminy wchodzi: Dětrichov oraz wcześniejszej samodzielna gmina Krahulčí – górska osada (635 m n.p.m.). Zabytkiem budowlanym jest początkowo drewniany kościół św. Jerzego z 1532 r., przebudowany na mury w latach 1771 – 1773 z cebulową wieżą i obrazem Jana Amlera ze Šternberka. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej: www.rymarovsko.cz

The locality is situated at the foot of the highest mountain of the Nížký Jeseník – Slunečné (800 m above the sea level). The Bystřička River flows through the town. Dětrichov nad Bystřicí was noted for the first time in 1317 – 1318 when the village belonged to the Olomouc Bishop Bruno from Schauenburg. From 1410 to the first half of 19th century – until the new administrative structure Detrichof (German Dietrichsdorf, Dittersdorf) belonged to the Sternbersky owner. The settlement was depopulated in 1420 and after the Thirty Years War. In 1660 it was settled again. The locality had a well developed wooden production for building and the charcoal production. Dětrichov and formerly the independent Krahulčí commune – mountain settlement (635 m above the sea level) are included into the commune. There is a brick (previously wooden) St. George church from 1532 rebuilt in 1771 – 1773 with the onion-shaped tower and a picture of Jan Amler from Šternberk. More information on: www.rymarovsko.cz



DÍVKŮV HRAD

První zmínka o této obci je z roku 1267 uvedena v závěti olomouckého biskupa Bruna ze Schauenburgu jako Deuziz (německy později Maidelberg, Maidburg). První osídlení bylo již v mladší době kamenné. Z té doby se na katastru obce zachoval kamenomlat. Obec je poprvé doložena až v roce 1539 pod názvem Diwezij. Původně gotický hrad z roku 1385 se jmenoval Děvčice nebo Děvice. Koncem 16. století byl přestavěn na renesanční zámek. Od roku 1768 do roku 1918 patřil Řádu maltézských rytířů. Během 2. světové války byl zámek poškozen a následně vyhořel. V letech 1957 – 1969 byl rekonstruován a sloužil Zdravotnickému zásobování. Dochována je hradební zeď se třemi válcovitými baštami a zbytky valů, brána, kamenný most a barokní sýpka. U zámku je park a v podhradí stojí barokní plastika sv. Jana Nepomuckého a dva pomníky obětem 1. světové války. Nad vesnicí na návrší stojí kaple. Původně k ní vedla křížová cesta. Severozápadně od zámku se nachází chráněné území Oblík. Další informace na internetu: www.sweb.cz/info.dh

Pierwsza wzmianka o tej miejscowości znajduje się w testamentie olomunieckiego biskupa Bruna ze Schauenburgu z 1267 r. jako Deuziz (później niemiecki Maidelberg, Maidburg). Tereny te zasiedlone były już w epoce kamienia łupanego, o czym świadczą zachowane ślady. Pod nazwą Diwezij po raz pierwszy jest udokumentowana w 1539 r. W Dívkův Hrad zachował się pierwotnie gotycki zamek z 1385 r. (nazywał się Děvčice lub Děvice), przebudowany pod koniec XVI w. w stylu renesansowym. W latach 1768 – 1918 należał do zakonu rycerzy maltańskich. Podczas II wojny światowej zamek był zniszczony, a następnie spłonął. W latach 1957 – 1969 został zrekonstruowany i służył zaopatrywaniu służby zdrowia. Zachowana jest ściana zamku z trzema walcowatymi basztami i ruinami murów obronnych, brama, kamienny most i barokowy spichlerz. Przy zamku znajduje się park, a w podzamczu stoi barokowa rzeźba św. Jana Nepomucena oraz 2 pomniki ku czci ofiar I wojny św. Na wzgórzu stoi kapliczka, do której kiedyś wiodła droga krzyżowa. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej: www.sweb.cz/info.dh

The first mention of the locality was noted in a will of the Olomouc Bishop Bruno from Schauenburgu in 1267 (German Maidelberg, Maidburg). That area was already settled in the Stone Age. In 1539 it was documented as Diwezij. There is a Gothic castle from 1385 (called Děvčice or Děvice), rebuilt at the end of the 16th century as a Renaissance castle. In 1768 – 1918 it was belonged to the order of the Maltese knights. During the World War II the castle was destroyed and burned. In the years 1957 – 1969 it was restored and used to supply the health service. There are some remains of the castle like a wall with three cylindrical towers, ruins of wall-castle, a gate, a stone bridge and a baroque granary. There is also a park, the baroque sculpture of St. Jan Nepomucen and two monuments in honour of victims the World War I. On the hill stands a chapel, it had the Cross Way (Calvary). More information on: www.sweb.cz/info.dh



DOLNÍ MORAVICE

Pod tímto názvem (německy Nieder Mohrau, Gross Mohrau) jsou spolu se stejnojmennou obcí integrovány i dříve samostatné Horní Moravice (do roku 1960) a Nová Ves (do roku 1961). Území obce je součástí chráněné krajinné oblasti Jeseníky a je rozloženo v nadmořské výšce 600 – 820 m. Historicky první záznamy se datují rokem 1351. Roku 1492 ji koupil Jan Pňovský ze Sovince a od roku 1623 byla vlastnictvím Řádu německých rytířů. Hlavní ekonomickou činností bylo zemědělství, ale také specifická produkce děl. Škola zde byla činná od roku 1599 a od roku 1712 byly zbudovány pila, drátovna, řetězárna, hřebíkárna, mlýn a papírna. Z památek je zde kostel sv. Jakuba Staršího s renesančním kněžištěm a věží z roku 1593, dále pak ukáзка lidové architektury 19. století - dům čp. 17 - kamenný most švédského typu ze 17. století, sloup sv. Trojice z roku 1752 a socha Immaculaty z roku 1764. Na katastru Nové Vsi je do hloubky 100 m v oblasti severní Moravy největší historický důl na stříbrnosný galenit.

Další informace na internetu:

www.rymarovsko.cz



HLINKA

Obec se rozkládá v severozápadním výběžku Moravskoslezského kraje. Na západě sousedí s Polskem, severní hranici tvoří katastr obce Slezské Pavlovice, na východě katastr obce Osoblaha a na jihu katastr obce Dívčí Hrad. Jde o zemědělskou obec v úrodné rovině. Název získala ve spojitosti s těžbou hlíny. Nejstarší nálezy kamenné sekýrky a pazourkových šipek i nástrojů z území obce jsou ze starší doby kamenné a bronzové. V 9. století se v těchto místech nacházela slovanská osada. První historické záznamy o obci Hlinka (polsky Glynek, německy Glemkau) jsou z roku 1267 v závěti olomouckého biskupa Bruna ze Schauenburgu. V roce 1389 byla biskupským lénem a v roce 1403 byl jejím držitelem Konrad z Hlinky. Na území obce se nacházela v roce 1539 tvrz, která vyhořela roku 1626. Ve vsi byl dvůr velkostatku Dívčí Hrad a od roku 1862 cukrovar a mlýn. Ze stavebních památek je zde filiální kostel sv. Valentína se základy ze 17. století.

Další informace na internetu:

www.sweb.cz/info/dh

W skład gminy oprócz Dolní Moravice (niemiecki Nieder Mohrau, Gross Mohrau) wchodzi wcześniej samodzielne miejscowości: Horní Moravice (do 1960 r.) i Nová Ves (do 1961 r.). Tereny gminy są dzisiaj chronionym rezerwatem przyrody Jeseníky. Gmina położona jest na wysokości 600 – 820 m n.p.m. Pierwsze historyczne wzmianki o Dolní Moravice pochodzą z ok. 1351 r. W 1492 r. kupił ją Jan Pňovský z Sovince, a od 1623 r. była własnością zakonu rycerzy niemieckich. Ludność zajmowała się głównie rolnictwem, rozwijała się również produkcja armat. W 1599 r. założono tu szkołę, a w 1712 r. zbudowano tartak, druciarnię, zakłady produkujące łańcuchy, gwoździe oraz młyn i papiernię. Do zabytków należy barokowy kościół św. Jakuba Starszego z renesansowym prezbiterium i wieżą z 1593 r.; dom nr 17 z XIX w., kamienny most z XVII w., słup św. Trójcy z 1752 r. i rzeźba Immaculaty z 1764 r. Na terenie Novej Vsi znajduje się największa w północnych Morawach zabytkowa kopalnia srebra. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:

www.rymarovsko.cz

The commune consists of Dolní Moravice (German Nieder Mohrau, Gross Mohrau), Horní Moravice (independent to 1960) and Nová Ves (to 1961). Presently the commune's territory is a nature reserve Jeseníky located 600 – 820 m above the sea level. The first mention of Dolní Moravice comes from about 1351. Jan Pňovský from Sovince bought it in 1492 and from 1623 it was a property of the German knight order. The population earned for their living from agriculture and production of cannons. In 1599 a school was established and in 1712 there was built a sawmill, a factory producing chains and nails as well as a mill and a paper factory. The most significant historical monuments are: a baroque St. Jacob the Elder church with a Renaissance presbytery and a tower from 1593, the 19th century house no 17, the 17th century stone bridge, a column of the Holy Trinity from 1752 and a sculpture of Immaculate from 1764. On the Nová Ves's territory there is the biggest historical silver-mine in the northern Moravia region. More information on:

www.rymarovsko.cz

Rolnicza gmina leżąca na urodzajnej równinie, na północno - zachodnim cyplu regionu Morawsko - śląskiego. Na zachodzie sąsiaduje z Polską, na północy z gminą Slezské Pavlovice, na wschodzie – z Osoblahą, a na południu z gminą Dívčí Hrad. Jej nazwa pochodzi od wydobywania gliny. W Hlince znaleziono siekierki i pazurkowate strzały z późnej epoki kamienia łupanego oraz z epoki brązu. W IX w. na tych terenach znajdowała się słowiańska osada. Pierwsze historyczne wzmianki o wsi Hlinka (polski Glynek, niemiecki Glemkau) pochodzą z 1267 r. z testamentu olomunieckiego biskupa Bruna z Schauenburgu. W 1389 r. Hlinka była lennem biskupim, a od 1403 r. jej właścicielem był Konrad z Hlinky. Na tym terenie znajdowała się twierdza wspomnianą w źródłach historycznych w 1539 r., która spłonęła w 1626 r. We wsi znajdował się dwór folwarczny Dívčí Hrad, a od 1862 r. cukrownia i młyn. Do zabytków architektury należy kościół św. Walentyna z fundamentami z XVII w.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:

www.sweb.cz/info/dh

The commune is situated in the north-west of the Moravskoslezský region. In the west it borders on Poland, in the north Slezské Pavlovice commune, in the east Osoblaha commune and in the south Dívčí Hrad commune. The agricultural commune is located on fertile lowland. Its name comes from extracted clay. There were discovered hatchets and arrows from the late Stone Age and the Bronze Age. In the 9th century there was a Slavic settlement. The first historical mention of the village (Polish Glynek, German Glemkau) was dated in 1267 from the olomouc bishop's will from Schauenburg. Hlinka was a bishop fief in 1389 and from 1403 it was a property of Conrad from Hlinka. A historical fortress (mentioned in 1539) stood on the village's territory and the fire burned it in 1626. There was also a mansion of Dívčí Hrad, a sugar - actory and a mill. St. Valentine's church from the 17th century could be seen in the village. More information on:

www.sweb.cz/info/dh



HORNÍ BENEŠOV

Město, původně Benešov, od r. 1926 s přívlastkem Horní. První historické záznamy uvádějí existenci města v r. 1226 jako hornickou osadu při dolech na stříbro a olovo. Zakládací listina datovaná 11. dubnem 1253 byla zničena při česko – uherských válkách, kdy město bylo v roce 1474 vypáleno vojsky uherského krále Matyáše Korvína. Městská práva potvrdil Benešovu roku 1271 český král Přemysl Otakar II. Město opakovaně utrpělo za třicetileté války a roku 1627 bylo vypáleno vojsky Albrechta z Valdštejna. Od 16. století byla ve městě tkalcovská výroba. Velké požáry postihly město v letech 1717, 1767 a 1820. V 19. století byly ve městě průmyslové provozy textilního průmyslu, pivovar, lihovar, knihtiskárna a další. Těžba rud byla v letech 1830 – 1887, pak 1902 – 1914 a opět 1951 – 1992. V okolí města se nacházejí povrchové stopy dolování stříbra a pozůstatky vojenského opevnění z třicetileté nebo sedmileté války. Z památek je známý původně gotický, pak barokně přestavěný kostel sv. Kateřiny, barokní socha sv. Jana Nepomuckého a novogotická kaple sv. Anny. Další informace na internetu: www.hbenesov.cz

Początkowo zwany Benešov, od 1926 r. Horní Benešov. Pierwsze historyczne wzmianki o mieście, jako górniczej osadzie przy kopalniach srebra i ołowiu pochodzą z 1226 r. Dokument o powstaniu miasta z 11 kwietnia 1253 r. został zniszczony w czasie czesko-węgierskich wojen, podczas których miasto zostało spalone (1474 r.). Prawa miejskie Benešovu potwierdził czeski król Przemysł Otakar II w 1271 r. Miasto zostało zniszczone podczas wojny trzydziestoletniej, a w 1627 r. spalono przez wojska Albrechta z Valdštejna. Od XVI w. w mieście istniały zakłady tkackie. W latach 1717, 1767 i 1820 miasto dotknięte wielkie pożary. W XIX w. w mieście funkcjonowały m.in. zakłady tekstylne, browar, gorzelnia, drukarnia. W latach 1830 – 1887, 1902 – 1914 oraz 1951 – 1992 na tych terenach wydobywano rudy. W okolicy miasta znajdują się ślady wydobywania srebra, pozostałości budowli obronnych po wojnie trzydziestoletniej i siedmioletniej. Do najważniejszych zabytków należą kościoły św. Katarzyny. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej: www.hbenesov.cz

In the beginning, it was called Benešov, from 1926 Horní Benešov. The first historical mentions about the town as a mining settlement (with silver- and lead mines) come from 1226. A document about founding of the town (11th April 1253) was destroyed during Czech – Hungarian wars. In that time, the town was burnt in 1474. The civil rights were given by Czech King Premyslaw Otakar II in 1271. The town was destroyed during the Thirty Years War. It was also burnt by the army of Albrecht from Valdštejn in 1627 and by great fires in 1717, 1767 and 1820. There were weaving-mills in the 16th century. In the 19th century the town had got textile factories, a brewery, an alcohol distillery, a printing-firm. There mined ores in the years: 1830 – 1887, 1902 – 1914 and 1951 – 1992. There are traces of mining of silver and historical remains of the Thirty and Seven Years War. The most important monument is St. Catherine church. More information on: www.hbenesov.cz



HORNÍ MĚSTO

Obec je rozložena v nadmořské výšce od 570 do 700 m n. m. v rozhraní Hrubého a Nízkého Jeseníku. České jméno z německého Bergstadt dokládá její historické kořeny. Z původně hornické osady Hankštejn bylo za císaře Rudolfa II. založeno roku 1580 svobodné císařské horní město. Středověká těžba stříbrných rud pokračovala dolováním barevných kovů až do poloviny 20. století. Poslední vozík zde byl vytěžen v roce 1970. Z památek jsou známé původně renesanční kostel sv. Marie Magdaleny z roku 1611 přestavěný koncem 17. století a barokní hřbitovní kaple sv. Václava. Místní části jsou Horní Město, Dobřečov, Skály, Stříbrné Hory a Rešov. V Rešově je kostel sv. Kateřiny a u něj kamenická díla z roku 1860 - socha Immaculaty a kříž. Přírodními zajímavostmi jsou unikátní krajinný prvek na říčce Huntavě. Ta protéká v 200 metrů dlouhé soutěsce v podobách vývaříšť, tůňek a dominantních 10 m vysokých Rešovských vodopádů. V okolí obce jsou povrchové stopy po těžbě stříbra. Další informace na internetu: www.hornimesto.cz

Gmina jest położona na wysokości 570 do 700 m n.p.m. na pograniczu Hrubého i Nízkého Jeseníka. Czeska nazwa pochodzi z Niemieckiego Bergstadt. Początkowo była osadą górniczą Hankštejn za panowania cesarza Rudolfa II, założona w 1580 r. jako samodzielne, cesarskie miasto. W średniowieczu wydobywano tu rudy srebra, później aż do połowy XX w. (do 30. IX 1970 r.) metale kolorowe. Do zabytków należą renesansowy kościół św. Marii Magdaleny z 1611 r., przebudowany w XVII w. w stylu barokowym, barokowa kaplica cmentarna św. Wacława oraz kościół św. Katarzyny w Rešovie z rzeźbą Immaculaty i krzyżem z 1860 r. W skład gminy wchodzi miejscowości: Horní Město, Dobřečov, Skály, Stříbrné Hory i Rešov. Do ciekawostek przyrodniczych należą krajobraz wzdłuż rzeki Huntavi, przepływającej przez wąwóz o długości 200 m, w którym znajdują się Wodospady Reszowskie. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej: www.hornimesto.cz

The commune is situated 570 – 700 m above the sea level on the borderland of Fat and Low Jeseník. The name of the town comes from German name Bergstadt. During Rudolf's II rule, it was an independent mining settlement Hankštejn established in 1580. In the Middle Age there mined ores of silver, then precious metals until the 20th century (to 30th September 1970). The town possesses number monuments like a Renaissance St. Mary Magdalene church from 1611 rebuilt in baroque style in the 17th century, a baroque cemetery St. Václav chapel, St. Catherine church with St. Immaculate sculpture and a cross from 1860 in Rešov. The commune consists of Horní Město, Dobřečov, Skály, Stříbrné Hory and Rešov. A nature attraction is scenery along the Huntava River with the Rešov waterfalls in a gorge (200 m long). More information on: www.hornimesto.cz



HORNÍ ŽIVOTICE

Obec je poprvé zmiňována roku 1265 jako statek velehradského kláštera. Založení Horních Životic (německy Seitendorf) bylo motivováno těžbou železné rudy, která se zde těžila hlavně v letech 1531 – 1680. Obnovena byla Rotschildem roku 1850 a pro nerentabilitu ukončena roku 1904. Z dalších hospodářských činností byly v obci kamenolomy, a také potravinářské provozy – lihovar, mlýn a mlékárna. Do poloviny 19. století patřily Horní Životice k velkoheraltickému panství a po zavedení nové územní správy až dosud k okresu Bruntál. Přerušením této více než stoleté kontinuity byla v letech 1949 – 1960 příslušnost obce k okresu Opava. Obec Horní Životice na západě hraničí s obcí Velké Heraltice z okresu Opava. Její katastr tvoří více než 25 % lesní půda a přes 57 % tvoří orná půda. Z památek je v obci filiální kostel sv. Mikuláše z poloviny 19. století. Nad obcí stojí dřevěný větrný mlýn postavený okolo roku 1882.

Po raz pierwszy miejscowość wspomniana jest w 1265 r. jako folwark klasztoru velehradskiego. Założenie Horních Životic (niemiecki Seitendorf) było związane z wydobywaniem rudy żelaza. Eksploatacja rud odbywała się głównie w latach 1531 – 1680. W 1850 r. Rotschild wznowił wydobywanie, ale ze względu na nierentowność zakończył eksploatację w 1904 r. Działy tu również kamieniołomy oraz gorzelnia, młyn i młeczarnia. Do połowy XIX w. Horní Životice należały do wielkoheraltickiego ziemianina, a po wprowadzeniu nowej struktury administracyjnej należą do powiatu Bruntál. W latach 1949 – 1960 Horní Životice należały do powiatu Opava. Gmina Horní Životice na wschodzie graniczy z gminą Velké Heraltice w powiecie opawskim. W strukturze powierzchni dominują grunty orne (57 %) i tereny leśne (25 %). Do zabytków gminy należy kościół św. Mikołaja z połowy XIX w. oraz drewniany wiatrak wybudowany okolo 1882 r.

The first mention of the settlement was dated in 1265 as a velehradské farm land of monastery. The mining of iron ores enabled to establish Horní Životice (German Seitendorf) in years the 1531 – 1680. Rotschild returned to mine but the excavating proved unprofitable in 1904. There were quarries, an alcohol distillery, a mill and a dairy. Horní Životice belonged to a velkoheraltický landed proprietor in the 19th century. After the new administrative structure of the territory, the commune has been located in Bruntál district. In 1949 – 1960 it was situated in Opava district. The commune is the western border of Opava district – Velké Heraltice commune. Its territory is covered by forests (25 %) and arable lands (57 %). The commune possesses monuments like the 19th century St. Nicholas church and a wooden windmill from about 1882.



HRADEC – NOVÁ VES

První zmínka o obci Hradec je z roku 1351. Obec Nová Ves vznikla roku 1685 dělením jednoho ze tří Mikulovických dvorů. Český název i zbytky opevnění dokazují, že zde stávalo menší hradisko. Po roce 1848 byly obě obce administrativně spojeny v rámci tehdejšího soudního a politického uspořádání. Žili zde především Němci. Až do roku 1938 se počet obyvatel v obou téměř stejně velkých lokalitách zvyšoval. Po odsunu Němců po 2. světové válce počet obyvatel prudce poklesl a veškeré aktivity průmyslové i zemědělské zanikly. Po pokusech o dosídlení se počet obyvatel ustálil asi na polovině původních. V roce 1976 se obec stala součástí Mikulovic až do roku 1990, kdy se opět osamostatnila jako celek. Zajímavou církevní památkou je kaple sv. Anny. Všechny postupně instalované zvony byly použity na výrobu zbraní v 1. světové válce. V roce 1926 byl zakoupen nový zvon, který vážil 111 kg, ale během 2. světové války byl shozen z věže a rozbit.

Další informace na internetu:
www.hradec-novaves.cz

Pierwsza wzmianka o gminie pochodzi z 1351 r. Nowá Ves powstała w 1685 r. przez podział jednego z trzech Mikulovických dvorů. Czeska nazwa i ruiny murów obronnych dowodzą, że znajdował się tutaj gród. Po 1848 r. mieszkali tu przede wszystkim Niemcy. Do 1938 r. zwiększała się liczba ludności. Po wysiedleniu Niemców po II wojnie światowej ludność gwałtownie zmniejszyła się i zakończyły działalność zakłady przemysłowe. Pomimo prób zasiedlenia liczba ludności utrzymała się na poziomie połowy stanu początkowego. W latach 1976 – 1990 Hradec – Nová Ves była częścią Mikulovic, a w 1990 r. usamodzielniała się. Ciekawym zabytkiem sakralnym jest kaplica św. Anny. Dzwony były wykorzystane do produkcji broni w czasie I wojny światowej. W 1926 r. zakupiono nowy dzwon, który ważył 111 kg, ale podczas II wojny światowej był zniszczony. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:
www.hradec-novaves.cz

The first mention of the settlement was dated in 1351. Nová Ves was established by dividing one of three Mikulovice houses. The Czech name of the village and remains of fortress walls are the proof being the settlement with a castle. After 1848 among the inhabitants the German were in the majority. The number of population used to increase until 1938. After the World War II the German were desolated and the population was on the halved decrease. An industrial and agricultural activity did not exist. In the years 1976 – 1990 Hradec – Nová Ves was a part of Mikulovice and in 1990 it became independent. The interesting sacral monument is St. Ann chapel. During the World War I, arms were made from chapel bells. A new bell was bought in 1926. It weighted 111 kg but it was destroyed during the World War II.

More information on:
www.hradec-novaves.cz



JANOV

Obec svým rozložením připomíná podobu dlouhého obdélníku, položeného jižním směrem příčně podél potoka a silniční komunikace. Je poprvé písemně citována roku 1267 v závěti olomouckého biskupa Bruna ze Schauenburgu, a to tak, že byla založena asi roku 1251. Dostala jméno Janova ves (Janesdorf) podle lokátora Jana, který se stal v obci fojtem. Odhad, že se v okolí nacházejí rudy vzácných kovů, zapůsobil na olomouckého biskupa Thurza tak, že povýšil obec roku 1535 na svobodné horní městečko. Roku 1581 byla těžba ukončena a Janov (německy Johannesthal) připadl jako poddanské městečko k Jindřichovskému panství. Po josefínských reformách ztratila městská práva a klesla na úroveň poddanské vsi. Obec trpěla ve válkách. Během třicetileté války muselo obyvatelstvo žít v válčící vojska a v bitvách o dědictví rakouské byl Janov r. 1741 vypálen pruským vojskem. Obec postihla řada povodní na konci 19. a ve 20. století, poslední v roce 1997. Z památek jsou barokní kostel Nejsvětější Trojice z let 1780 – 1783 a socha Panny Marie z r. 1739. Další informace: www.sweb.cz/oujanov

Gmina swoim kształtem przypomina długi prostokąt, położony w kierunku południowym przecinający rzekę i drogę komunikacyjną. Pierwsze wzmianki pisemne znajdują się w testamencie olomunieckiego biskupa Bruna ze Schauenburgu z 1267 r., z którego wynika, że miejscowość ta powstała w 1251 r. i otrzymała nazwę Janova Ves (Janesdorf) po wójcie Janie. Odkrycie rud metali szlachetnych spowodowało, że biskup Thurz mianował Janov w 1535 r. na samodzielne górnicze miasteczko. W 1581 r. zakończono wydobywanie rudy i Janov (niemiecki Johannesthal) został przejęty jako podległe miasteczko przez majątek Jindřichowski. Po reformach josefínskich Janov stracił prawa miejskie i stał się wsią podległą. W czasie wojny trzydziestoletniej ludność musiała żywić walczące wojsko, a w bitwach o austriackie dziedzictwo w 1741 r. Janov został spalony przez pruskie wojsko. Gmina była dotknięta szeregiem powodzi pod koniec XIX i w XX w., ostatnio – w 1997 r. Do zabytków należy barokowy kościół Najświętszej Trójcy z lat 1780 – 1783. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie: www.sweb.cz/oujanov

The commune looks like a long rectangle lying toward the south crossing a river and a road. The first written mention of the settlement was dated in 1267 from the Olomouc bishop's will from Schauenburg. The village was established in 1251 and was called Janova Ves (Janesdorf) from the name of the chief of a village Jan. After the discovery of precious metals, Bishop Thurz made Janov the independent mining town in 1535. The mining was stopped in 1581. Janov (German Johannesthal) belonged to Jindřichovsky estate. It lost its civil rights and became the dependent village after josefínských reforms. During the Thirty Years War the inhabitants had to supply soldiers with food. In 1741 Janov was burnt by the Prussian army. The floods destroyed the commune very often in the 19th and 20th century – the last one in 1997. There is here a baroque church of the Holy Trinity from 1780 – 1783.

More information on: www.sweb.cz/oujanov



JAVORNÍK

Se skládá ze čtyř částí obce s názvy Javorník, Bílý Potok, Horní Hoštice a Travná. Nad městem se tyčí zámek Janský vrch. První písemná zmínka o městě je z roku 1291. Původní hrad se po husitských válkách ocitl v rozvalinách a na přelomu 15. a 16. století zde byl postaven renesanční zámek, který sloužil jako letní sídlo vratislavských biskupů. Těžila se zde železná a stříbrná ruda. Město i s okolím leží stranou důležitých dopravních tepen, silnice mají místní význam. Také železnice má lokální význam a spojuje město s přístupnými stanicemi Dolní Lipová. Do kulturní historie se nejvíce zapsal skvělý hudebník a skladatel Karel Ditters z Dittersdorfu, autor řady komických oper i dalších skladeb. Město má spoustu významných historických památek, např. barokní kostel Nejsvětější Trojice z roku 1723, raně gotický hřbitovní kostel sv. Kříže z roku 1260. Na Travné je poutní kaple P. Marie Saletské s pramenem „zázračné“ vody a křížovou cestou.

Další informace na internetu: www.javornicko.cz/javornik

W skład gminy wchodzi miejscowości: Javorník, Bílý Potok, Horní Hoštice i Travná. Nad městem wznosi się zamek Janské wzgórze. Pierwsza wzmianka o Javorníku pochodzi z 1291 r. Pierwotny zamek po wojnach husyckich został zniszczony, na jego miejscu na przełomie XV i XVI w. wybudowano renesansowy zamek, który służył jako letnia rezydencja biskupom wrocławskim. Wydobywano tutaj rudy srebra i żelaza. Miasto wraz z okolicą leży na uboczu ważnych dróg komunikacyjnych. Zarówno drogi, jak i kolej mają charakter lokalny. Do historii kultury zapisał się znany muzyk i kompozytor Karol Ditters z Dittersdorfu, autor wielu komicznych oper i innych dzieł. Miasto ma wiele interesujących zabytków, m.in.: barokowy kościół Najświętszej Trójcy z 1723 r., wczesnogotycki kościół cmentarny św. Krzyża z 1260 r. W Travné znajduje się kaplica dla pielgrzymów Panny Marii Saletskiej ze źródłem „cudownej” wody i drogą krzyżową. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej: www.javornicko.cz/javornik

The commune consists of the settlements: Javorník, Bílý Potok, Horní Hoštice i Travná. The Janský Hill castle is dominated by the town. The first mention of Javorník comes from 1291. The original castle was destroyed during the Hussite wars. On that place, the Renaissance castle was built in the turn of 15th and 16th century. It was the summer residence of Vratislav bishops. There were a gold-mine and an iron-mine. The town and its surrounding is located far away from important transportation routes. Both roads and railways are local routes. The well-known musician and composer Karl Ditters from Dittersdorf, the author of lots of comic operas lived there. The town possesses numerous interesting monuments like: a baroque church of the Holy Trinity from 1723, a Gothic, cemetery church of the Holy Cross from 1260. In Travné there is a chapel of the Blessed Virgin of Saletské with a miraculous water spring and the Cross Way (Calvary) for pilgrims.

More information on: www.javornicko.cz/javornik



JESENÍK

Má tři části obce s názvy Jeseník, Bukovice a Dětrichov. Město je nazýváno „perlou Jesenícka“. Leží na soutoku horských říček Bělé a Staříče. První zmínka o městě je z roku 1267 a osadníci ho začali nazývat Frývaldov. V roce 1622 právě v tomto městě byla započata série čarodějnických procesů, která si vyžádala mnoho obětí. Při cestě vedoucí do lázní byl obětem postaven kamenný pomník ve tvaru šlehajících plamenů. Od 16. století se datuje tradice plátenictví, která přetrvala po staletí. Městu vtisknul nesmazatelný punc Vincenz Priessnitz (1799 - 1851), který svou vodoléčbou získal v celé Evropě a také v Americe nevídanou popularitu. Na Gräfengerku nad Jeseníkem zbudoval lázeňské objekty, dnes světoznámé lázně s mnoha léčivými prameny. Z mnoha památek uvádíme středověkou vodní tvrz, která byla v 18. století upravena na zámek a v současné době je sídlem Vlastivědného muzea Jesenícka, barokní radnice, přestavěnou v 19. a 20. století, a novorenesanční kostel Nanebevzetí Panny Marie. Další informace na internetu:

www.jesenik.org/mesto



JINDŘICHOV

Obec je rozložena ve výšce 321 - 400 metrů nad mořem na severozápadě okresu Bruntál a severní částí hraničí s Polskou republikou. Místní části jsou Arnultovice a Jindřichov. Obec byla založena roku 1256 podle magdeburského práva jako Henrikestorp, nyní Jindřichov (německy Hengersdorf). Náležel olomouckým biskupům, ale od roku 1288 byl dáván do lenní držby. Z mnoha šlechtických rodů, které Jindřichov následně měly v držení, byl majitelem od roku 1633 Jan Jiří Maxmilián z Hodic. Hodičtí ve 2. polovině 17. století zahájili výstavbu reprezentačního jednopatrového čtyřkřídlového zámku v barokním stylu. Po požáru roku 1844 byl klasicistně přestavěn. Patří k němu přilehlý zámecký park s plastikami. Další památkou je farní kostel sv. Mikuláše z konce 17. století, takéž opravený po uvedené živelné události a kaple. Obec se rozvíjela i v hospodářské sféře a před II. světovou válkou byla velkou obcí s několika významnými podniky. Byly v ní provozy jako např. pivovar, sladovna, pila, dva mlýny, elektrárna a další.

Další informace na internetu:

www.obecjindrichov.cz

W skład gminy wchodzi trzy miejscowości: Jeseník, Bukovice i Dětrichov. Jeseník zwany „perłą Jeseníków“, położony jest w dorzeczu rzek Bělá i Staříč. Pierwsza wzmianka o mieście pochodzi z 1267 r. wówczas nazywano je Frývaldov. W 1622 r. rozpoczęto tu serię procesów czarownic, wynikiem których było wiele ofiar. Przy drodze prowadzącej do sanatorium postawiono pomnik w kształcie płomieni ku ich czci. Od XVI w. rozpoczęto tu produkcję płótna, która przetrwała stulecia. Miasto zyskało rozgłos dzięki Vincentemu Priessnitz (1799 – 1851), którego metoda leczenia wodą zyskała popularność w całej Europie oraz w Ameryce. W Gräfengerku nad Jeseníkiem zbudował on objekty sanatoryjne z uzdrawiającymi źródłami, znane dzisiaj na całym świecie. Na terenie miasta znajduje się średniowieczna twierdza, prawdopodobnie z XV w., po pożarze przebudowana na zamek, a w XX w. adoptowana na muzeum; barokowy ratusz, przebudowany w XIX i XX w.; neorenesansowy kościół p.w. Wniebowzięcia N.M.P. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie: www.jesenik.org/mesto

The commune consists of localities: Dětrichov, Bukovice and Jeseník. Jeseník is called "Pearl of the Jeseník". It is situated in the basin Bela and Staric Rivers. Jaseník originally called Frývaldov was established in 1267. This town started a lot of processes of the witches in 1622 and it caused numerous victims on that area. Near the road leading to a Sanatorium there is the monument in the shape of flame, founded in honour of those victims. There was a factory produced the linen in the 16th century. The town rose to fame when Vincent Priessnitz (1799 – 1851) popularized his method of water therapy. He became famous in Europe and America. He built sanatoriums with healthy springs in Gräfengerk. They are presently known in the whole world. On the territory of the town there is a medieval fortress probably from the 15th century. After the fire it was rebuilt as a castle and in the 20th century it was adapted as a museum. A baroque town hall was rebuilt in the 19th and 20th century. There is also the neo-Renaissance church of the Assumption of the Blessed Virgin. More information on: www.jesenik.org/mesto

Gmina leży na północnym zachodzie powiatu Bruntál, na wysokości 321 – 400 m n.p.m. W północnej części graniczy z Polską. W skład gminy wchodzi Arnultovice i Jindřichov. Jindřichov był założony w 1256 r. na podstawie prawa magdeburskiego jako Henrikestorp (niemiecki Hengersdorf). Należał do biskupów olomunieckich, a od 1288 r. został oddany w lenno. Jindřichov był własnością wielu szlacheckich rodów, m.in. Jana Jiří Maxmiliána z Hodic (od 1633 r.). W drugiej połowie XVII w. Hodicowie rozpoczęli budowę reprezentacyjnego, jednopiętrowego, czteroskrzydłowego zamku w stylu barokowym, który po pożarze w 1844 r. został przebudowany w stylu klasycystycznym. Do zamku przylega park z rzeźbami. Z innych zabytków można wymienić kościół barokowy św. Mikołaja z końca XVII w., odbudowany po wspomnianym wcześniej pożarze oraz kaplicę. Jindřichov rozwijał się również gospodarczo, przed II wojną światową znajdował się tu m.in.: browar, słodownia, tartak, dwa mlýny oraz elektrownia. Więcej informacji znajduje się na stronie internetowej: www.obecjindrichov.cz

The commune is situated 321 – 400 m above the sea level in the north-western part of Bruntál district. In the north the commune borders on Poland. It includes Arnultovice and Jindřichov. This village was founded in 1256 in the basis of the Magdeburský Law and it was called Henrikestorp (German Hengersdorf). It belonged to the Olomoucký Bishops and then it was given back as a fief in 1288. Lot of the nobility's family owned Jindřichov, for example John Jiří Maxmilián from Hodic (from 1633). In the 2nd half of the 17th century the Hodičt family built the representative, one-floor, baroque castle. It was rebuilt in the classical style after the fire in 1844 (with a park and sculptures in it). There are also historical monuments like a baroque St. Nicholas church from the end of the 17th century rebuilt after the fire and a chapel. Before the World War II there was a brewery, a sawmill, two mills and a power-plant.

More information on:

www.obecjindrichov.cz



JIŘIKOV

Obec se nachází v Nížkém Jeseníku a je složena z místních částí Jiříkov (německy Giersieg), Sovinec, Křížov, Těchanov, Kněžpole a Valšův Důl. První záznamy o obci pocházejí z roku 1264. Z památek je nejvýznamnější hrad Sovinec ve stejnojmenné místní části. Rozlehlý gotický hrad na skalnatém výběžku v horském údolí Nížkého Jeseníku byl založen na počátku 14. století, renesančně upraven v 16. století a v letech 1627 – 1643 barokně opevněn. Od roku 1624 byl v majetku Řádu německých rytířů. V letech 1867 - 1896 zde sídlila první lesnická škola v českých zemích. Za II. světové války byli na hradě vězněni francouzští důstojníci. V roce 1945 hrad vyhořel. Postupně je rekonstruován. V okolí hradu je sovinecký přírodní park. Pamětihodností je kostel sv. Michala z roku 1605, který je dominantou obce. Všemi místními částmi vedou cykloturistické trasy, které jsou řádně značené. Od května do října jsou na hradě Sovinci pořádány různé akce, např. jarmarky, rytířská klání a turnaje.

Další informace na internetu:
www.jirikov.obec.cz

Gmina leży w Niskim Jeseníku, w jej skład wchodzi miejscowości: Jiříkov (niemiecki Giersieg), Sovinec, Křížov, Těchanov, Kněžpole oraz Valšův Důl. Pierwsze wzmianki o Jiříkovie pochodzą z 1264 r. Do najważniejszych zabytków należy zamek Sovinec znajdujący się w Sovińcu. Rozległy gotycki zamek leży na skalistym cyplu w górskiej dolinie niskiego Jeseníku, był wybudowany na początku XIV w. i przebudowany w stylu renesansowym w XVI w., a w latach 1627 – 1643 przebudowano fortyfikacje w stylu barokowym. Od 1624 r. należał do majątku zakonu rycerzy niemieckich. W latach 1867 – 1896 miała tutaj swoją siedzibę pierwsza szkoła leśnicza w Czechach. W czasie II wojny światowej na zamku więziono francuskich oficerów. W 1945 r. zamek spłonął. Obecnie jest stopniowo rekonstruowany. W okolicach zamku znajduje się park przyrodniczy. Do innych zabytków należy kościół św. Michała z 1605 r. We wszystkich miejscowościach znajdują się ścieżki rowerowe, a na zamku Sovinec organizowane są różne imprezy. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie: www.jirikov.obec.cz

The commune is situated in the Nížký Jeseník. The commune consists of Jiříkov (German Giersieg), Sovinec, Křížov, Těchanov, Kněžpole and Valšův Důl. This village was founded in 1264. The most important historical monument is Sovinec castle situated in Sovinec. The Gothic castle stands on the rocky hill in the mountainous Nížký Jeseník valley. The castle was built at the beginning of the 14th century and rebuilt in the Renaissance style in the 16th century, and next in 1627 – 1643 it was rebuilt in the baroque style. It belonged to the German order of knights since 1624. In the years 1867 – 1896 there was founded the first school of forestry in Czech. During the World War II there was a prison for French officers in the castle. In 1945 it burnt down. Presently the castle is reconstructed. Nearby the castle is a natural park. There is St. Michael church from 1605. The countryside possesses numerous bicycle routes. The attractive shows are organised in Sovinci castle. More information on:

www.jirikov.obec.cz



KARLOVA STUDÁNKA

Obec se nachází na východní straně Pradziadu v nadmořské výšce okolo 760 metrů. Lázeňská obec Karlova Studánka je známa pod tímto jménem od roku 1803. Předtím se nazývala Hinnewieder. Lázně byly založeny roku 1785 na místě železářské osady Hubertov. Železitá minerální kyselka se původně používala ke koupelím i k pitné léčbě v kombinaci s pitím žinčice. Podhorské až horské čisté povětří s intenzivním slunečním zářením prospívá léčbě dýchacího ústrojí, srdečních, cévních i krevních nemocí a některých chorob z povolání. S počátečním rozvojem Karlovy Studánky (německy Karlsbrunn) je spjat Řád německých rytířů, kterému bruntálské panství připadlo jako konfiskát po porážce stavovského protihabsburského povstání v roce 1620. Lázeňské domy byly postaveny v klasicistním a empírovém stylu v letech 1803 – 1893. Nad hotelem Hubertus je kaple sv. Huberta z let 1757 – 1758. Ze stejného období výstavby je také lovecký zámeček. Unikátní je místní „Geologická expozice kamenů“.

Další informace na internetu:
www.kstudanka.cz

Gmina leży po wschodniej stronie góry Pradziad, na wysokości 760 m n.p.m. Uzdrowskowa miejscowość Karlova Studánka jest znana pod tą nazwą od 1803 r., poprzednio nazywała się Hinnewieder. Uzdrowisko było założone w 1785 r. na miejscu osady Hubertov. Tutejsza woda mineralna, bogata w żelazo była wykorzystywana do kąpieli i leczenia. Klimat oraz intensywne promieniowanie słoneczne dobrze wpływają na leczenie układu oddechowego, chorób serca, naczyń krwionośnych i chorób krwi oraz niektórych chorób zawodowych. Na rozwoj Karlovej Studánky (niemiecki Karlsbrunn) miał wpływ zakon rycerzy niemieckich, który przejął posiadłości bruntálskie jako konfiskatę po klęsce powstania w 1620 r. Domy uzdrowskowe wybudowane zostały w stylu klasycystycznym i empire w latach 1803 – 1893. Nad hotelem Hubertus znajduje się kaplica św. Huberta z lat 1757 – 1758. Z tego samego okresu pochodzi zameczek łowiecki. Unikatem jest miejscowa „Geologiczna ekspozycja kamieni“. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej: www.kstudanka.cz

The commune is situated in the eastern part of Pradziad Mountain on the height 760 m above the sea level. This is the healthy settlement. Karlova Studánka is called this name since 1803, before that it was called Hinnewieder. The health resort was founded on the Hubertov settlement area in 1785. The ferromineral water was used for bath and the treatment. The climate and intensive sun radiation has a positive influence for treatment of breathing system, heart diseases, blood and blood vessel diseases. The German order of knights had an important influence on the development of Karlova Studánka (German Karlsbrunn). They captured Bruntálskie estates as a confiscation when the insurrection was defeated in 1620. Sanatoriums were built in classical and empire style in 1803 – 1893. Above the Hubertus hotel there is St. Hubert chapel from 1757 – 1758 as well as a small hunting lodge also from the same years. Another attraction is the "Geological stones exhibition".

More information on:
www.kstudanka.cz



KARLOVICE

Karlovice představují rozsáhlou obec s tradicí letoviska s dobrými klimatickými podmínkami. Území dnešních Karlovic (původní název Hutě) bylo osídlováno až kolem roku 1527 soustředěnou zástavbou v údolí řeky Opavy, pod horským masivem Hrubého Jeseníku. Na místě obce Hütten, známé roku 1558 a zaniklé v důsledku třicetileté války, vznikla kolem roku 1720 spolu s železnými hamry i vesnice, pojmenovaná po majiteli krnovského knížectví Karlovi z Lichtenštejna – Karlovice (německy Karlsthal). Hamr byl činný až do počátku 19. století. V obci se rozvíjelo lesnictví, dřevařství, výroba papíru a lepenky a byly zde pily, mlýny, stolařství. Po roce 1870 až do současnosti se stalo území obce atraktivní rekreační oblastí. Z památek dominuje barokní kostel sv. Jana Nepomuckého z let 1777 – 1779 a poblíž také dům z roku 1745. V dřevěném objektu mlýna a kosárny (upravené do dnešní podoby počátkem 18. století) se nachází muzeum historie lesnictví a hutnictví na Bruntálsku.

Další informace na internetu:
www.karloviceveslezsku.cz

Karlovice są rozległą, uzdrowiskową gminą z dobrymi warunkami klimatycznymi. Karlovice (początkowo nazywane Hutě) leżą w dolinie rzeki Opava, pod górkim masywem Hrubého Jeseníka. Okolice te były zasiedlone ok. 1527 r. Na terenie miejscowości Hütten (znanej pod tą nazwą od 1558 r.) zniszczonej i wyludnionej w wyniku wojny trzydziestoletniej, powstała około 1720 r. wieś Karlovice (niemiecki Karlsthal), nazwana po właścicielach księstwa krnovskiego Karlovi z Lichtenštejna. W Karlovicach aż do początku XIX w. działała kuźnia, rozwijało się również leśnictwo, przemysł drzewny oraz papierniczy, funkcjonowały tartaki, młyny, stolarnie i inne zakłady. Po 1870 r. gmina stała się ośrodkiem rekreacyjnym. Z zabytków można wymienić barokowy kościół św. Jana Nepomucena, wybudowany w latach 1777 – 1779 oraz pobliski dom z roku 1745, kuźnię i drewniany budynek młyna, w którym obecnie znajduje się muzeum leśnictwa i przemysłu hutniczego.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:
www.karloviceveslezsku.cz

Karlovice is a widespread commune with good climatic conditions. Karlovice (initially called Hutě) lies in valley of the Opava River, under mountain massif of the Hruby Jeseník. People began to settle on this territory around 1527. On Hütten territory (known as Hütten since 1558) which was destroyed during the Thirty Years War about 1720 Karlovice was established (German Karlsthal). Until the beginning of the 17th century there worked a smithy, sawmills, mills, carpenters as well as other manufactures. Forestry, woodworking and paper-working industry were also well developed. After 1870 the commune became an important recreation centre. There are historical monuments – the baroque St. Jan Nepomucen church built in 1777 – 1779, house from 1745, a smithy and a wooden building of mill. There is presently a museum of forestry and metallurgy.

More information on:
www.karloviceveslezsku.cz



KOBYLÁ NAD VIDNAVKOU

První zmínka o obci je v listině pro vidnavského fojta z roku 1291. Svou rozlohou byl významný kobylský statek. Pro práci na statku byl za II. světové války zřízen menší tábor sovětských zajatců. V obci se nachází zámek, který byl po válce využíván nejrůznějšími způsoby. V posledních letech slouží jako domov důchodců. Je to nepříliš velká obdélníková stavba se sedlovou střechou. Z původní podoby zůstal jen vstupní portál. Kostel sv. Jáchyma pochází z roku 1787, součástí jeho interiéru je socha sv. Jana Nepomuckého z 2. pol. 18. století. Památkově chráněná je i hřbitovní kaple. Obdiv si zaslouží i památný strom - Maděřův jilm. Od roku 1970 jsou národní přírodní památkou Venušiny misky s rozlohou 3,9 ha, které se nacházejí na kopci Smolný. Jde o jedinečný geomorfologický výtvor s kulovitou odlučností žuly. Ve skalních útvarech se vytvořily skalní misky, křesla a výklenky, jejichž vznik je způsoben erozí dešťové vody a odlučností žuly.

Další informace na internetu:
www.kobyla.rychleby.cz

Pierwsza wzmianka o miejscowości pochodzi z 1291 r. z dokumentu vidnawskiego wójta. Ze względu na dużą powierzchnię znany był kobylski folwark. W czasie II wojny światowej w folwarku założono obóz jeńców sowieckich, których wykorzystywano do pracy w gospodarstwie. Znajduje się tutaj pierwotnie renesansowy zameczek, przebudowany w późniejszym okresie i wykorzystywany po wojnie do różnych działalności. W ostatnich latach służy jako dom starców. Znajduje się tutaj także Kościół św. Joachima z roku 1787 z rzeźbą św. Jana Nepomucena z II poł. XVIII w. Chronionym zabytkiem jest również kapliczka cmentarna. W Kobyle zachowało się zabytkowe drzewo – wiąz Maděřův. Od 1970 r. do zabytków przyrody zalicza się również „Venušiny misky” (geomorfologiczny granitowy okaz) o powierzchni 3,9 ha, które znajdują się na górze Smolny. W formacjach skalnych wytworzyły się misky, křesla, wnęki na skutek erozji wodą deszczową i odlupywaniem granitu. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:
www.kobyla.rychleby.cz

The first mention of the settlement comes from 1291 and was noted in a document of the vidnawsky village-mayor. For the sake of a large area there was a well known farm. During the World War II there was a prison camp for the Soviet people. They were forced to work on the farm. There are historical monuments – the Renaissance castle rebuilt and used for different purposes. There is a house for elders now. There is also the St. Joachim church from 1787 with a sculpture of St. Jan Nepomucen from the 2nd half of the 18th century and a preserved monument – a cemetery chapel. In Kobyla there is a historical tree – elm Maděřův. Since 1970 there are some natural monuments "Venušiny misky" (a geomorphology granite piece) on area 3,9 ha in Mountain Smolný. Shapes of bowls, chairs and niches were formed in the rocks as a result of rainwater and splitting off granite.

More information on:
www.kobyla.rychleby.cz



KRASOV

Obec Krasov patří mezi obce středně velké svou rozlohou, ale s malým počtem obyvatel. Lesní půda zaujímá přes 58 % rozlohy, zemědělská přes 36 %. Rozkládá se na západě od Krnova a severně od okresního města Bruntál. Obec byla založena okolo roku 1450. První písemné záznamy zmiňují Krasov (německy Kronsdorf) roku 1502. Od roku 1523 náležel k panství krnovské komory. Z památek je významný barokní farní kostel sv. Kateřiny z roku 1677, renovovaný v roce 1867. Další je českobratrský kostel z třicátých let minulého století. Mezi kulturní památky patří také dvě usedlosti - domy č.p. 15 z roku 1856 a 85, typ jesenický dům, taktéž z 19. století. Asi 2,5 km severně od obce se nachází přírodní rezervace Krasovský kotel. Rezervací byla vyhlášena roku 1989 a je to druhově bohatá mezofilní louka v nadmořské výšce 660 m. Roste zde chráněný mečík střecholistý a jsou zde k vidění vzácní motýli soumráčník jitrocelový, perleťovec dvanáctitečný a babočka sítkovaná.

Krasov jest małą gminą ze względu na liczbę ludności (300 mieszkańców), a ze względu na powierzchnię (2580 ha) zaliczana jest do średnich. Tereny leśne zajmują ponad 58 % powierzchni, a użytki rolne – 36 %. Gmina leży na zachód od Krnova i na północ od miasta Bruntál. Miejscowość była założona około 1450 r. Pierwsze pisemne wzmianki wymieniają Krasov (niemiecki Kronsdorf) w 1502 r. Od 1523 r. miejscowość należała do posiadłości Izby Krnovskiej. Z zabytków na uwagę zasługuje barokowy kościół św. Katarzyny z 1677 r., odnowiony w 1867 r. Znajduje się tu również czesko-braturski kościół z lat trzydziestych ubiegłego wieku. Do zabytków kultury należą dwie posiadłości: dom nr 15 z 1856 r. i dom nr 85 – typu jesenickiego, również z XIX w. Około 2,5 km na północ od miejscowości znajduje się rezerwat przyrody *Krasovski Kocioł*, który został utworzony w 1989 r. Na wysokości 660 m n.p.m. rosną rzadkie gatunki roślin, m.in. mieczyk oraz można zobaczyć rzadkie gatunki motyli.

Krasov is a small commune by number of population (over 300) but for the sake of its area (about 2580 ha) is a medium-large commune. Its territory is covered by forestry land – over 58 % and arable land – 36 %. The commune is located in the west of Krnov and in the north of Bruntal town. Krasov was founded about 1450. The first written mention dates (German Kronsdorf) from 1502. From 1523 the village belonged to the property of Krnovska Chamber. There are lots of historical monuments like the baroque St. Catherine church from 1677 renovated in 1867. There are also church from the 30th years the last century. There are cultural monuments – house no 15 from 1856 and house no 85 – jesenický type from the 19th century. In the north about 2,5 kilometres from Krasov is the nature reserve *Krasovski Kocioł*. It was founded in 1989. On 660 elevation above sea level in meters rare kinds of plants grow e.g., gladiolus as well as rare kinds of butterflies could be seen there.



KRNOV

Město se nachází v podhůří Nížkého Jeseníku, na soutoku řeky Opavy s Opavicí a hraničí s Polskou republikou. Území bylo osídleno bez přerušení již asi 30 tisíc let. Do 7. století bylo výhradně slovanské. Datum založení Krnova není známo. První písemné záznamy českého názvu (Kyrnow) jsou z r. 1240. Městská práva byla přidělena Krnovu před rokem 1269. Město sehrávalo významnou roli při válečných událostech. Přes Krnovsko vstupovala do země cizí vojska, např. Tataři, Dánové, Švédové, Prusové. V ekonomický rozvoj města dopadly důsledky třicetileté války a politický pokles jeho významu po prusko - rakouské válce rozdělením Slezska roku 1742 mírem uzavřeným ve Vratislavi. Roku 1849 zaniklo knížectví krnovské a vznikl stejnojmenný okres. V hospodářství byl rozhodující textilní průmysl. Z mnoha památek jsou významné hohenzollernský zámek ze 16. století a hradby ze 14. století, gotický děkanský chrám sv. Martina, barokní poutní kostel a rozhledna na vrchu Cvilín.

Miasto znajduje się u podnóża Niskiego Jesenika, w dorzeczu rzek Opawy i Opavici oraz graniczy z Polską. Tereny te były zasiedlone bez przerwy przez 30 tys. lat. Do VII w. należały do Słowian. Data założenia Krnova nie jest znana. Pierwsze pisemne wzmianki czeskiej nazwy Kyrnow pochodzą z 1240 r. Prawa miejskie Krnov otrzymał przed rokiem 1269. Miasto odegrało ważną rolę podczas wojen. Przez Krnov przechodziły obce wojska, m.in. Tatarzy, Duńczycy, Szwedzi i Prusacy. Na gospodarczy rozwój miasta wpłynęła wojna trzydziestoletnia oraz spadek politycznego znaczenia po wojnie prusko – austriackiej (po zawarciu traktatu pokojowego we Wrocławiu w 1742 r., w wyniku którego doszło do podziału Śląska). W 1849 r. zostało zlikwidowane księstwo krnovskie i powstał powiat. W gospodarce decydujące znaczenie miał przemysł tekstylny. Z licznych zabytków wymienić możemy: zamek Hohenzollernów z XVI w. i mury obronne z XIV w., gotycki dziekański kościół św. Marcina, barokowy kościół oraz wieża widokowa na wzgórzu Cvilín. Więcej informacji na stronie internetowej: www.krnov.cz

The town is situated at the foot Low Jeseník in basin of the Opavá River and the Opavici River. Krnov borders on Poland. These areas were inhabited by 30 thous. years. That territory belonged to Slavs till 7th century. The date of establishment of Krnov is unknown. The first written mention about Kyrnow comes from 1240. In 1269 Krnov was given the city rights. The city was a very important area during wars. The foreign armies such as Tatars, Danes, Swedes and Prussians passed by Krnov. The end of the Thirty Years War and decrease of political meaning after the end of Prussian and Austrian war had an important influence on the economic development of the city (after the peaceful treaty in Wrocław in 1742 – it was a partition of Silesia). In 1849 Krnovsky dukedom was liquidated and a district was established. The city had well developed textile industries. There are lots of historical monuments like a hohenzollernský castle from the 16th century, castle walls from 14th century, a Gothic dean St. Martin church, baroque church and a lookout tower on Cvilín Hill. More information on: www.krnov.cz

Další informace na internetu:
www.krnov.cz



LESKOVEC NAD MORAVICÍ

Obec se nachází v nadmořské výšce 510 m, na břehu přehrady Slezská Harta. Její výstavbou v letech 1987 – 1997 byla postižena místní část do roku 1946 samostatné obce Slezská Harta, která dala novému přehradnímu jezeru název. Výstavbou jezera polovina obce zanikla. Leskovec je jedním z nejstarších osídlení jesenické oblasti, historicky doložené zakládací listinou z roku 1224. Původní název obce - Lechsdorf, vycházel z prastarého pojmenování slovanských bratrů Poláků. Usadilo se zde mnoho polských osídlenců živičích se hornictvím a rýžováním zlata. Po zpuštění kraje mongolskými nájezdníky povolal olomoucký biskup Bruno nové kolonisty ze Slezska. Úbytek obyvatelstva roku 1556 v důsledku morové epidemie vrchnost doplnila osídlenci z Braniborska a Slezska. Od roku 1623 přešla obec do majetku rodu Lichtensteinů. Obec nesla dlouho německý název Spachendorf (do r. 1920 a v letech 1938 – 1945), Špachov (v letech 1921 – 1925). Z památek to jsou barokní kostel sv. Vavřince z roku 1768, Rochova kaple z roku 1717 a kříž z roku 1882. Další informace na internetu: www.sweb.cz/obecleskovec

Gmina znajduje się na wysokości 510 m n.p.m., nad zaporą wodną Slezská Harta. W czasie budowy zapory w latach 1987 – 1997 część gminy (do 1946 r. miejscowość Slezska Harta) została zniszczona. Zbiornik wodny przyjął nazwę miejscowości Slezská Harta. Leskovec jest jednym z najstarszych zasiedlonych terenów jesenickich. Miejscowość założono w 1224 r. Początkowa nazwa gminy – Lechsdorf, pochodziła od imion Słowian z Polski. Mieszkało tu wielu Polaków utrzymujących się z górnictwa i płukania złota. Po najeździe i zniszczeniu terenów przez wojska mongolskie, olomuniecki biskup Bruno powołał nowych kolonistów ze Śląska. Po zmniejszeniu się ludności w 1556 r. w wyniku epidemii dżumy, miejscowość dosiedlono ludnością z Brandenburgii i Śląska. Od 1623 r. miejscowość należała do majątku rodu Lichtensteinów i przez dłuższy okres czasu posiadała niemieckie nazwy Spachendorf (do 1920 r. i w latach 1938 – 1945) i Spachov (1921 – 1925). Do zabytków należy barokowy kościół św. Wawrzyńca z 1768 r., kaplica Rocha z 1717 r. i krzyż z 1882 r. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie: www.sweb.cz/obecleskovec

The commune is situated on 510 m elevation above sea level and above the Slezská Harta dam. When the dam was built in 1987 – 1997 some parts of the commune (until 1946 the settlement Slezská Harta) was destroyed. The reservoir was called like the Slezská Harta settlement. Leskovec is one of the oldest settlements in the Jeseník Mountains. The village was founded in 1224. In the beginning the commune was called Lechsdorf from Slavics' names from Poland. There lived many Polish people supported on mining and gold extracting. After the invasion the Mongolian army bishop Bruno appointed Silesian people as new colonists. In 1556 after plague the settlement was settled by people from Braniborsk and Silesia. From 1623 the settlement belonged to landed property of Liechtenstein. Leskovec nad Moravicí was called in German Spachendorf (until 1920 and in 1938 – 1945) and Spachov (1921 – 1925). There are historical monuments like the St. Vavřince church from 1768, Rocha chapel from 1717 and Crucify from 1882. More information on: www.sweb.cz/obecleskovec



LIPOVÁ - LÁZNĚ

Obec se skládá ze tří místních částí – Bobrovník, Horní Lipová a Lipová-lázně. Dnešní obec Lipovou - lázně tvoří dvě původně samostatné obce Dolní Lipová a Horní Lipová. K jejich sloučení došlo teprve v roce 1960. Je to malebná horská a současně lázeňská obec ležící na rozhraní Rychlebských hor a Hrubého Jeseníku, která je centrem letní i zimní turistiky. Lázně jsou spjaty s jeho zakladatelem Johannem Schrothem, který začal praktikovat léčebné metody v roce 1837. V těchto proslulých lázních se léčí obezita, diabetes a kožní choroby. V období II. světové války byl provoz lázní omezen, neboť zde existoval vojenský lazaret. Mezi významné památky v obci patří např. kostel sv. Václava z roku 1787. Turistickou atrakcí lokality jsou krápníkové jeskyně Na Pomezí. V železniční zastávce Horní Lipová je umístěno menší muzeum železniční trati tzv. Slezského semmeringu. Obcí od roku 1888 prochází železniční trať, jenž je pro své zákruty a značné převýšení nazývaná právě jako Slezský semmering. Další informace na internetu: www.lipova-lazne.cz

W skład gminy wchodzi trzy miejscowości: Bobrovník, Horní Lipová i Lipová – lázně. Dzisiejsza gmina Lipová – lázně została utworzona w 1960 r. z miejscowości: Dolní Lipová i Horní Lipová. Jest to górská, położona malowniczo, uzdrowiskowa gmina leżąca na pograniczu gór Rychlebskich i Hrubého Jeseníka. Jest jednocześnie ośrodkiem letniej i zimowej turystyki. W Lipová – lázně znajduje się sanatorium związane z jego założycielem Johannem Schrothem, który rozpoczął swoją praktykę lekarską w 1837 r. W sanatorium tym leczy się nadwagę, cukrzycę i choroby skórne. W czasie II wojny światowej działalność uzdowiska była ograniczona, ponieważ funkcjonował tu wojskowy lazaret. Do ważniejszych zabytków gminy należy m.in. kościół św. Wacława z 1787 r. Atrakcją turystyczną tego regionu są jaskinie naciekowe Na Pomezí. Na stacji kolejowej Horní Lipová znajduje się małe muzeum linii kolejowej. Przez gminę od 1888 r. przebiegają tory kolejowe, ze względu na liczne zakręty i wysokie położenie n.p.m. są nazywane „śląski semmering”. Więcej informacji znajduje się na stronie: www.lipova-lazne.cz

The commune includes three localities: Bobrovník, Horní Lipová, and Lipová-lázně. In 1960 the commune was founded from two settlements: Dolní Lipová and Horní Lipová. It is the mountainous commune with a lot of health resorts. The commune is situated on borderland Rychlebský and Hrubého Jeseník mountains. This is the summer and winter recreational center. Lipová – Lázně possesses a sanatorium established by Johann Schroth. He started treating people from 1837. They treated patients for overweight, diabetes and diseases of the skin. During the World War II there was a military hospital. One of the most important monuments is the St. Václav church from 1787. The most popular tourist attractions are infiltrative caves *Na Pomezí*. A small museum is situated in the railway station. The railways track called “*Silesian semmering*” (for the sake of numerous bends and a high elevation above the sea level) runs through the commune from 1888. More information on: www.lipova-lazne.cz



LIPTAŇ

Obec má název z německého Liebenenthal. Z původně slovanského osídlení zůstal název potoka Pastvina. První písemná zmínka o obci je z roku 1256. Ve 13. a 14. století měla německé pojmenování Leuenthal nebo též Löwenthal. Leží v osoblažském výběžku. Z památek na jejím území jsou významné novogotický kostel Nanebevzetí Panny Marie z let 1866 – 1870, chalupa č.p. 146 s kapličkou – jako dílo lidové architektury a bývalá četnická stanice a památník šesti příslušníků Stráže obrany státu zabitych v roce 1938 henleinovci. V místních částech Bučávka je kaple z roku 1844 a v Horních Povelicích stojí barokní zámek. V místní části Strážnice je rozhledna umožňující pohled na opolskou nížinu, na město Prudnik a při dobré viditelnosti i tovární komíny v Opole. Z přírodních zajímavostí se zde nachází jeden z největších bludných balvanů v České republice. Jeho stáří se odhaduje na 920 – 1010 milionů let, obvod má 567 cm a hmotnost cca 4,7 tun.

Další informace na internetu:

www.liptan.cz

Liptaň przyjęła nazwę od niemieckiego Liebenenthal. Pierwotną słowiańską nazwę osady przyjął potok Pastvina. Pierwsze wzmianki o miejscowości pochodzą z 1256 r. W XIII i XIV w. nosiła niemiecką nazwę Leuenthal lub Löwenthal. Gmina leży na Osoblażskim cyplu. Do zabytków na terenie gminy należą: nowogotycki kościół Wniebowzięcia Marii Panny z lat 1866 – 1870, chałupa nr 146 z kapliczką (dzieło ludowej architektury) – pamiątka po sześciu zabitych „Strażnikach” obrony kraju w 1938 r. W Bučávkach znajduje się kapliczka z 1844 r., a w Horních Povelicích barokowy zamek. W Strážnicach znajduje się wieża widokowa umożliwiająca obserwację niziny opolskiej, miasta Prudnik, a przy dobrej widoczności również kominów fabrycznych w Opolu. Z ciekawostek przyrodniczych wymienić możemy jeden z największych *bludnych kamieni* w Republice Czeskiej, który znajduje się około 1 km od kościoła (wiek ok. 920 – 1010 mln lat, obwód – 567 cm, waga ok. 4,7 t).

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:

www.liptan.cz

The name of Liptaň comes from German Liebenenthal. At first the Pastvin Stream took its name from the original Slavic name of the settlement. The first mention of the settlement was dated in 1256. It had German names Leuenthal and Löwenthal in the 13th – 14th century. Liptaň lies on the Osoblažsky cape. The most significant historical monuments are a neo-Gothic church of the Assumption of the Blessed Virgin from 1866 – 1870, the shack no 146 with a little chapel (folk architecture) – in remembrance of six killed people in 1938 called “Guards” of the defence of the country. In Bučávka there is a chapel from 1844 and a baroque castle in Horní Povelicie. Strážnice has a lookout tower with a view of the Opolska Lowland and also factory chimneys in Opole (Poland). A natural attraction is one of the largest stone (*Bludné balvany*) in the Czech Republic about 1 km from a church. It is approximately 920 – 1010 mln years old, its girth is 567 cm thick and it weights about 4,7 t.

More information on:

www.liptan.cz



LUDVÍKOV

Obec Ludvíkov leží v Jeseníkách. Na severovýchodě sousedí s obcí Vrbno pod Pradědem, na jihozápadě s Karlovou Studánkou a na jihovýchodě s Malou Morávkou. Má rozlohu 2 221 ha, z toho 93,9 % pozemku zaujímá lesní půda. Obec vznikla při železných hamrech založených roku 1672. Ludvíkov (německy Ludwigsthal) byl pojmenován podle Ludwiga, velmistra Řádu německých rytířů. Johann Kaspar von Ampringen zde vybuodoval tavicí pec a dva buchary. Celý terén obce je poznamenán intenzivní hornickou činností, která souvisí patrně s nedalekým zlatonosným revírem Suchá Rudná – Vrbno pod Pradědem. Ukázky malachitu z této lokality patřily v minulosti k nejhezčím u nás. Ukázky brochantitu z Ludvíkova jsou uloženy v Moravském muzeu v Brně. Ložisko měděných rud je na jihozápadním svahu Vysoké hory (1031 m n.m.) nad pravým břehem Bílé Opavy, nedaleko lesní silnice do Suché Rudné. Z památek se v Ludvíkově nachází filiální kostel Narození Panny Marie z roku 1720. Jako památník obětem slouží dřevěná kaple. Obec je v současnosti převážně rekreačního charakteru.

Ludvíkov leży w Jeseníkach. Na północnym wschodzie sąsiaduje z gminą Vrbno pod Pradědem, na południowym zachodzie z Karlovą Studánką, a na południowym wschodzie z Malą Morávką. Powierzchnia gminy wynosi 2 221 ha, z czego 93,9 % stanowią lasy. Miejscowość powstała przy kuźniach założonych w 1672 r. Ludvíkov (niemiecki Ludwigsthal) został nazwany po Ludwiku – Wielkim Mistrzu zakonu niemieckich rycerzy. Johann Kaspar von Ampringen wybudował tu piec do wytopów oraz dwa kowadła. Na tym terenie intensywnie rozwijało się górnictwo, co związane było z pobliskimi złotonosnymi złożami znajdującymi się na terenie Suchá Rudná – Vrbno pod Pradědem. Okazy malachitu z tego regionu należały kiedyś do najpiękniejszych w Czechach, a okazy brochantytu z Ludvíkova są eksponowane w Morawskim Muzeum w Brnie. Złoża rudy miedzi znajdują się na południowo-zachodnim zboczu Vysokiej Góry (1031 m n.p.m.) nad prawym brzegiem Bílé Opavy, niedaleko leśnej drogi do Suché Rudné. Z zabytków można wymienić kościół p.w. Narodzenia Najświętszej Marii Panny z 1720 r. oraz drewnianą kaplicę – pamiątkę ofiar. Obecnie w gminie przeważa działalność turystyczno-rekrecyjna.

Ludvíkov is located in Jeseník district. In the north-east it borders on Vrbno pod Pradědem commune, in the south-west Karlova Studánka, in the south-east Mala Morávka. The total commune's territory is 2221 ha. Forests cover 93,9 % of its area. The commune was set up next to forges established in 1672. Ludvíkov (German Ludwigsthal) was called from the name of Grand Master of the German knight order – Ludwig. Johann Kaspar von Ampringen built a blast-furnace and two anvils. There were deposit of gold in the territory of Suchá Rudná – Vrbno pod Pradědem. Mining industry was developed very quickly. Some pieces of malachite were the most beautiful in Czech and brochantyte pieces from Ludvíkov are exhibited in Moravsky Museum in Brno. There are copper ores in the south-west slope of Vysoká Mountain (1031 m) on the left bank of the Bílé Opava River close to a forestry way to Suchá Rudná. The village possesses monuments like a church of the Nativity of the Blessed Virgin from 1720 and a wooden chapel – in remembrance of victims. Nowadays, the commune is the tourist and recreational centre.



MALÁ MORÁVKA

Malá Morávka spolu s místní částí Karlov pod Pradědem, je největším turistickým, rekreačním a lyžařským střediskem v Jeseníkách. První písemný záznam o obci je z roku 1524, území však bylo osídleno již na přelomu 13. a 14. století. V okolí se těžila železná ruda, pájlo se v milířích dřevěné uhlí a vznikaly hamry a hutě. Místní železárně se ve své době proslavily výrobou lodních řetězů, děl a dělových koulí. Z památek to jsou: barokní farní kostel Nejsvětější Trojice z roku 1790, kaple sv. Huberta z roku 1765 a vesnická památková zóna lidové architektury. Nejstarší chalupa je z roku 1621. Historickou zajímavostí je také hraniční kámen na Vysoké holi, osazený roku 1624 Řádem německých rytířů po zkonfiskování majetku pánů z Vrbna. Významově ceněnou hodnotou Malé Morávky (německy Klein Mohrau) je zachovalé přírodní prostředí. Patří sem také Velká kotlina, jako součást Národní přírodní rezervace Praděd. Z mnoha zástupců flóry a fauny je nepůvodní, ale již místně zdomácnělý, kamzík horský. Byl do Malé Morávky přivezen z Rakouských Alp roku 1913. Další informace: www.malamoravka.cz



Górska gmina, wspólnie z Karlovem pod Pradziadem jest największym turystycznym, rekreacyjnym i narciarskim ośrodkiem w Jeseníkach. Pierwsza pisemna wzmianka o miejscowości pochodzi z 1524 r. Tereny te były zasiedlone już na przełomie XIII i XIV w. W okolicy wydobywano rudę żelaza, produkowano węgiel drzewny oraz powstawały kuźnie i huty. Miejscowe zakłady metalurgiczne słynęły z produkcji łańcuchów okrętowych, armat i kul armatnich. Do zabytków należy kościół Najświętszej Trójcy z 1790 r., kaplica św. Huberta z 1765 r. oraz budowle ludowej architektury. Najstarsza chałupa pochodzi z 1621 r. Do historycznych ciekawostek należy graniczny kamień w Vysokiej Holi postawiony w 1624 r. przez zakon niemieckich rycerzy po konfiskacie majątku właścicieli z Vrbna. W Malé Morávce (niemiecki Klein Mohrau) zachowała się wysoko ceniona przyroda, a Velká Kotlina jest częścią rezerwatu przyrody Praděd. Z wielu przedstawicieli flory i fauny żyje tu kamzík górski, który był przywieziony do Malé Morávky z Alp austriackich w 1913 r. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej: www.malamoravka.cz

This is a mountainous commune. Malá Morávka with Karlov pod Pradědem is the biggest tourist, recreational and ski sport centre in Jeseník. The first written mention of the village dates from 1524 but the territory was already desolated in the turn of 13th and 14th century. There mined iron-ores, produced charcoal and were smithies and metallurgic works. Forges were famous for their shipping chains, cannons and cannonballs. Among the most significant monuments are: a church of the Holy Trinity from 1790, St. Hubert chapel from 1765 and constructions of the local architecture. The oldest shack is dated from 1621. A historical attraction is a border-stone in Vysoká Holi. It was placed by German order of knights after the confiscation of an estate of owners from Vrbno in 1624. Malé Morávka (German Klein Mohrau) has rich nature with its charming scenic and wildlife beauty. Velká Kotlina is a part of Praděd nature reserve. There are a lot of species of flora and fauna like mountain *kamzík* which was brought from the Austrian Alps in 1913.

More information on: www.malamoravka.cz

MALÁ ŠTÁHLE

Obec leží v oblasti Nížkého Jeseníku v nadmořské výšce okolo 560 metrů nad mořem. Nejvyšší bod na jejím území je 690 metrů nad mořem. První písemný záznam je z roku 1574. Katastr obce hraničí na severu s katastrem obcí Dolní Moravice a Horní Václavov, na východě s katastrem Dolního Václavova a na jihu s obcí Velká Štáhle. Na západě tvoří hranici říčka Moravice, která zde odděluje Vysoký (Hrubý) Jeseník od Nížkého Jeseníku. Katastr má cca 282 ha, z čehož je 128 ha orné půdy, 31 ha lesa a 102 ha luk a pastvin. Malá Štáhle (německy Klein Stohl) byla založena kolem roku 1540 Josefem Pňovským na Sovinci. Historicky obec nejvíce utrpěla v 17. století, nejprve průchody vojsk za třicetileté války, a pak následky moru v letech 1661 – 1663. Obyvatelstvo se živilo zemědělstvím. Z památek je zde barokní kaple z roku 1759 zasvěcená 14 Pomocníkům. Asi 1 km od obce se nalézá ruina malé tvrze Walhubel, později Bahnhubel. Z přírodních zajímavostí je tu pramen železité kyselky.

Další informace na internetu: www.rymarovsko.cz

Položona jest na terenie Niskiego Jeseníka na wysokości ok. 560 m n.p.m. Najwyższy punkt znajduje się na wysokości 690 m n.p.m. Pierwsza pisemna wzmianka pochodzi z 1574 r. Gmina na północy graniczy z gminą Dolní Moravice i Horní Václavov, na wschodzie z gminą Dolní Václavov, a na południu z Velké Štáhle. Na zachodniej granicy płynie rzeka Moravice, która rozdziela Vysoký (Hrubý) Jeseník od Niskiego Jeseníka. Powierzchnia gminy wynosi 282 ha, z czego 128 ha to grunty orne, 31 ha lasy, a 102 ha – łąki i pastwiska. Malá Štáhle (niemiecki Klein Stohl) była założona okolo 1540 r. przez Józefa Pňovskiego z Sovinca. W swojej historii największe straty poniosła w XVII w. w czasie wojny trzydziestoletniej oraz w latach 1661 – 1663 w wyniku epidemii dżumy. Ludność zajmowała się rolnictwem. Do zabytków należy kaplica barokowa poświęcona 14 „Pomocnikom” z 1759 r. W okolicy znajdują się ruiny małej twierdzy Walhubel, później nazywanej Bahnhubel. Z ciekawostek przyrodniczych znajduje się tu źródło wody mineralnej, z dużą zawartością żelaza. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie: www.rymarovsko.cz

The commune is located in the Low Jeseník 560 m above the sea level – the highest point 690 m. The first written mention comes from 1574. It borders on Dolní Moravice and Horní Václavov commune in the north, in the east Dolní Václavova commune, in the south Velké Štáhle commune. In the western border the Moravice River separates the Vysoký (Fat) Jeseník from the Low Jeseník. The total area of commune is 282 ha. It is mainly covered by arable lands 128 ha, forests – 31 ha and meadows, pastures – 102 ha. Malá Štáhle (German Klein Stohl) was established by Josef Pňovský from Sovinca about 1540. It was most destroyed during the Thirty Years War and the plague epidemic in the years 1661 – 1663. The inhabitants focussed on agriculture. There are historical remains like a baroque chapel consecrated to 14 “Pomocnicy” from 1759, ruins of a small Walhubel fortress called later Bahnhubel. The interesting natural attraction is a Ferro-mineral water spring.

More information on: www.rymarovsko.cz



MĚSTO ALBRECHTICE

První písemná zmínka o Albrechticích je v listině z roku 1377, a to o rozdělení opavského knížectví po smrti knížete Mikuláše II. Roku 1492 povýšil český král Vladislav II. obec na město. Roku 1563 dal městu znak císař Ferdinand I. Historicky město utrpělo za válek o dědictví bavorské. Roku 1779 bylo ostřelováno pruským vojskem ze Šibeníku z houfnic a děl a bylo touto armádou obsazeno. Z památek je významný pozdně barokní kostel Navštívení Panny Marie postavený na místě původního kostela z roku 1610, který zanikl požárem v roce 1746. Pak jsou to barokní sloup sv. Anny samotřetí z roku 1719, empírový Nový zámek z roku 1837 s parkem anglického typu, zřícenina hradu Luginsland, budova městského úřadu z počátku 20. století a mnoho dalších památných staveb. Město Albrechtice (německy Stadt Olbersdorf) tvoří 10 místních částí: Burkvíz, Česká Ves, Dlouhá Voda, Hynčice, Linhartovy, Město Albrechtice, Opavice, Piskořov, Valštejn a Žáry. Další informace na internetu:

www.mesto-albrechtice.cz

Pierwsza pisemna wzmianka o Albrechticach pochodzi z 1377 r. z dokumentu o rozdzieleniu księstwa opawskiego, po śmierci księcia Mikołaja. W 1492 r. król Władysław II nadał miejscowości prawa miejskie. W 1563 r. cesarz Ferdynand I ustanowił dla miasta herb. W swej historii miasto poniosło największe straty w czasie wojen o dziedzictwo bawarskie. W 1779 r. zostało zajęte przez pruskie wojska. Do zabytków należy m.in. kościół barokowy N.M.P. postawiony na miejscu oryginalnego kościoła z 1610 r., który spłonął w 1746 r.; barokowy słup św. Anny Samotrzeciej z 1719 r., zamek z 1837 r. w stylu empire z parkiem angielskim, ruiny zamku Luginsland, budynek urzędu miejskiego z pocz. XX w. W skład gminy Město Albrechtice (niemiecki Stadt Olbersdorf) wchodzi miejscowości: Burkvíz, Česká Ves, Dlouhá Voda, Hynčice, Linhartovy, Město Albrechtice, Opavice, Piskořov, Valštejn i Žáry.

Więcej informacji na stronie internetowej:

www.mesto-albrechtice.cz

The first mention of Albrechtice was noted in a document about the Opavsky dukedom separation in 1377 after the prince's Nicholas death. The King Vladislav II gave the city rights for that town in 1492. The arms of the town was introduced by the emperor Ferdinand I in 1563. The town was destroyed most during the Bavarian Heritage wars. In the 1779 it was occupied by the Prussian army. There are historical monuments like the baroque church of the Blessed Virgin built on the place of an original church from 1610 which burnt down in 1746, the baroque St. Anne Samotřetí pillar from 1719, and a castle in the empire style with a park in the English style, ruins of the Luginsland castle, and building of the town hall from the beginning of the 20th century. The commune Město Albrechtice (German Stadt Olbersdorf) consists of localities: Burkvíz, Česká Ves, Dlouhá Voda, Hynčice, Linhartovy, Město Albrechtice, Opavice, Piskořov, Valštejn and Žáry.

More information on:

www.město-albrechtice.cz



MIKULOVICE

Leží v údolí řeky Bělá. Historicky jsou doloženy z roku 1263. Obec má tři místní části Kolnovice, Mikulovice a Široký Brod. Území bylo předmětem zájmu prospektorů drahých kovů. Zlato bylo získáváno z náplavů řeky Bělé a říčky Olejnice. Pozůstatky této činnosti se zde nacházejí dodnes. Za shlédnutí stojí kostel sv. Mikuláše z roku 1550, který byl v roce 1903 přestavěn v historizujícím stylu. Obec je zajímavá také impozantními, památnými stromy. Na dvoře rodinného domu čp. 9 se nachází chráněný tis, jehož stáří se odhaduje na 700 až 800 let, obvod kmene má téměř 3 m. Pomník sv. Jana Nepomuckého obklopují 2 statné lípy s obvodem kmene přes 3 m. Další přírodní dominantou obce je Dub u Dlabačů, který svým stářím cca 250 let dosáhl obvodu kmene 4,5 m. Místní líkárka Trul se mimo jiné zabývá výrobou likéru Vincence Priessnitze, zakladatele lázní v Jeseníku. Železniční trať je zajímavá tím, že se obloukem z Jeseníku přes polské Glucholazy vrací zpět na české území a vede dále do Krnova.

Další informace na internetu:

www.mikulovice-jes.cz

Mikulovice są położone w dolinie rzeki Bělá. Pierwsze historyczne wzmianki o miejscowości pochodzą z 1263 r. W skład gminy wchodzi trzy miejscowości: Kolnovice, Mikulovice i Široký Brod. W przeszłości tereny te były miejscem zainteresowania zbieraczy metali szlachetnych. Zloto pozyskiwano z nanosów rzeki Bělé i rzeczki Olejnicy. Pozostałości tej działalności znajdują się tu do dziś. Do zabytków należy kościół św. Mikołaja z 1550 r., przebudowany w 1903 r. Na terenie gminy rosną zabytkowe drzewa. Na podwórzu domu nr 9 znajduje się cis chroniony, którego wiek szacuje się na około 700 – 800 lat, obwód pnia osiąga prawie 3 m. Pomnik św. Jana Nepomucena otaczają dwie lipy o obwodzie pnia ponad 3 m. Do innych pomników przyrody w gminie należy dąb Dlabačů o obwodzie pnia 4,5 m, mający ponad 250 lat. Miejscowa likiernia Trul produkuje m.in. likier Vincenza Priessnitza, założyciela sanatorium w Jeseníku.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:

www.mikulovice-jes.cz

Mikulovice is situated in the Bělá River valley. The first mention of the commune comes from 1263. The commune consists of localities: Kolnovice, Mikulovice and Široký Brod. There was a popular area for precious metals collectors. Gold was mined from the Bělá and Olejnica River. Remains of that activity stay there until nowadays. There is a historical monument – St. Nicholas church from 1550 rebuilt in 1903. There are some historical trees. On the backyard of the house no 9 there is a protected yew-tree; it is about 700 – 800 years old and 3 meters around the trunk. The monument of St. Jan Nepomucen is surrounded by two limes – (3 meters around the trunk). There is also an oak Dlabačů. It is 250 years old and 4,5 meters around trunk. The local factory Trul produces the liqueur of Vincent Priessnitz (the founder of the sanatorium in Jeseník). More information on:

www.mikulovice-jes.cz



MORAVSKOSLEZSKÝ KOČOV

Obec se nachází na historickém moravsko - slezském pomezí, pod Uhlířským vrchem, asi dva kilometry od Bruntálu. V současné podobě vznikla roku 1949 spojením tehdy samostatných obcí Moravského a Slezského Kočova (německy Mährisch Kotzendorf – Schlesisch Kotzendorf). Doba založení není známa. První písemný záznam o Kočově je z roku 1405 v listině, kterou si krnovská knížata Mikuláš a Jan II. dělili Bruntál s okolím. Roku 1474 byla zničena uherskými vojsky a jako pustá byla uváděna v roce 1504. Opět osídlena byla před rokem 1538. Patřila do majetku různých vlastníků a v pobělohorské době přešly Moravský i Slezský Kočov pod vlastnictví Řádu německých rytířů. V obci stála tvrz, která zanikla za třicetileté války. Z památek je významný farní kostel sv. Michaela s dochovanou renesanční věží, obnovený v letech 1658, 1793 – 1795 a empírově upravený roku 1823. Dále jsou to kaple Panny Marie, sv. Antonína, sv. Josefa a sv. Kříže. Další informace na internetu: www.sweb.cz/oumskocov

Miejscowość położona jest na morawsko – śląskim pograniczu, pod Uhlířským wzgórzem, około 2 km od Bruntálu. Dzisiejsze granice gminy powstały w 1949 r., z połączenia gmin: Moravski i Śląski Kočov (niemiecki Mährisch Kotzendorf – Schlesisch Kotzendorf). Data powstania Kocova nie jest znana. Pierwsze pisemne wzmianki pochodzą z 1405 r., kiedy krnovscy książęta Mikołaj i Jan II podzieliли Bruntál i okolice. W 1474 r. miejscowość została zniszczona przez wojska węgierskie i wyludniona. Ponownie zasiedlona w 1538 r. Należała do majątku różnych właścicieli, a po bitwie na Białej Górze przeszła na własność zakonu rycerzy niemieckich. Z zabytków możemy wymienić kościół św. Michała z zachowaną wieżą renesansową, odbudowany w latach 1658, 1793 – 1795 i przebudowany w 1823 r. w stylu empire. Znajdują się tu także kaplice Panny Marii, św. Antoniego, św. Józefa oraz św. Krzyża. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej: www.sweb.cz/oumskocov

The settlement is situated on moravsko-slezsky borderline, at the foot of Uhlířský Hill about 2 km from Bruntal. The borders of the commune originated in 1949 as a result of joining Moravský and Slezský Kočov (German Mährisch Kotzendorf – Schlesisch Kotzendorf). The date of establishment of Kočov is unknown. First written mentions were dated in 1405 when krnovsky princes Nicholas and Jan II divided Bruntál and regions. The settlement was destroyed by Hungarian army and depopulated in 1474. That territory was settled once again in 1538. It belonged to different owners but finally it became a property of the German order of knights after a battle. There is a St Michael church with the Renaissance tower. It was rebuilt in 1658 and in 1793 – 1795 and then reconstructed in the empire style in 1823. There are also: St. Mary Chapel, St. Antonio Chapel, St. Joseph Chapel and St Cross Chapel. More information on: www.sweb.cz/oumskocov



NOVÁ PLÁŇ

Obec v podhůří Jeseníků leží poblíž místa, kde se řeka Moravice vlévá do přehrady Slezská Harta. Při založení obce Nová Pláň, dříve Karlova Pláň (německy Neurode), již zde stál od roku 1640 měděný hamr. V místě svého zpracování se také pravděpodobně měď těžila. Lidem z hamru byl dán souhlas roku 1662 k výstavbě domu nad Karlovcem, tedy na nové pláni. Obyvatelstvo se živilo prací v dolech a v zemědělství. Byla zde také pila a koželužna. V obci se vyskytoval pramen železité kyselky. Existenci obce radikálně ovlivnila výstavba přehrady Slezská Harta. Velká část osídlení se ocitla v zátopové oblasti a většina domů byla zbourána. V roce 2000 jich zůstalo pouze 10 z původních 62 v roce 1945. Po vybudování přehrady se obec stala významným rekreačním centrem. V šedesátých letech 20. století se Nová Pláň sloučila s Karlovcem na Karlovu Pláň. O necelých dvaceti letech později se staly místní části Bruntálu. Od roku 1993 se Nová Pláň opět osamostatnila. Obec má výměru přes 171 ha, z toho je přes 95 ha lesa, přes 37 ha pole a téměř 19 ha luk. Další informace na internetu: www.novaplan.cz

Leży u podnóża Jesenika, przy ujściu rzeki Moravica do zapory wodnej Slezská Harta. Od początku istnienia, na jej terenie przetwarzano oraz prawdopodobnie wydobywano miedz. Miejscowej ludności wydano w 1662 r. zgodę na budowę domów nad Karlovcem, czyli na nowej równinie (nowá pláň). Ludność utrzymywała się z górnictwa i rolnictwa. Był tu tartak i garbarnia skór. W Nowej Plani znajdowało się źródło wody mineralnej. Na obecną infrastrukturę mieszkaniową istotny wpływ miała budowa zapory wodnej Slezská Harta. Większa część obszaru została zalana a budynki wyburzono. W 2000 r. zostało ich 10 z 62 w roku 1945. Po wybudowaniu zapory miejscowość stała się znanym centrum rekreacyjnym. W latach sześćdziesiątych XX w. Nová Pláň połączyła się z Karlovcem i powstała gmina Karlova Pláň, 20 lat później była częścią gminy Bruntál. Od 1993 r. Nová Pláň ponownie się usamodzielniała. Powierzchnia gminy wynosi ponad 171 ha, w tym 95 ha stanowią lasy, 37 ha – grunty orne, a 19 ha łąki. Więcej informacji znajduje się na stronie internetowej: www.novaplan.cz

Nová Pláň is located at the foot of Jeseník Mountain by the estuary of the Moravice River near the Slezská Harta dam. Probably, the copper was mined and processed there. The local population got an approval for building of new houses near Karlovec on a new plain (nová pláň) in 1662. The inhabitants supported from mining and agriculture. The commune possessed a sawmill and a tannery. There was a spring of mineral water. Slezská Harta dam had an important influence on the present residential infrastructure. Most of the area was flooded and the buildings were demolished. In 1945 there were 62 buildings, in 2000 – only 10. After the dam building that locality became a well-known recreation centre. In the sixties of the 20th century Nová Pláň joined Karlovec and Karlova Pláň commune was created. Twenty years later it was a part of Bruntal commune. Nová Pláň was independent again in 1993. The total area of commune is over 171 ha, of which forests – 95 ha, arable lands – 37 ha and meadows – 19 ha. More information on: www.novaplan.cz



OBORNÁ

Obec přímo sousedí s okresním městem Bruntál. Oborná je položena v podhůří Hrubého Jeseníku, v nadmořské výšce 495 m. Malá obec jak počtem obyvatel, tak rozlohou. Z celkové výměry 533 ha je zde 54 % travních porostů a luk a jen 8,4 % orné půdy. Lesní půdy je 26,4 %. Původní název zněl Špilndorf (německy Spillendorf). Pojmenování Oborná nosí obec od roku 1947 a je vztaženo od slova obora. Pravděpodobný vznik obce je roku 1405. První písemná zpráva pak z roku 1408. Obyvatelé se živilí převážně zemědělstvím. V letech 1964 - 1991 byla součástí města Bruntálu a od roku 1992 se opět osamostatnila. S městem Bruntál sousedí na jihu a západě. Na východě s Miloticemi nad Opavou a na severu s obcemi Nové Heřminovy a Široká Niva. V roce 1996 byla Oborná postižena povodní v rozměru stoleté vody. Z památek se nachází v obci filiální kostel Nejsvětější Trojice z roku 1838.

Další informace na internetu:
www.mesta.obce.cz

Oborná sásiaduje z miastem powiatowym Bruntál. Położona jest u podnóża Hrubého Jeseníka, na wysokości 495 m n.p.m. Jest małą gminą ze względu na liczbę ludności oraz powierzchnię. Z ogólnej powierzchni (533 ha) 54 % stanowią łąki i pastwiska, 8,4 % – grunty orne, a 26,4 % – lasy. Oborná początkowo nazywała się Špilndorf (niemiecki Spillendorf). Obecną nazwę posiada od 1947 r., wywodzi się ona od słowa obora. Miejscowość prawdopodobnie powstała w 1405 r. Pierwsza pisemna wzmianka o tym pochodzi z 1408 r. Ludność zajmowała się głównie rolnictwem. W latach 1964 – 1991 Oborná była częścią gminy Bruntál, a od 1992 r. ponownie usamodzielniała się. Gmina na południu i zachodzie graniczy z miastem Bruntál, na wschodzie z Miloticami nad Opawą, a na północy z gminami Nové Heřminovy i Široká Niva. W 1996 r. gminę dotknęła powódź stulecia. Z zabytków architektury zachował się między innymi kościół Najświętszej Trójcy z 1838 r.

Więcej informacji znajduje się na stronie: www.mesta.obce.cz

Oborná is situated next to Bruntál. It is located at the foot of the Hruby Jeseník 495 m above the sea level. It is a small commune for the sake of number of population and area. Its territory (533 ha) is covered by meadow and pastures (54 %), forests (26,4 %) and arable lands (8,4 %). In the beginning, it was called Špilndorf. It has its present name since 1947. This name originated from the word obora. The commune was probably founded in 1405. The first mention of the settlement comes from 1408. The inhabitants focussed on agriculture. In 1964 – 1991 Oborná was the part of commune of Bruntál and in 1992 it became independent. The commune borders on Bruntál town in the south and west, in the east Milotice nad Opavou, in the north Nové Heřminovy commune and Široká Niva commune. In 1996 the large flood covered the commune. One of some architectural monuments is a church of the Holy Trinity from 1838.

More information on:
www.mesta.obce.cz



OSOBLAHA

Obec se nachází v severní části okresu Bruntál, při toku řeky Osoblaha. Obklopena je ze tří stran územím Polské republiky a je součástí Slezské nížiny. Je zde hraniční přechod Osoblaha – Pomorzowiczki. Průměrná nadmořská výška činí 227 m. Osoblaha patřila k tzv. moravským enklávám ve Slezsku. První písemný záznam o obci je z roku 1233, kdy byla střediskem panství Olomouckého biskupství. Roku 1251 získala městské právo. Vícekrát byla vypleněna naježděnými, zničena požáry, postižena morem a záplavami, ale vždy se vzpamatovala a znovu rozvíjela. Největší dopad měla však II. světová válka, která město málem zcela zlikvidovala. Obnovit nebylo možné 90 procent budov a došlo k téměř úplnému vysídlení obyvatelstva. V roce 1960 byl odebrán Osoblaze titul města. Z památek je významný židovský hřbitov ze 17. století, barokní hřbitovní kostel sv. Mikuláše z let 1765 – 1766, kaple sv. Valentýna a sv. Blažeje a litinová empírová kašna z konce 19. století. V okolí jsou přírodní rezervace Velký Pavlovický rybník a Džungle. Provozovány jsou též "Naučné stezky Osoblažsko".

Další informace na internetu:
www.osoblaha.cz

Osoblaha leży w północnej części powiatu Bruntál, nad rzeką Osoblaha. Z trzech stron graniczy z Polską, wchodzi w skład Niziny Śląskiej. Znajduje się tutaj przejście graniczne Osoblaha – Pomorzowiczki. Średnia wysokość nad poziomem morza wynosi 227 m. Miejscowość należała do morawskich enklaw na Śląsku. Pierwsza pisemna wzmianka pochodzi z 1233 r., kiedy była ośrodkiem właścicieli biskupstwa Olomunieckiego. W 1251 r. Osoblaha zyskała prawa miejskie. Miasto było kilkakrotnie spustoszone przez najeźdźców, zniszczone pożarami, dotknięte dżumą i powodzią, ale zawsze zostało odbudowane i dalej rozwijało się. Największe szkody przyniosła II wojna światowa, w czasie której miasto prawie całkowicie zostało zniszczone. Bezwrotnie zrujnowanych zostało ok. 90 % budynków i doszło do prawie całkowitego wyludnienia. W 1960 r. odebrano Osoblazie tytuł miasta. Do zabytków należy żydowski cmentarz z XVII w. kościół, barokowy kościół cmentarny św. Mikołaja z lat 1765 – 1766, kaplica św. Walentyna i św. Blażeja oraz żelwna fontanna w stylu empire z końca XIX w. W okolicy znajdują się rezerваты przyrody Velký Pavlovický rybník i Džungla. Czynne są też „Naukowe ścieżki Osoblažsko”. www.osoblaha.cz

Osoblaha is situated in the northern part of voivodship, near the Osoblaha River in the Śląska Lowland bordering on Poland. There is the border passage Osoblaha – Pomorzowiczki. The average height over the sea level is 227 m. The town belonged to the Moravský's families in Silesia. The first mention of the town was dated in 1233 when the Olomouc Bishopric owned the settlement. In 1251 Osoblaha received the civil rights. The invaders, fires, epidemics and floods were destroyed the territory, very often. The World War II almost destroyed the entire town – 90 % of all buildings. Osoblaha lost the status of town in 1960. The most significant historical monuments are: the Jewish cemetery from the 17th century; the baroque, cemetery St. Nicholas church from 1765 – 1766; St. Valentine chapel; St. Blazej chapel and an empire cast-iron fountain from the end of 19th century. The countryside possesses nature reserves *Velký Pavlovický rybník* and *Džungle*. There is also opened "The scientific ways of Osoblažsko".

More information on:
www.osoblaha.cz



OSTRUŽNÁ

Ostružná byla založena kolštejskou vrchností v roce 1561. Obec má tři místní části – Petříkov, Ramzovou a Ostružnou, které jsou již svými názvy v dobrém povědomí turistů, zejména lyžařů. Pro rozvoj obce bylo důležité vybudování železniční stanice v roce 1888 na trati z Hanušovic do Frývaldova, dnešního Jeseníka. Po roce 1945 se hospodářsky málo atraktivní obec začala vyliďňovat, ale na druhé straně se v místě začal zvyšovat turistický ruch, a tak se Ramzová s Petříkovem staly oblíbenými nejen turistickými, ale i lyžařskými středisky. Obec je jedním z významných vstupů turistů do Hrubého Jeseníka a Rychlebských hor. Z Ramzové vede sedačková lanovka na blízký vrchol hory Šerák v nadmořské výšce 1 351 m. Ramzová je také zajímavá tím, že je nejvýše položenou rychlíkovou železniční zastávkou v ČR (760 m n. m.). Z této vrcholové zastávky koleje na obě strany prudce klesají. Nelze přehlédnout 6 větrných elektráren ani kostel sv. Tří králů či kapli sv. Rocha a kapli sv. Vavřince.

Další informace na internetu:
www.ostruzna.cz

Ostružná została założona w roku 1561 r. przez szlachtę kolštejską. W skład gminy wchodzi trzy miejscowości: Petříkov, Ramzova i Ostružná, popularne przede wszystkim wśród narciarzy. Na rozwój gminy istotny wpływ miało wybudowanie stacji kolejowej w 1888 r. na trasie z Hanušovic do Frývaldova, dzisiejszego Jeseníka. Po 1945 r. mało atrakcyjna gospodarczo gmina zaczęła się wyludniać, a jednocześnie w gminie zaczął rozwijać się ruch turystyczny. Ramzová i Petříkov stały się ulubionymi ośrodkami turystycznymi i narciarskimi. Z gminy prowadzą jedne z bardziej znanych tras turystycznych do Jeseníka i gór Rychlebskich. W Ramzovej czynny jest wyciąg krzeselkowy na górę Šerák (1351 m n.p.m) oraz najwyżej położona stacja kolejowa w Czechach (760 m n.p.m.). W Ostružná znajduje się sześć elektrowni wiatrowych. Z zabytków zachowały się m.in. kościół św. Trzech Króli, kaplica św. Rocha oraz kaplica św. Wawrzyńca.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:
www.ostruzna.cz

Ostružná was established in 1561 by the kolštejsk gentry. The commune consists of Petříkov, Ramzova and Ostružná. These localities are popular among skiers. An important influence on development of the commune had a railway station which was built in 1888 on the route from Hanušovic do Frývaldova, present days it is Jeseník. After 1945 the commune was not a very attractive territory so people began to leave it but simultaneously the tourists began to visit that place. Petříkov and Ramzová were favourite tourist and ski centres. This commune possesses well-known tourist routes to Jaseník and the Rychlebský Mountains. In Ramzová there is an active ski-lift to Šerák Mountain (1351 elevation above sea level in meters) as well as the highest situated railway station in the Czech Republic (760 elevations above sea level in meters). In Ostružná are placed six power stations. There is a St. Three Kings church, St. Roch chapel and St. Vavřince chapel.

More information on:
www.ostruzna.cz



PÍSEČNÁ

Obec nese tento název od roku 1948, předtím byla označována jako Sandhýbl, což lze z němčiny odvodit jako písečný vrch, kopec. Obec leží v údolí řeky Bělá a má tři části obce – Chebčí, Písečnou a Studený Žejf. První zmínka o obci je z roku 1284. Lokalita patřila biskupskému panství, rozvíjelo se zde zemědělství, přadláctví a tkaní plátna. Novodobá historie byla spjata s rozvojem kamenického průmyslu ve druhé polovině 19. a na počátku 20. století. Po II. světové válce a odsunu německého obyvatelstva se udržela jen část průmyslových podniků. Rozsáhlá těžba šterkopísku v obci byla v roce 1981 zastavena. Lom po těžbě je zatopený a slouží k rekreaci. V roce 1997 byla obec postižena povodní, která napáchala rozsáhlé škody na soukromém i obecním majetku. Počátky kostela v Písečné jsou nejasné. Původní kaple byla přestavena na kostelík a roku 1753 na barokní kostel. Přes obec vede cyklotrasa, která je součástí mezinárodní cyklotrasy vedoucí z Polska do Rakouska.

Další informace na internetu:
www.pisečna.cz

Obecną nazwę Písečná posiada od 1948 r., wcześniej nazywała się Sandhýbl, co można przetłumaczyć z niemieckiego jako góra piaskowa lub wzgórze. Położona jest w dolinie rzeki Bělá. W skład gminy wchodzi trzy miejscowości: Chebčí, Písečna i Studený Žejf. Pierwsza wzmianka o Písečnéj pochodzi z 1284 r. Tereny te były własnością biskupów, rozwijało się tu rolnictwo, przędzalnictwo oraz tkactwo płótna. Historia wsi jest związana z rozwojem przemysłu kamieniarskiego z II poł. XIX w. i z początku XX w. Po II wojnie światowej tylko część przedsiębiorstw przemysłowych została zachowana. Wydobycie żwiru i piasku zakończono w 1981 r. Kamieniołom został zatopiony i służy celom rekreacyjnym. W 1997 r. gminę dotknęła powódź, która pozostawiła wiele szkód. W Písečnéj znajduje się barokowy kościół, przebudowany z kaplicy w 1753 r. Przez gminę prowadzi ścieżka rowerowa, która jest częścią międzynarodowej trasy rowerowej z Polski do Austrii.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie:
www.pisečna.cz

Písečná is called that name from 1948. Previously that locality was called Sandhýbl. It is translated from German as a sandy mountain or a hill. The commune is situated in valley of the Bělá River. The commune consists of Chebčí, Písečnou and Studený Žejf. The first mention of Písečná comes from 1284. The bishops owned those areas. There were developed: agriculture, spinning and weaving linen. The history of Písečná is related with the development of stone industry in 2nd half of the 19th century and at the beginning of the 20th century. After the World War II some factories were retained. Mining of sand and gravel was ended in 1981. The quarry was flooded and presently there is a recreational area. The commune was flooded in 1997. Písečná has a baroque church rebuilt from a chapel in 1753. There is a bicycle path which is a part of international bicycle route from Poland to Austria.

More information on:
www.pisečna.cz



RAZOVÁ

Podhorská obec (do roku 1851 město) nacházející se v oblasti čtvrtohorních jesenických sopek. Leží na levém břehu přehradního jezera Slezská Harta. Zástavba dvoj a čtyřstrannými statky podél silnice a potoka. Obec má přes 500 obyvatel a rozlohu 3 188 ha, z toho více než 46 % zemědělské půdy a nad 42 % půdy lesní.

První písemné záznamy o Razové (německy Raase) jsou z roku 1288. Počátkem 16. století byla opuštěná a od roku 1548 znovu osídlená. Ekonomicky se úspěšně rozvíjela, byly zde mlýny, pila, pekárna, pivovar, tkalcovna, lesní hospodářství a těžba pískovce a tufitů. Z památek jsou zde pozdně renesanční kostel sv. Michala z let 1580 – 1590, upravovaný v roce 1802 a počátkem 20. století, a usedlost č. 184, původně roubený statek s pozdně barokním stavením. Z přírodních zajímavostí jsou zde „Razovské tufity“, jako pozůstatek dávné sopečné činnosti. Na území obce jsou rovněž technické památky – vápenný lom a pec.

Další informace na internetu:

www.razova.cz



RUSÍN

Obec leží ve východní části Osoblažského výběžku. Ze severu, západu a jihu je hraničním územím s Polskou republikou. Na východě sousedí s obcemi Bohušov a Slezské Rudoltice. Podle počtu obyvatel patří k malým obcím (134 obyvatel k 31. 12. 2004). Vznik Rusína se datuje k roku 1290 a pod tímto názvem je doložen roku 1331, později v roce 1377, již německy Rossen, Rausen. Koncem třicetileté války byl zpusťován a následně nějakou dobu neosídlen. Má tři místní části, v minulosti samostatné obce: Rusín, Hrozová a Matějovice. Z památek je zde v místní části Hrozová hřbitovní kostel Archanděla Michaela ze 13. století, v 16. století dostavěný na pevnostní charakter a upravený v letech 1836 – 1854, a barokní kaple Nanebevzetí Páně. Z přírodních zajímavostí je v blízkosti obce bludný balvan a v části Matějovice je nad údolím potoka Hrozová v bývalém pískovcovém lomu pseudo-krasová jeskyně nazývaná Venušina.

Další informace na internetu:

www.obecrusin.cz

Podgórska miejscowość (do 1851 r. miasto) położona w okolicy czwartorzędowych wulkanów. Leży na lewym brzegu jeziora zaporowego Slezská Harta, zabudowana dwu- i cztero-rzędowymi gospodarstwami rolnymi, wzdłuż drogi i potoku. Liczba ludności w gminie przekracza 500 osób, a powierzchnia wynosi 3188 ha, w tym ponad 46 % stanowią grunty orne, a 42 % lasy. Pierwsze pisemne wzmianki o Razovej (niemiecka Raase) pochodzą z 1288 r. Na początku XVI w. została wyludniona, a od 1548 r. znowu zasiedlona. Gospodarka rozwijała się pomyślnie, funkcjonowały tu młyny, tartak, piekarnia, browar, tkalnia, leśniczówka oraz kopalnia piaskowca. Do zabytków należą późnorennesansowy kościół św. Michała wybudowany w latach 1580 – 1590, wyremontowany w 1802 r. i na początku XX w. oraz posiadłość w stylu późnobarokowym. Z ciekawostek przyrodniczych znajdują się tu „Razowskie tufity” – pozostałości erupcji wulkanicznych. Z zabytków techniki zachowały się: kamieniołom wapienny oraz piec. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:

www.razova.cz

Razová (until 1851 – a city) is situated nearby the quaternary volcanoes. It is located on the left side of the Slezská Harta lake. The commune is built-up by farms among the road and stream. It has over 500 people and its area is 3188 ha which mainly consists of arable lands (46 %) and forests (42 %). The first documentary evidence of Razová (German Raase) comes from 1288. At the beginning of the 16th century Razová was depopulated and settled again in 1548. The local economy prospered successfully. Razová had a mill, sawmills, a bakery, a brewery, a spinning a mill, a forester's house and a sandstone quarry. There are lots of historical monuments like the late Renaissance St. Michael Church built in 1580 – 1590 restored in 1802 and at the beginning of 20th century, as well as a property in the late baroque style. There are "Razovské tufity" – volcano eruption remains and a technology monument like a lime quarry and a furnace.

More information on:

www.razova.cz

The commune is situated in the east part of the Osoblažsky cape. It borders on Poland in the north, west and south; in the east Bohušov and Slezské Rudoltice communes. It is a small commune by number of population (134). Rusín was founded about 1290. The name of Rusín existed from 1331, later as German Rossen, Rausen in 1377. In the end of Thirty Years War the locality was devastated and that area was uninhabited. The commune consists of three settlements: Rusín, Hrozová and Matějovice. It possesses lot of historical monuments – in Hrozová the cemetery Archangel Michael church from the 13th century rebuilt in a fortress in the 16th century and a baroque chapel of the Assumption of the Blessed Virgin rebuilt in 1836 – 1854. Natural attraction is *Bludné balvany* (a kind of stone area) and a cave called Venus (formerly – a sandstone quarry) in Matějovice.

More information on:

www.obecrusin.cz



RÝMAŘOV

Město se nachází v Nížkém Jeseníku v nadmořské výšce 570 - 615 metrů. Pozoruhodné je, že území města je rozvodím dvou moří. Voda Podolského potoka směřuje do Baltského a z potoka Stráleckého teče do Černého moře. Rýmařov (německy Remerstat, Römerstadt) vznikl pravděpodobně koncem 13. století jako město středověké hornické a hutnické a později s textilním průmyslem. Písemně je poprvé uváděn Rýmařov roku 1351. Město postihly hospodářsky válečné konflikty, morové epidemie a požáry. Město má sedm místních částí: Rýmařov, Harrachov, Edrovice, Jamar-tice, Ondřejov, Janovice a Stránské. Z množství památek, kterými oplývá, to jsou: původně gotický, renesančně přestavěný chrám sv. Michala, barokní kaple Navštívení Panny Marie z roku 1711, radnice z let 1667 – 1670 rekonstruovaná v 18. století a v letech 1991 – 1994 a zámek v místní části Janovice.

Další informace na internetu:

www.rymarov.cz

Miasto leży w Niskim Jeseníku na wysokości 570 – 615 m n.p.m. Tereny miasta są wododziałem dwóch mórz, tj. Morza Bałtyckiego (wody potoku Podolskiego) oraz Morza Czarnego (wody potoku Straleckiego). Rýmařov (niemiecki Remerstat, Römerstadt) powstał prawdopodobnie pod koniec XIII w. jako średniowieczne górnictwo – hutnicze miasto, później również z przemysłem tekstylnym. Pierwsze pisemne wzmianki odnotowano w 1351 r. Miasto uciierpiało podczas wojen, epidemii dżumy i pożarów. W skład gminy wchodzi miejscowości: Rýmařov, Harrachov, Edrovice, Jamar-tice, Ondřejov, Janovice i Stránské. Z licznych zabytków możemy wymienić: gotycki kościół św. Michała, przebudowany na renesansowy, barokowa kaplica Nawiedzenia Panny Marii z 1711 r., ratusz z lat 1667 – 1670 zrekonstruowany w wieku XVIII i w latach 1991 – 1994 oraz zamek w Janovicach.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:

www.rymarov.cz

The town is located in Low Jeseník 570 – 615 m above the sea level. The area of the town is a watershed of two seas, the Baltic Sea (water of the Podolski Stream) and the Black Sea (water of the Strzelecki Stream). Rýmařov (German Remerstat, Römerstadt) was probably founded in the end of the 13th century as a medieval mining–metallurgic town, then also with textile production. The first mention was dated in 1351. The town was destroyed by wars, the plague epidemic and fires. The commune consists of localities: Rýmařov, Harrachov, Edrovice, Jamar-tice, Ondřejov, Janovice and Stránské. The most interesting architectural monuments are: a Gothic St. Michael church modified in a Renaissance style, a baroque chapel of the Annunciation of the Blessed Virgin from 1711, the town hall from the years: 1667 – 1670 restored in the 18th and the 20th century as well as a castle in Janovice.

More information on:

www.rymarov.cz



RYŽOVIŠTĚ

Leží jihovýchodně od Rýmařova v nadmořské výšce 595 m n. m. Obec původně pojmenovaná Brunzejf, nosí název jako připomínku středověké kolonizace, souvisící s hledáním drahých kovů. Ryžoviště (německy Braunseifen) bylo bohaté na naplavené písky obsahující kousičky zlata nebo drahé kameny. Písemně je poprvé obec uváděna v roce 1220 s pravděpodobným založením roku 1190. Podle jiné verze bylo založeno (znovu vybudováno) olomouckým biskupem Brunem roku 1256. Roku 1318 získalo městské právo. Podle záznamů bylo roku 1510 pusté a páni ze Sovince je nechali roku 1536 znovu osídlit. Městečko bylo postiženo za třicetileté války vpádem švédských vojsk roku 1643 a požárem roku 1879. Z památek to jsou kostel sv. Jana Křtitele z roku 1604, později barokně upraveného, socha Immaculaty z roku 1733, empírová budova fary a dům č. 50 – Laffayettův (roku 1794 zde chyceného a v Olomouci vězněného francouzského generála).

Další informace na internetu:

www.ryzoviste.cz

Leży na południowym wschodzie od Rýmařova, 595 m n.p.m. Miejscowość początkowo nazywała się Brunzejf, obecna nazwa pochodzi z czasów, kiedy na jej terenie poszukiwano drogocennych metali. Ryžoviště (niemiecki Braunseifen) były bogate w piasek zawierający drobinki zlota i drogocenne kamienie. Pierwsze pisemne wzmianki o Ryžoviště pochodzą z 1220 r., a prawdopodobny rok powstania – 1190. Według innej wersji zostało założone (wybudowane) w 1256 r. przez Olomunieckiego biskupa Bruna. Prawa miejskie otrzymało w 1318 r. Według dokumentów w 1510 r. miasto opustoszało, ponownie zostało zasiedlone w 1536 r. przez właścicieli Sovinca. Miasto było zniszczone w czasie wojny trzydziestoletniej w 1643 r. oraz w wyniku pożaru w 1879 r. Do zabytków należy kościół św. Jana Chrzciciela z 1604 r., później przebudowany w stylu barokowym, rzeźba Immaculaty z 1733 r., budynek parafii w stylu empire i dom Laffayeta (francuskiego generała schwytanego tutaj i uwięzionego w Ołomuńcu w 1794 r.). Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie:

www.ryzoviste.cz

The commune is located 595 m above the sea level in the south–east from Rýmařov. In the beginning, the settlement was called Brunzejf. The name of the town originated when precious metals were being searched for. Ryžoviště (German Braunseifen) was rich in sands consisting gold dust and precious stones. The first mention of the town came from documents dated on the year 1220 but it was probably established in 1190. According to another version it was founded by Olomouc Bishop Bruno in 1256. The town received the civic rights in 1318. In 1510 the town was desolated. It was settled by Sovinca owners in 1536. The Thirty Years War (in 1643) and the fire (in 1879) destroyed the town. Ryžoviště has a lot of monuments like St. John the Baptist church from 1604 which was modified in a baroque style, the sculpture of Immaculate from 1733, the parish building in empire style and Laffayet's house (a French general who was detained in Olomouc in 1794).

More information on:

www.ryzoviste.cz



SKOROŠICE

Se skládají ze dvou částí obce s názvy Petrovice a Skorošice. Český název obce je nesporně spojen s osobním jménem lokátora Skoroše, jehož jméno se objevuje v listinách z let 1268 a 1271, ale existence stejnojmenné lokality je až z počátku 14. století. Obec těžila z výhodné polohy při obchodní cestě do Kladska, ale rozdělením Slezska roku 1742 tuto výsadu ztratila. V první polovině 19. století obec patřila k největším vsím na Frývaldovsku a byla také významným centrem přadláctví a obchodu s přízí. Z bohatství lesů těžil dřevařský průmysl. Osídlování českými rodinami po květnu 1945 se velmi protáhlo a obec ztrácela svoji bývalou velikost i pozici. Bývalá vinopalna zanikla po změně politické situace v roce 1948, zdejší pila pracuje dodnes. Hadcový lom byl v roce 1978 uzavřen. V roce 1976 byly Skorošice se všemi částmi administrativně připojeny k Žulové, ale v roce 1990 se znovu osamostatnily. K významným a nepřehlédnutelným památkám se řadí kostel sv. Martina se sochou P. Marie a rokoková socha sv. Immaculaty z roku 1778.

Další informace na internetu:
www.skorosice.cz

W skład gminy wchodzi dwie miejscowości: Petrovice i Skorošice. Nazwa Skorošice jest związana z nazwiskiem ziemianina Skoroša, o którym wspomina się w dokumentach z lat 1268 i 1271. Powstanie miejscowości o takiej nazwie w innych dokumentach datuje się na początek XIV w. Miejscowość czerpała korzyści z położenia przy drodze handlowej do Klodzka, które utraciła po rozdzieleniu Śląska w 1742 r. W pierwszej połowie XIX w. Skorošice należały do największych wsi na Frývaldovsku i były również znanym centrum przędzalnictwa. Z uwagi na obecność lasów rozwijał się tu przemysł drzewny. Po 1945 r. Skorošice bardzo powoli się zaludniały, co nie sprzyjało jej rozwojowi. Została zlikwidowana wytwórnia wina (1948 r.) oraz kamieniołom (1978 r.). Do dzisiaj funkcjonuje tartak. W 1976 r. gmina została przyłączona do Žulovej, a w 1990 r. ponownie się usamodzielniała. Do znanych zabytków należą kościół św. Marcina z rzeźbami Panny Marii i św. Immaculaty z 1778 r.

Więcej informacji znajduje się na stronie internetowej:
www.skorosice.cz

The commune consists of two localities: Petrovice and Skorošice. The name of Skorošice originated from a surname of a landed proprietor Skorosa. The first mention of Skorosa came from the years 1268 and 1271. The establishment of the settlement dates from the beginning of the 14th century. It had a lot of the advantages of the position on a trade route to Klodzko which were lost after the partition of Silesia region in 1742. In the first half of the 19th century Skorošice was one of the biggest villages in Frývaldovsk region. It was well-known from spinning and wood production. After 1945 the population of the commune was increasing very slowly. A factory of wine (in 1948) and a stone-pit (in 1978) were closed. A sawmill has acted up to now. In 1976 the commune joined to Žulova but in 1990 it became independent again. Among the most interesting monuments is St. Martin church with sculptures of Holy Mary and St. Immaculate from 1778.

More information on:
www.skorosice.cz



SLEZSKÉ PAVLOVICE

Obec, původně Německé Pavlovice, (německy Deutsch Paulowitz) se nachází v Osoblažském výběžku na levém břehu Prudniku a ze tří stran hraničí s Polskou republikou. Malá obec má rozlohu jen 663 ha. V nadmořské výšce 248 metrů se nalézá nejsevernější bod okresu Bruntál a současně i Moravskoslezského kraje. První písemná zpráva o obci je z roku 1267. Na území obce byly nalezeny zlomky nádob ze starší doby bronzové a z 10. století. Na místě původní tvrze ze 14. století se nachází zámek z druhé poloviny 18. století se zachovalými zbytky zámeckého parku. Z dalších památek je to pseudogotický kostel sv. Ondřeje z roku 1853. Na státní hranici stojí tzv. Švédský sloup. Byl postaven po odchodu švédských vojsk v době třicetileté války za hranice olomouckého biskupství. Do roku 1959 stál na území obce. Po úpravě státních hranic je na polském území. V obci byl vybudován památník obětem první světové války.

Další informace na internetu:
www.sweb.cz/info.dh

Slezské Pavlovice (niemiecki Deutsch Paulowitz) położone są na Osoblażskim cyplu, na lewym brzegu rzeki Prudnik i z trzech stron graniczą z Polską. Są małą gminą o powierzchni 663 ha. Znajduje się tu najbardziej na północ wysunięty punkt w powiecie Bruntál w województwie Morawsko - śląskim (248 m n.p.m.). Pierwsza pisemna wzmianka pochodzi z roku 1267. Na terenie gminy znaleziono fragmenty naczyń z epoki brązu z X w. W miejscu, gdzie stała twierdza z XIV w. znajduje się zamek z częścią parku z II połowy XVIII w. Do innych zabytków należy pseudogotycki kościół św. Andrzeja z roku 1853. Na granicy państwa znajduje się tzw. Szwedzki Słup, postawiony po odejściu wojsk szwedzkich w czasie wojny trzydziestoletniej. Do roku 1959 stał na terenie gminy. Po zmianie granic państwa znajduje się na terenie Polski. W gminie wybudowano pomnik ku czci ofiar I wojny światowej. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:

www.sweb.cz/info.dh

Slezské Pavlovice (German Deutsch Paulowitz) is situated on the Osoblažský Cape on the left bank of the Prudnik River. It borders on Poland from three sides. It is a small commune with its total area 663 ha. There is the most distant point towards the north in Bruntál district of Moravskoslezský voivodship (248 m above the sea level). As it is signed in documents, the commune was established in 1267. Some pieces of utensils from the Bronze Age and from the 10th century were found on that area. There is a baroque castle with a part of a park from the 2nd half of the 18th century locating on the place of a fortress from the 14th century. The settlement has also St. Andrew Gothic church from 1853. So-called Swedish column stands on the state border built in the era of the Swedish departure after the end of the Thirty Years War. After the change of state borders in 1959, it is situated on the Polish territory. There has been erected a monument in the memory of the victims of the World War I.

More information on:
www.sweb.cz/info.dh



SLEZSKÉ RUDOLTICE

Obec leží v jihovýchodní části osoblažského výběžku v nadmořské výšce 275 m n. m. Její jižní hranici tvoří státní hranice s Polskem. Obec má čtyři místní části: Amalín, Koberno, Slezské Rudoltice a Víno. Z celkové výměry 2 320 ha zaujímá téměř 69 % zemědělská půda (převážně orná) a necelých 25 % půda lesní. O dávném osídlení oblasti svědčí malé hradiště slovanského typu v místní části Víno pod vrchem Květnicí. První písemný záznam o obci je z roku 1255. Městské právo obdržely Rudoltice (dříve Rusvald, německy Rosswald Markt) roku 1676. Renesanční zámek byl přestavěn v letech 1548 – 1565 z původní středověké tvrze. Z dalších památek jsou to kostel sv. Jiří a barokní socha Neposkvrněné Panny Marie. Z přírodních zajímavostí jsou zde západně od obce bludné balvany. Atraktivní je úzkokolejná trať Třemešná – Osoblaha, která projíždí přes obec a místní části Amalín a Koberno.

Další informace na internetu:

www.sweb.cz/ourudoltice

Gmina leży w południowo – wschodniej części Osoblażskiego cyplu, 275 m n.p.m. Na południu graniczy z Polską. Z ogólnej powierzchni (2320 ha) ok. 69 % zajmują grunty orne, a 25 % – lasy. O dawnym zasiedleniu terenów gminy świadczy zachowany mały fort typu słowiańskiego w miejscowości Víno pod Květnicí. Pierwsza pisemna wzmianka o Slezkich Rudolticach pochodzi z 1255 r. Rudoltice (wcześniej Rusvald – niemiecki Rosswald Markt) otrzymały prawa miejskie, w 1676 r. Z zabytków architektury zachował się m.in.: renesansowy zamek, który został przebudowany w latach 1548 – 1565 z oryginalnej średniowiecznej twierdzy, kościół św. Jerzego oraz barokowa rzeźba Niepokalanej Marii Panny. Do ciekawostek przyrodniczych można zaliczyć położone w zachodniej części gminy *blędne kamienie*. Atrakcją turystyczną jest kolejka wąskotorowa Třemešná – Osoblaha, która przejeżdża przez gminę i miejscowości Amalín i Koberno. W skład gminy wchodzi cztery miejscowości: Amalín, Koberno, Slezské Rudoltice i Víno. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie: www.sweb.cz/ourudoltice

The commune is located in the south-east part of the Osoblažsky cape 275 m above the sea level. It borders on Poland in the south. Its total area is 2320 ha. Arable land covers almost 69 % of the whole commune area, 25 % – forests. Small fort of Slavic type saved in Víno under Květnicí testifies about settlement of the commune. The first written mention about Slezské Rudoltice dates from 1255. Rudoltice (earlier Rusvald – German Rosswald Markt) has received city rights in 1676. There is a saved Renaissance castle which was rebuilt in 1548 – 1565 from original medieval fortress, St. George church and baroque sculpture of the Blessed Virgin. In this commune interesting natural attraction is *Bludné balvany* (a kind of stone area) located in the western part of the commune. Another attraction is a narrow-track railway Třemešná – Osoblaha through Amalín and Koberno. Amalín, Koberno, Slezské Rudoltice and Víno are included in the commune.

More information on:

www.sweb.cz/ourudoltice



STARÁ ČERVENÁ VODA

V listině pro vidnavského fojta je první zmínka o obci z roku 1291. Původně to byly skupiny sídlišť s rozsáhlým katastrem. Za místní části obce jsou dnes uznávány pouze Stará Červená Voda a Nová Červená Voda. Nadmořská výška se v katastru značně mění (u Staré Červené Vody je průměr 304 m n. m., u Nové Červené Vody 332 m n. m., ovšem Sokolský vrch na jihu katastru má 967 m). V obci se dařilo přadláctví, zemědělství a okrajově i kamenictví. Za druhé světové války zde byly zajatecké tábory. Po příchodu nových osídlenců měla v obci zpočátku vlastní provoz i Zlínská akciová stavební společnost firmy Baťa. Další místní závody postupně zanikaly. Nakonec v místě zůstal jen žulový lom v Nové Červené Vodě, který byl otevřen v roce 1970. Fara a kostel patřily podle tradice k nejstarším v kraji, ale písemné důkazy nejsou k dispozici. Kostel Božího Těla ze 13. století a morový sloup z roku 1713 s reliéfem sv. Jana Nepomuckého, patrně dílo kameníků z Nysy, jsou významné památky v obci.

Další informace na internetu:

www.staracervenavoda.cz

Pierwsze wzmianki o wsi pojawiły się w dokumentach widnawskiego wójta w 1291 r. Początkowo znajdowały się tu grupy osiedli na rozległym terytorium, z których miejscowościami do dzisiaj zostały: Stará Červená Voda i Nová Červená Voda. Ukształtowanie gminy jest bardzo zróżnicowane (Stara Červená Voda leży na wysokości 304 m n.p.m., Nova Červená Voda – 332 m n.p.m., natomiast Sokolskie wzgórze na południu gminy – 967 m n.p.m.). Dobrze rozwijało się tu przędzalnictwo, rolnictwo i kamieniarstwo. W czasie II wojny światowej znajdowały się tu obozy jenieckie. Po napływie nowych osadników w gminie utworzono siedzibę zlínskiej firmy budowlanej Baťa. Inne zakłady stopniowo zamykano. W Nowej Červené Vodzie od 1970 r. eksploatowany był kamieniołom granitu. W gminie znajdują się jedne z najstarszych zabytków w województwie, należą do nich parafia oraz kościół. Ponadto zachował się Kościół Bożego Ciała z XIII w. oraz Słup Zarazy z 1713 r. z reliefem św. Jana Nepomucena, prawdopodobnie jest to dzieło miejscowych kamieniarzy. Więcej informacji: www.staracervenavoda.cz

Stará Červená Voda first time was noted in 1291 in documents of Vidnavsky chairman of the village. There was a group of the housing estates by extensive area. There are only Stará Červená Voda and Nová Červená Voda among all old settlements. Its land has varied forms – Stará Červená Voda is situated on 304 m elevation above sea level, Nová Červená Voda 332 m elevation above sea level, however Sokolský Hill in the south of the commune – 967 m elevation above sea level. There were well unfolded spinning, agriculture and masonry. There were prisoner camps during the World War II. There was situated Zlínská building office after immigration of new settlers in this commune. Other factories were closed. Since 1970 there was utilized a granite quarry. In this region there are some of the oldest monuments in the voivodship – a parish and a church. There was also a saved Corpus Christi Church from 13th century and the Plague's Pillar from 1713 with a relief of St. Jan Nepomucen. This is probably a work of local stonemasons. More information on: www.staracervenavoda.cz



STARÁ VES

Obec se nachází v Chráněné krajinné oblasti Jeseníků ve výškách od 500 až po 1300 metrů nad mořem. Více než čtyři pětiny jejího území jsou porostlé lesy. V současné správní podobě vznikla v roce 1960 spojením dvou samostatných obcí (nyní místních částí) Stará Ves a Žďárský Potok. Ve 13. století olomoucký biskup Bruno založil osadu, která zanikla za uherských válek. Na jejím místě se pak obnovila a rozvíjela Stará Ves (německy Altendorf). Obec je poprvé písemně uvedena roku 1584 v prodejně listině císaře Rudolfa II. Historicky patřila obec do oblasti, kde se dolovalo stříbro, olovo a železná ruda. A pájilo se zde také dřevěné uhlí. Roku 1601 byl na janovické panství povolán císařský lesmistr a od té doby se provozovalo řízené lesní hospodářství. Z památek je to barokní socha sv. Jana Nepomuckého, soubor lidové architektury s převážně roubenými stavbami v místní části Žďárský Potok a Alfrédova chata z roku 1861, přestavěná roku 1901. Další informace na internetu:

www.rymarovsko.cz

Gmina leży na obszarze Chronionego Krajobrazu Jesenika, na wysokości 500 – 1300 m n.p.m. Większość powierzchni zajmują lasy. Gmina powstała w wyniku połączenia w 1960 r. dwóch gmin (dzisiejsze miejscowości): Starej Ves i Žďárského Potoku. W XIII w. olomuniecki biskup Bruno założył tu osadę, którą zniszczono w czasie wojen węgierskich. Na jej miejscu odnowiono Starą Ves (niemiecki Altendorf). Pierwsze wzmianki o miejscowości pochodzą z 1584 r. (dokument sprzedaży cesarza Rudolfa II). W przeszłości na tym terenie wydobywano srebro, ołów i rudy żelaza oraz palono węgiel drzewny. W 1601 r. został powołany cesarski leśnik. Od tego momentu prowadzono gospodarkę leśną. Do zabytków należy barokowa rzeźba św. Jana Nepomucena, zespół budowli architektury ludowej w miejscowości Žďárský Potok oraz chata Alfréda z 1861 r.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie:

www.rymarovsko.cz

The commune lies on Jeseník Protected Landscape area on height 500 – 1300 elevation above sea level in meters. Majority of the territory is covered by forests. Present area of the commune is a result of connection two communes in 1960 (today's localities): Stará Ves and Žďárský Potok. In 13th century Olomoucký bishop Bruno founded there a settlement which was destroyed during Hungarian Wars. Then Stará Ves was rebuilt (German Altendorf). The first mentions of locality were dated in 1584 (sale's document of emperor Rudolf II). In the past on this field was mined silver, lead and iron ores, as well as was burnt charcoal. The imperial forester was appointed in 1601. The forest activity was initiated there. There is a baroque St. Jan Nepomucen sculpture, a group of building of folk architecture in Žďárský Potok and Alfred's cottage from 1861.

More information on:

www.rymarovsko.cz

STARÉ HEŘMINOVY

Leží ve východní části bruntálského okresu na hranicích okresů Bruntál a Opava. Obec sousedí s městem Horní Benešov, s obcemi Leskovec nad Moravicí a Svobodné Heřmanice z Bruntálska a Jakartovicemi z opavského okresu. Je to malá obec s počtem obyvatel do 250 a rozlohou 1 019 ha. Z celkové výměry zaujímá zemědělská půda (převážně orná) přes 68 %. Lesy tvoří přes 26 % celkové výměry a travní porosty a louky jen necelých pět procent. Obec má souvislou domovní zástavbu, soustředěnou kolem silniční komunikace a potoka Stará Voda, v průměrné nadmořské výšce 473 metrů. Zastavěná plocha tvoří jedno procento z celkové výměry. Písemně není doloženo datum založení obce. Stalo se tak mezi lety 1253 až 1422. Obyvatelstvo se v minulosti až po současnost živilo převážně zemědělstvím. Z památek se ve Starých Heřminovech (německy Alt Erbersdorf) nachází filiální kostel sv. Václava z roku 1874. Tato obec nemá vlastní znak.

Gmina leży we wschodniej części powiatu Bruntál, graniczy z powiatem Opava sąsiaduje z miastem Horní Benešov oraz gminami: Leskovec nad Moravicí, Svobodné Heřmanice z Bruntálska i Jakartovicemi z powiatu opavskiego. Jest małą gminą o powierzchni 1019 ha, o liczbie ludności 250 osób. Z powierzchni całkowitej największą część, tj. 68 % stanowią grunty orne, 26 % – lasy, a 5 % łąki i pastwiska. Leży na wysokości 473 m n.p.m. Charakteryzowała się szeregową zabudową, skoncentrowaną wokół drogi komunikacyjnej i potoku Stará Voda. Tereny zabudowane stanowią 1 % powierzchni całkowitej. Brak jest jakichkolwiek dokumentów dotyczących daty powstania Starych Heřminovic. Prawdopodobny okres powstania datuje się między latami 1253 – 1422. Ludność zajmowała się głównie rolnictwem. Z zabytków w Starých Heřminovech (niemiecki Alt Erbersdorf) zachował się kościół św. Wacława z 1874 r. Gmina nie posiada własnego herbu.

The commune is situated in the eastern part of Bruntál district. It borders on Opava district, Horní Benešov town and the communes: Leskovec over Moravicí, Svobodné Heřmanice from Bruntálsk and Jakartovicem from Opavský district. It is a small commune with 250 inhabitants and 1019 ha of area. Its territory is mainly covered by arable lands – 68 %. Forests occupy 26 % of total area, meadows and pastures lands less than 5 %. It lies on 473 elevations above sea level in meters. The locality characterizes terraced houses situated around roadways and the Stará Voda Stream. Built-up areas comprise 1 % of total territory. There are not any documents concerning date of genesis Staré Heřminovy. Probably, it emerged between 1253 and 1422. The inhabitants mainly dealt with agriculture. Among monuments only St. Václav church from 1874 was saved. The commune does not possess its own arms.



SUPÍKOVICE

Byly podle první dochované zprávy k roku 1284 uváděny jako biskupský majetek. Zpráva Itala A. Wala z roku 1430 obsahuje zmínku o tom, že u Supíkovíc v hoře Spitzenstein (Špičáku) je mnoho různých chodeb, zlato a stříbro. Supíkovická vodní tvrz byla v 18. století používána jako vězení pro provinilé kněze. Obec měla pro tehdejší majitele vysokou cenu svými vápencovými lomy, výrobou vápna. Tradici zde mělo také přadláctví. Úplně novou cestu obec nastoupila v polovině 19. století kdy se dostala na přední místo v dobývání a opracování mramoru a měla symbolické označení "Slezská Carrara". V době nejvyšší konjunktury zde bylo 31 kamenických závodů. V roce 1885 byla v obci otevřena odborná škola pro mramorový průmysl, která se později stala státní školou. Po válce a zejména po roce 1948 většina kamenických závodů ukončila svou činnost. Kostel zasvěcený svatě Hedvice stál ve vsi, jak dosvědčuje dochovaný portál, již v 16. století. Škola je zmiňována z roku 1689.

Další informace na internetu:
www.supikovice.cz



SVOBODNÉ HEŘMANICE

Obec se nachází v podhůří Nížkého Jeseníku v údolí podél Heřmanického potoka. Původní název obce (německy Frei Hermersdorf) i jména prvních osadníků dovozují, že od jejího založení se jednalo o německé osídlení. Kolonizaci této oblasti uskutečnil cisterciácký klášter na Velehradě. Přibližně v první polovině 13. století byly založeny tři nové osady – Hermannsdorf (Svobodné Heřmanice), Ekkardisdorf (Jakartovice) a Sibodesdorf (Horní Životice). Jména dostaly buď po svém lokátorovi – rychtáři nebo po členovi velehradského konventu. První písemný záznam o obci je z roku 1250. Z památek je to kostel Nejsvětější Trojice postavený roku 1786 (na místě dřívějšího gotického). Významnou zajímavostí je nejstarší lom na pokrývačské břidlice. Lomařské práce zde začaly již roku 1776 a těžba byla zahájena roku 1842. Kvalitní břidlice byla užívána jako střešní krytina po celé Moravě a Slezsku. V současnosti je lom do poloviny zatopen a stal se vyhledávanou potápěčskou lokalitou. Další informace na internetu:

www.svobodnehermanice.cz

Według pierwszego odnalezionej dokumentu z 1284 r. Supíkovice były majątkiem biskupim. Dokument Włocha A. Wala z 1430 r. informuje o znajdujących się niedaleko Supíkovíc na górze Spitzenstein (Špičák) korytarzach z pokładami złota i srebra. W XVIII w. Supíkovicka twierdza wodna była wykorzystywana jako więzienie dla księży. Dla ówczesnych właścicieli miejscowość ta była bardzo cenna, dzięki istniejącym na jej terenie wapiennym kamieniołomom i produkcji wapnia. Tradycję miało tutaj również przędzalnictwo. W XIX w. Supíkovice zajmowały czołowe miejsce w wydobyciu i obróbce marmuru znanego jako „Śląska Carrara”. W czasach największej koniunktury znajdowało się tu 31 zakładów kamieniarskich. W 1885 r. otwarto szkołę zawodową o profilu kamieniarskim, którą później upaństwowiono. Po wojnie większość zakładów kamieniarskich zakończyła swoją działalność. Z zabytków zachował się m. in. Kościół św. Jadwigi z XVI w. i szkoła z 1689 r.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie:
www.supikovice.cz

According to the first discovered document from 1284 Supíkovice was the bishop's property. The document from 1430 belonged to Italian man A. Wala. It informed about nearly situated, on Spitzenstein (Spicak) Mountain, gold and silver seams. In the 18th century there was an aquatic fortress. It was used as a prison for priests. For the settlement's owners that locality was a very valuable because on that area there was a lime quarry and a lime production. The spinning had its own tradition there as well. In the 19th century Supíkovice was in the top in mining and working of marble known as "Silesia Carrara". There were 31 mason's workshops. In 1885 a basic vocational school with mason's profile was opened which became state-owned later. The most of mason's workshops ended activity after war. There are lots of monuments – St. Hedvica Church from the 16th century and a school from 1689.

More information on:
www.supikovice.cz

Gmina leży u podnóża Niskiego Jeseníka, wzdłuż potoku Heřmanického. Svobodně Heřmanice zostały założone przez niemieckich osadników, świadczy o tym pierwsza nazwa (niemiecki Frei Hermersdorf), pochodząca od ich imion. Kolonizację tych terenów rozpoczął klasztor cystersów w Velehradě. W pierwszej połowie XIII w. założono trzy nowe osady: Hermannsdorf (Svobodné Heřmanice), Ekkardisdorf (Jakartovice) i Sibodesdorf (Horní Životice). Nazwy prawdopodobnie pochodziły od zarządcy lub członka konwentu velehradskiego. Pierwsza pisemna wzmianka o Heřmanicach pochodzi z 1250 r. Do zabytków należy kościół Najświętszej Trójcy wybudowany w 1786 r. na miejscu wcześniejszego, gotyckiego. Ciekawostką jest znany kamieniołom na dachowe łupki. Prace w kamieniołomie rozpoczęto w 1776 r., a wydobycie w 1842 r. Dobrej jakości łupki wykorzystywano jako pokrycie dachów na Morawach i Śląsku. Dzisiaj kamieniołom jest w połowie zatopiony i jest dobrym miejscem do nurkowania. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:
www.svobodnehermanice.cz

The commune is situated at the foot of the Low Jeseník along the Heřmanický Stream. Svobodně Heřmanice was founded by the German settlers. The first name of this town (German Frei Hermersdorf) descended from their names. The colonization of this area was begun by the Cistercian monastery in Velehrade. In the first half of the 13th century three new settlements were founded: Hermannsdorf (Svobodné Heřmanice), Ekkardisdorf (Jakartovice) and Sibodesdorf (Horní Životice). The names of those settlements probably came from a boarder or member of the velehradský council of elders. The first written mention of Svobodně Heřmanice was dated in 1250. There is historical monument – a church of the Holy Trinity from 1786 – built on the place of a church in the Gothic style. There is the known roof slates quarry from 1776. From 1842 the good quality slates was used for covering the roofs in Moravy and Silesia. At present the quarry is flooded, and it is a good place for diving.

More information on:
www.svobodnehermanice.cz



ŠIROKÁ NIVA

Obec je rozložena v nadmořské výšce od 421 do 678 metrů nad mořem a protéká jí řeka Opava. Tvoří pomyslnou bránu do vrbenkého regionu. Území je velmi členité, má rozlohu přes 3 720 ha, z toho přes 71 % lesů. Na jihu sousedí s okresním městem Bruntál, na severu s obcí Krasov, na východě je jejím sousedem obec Čaková a na západě Vrbno pod Pradědem. Obec má místní části: Pocheň, Skrbovice a Široká Niva.

Ložiska rud vedla k osídlování zdejšího území. Původně zde bylo již roku 1420 sídlo pod názvem Bretnov. První zmínka o Široké Nivě (německy Breitenau) je z roku 1464, kdy patřila pánům ze Zátora. Z památek jsou to: barokní farní kostel sv. Martina z let 1716 – 1721, pak původně barokní fara, empírově upravená, lichtenštejnský zámek z 18. století (nyní sídlo Obecního úřadu) a socha sv. Jana Nepomuckého. V okolí kostela se nachází hřbitov se zachovalou hřbitovni zdí. Objekty jsou evidované jako kulturní památky.

Gmina położona nad rzeką Opava, na wysokości od 421 do 678 m n.p.m., jest „bramą” do wrbenkiego regionu. Teren jest bardzo zróżnicowany, powierzchnia wynosi 3720 ha, w tym 71 % stanowią lasy. Na południu sąsiaduje z miastem Bruntál, na północy z gminą Krasov, na wschodzie z gminą Čaková, a na zachodzie z Vrbnem pod Pradědem. Znajdujące się na tych terenach złoża rud zapoczątkowały osiedlanie się ludności. Początkowo (w 1420 r.) była tu osada o nazwie Bretnov. Pierwsza wzmianka o Široké Nivě (niemiecki Breitenau) pochodzi z roku 1464, kiedy należała do właścicieli z Zátora. Do zabytków należy barokowy kościół św. Marcina z okresu 1716 – 1721 r., barokowa plebania, przebudowana w stylu empire, lichtenštejnski zamek z XVIII w. (dzisiaj siedziba Urzędu Gminy) oraz rzeźba św. Jana Nepomucena. W okolicy kościoła znajduje się cmentarz z zachowanymi murami cmentarnymi. W skład gminy wchodzi trzy miejscowości: Pocheň, Skrbovice oraz Široká Niva.

The commune is situated by the Opava River on height 421 – 678 elevation above sea level in meters. It is a gate to vrbenky region. The territory is very varied; the total area is 3720 ha. Forests cover 71 % of total area. The commune borders on Bruntál town in the south, in the north Krasov commune, in the east Čaková commune and in the west Vrbno pod Pradědem. Ore deposits located here initiated settling of people on this area. In 1420 there was a settlement called Bretnov. The first time Široká Niva (German Breitenau) was noted in 1464 when it belonged to Zator's owners. There is a St. Martin church from 1716 – 1721, a baroque presbytery rebuilt in empire style and a small Liechtenstein's castle from the 18th century (today as the town hall), and St. Jan Nepomucen statue. There is a cemetery with preserved walls close to a church. The commune consists of three localities: Pocheň, Skrbovice and Široká Niva.



TŘEMEŠNÁ

Obec se nachází v oblasti Hrubého Jeseníku a je usazena v délce několika kilometrů podél potoka Mušlov. Sestává ze čtyř prostorově oddělených míst: Třemešná s Rudíkovy, Damašek, (ty jsou místními částmi obce) a dále Nové Rudíkovy a Artmanov. Území obce bylo osídleno již v mladší době kamenné. První záznamy o Třemešné (německy Neu Röwersdorf) jsou z roku 1256. Z památek je významný barokní kostel sv. Šebestiána z roku 1736 s věží z roku 1780 a socha sv. Jana Nepomuckého. Ukázkou lidové architektury je dům č. 27. V okolí obce se vyskytují zbytky kruhového středověkého opevnění a oválného hradiště. Technickou památkou a turistickou atrakcí je úzkorozchodná železniční trať z Třemešné do Osoblaha. Je provozována od roku 1898. Délka tratě činí 20,218 km, rozchod kolejí je 760 mm (běžně užívaný má 1 435 mm). Od roku 1991 je maximální povolená rychlost 40 km/hod. Na trati je 36 nechráněných železničních přejezdů, čtyři mosty a 102 oblouků.

Další informace na internetu:
www.tremesna.cz

Gmina znajduje się na terenie Hrubého Jeseníka, rozciąga się kilka kilometrów wzdłuż potoku Mušlov. W jej skład wchodzi cztery miejscowości: Třemešná z Rudíkovy, Damašek, Nove Rudíkovy i Artmanov. Tereny gminy były zasiedlone już w epoce kamienia łupanego. Pierwsze pisemne wzmianki o Třemešne (niemiecki Neu Röwersdorf) pochodzą z 1256 r. Do zabytków należy barokowy kościół św. Sebastiana z 1736 r. z wieżą z 1780 r., rzeźba św. Jana Nepomuckiego oraz dom będący wzorem architektury ludowej. W okolicy znajdują się ruiny murów obronnych oraz owalnego grodu. Do pomników technicznych oraz atrakcji turystycznych należy kolejka wąskotorowa z Třemešnej do Osoblaha, działająca od 1898 r. Długość trasy wynosi 20 km, rozstaw torów – 760 mm (normalnotorowa – 1435 mm). Od 1991 r. maksymalna dozwolona prędkość kolejki wynosi 40 km/h. Na trasie kolejki znajduje się 36 niestrzeżonych przejazdów kolejowych, 4 mosty i 102 przęśla.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:
www.tremesna.cz

The commune is situated in the Hruby Jeseník area and it is spread several kilometres along The Mušlov Stream. The commune consists of four towns: Třemešná from Rudíkovy, Damašek, Nové Rudíkovy and Artmanov. The area was already inhabited during the Stone Age. The first time Třemešná (German Neu Röwersdorf) was mentioned in 1256. There is a baroque St. Sebastian church from 1736 with a church spire from 1780, a statue of St. Jan Nepomucen and a house – an exemplar of folk architecture. There are ruins of defensive walls and oval old town. Technical memento and tourist attraction is the narrow-gauge track from Třemešná to Osoblaha. It has worked since 1898. Length of route amounts 20 km, railroad gauge – 760 mm. The narrow-gauge track can ride with maximum speed of 40 km an hour. There are placed 36 unsafe guarded grade crossings, 4 bridges and 102 spans on the route of the narrow-gauge track.

More information on:
www.tremesna.cz



TVRDKOV

Leží na jihozápadě Moravskoslezského kraje a okresu Bruntál. Na západě sousedí s obcemi kraje Olomouckého. Obec je složena z místních částí Tvrdkov, Ruda a Mirotínek, které se vyčlenily z Horního Města roku 1990. Jejich vznik se datuje až do 13. století a pojí se s rodem Bludoviců. První písemné záznamy jsou o části Ruda z roku 1348, o Tvrdkově (německy Půrkau) z roku 1349 a o Mirotínku z roku 1381. Původní obyvatelstvo se živilo zemědělstvím. V okolí se těžily rudy drahých a železných kovů. Z památek to jsou barokní kostel sv. Antonína Paduánského z roku 1776, křížová cesta se čtrnácti sousošími, v části Ruda kostel Panny Marie Sněžné z roku 1758 a u tvrdkovského kostela socha Immaculaty z roku 1848. V okolí se nachází zřícenina bezejmenného hradu. U části Mirotínek připomínají padlé polské vojáky za švédských válek „Polské kameny“. Z přírodních památek jsou zde jasany a kaštiny, které dosahují až 4 metrových obvodů kmenů a stáří 250 let.

Další informace na internetu:

www.sweb.cz/outvrdkov

Leży na południowym zachodzie regionu Moravskoslezskiego i powiatu Bruntál. Na zachodzie sąsiaduje z gminami regionu Olomouckiego. W skład gminy wchodzi trzy miejscowości: Tvrdkov, Ruda i Mirotínek, które do 1990 r. były częścią Horního Města. Ich powstanie łączy się z rodem Bludowiczów. Pierwsze pisemne wzmianki o miejscowości Ruda pochodzą z 1348 r., o Tvrdkovie (niemiecki Půrkau) – z 1349 r., a o Mirotínku z 1381 r. Początkowo ludność zajmowała się rolnictwem. W okolicy wydobywano metale szlachetne i żelazo. Do zabytków należą barokowy kościół św. Antoniego Paduáńskiego z 1776 r., droga krzyżowa z 14 rzeźbami, w miejscowości Ruda kościół Panny Marii Śnieżnej z 1758 r., a przy kościele tvrdkovskim rzeźba Immaculaty z 1848 r. W okolicy znajdują się ruiny nieznanego zamku, a w miejscowości Mirotínek „Polskie kamienie” – pamiątka poległych polskich żołnierzy w czasie wojen szwedzkich. Rosną tu jesiony i kasztanowce o czterometrowym obwodzie pnia, liczące około 250 lat. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie:

www.sweb.cz/outvrdkov

The commune is located in the south-west of Moravskoslezsky subregion and Bruntál district. It borders communes of Olomouc subregion in the west. The commune consists of: Tvrdkov, Ruda and Mirotínek which were part of Horního Města until 1990. Their existence is connected with Bludoviců generation. First written mentions of Ruda are dated from 1348, about Tvrdkov (German Purkau) in 1349, and Mirotínku in 1381. In the beginning people dealt with agriculture. Precious metals and iron were mined in the surrounding area. There is the baroque church of St. Anthony of Padua from 1776, the unique Calvary with 14 sculptures, a church of the Blessed Virgin of Snow in Ruda and Immaculate sculpture from 1848 near the tvrdkovsky church. There are the ruins of a nameless castle in the vicinity. In locality Mirotínek there are "Polish Stones" – in remembrance of Polish soldiers killed in Swedish Wars. Ashes and horse chestnuts grow here. They are about 250 years old and four meters around trunk.

More information on:

www.sweb.cz/outvrdkov



UHELNÁ

Je rozlehlou obcí s malým počtem obyvatel. Obec se skládá ze 6 částí s názvy: Červený důl, Dolní Fořt, Horní Fořt, Hraničky, Nové Vilémovice a Uhelná. Obec vznikla asi ve 2. polovině 13. století a patřila Javorníku – Jánskému Vrchu, jehož hejtman Timling v roce 1669 vystavěl v Horním Fořtu dvůr, který byl později povýšen na rytířské fojtství. Většina obyvatel se věnovala zemědělství, ale postupně zde vznikaly průmyslové závody. Po roce 1913 byl v Horním Fořtu komplex pily a lihovaru se sušárnou brambor. Do té doby prosperujícím území po odsunu německého obyvatelstva začalo ubývat průmyslových závodů. Pílu a fojtské statky převzal v roce 1949 Státní statek Javorník, věnující se zemědělství. Povrchový lignitový důl Pelnář skončil těžbu v roce 1957 a byl přeměněn na rybník. Je zde bývalý farní kostel sv. Kateřiny z roku 1801. Památkově chráněna je socha sv. Jana Nepomuckého. Kaple sv. Floriána v Uhelné na návsi pochází z druhé poloviny 18. století.

Další informace na internetu:

www.uhelna.rychleby.cz

Jest rozległą gminą, z niewielką liczbą ludności, w skład której wchodzi 6 miejscowości: Červený důl, Dolní Fořt, Horní Fořt, Hraničky, Nové Vilémovice i Uhelná. Uhelna powstała prawdopodobnie w drugiej połowie XIII w., należała do Javorníka – Jánského Wzgórza. W 1669 r. hetman Timling wybudował w Horním Fořtu dworek. Ludność zajmowała się głównie rolnictwem i stopniowo zaczęły powstawać zakłady przemysłowe. Po 1913 r. w Horním Fořtu powstał kompleks tartaku i gorzelni z suszarnią ziemniaków. Po II wojnie światowej zamykano zakłady przemysłowe, a tartak i folwarki przejęło w 1949 r. państwowe gospodarstwo rolne w Javorníku. Powierzchniowy kamieniołom lignitowy Pelnář w 1957 r. został zamknięty i zalany wodą, tworząc teren rekreacyjny. W gminie znajduje się kościół św. Katarzyny z 1801 r., rzeźba św. Jana Nepomucena, kaplica św. Floriana w Uhelnej pochodząca z drugiej połowy XVIII w.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:

www.uhelna.rychleby.cz

This is a widespread commune with slight population. The commune consists of six localities: Červený důl, Dolní Fořt, Horní Fořt, Hraničky, Nové Vilémovice and Uhelná. Probably, Uhelná originated in the 2nd half of the 13th century and belonged to Javorník – Janski Hill. In 1669 Hetman Timling built the country manor in Horní Fořt. People mainly dealt with agriculture. There also emerged industrial factories. After 1913 in Horní Fořt emerged a sawmill and a distillery with a potatoes dryer. Industrial factories were closed after World War II. In 1949 the saw-mill and farms were captured by the state rural farm in Javorník. The surface of lignite quarry Pelnář was closed and flooded in 1957 created the recreational area. There are St. Catherine church from 1801, a statue of St. Jan Nepomucen and the St. Florian chapel from the 2nd half of the 18th century.

More information on:

www.uhelna.rychleby.cz



ÚVALNO

Obec je rozložena v nadmořské výšce 300 – 400 m. Sousedí s Krnovem a v linii státní hranice s polskou obcí Branice. Vznik obce je poprvé zmiňován v roce 1238. Historicky Úvalno nosilo různé názvy – německý Lobenstein (podle jednoho z majitelů, Beneše z Lobensteinu), polský – Uwalno, Uwalina, ale též původní ves Chvalno. Hrad Úvalno je poprvé zmiňován již roku 1234 a po posledním z jeho obyvatelů, Jiřím ze Šelenberka, se od 16. století nazývá Šelenburk. Byl vypleněn uherským králem Matyášem Korvínem a po třicetileté válce opuštěn. Zřícenina hradu byla zdevastována použitím jejího zdiva na stavbu silnice do Petrovic roku 1861. Z dalších památek to jsou původně gotický, roku 1762 barokně upravený farní kostel sv. Mikuláše a na vrchu Strážístě roku 1913 postavená rozhledna s památníkem rodáka Hanse Kudlicha. Z přírodních zajímavostí je to rezervace Úvalenské louky a v okolí obce jsou bludné balvany.

Další informace na internetu:

www.uvalno.cz

Gmina jest usytuowana na wysokości 300 – 400 m n.p.m. Sąsiaduje z Krnovem a po stronie polskiej z gminą Branice. Powstanie Úvalna datuje się na 1238 r. W przeszłości miejscowość miała różne nazwy – niemiecką Lobenstein (od właściciela Beneša z Lobensteinu), polską Uwalno, Uwalina oraz Chwalno. Pierwsze wzmianki o zamku pochodzą z 1234 r. Od Jerzego z Šelenberka, tj. od XVI w. nazywa się Šelenburk. Zamek został spustoszony przez węgierskiego króla Matyáša Korvina, a po wojnie trzydziestoletniej opuszczony. Ruiny zamku były zdevastowane, a materiał wykorzystano do budowy drogi do Petrovic w 1861 r. Do zabytków należy gotycki kościół parafialny św. Mikołaja, przebudowany w 1762 r. w stylu barokowym. Na szczycie Strážístě znajduje się wieża widokowa z pomnikiem rodáka Hansa Kudlicha wybudowana 1913 r. Do ciekawostek przyrodniczych należy rezerwat Úvalenské łąki oraz błędne kamienie.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:

www.uvalno.cz

The commune is situated 300 – 400 m above the sea level. It borders Krnov and Branice commune (the Polish side). Úvalno dates from 1238. It had a lot of names in the past: German Lobenstein (from land owner Beneš from Lobenstein), Polish Uwalno, Uwalnia or Chwalno. The castle was mentioned for the first in 1234. It has been called Šelenburk since the 16th century after Jerzy Šelenberk. The castle was devastated by Hungarian King Matyáš Korvin and abandoned after the Thirty Years War. The road to Petrovice was built with some materials from those ruins in 1861. Among the other monuments there is a Gothic parish St. Nicholas church modified in baroque style in 1762. On the top of Strážístě hill stands a lookout tower with Hans Kudlich's monument from 1913. Other natural attractions are: the Úvalensk Meadow Reserve and *Bludné balvany* (a kind of stone area).

More information on:

www.uvalno.cz



VALŠOV

Leží v jižní části okresu Bruntál nedaleko od okresního města. První zmínka o obci je z roku 1377 pod německým názvem Kriegsdorf. České jméno Vojnovice se uvádí až roku 1622 a současné pojmenování Valšov bylo užito poprvé roku 1881. Obyvatelstvo se živilo zemědělstvím, v obci byly mlýny a pily. Obec náleží do mikroregionu Slezská Harta. Nachází se v blízkosti stejnojmenného přehradního jezera. Valšov je situován v mírně členitém území s průměrnou nadmořskou výškou 550 m, kolem Důlního potoka a Moravice. Na okraji obce jsou dva kamenolomy. Je zde osobní i nákladní vlakové nádraží, kterým vede železniční trať č. 310 (Olomouc – Opava) s odbočkou na trať č. 311 (Valšov – Rýmařov). Prochází jí také silnice první třídy č. 45 (Horní Loděnice – Bruntál – Krnov – Polsko). Z památek je zde budova staré rychty a kaple. V současnosti má obec na svém území atraktivní off roadovou dráhu a půjčovnu motokár pro motoristické příznivce. Jsou zde také dodržovány tradice stavění a kácení máje.

Další informace na internetu:

www.volny.cz/ouvalsov

Leży w południowej części powiatu Bruntál, niedaleko powiatowego miasta. Pierwsze wzmianki o miejscowości pochodzą z 1377 r., nosiła wtedy niemiecką nazwę Kriegsdorf, a od 1622 r. była nazywana Vojnovice. Współczesną nazwę Valšov wspomniano po raz pierwszy w 1881 r. Ludność zajmowała się przede wszystkim rolnictwem, znajdowały się tu młyny i tartaki. Gmina należy do mikroregionu Slezská Harta. Znajduje się niedaleko sztucznego jeziora. Valšov położony jest na terenie ze średnią wysokością 550 m n.p.m., wokół potoku Důlního i rzeki Moravice. Na terenie gminy znajdują się dwa kamieniołomy. Znajduje się tu dworzec kolejowy z połączeniami Olomouc – Opava (linia nr 310) oraz w kierunkach Valšov – Rýmařov (linia nr 311). Przez gminę przebiega droga komunikacyjna I kategorii nr 45 (Horní Loděnice – Bruntál – Krnov – Polska). Do zabytków zalicza się budynek starostwa oraz kaplicę. Obecnie gmina ma na swoim terenie bardzo atrakcyjną trasę „motocross” z wypożyczalnią motorów.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:

www.volny.cz/ouvalsov

Valšov is situated close to a powiat town in the south part of Bruntál district. A settlement was mentioned for the first time in 1377. It was called Kriegsdorf (German name) and Vojnovice from 1622. The present name has been noted since 1881. The population earned their living from agriculture. There were mills and sawmills. The commune is situated next a water reservoir in the Slezská Harta region. Valšov is located 550 m above the sea level round the Důlního Stream and the Moravice River. The commune has got two quarries. There is a railway station with the track no 310 (Olomouc – Opava) and no 311 (Valšov – Rýmařov). The road no 45 (Horní Loděnice – Bruntál – Krnov – Poland) of the first category crosses the territory of commune. The historical monuments are: a building of the office seat and a chapel. Another tourist attraction is a motocross route. There is also a hiring establishment of motors.

More information on:

www.volny.cz/ouvalsov



VELKÁ KRAŠ

V nejstarších písemných pramenech je uváděno několik Kraší a je těžko rozlišit, která byla nejstarší. Je možné čerpat z listiny pro vidnavského fojta, která je kladena do roku 1290. Byla to jedna z těch obcí, které zažily v druhé polovině 19. století konjunkturu kamenického průmyslu. Pro vznik dalších kamenických provozoven přispěla stavba lokální trati z Hukovic do Vidnavy. Na katastru Fojtovy Kraše byl umístěn vidnavský závod na výrobu šamotového zboží. Za druhé světové války byly v místě zřízeny dva menší zajatecké tábory. Po novém osídlení se průmyslové podniky udržely jen částečně, lihovar v Hukovicích byl přebudován na sušárnu brambor a výrobu krmiv. V posledních letech byl v Hukovicích zřízen kožedělný provoz podniku Gala v Prostějově. V obci je kaple sv. Floriana z 2. poloviny 18. století a kostel Panny Marie. Střední nadmořská výška všech osad ležících v okolí říčky Vidnavky je poměrně nízká. U Velké Kraše 252 m n. m., je to úrodná část Vidnavské nížiny.

Další informace na internetu:

www.velkakras.rychleby.cz

W najstarszych pisemnych źródłach wymienia się kilka miejscowości o nazwie Kraš i trudno określić, która była najstarsza. Jednym z nich jest dokument widnavskiego wójta z 1290 r. Była to jedna z miejscowości, w której rozpoczął się w II poł. XIX w. rozwój przemysłu kamieniarskiego. Do powstania dalszych zakładów kamieniarskich przyczyniła się budowa lokalnej trasy kolejowej z Hukovic do Vidnavy. Na terenach wójtowej Kraše wybudowano zakład produkujący wyroby z szamotu. W czasie drugiej wojny światowej utworzono tu dwa mniejsze obozy jenieckie. Po wojnie nowe zakłady przemysłowe zachowały się tylko częściowo, gorzelnia w Hukovicach została przebudowana na sušarnię ziemniaków i wytwórnię pasz. W ostatnich latach wybudowano w Hukovicach garbarnię Gala z Prostějova. W gminie znajduje się kaplica św. Floriana z drugiej połowy XVIII w. i kościół Marii Panny. Wszystkie osady leżące w okolicy rzeczki Vidnavka są dość nisko położone, Velká Kraš – urodzajna część Vidnavskiej niziny leży na wysokości 252 m n.p.m. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:

www.velkakras.rychleby.cz

The mentions of a few settlements called Kraš were found in historical written documents. It is difficult to say which settlement was the oldest. One of documents came from Vidnavský chief of a village office from 1290. The stone industry started to develop in the middle of the 19th century. Owing to the construction of a local railway line from Hukovic to Vidnava, other factories were founded. There was also a factory producing goods from a fire-clay. During the World War II two captive camps were set up. The war destroyed a lot of factories. An alcohol distillery in Hukovice was rebuilt on a drying house of potatoes and a factory of fodder. In the last years the tannery Gala from Prostějov has been built. The commune possesses a few monuments like St. Florian chapel from the 2nd half of the 18th century and a church of the Blessed Virgin. All the settlements lying near the Vidnavk River are located rather low; Velká Kraš (252 m above the sea level) is a fertile part of the Vidnava Lowland.

More information on:

www.velkakras.rychleby.cz



VELKÁ ŠTÁHLE

Obec je rozložena mezi Hrubým a Nízkým Jeseníkem, podél řeky Moravice, za jejím soutokem s Podolským potokem. První písemný záznam o obci Štáhle je z roku 1492 a nepřímý je zmiňován již roku 1365. Název Velká Štáhle je poprvé užit v kupní smlouvě na sovinecké panství z roku 1576. Od jejího vzniku až do roku 1945 byli obyvateli obce Němci. Živobytí si zajišťovali zemědělstvím a působili také v těžbě rud, zlata a břidlice. V 19. století dala významný podnět dalšímu rozvoji přes obec vedoucí vybudovaná železnice Rýmařov – Valšov. Vznikly průmyslové provozy s výrobou hřebíků a drátů, na krajky a na zemědělské stroje. V roce 1964 byla obec sloučena s Břidličnou a opět se osamostatnila roku 1990. Z památek je to kostel Nejsvětější Trojice postavený v letech 1576 - 1606 nově vystavěný po požáru v roce 1860, dvě kaple, budova bývalé školy z roku 1909, původní objekt nádraží z roku 1885 a památník válečným obětem.

Další informace na internetu:

www.velkastahle.cz

Gmina jest położona między Hrubým a Niskim Jesenikiem, wzdłuż rzeki Moravice. Pierwsza pisemna wzmianka o miejscowości pochodzi z 1492 r. Nazwa Velká Štáhle była po raz pierwszy wymieniona w umowie kupna właściciela z Sovinca w 1576 r. Od jej powstania do roku 1945 Velká Štáhle zamieszkiwali Niemcy, którzy zajmowali się głównie rolnictwem oraz wydobyciem rud, złota i łupek. W XIX w. wybudowano tu kolej łączącą Rýmařov z Valšovem, co przyczyniło się do dalszego jej rozwoju. Powstały zakłady przemysłowe produkujące gwoździe i druty, koronkę oraz maszyny rolnicze. W 1964 r. gmina połączyła się z Břidličnou, a w 1990 r. ponownie usamodzielniała się. Do zabytków należy kościół Najświętszej Trójcy wybudowany w latach 1576 – 1606, odbudowany po pożarze w 1860 r., dwie kaplice, budynek byłej szkoły z 1909 r., budynek dworca kolejowego z 1885 r. oraz pomnik ofiar wojennych.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:

www.velkastahle.cz

The commune is situated between Fat and Law Jesenik along the Moravice River. The first written mention comes from 1492. The name Velká Štáhle was noted the first time in a trade contract of an owner from Sovinca in 1576. The village was inhabited by the German until 1945 that were working in agriculture and mining of ore, gold and slates. In the 19th century a local railway line connecting Rýmařov and Valšov was built. There were established industrial factories producing nails, wire and agricultural machines. In 1964 the commune jointed to Břidlična. It has been independent since 1990. The village possesses a number of monuments like: a church of the Holy Trinity built in the years 1576 – 1606 (rebuilt after the fire in 1860), two chapels, a building of former school from 1909, a building of railway station from 1885 and a monument of war victims.

More information on:

www.velkastahle.cz



VELKÉ KUNĚTICE

Se objevují prvně v listině z roku 1284, ale byly založeny zcela zřejmě již mnohem dříve. Ves patřila v této době vratislavskému biskupství. O významu vsi svědčila i zdejší fara, známá již koncem 13. století, a samozřejmě kostel. Od konce 19. století a zvláště od počátku 20. století tvořila ves severní, velmi důležitý okraj okrsku žulového a mramorového průmyslu. Další osudy Velkých Kunětic v nové době byly shodné s okolními obcemi. Po roce 1945 se původně velká obec postupně změnila v malou odlehlou vesnici. Dřívější pověstné kamenictví postupně zaniklo. Bývalý statek byl zestátněn. Po odsunu německého obyvatelstva a novém osídlení se počet obyvatel radikálně snížil. Ani dodatečné snahy po dosídlení nevedly k patřičnému výsledku. Z památek je významný kostel sv. Alžběty. Památkově chráněna je brána a ohradní zeď hřbitova. Na historických fotografiích je např. kostel Panny Marie Sněžné, zámček, bohatě zdobený most k zámečku nebo krásná budova obecního úřadu.

Další informace na internetu:

www.velkekunetice.cz



VIDNAVA

Má bohatou a pohnutou historii. První písemná zmínka o městě, založeném na pravidelném osovém půdorysu, pochází z roku 1291. Do dějin zasáhly válečné a politické události kolem dvou válek o Slezsko v letech 1741 až 1745. Vratislavským mírem byly stanoveny nové hranice Slezska, které se bezprostředně dotkly i Vidnavy a učinily z ní pohraniční město odříznuté od bohatých vesnic. Nádherná obec plná architektonických skvostů byla také, jako všechny obce v pohraničí, poznamenána odsunem německého obyvatelstva. Stopy necitlivého stavebního přístupu za komunistického režimu jsou dodnes patrné na památkově chráněném náměstí. V městské památkové zóně stojí novorenezanční radnice, řada barokních a klasicistních měšťanských domů, secesní lékárna založená v roce 1769, farní kostel Sv. Kateřiny. Další významné památky tvoří sochy z 18. století, zámek bývalého fojta, gymnaziální kostel sv. Františka z Assisi atd. To vše dokládá důležitost a zašlou slávu kdysi významného města. Další informace na internetu:

www.vidnava.cz

Pierwsze wzmianki o miejscowości pochodzą z 1284 r., ale prawdopodobnie powstała dużo wcześniej. W XIII w. wieś należała do biskupów wrocławskich. Księża i kościoły miały duży wpływ na znaczenie wsi. Od końca XIX w., a zwłaszcza na początku XX w. wieś tworzyła bardzo ważną północną część okręgu przemysłu granitowego i marmurowego. Dalsze losy Velkých Kunětic były podobne do losów okolicznych miejscowości. Po 1945 r. początkowo wielka wieś zmieniła się w małą. Stopniowo zanikało kamieniarstwo. Folwark został upaństwowiony a po wysiedleniu Niemców liczba ludności radykalnie zmalała. Ponowne próby osiedlenia nie powiodły się. Z zabytków wymienić możemy kościół św. Anny, bramę i cmentarny mur okalający cmentarz, kościół Panny Marii Śnieżnej, zameczek, bogato zdobiony most prowadzący do zameczku oraz budynek Urzędu Gminy. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:

www.velkekunetice.cz

A village was mentioned for the first time in 1284, but the settlement was probably founded long before. It belonged to Wrocław Bishops in the 13th century. Priests had a big influence on village's life. The village was the very important north part of the industrial district establishing granite and marble production at the turn of the 19th and 20th century. Its development has become slower since 1945. Masonry production has not existed. A Farm Land has got state ownership. The population decreased dramatically over the previous years when the German were displaced from the village. They failed in the attempt to populate the settlement. The most significant historical monuments are: St. Ann church, a gate and a surrounding wall around the cemetery, a church of the Blessed Virgin of the Snow, a small castle, a rich decorated bridge leading to the castle and a building of the Village Office.

More information on:

www.velkekunetice.cz

Vidnava has a rich history. It was noted for the first time in 1291 (built according a plane with rectangular streets). The most important political events were fights for the Silesia region in the years 1741 and 1745. They demarcated the new state borders of Silesia as a result of signed the peace agreement in Wrocław. Vidnava has become a border-town. The German were displaced from Vidnava and the other communes. In historical urban zone there are some places of interest worth seeing: the Renaissance Town Hall, numerous baroque and classical buildings, a secession pharmacy founded in 1769, a parish St. Catherine church. There are also sculptures from the 18th century, a castle of former town's mayor and St. Francis from Assisi school church. Numerous monuments are the sign of traditional and the importance of the town.

More information on:

www.vidnava.cz



VLČICE

Se skládají ze čtyř částí obce Bergov, Dolní Les, Vlčice a Vojtovice. Obec se z historického pohledu nevyvíjela jako územní celek. Je velmi pravděpodobné, že právě na Vlčice se vztahuje zakládací listina z roku 1248, kterou vratislavský biskup daroval rytíři Vrocivojovi k osazení 40 lánů "nad říčkou Vlčicí" s podmínkou, že tam mají být usazeni Poláci, ale na německém právu. Biskupské vlčické léno držela postupně řada významných rodů. Vlčický zámek prošel mnoha stavebními změnami od gotické tvrze přes renesanční zámek až po nejvýraznější empírovou přestavbu v roce 1829. V roce 1845 vznikl u zámku velký přírodně krajinářský park. Památný je zdejší farní kostel, kterému byla vtisknuta barokní podoba. V kostele je velmi cenná skupina dřevěných soch svatých a kazatelna. V obci byla pila s mlýnem, elektrárna, tradici vždy mělo zemědělství. K nejzávažnějšímu zlomu ve vývoji obce z demografického hlediska došlo po roce 1945, kdy odsunutě obyvatelstvo jen z části nahradili čeští osídlenci.

Další informace na internetu:

www.vlcice.cz



VRBNO POD PRADEDEM

Město je položeno v podhůří Hrubého Jeseníku v nadmořské výšce 520 - 590 metrů nad mořem a je na soutoku Bílé, Střední a Černé Opavy. Vrbno (německy Würbenthal) bylo původně hornickou osadou založenou pravděpodobně již ve 13. století na obchodní stezce na Bruntál, Zlaté Hory a do Polska. Osada přešla do majetku pánů Bruntálských z Vrbna a byla povýšena roku 1611 na svobodné horní město. Páni z Vrbna rozšířili dolování zlata a kovů otevíráním nových šachet a rýžovišť. V pobělohorské době bruntálské panství patřilo až do roku 1938 Řádu německých rytířů. Město bylo postiženo třicetiletou válkou a roku 1633 morem. V 19. století zde vyráběla největší zbrojovka v Rakouské říši, dále pak přádelna lnu a jeho tkalcovna, dřevovýroba a sklárna. Z památek je to empírový kostel sv. Michala z 1. poloviny 19. století, barokní zámek s empírovými prvky, v místních částech je ve Vidlích dřevěná kaple sv. Hedviky a v Mnichovu novogotický kostel z roku 1876. Na vrchu Vysoká se nalézají pozůstatky dolů na zlato.

Další informace na internetu:

www.vrbnopp.cz

W skład gminy wchodzi 4 miejscowości: Bergov, Dolní Ves, Vlčice i Vojtovice. Pierwsze pisemne wzmianki o wsi Vlčice pochodzą z dokumentu z 1248 r., w którym wrocławski biskup darował rycerzowi Vrocivojovi do zasiedlenia 40 łanów „nad rzeczką Vlčicí”, pod warunkiem osiedlenia tam Polaków na prawach niemieckich. Biskupskie vlčické lenno posiadało wiele znanych rodów. Zamek Vlčický był kilkakrotnie przebudowywany, od gotyckiej wieży przez renesansowy zameczek, aż do największej przebudowy w stylu empire w 1829 r. W 1845 r. powstał przy zamku duży park przyrodniczo – krajozawowy. W miejscowości tej znajduje się też kościół – barokowa budowla z renesansowym rdzeniem. W kościele znajduje się cenna kolekcja drewnianych rzeźb świętych i ambona. W gminie znajdował się tartak z młynem, elektrownia oraz rozwijało się rolnictwo. Znaczne zmniejszenie liczby ludności wystąpiło po 1945 r., po opuszczeniu tych terenów przez ludność niemiecką. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:

www.vlcice.cz

The commune consists of four settlements: Bergov, Dolní Ves, Vlčice and Vojtovice. The first written mention of Vlčice comes from 1248. Wrocław bishop gave a knight Vrocivojov 40 corn-fields "on the Vlčici River". Polish settlers were to populate that area on the German rights. The Bishop Vlčice fief belonged to numerous well-known families. The Vlčice's castle was rebuilt several times – from a Gothic tower to a Renaissance little castle. The greatest rebuilding in the empire style was in 1829. A large nature park was established next to the castle in 1845. There is a church in the village – a baroque building with a Renaissance core. It possesses a valuable collection of wooden sculptures of saints and a pulpit. In the commune there was a sawmill and a power plant as well as agriculture was developing. The number of inhabitants decreased considerably in 1945 when the German had left the commune.

More information on:

www.vlcice.cz

The town lies at the foot of Fat Jeseník 520 – 590 m above the sea level in the Bílé River, the Střední River and the Černé River basin. In the beginning Vrbno (German Würbenthal) was a mining settlement established in the 13th cent. on a trade route Bruntál–Zlaté Hory–Poland. The settlement was a property of Bruntál owners from Vrbno. The village became a mining town in 1611. The owners of the town developed extraction of gold and metal by foundation of new shafts. After the battle on White Mountain the Bruntál land used to belong to the order of German knights until 1938. The worst period of town's history was time of the Thirty Years War and plague epidemic in 1633. In the 19th cent. there was: the biggest factory of weapon in the Austrian Reich, a spinning factory, a weaving-mill of flax, a carpenter firm and glass works. Historical attractions of the town are: the 19th cent. St. Michael church, a baroque castle with elements in the empire style, a wooden St. Hedviga chapel in Vidle, a church from 1876 in Mnichov. On Vysoká Hill there are remains of gold-mines. More information on: www.vrbnopp.cz



VYSOKÁ

Obec se nachází v osoblažském výběžku. Na severu sousedí s Polskem, na východě s obcí Dívčí Hrad, na jihu je jejím sousedem obec Liptaň a na západě obec Jindřichov. Podle počtu obyvatel je to obec malá (kolem 300 obyvatel). Rozlohu má 1 712 ha, z toho 63,2 % tvoří zemědělská půda a 29,4 % půda lesní. Slovanské jméno se odvozuje od její vysoké polohy mezi potoky Petrovickým a Hraničním. Ve stávající podobě od roku 1990 se obec skládá ze tří místních částí (dříve samostatných sídel) Bartultovice, Pitárné a Vysoká (německy Weissak). V západní části obce se nacházejí zbytky tvrze z 15. století. První zmínky o Pitárném jsou z roku 1267 a o Bartultovicích z roku 1269. Z památek je to fara s kostelem sv. Urbana z let 1765 – 1767. V Bartultovicích u domu čp. 82 stojí smírčí kříž ze 16. století a u Hraničního potoka boží muka z 18. století. V Pitárném se nachází kostel Navštívení Panny Marie z let 1766 - 1767. Z přírodních zajímavostí se nalézají východně od obce bludné balvany.

Další informace na internetu:

www.sweb.cz/info.dh

Vysoká leží na Osoblažském cyplu. Na północy sąsiaduje z Polską, na wschodzie z gminą Dívčí Hrad, na południu z gminą Liptaň, a na zachodzie z gminą Jindřichov. Pod względem liczby ludności jest małą gminą (302 osoby). Powierzchnia wynosi 1 712 ha, w tym 63,2 % stanowią grunty orne, a 29,4 % – lasy. Słowiańska nazwa pochodzi od wysokiego położenia gminy między potokami Petrovickým i Hraničním. Od 1990 r. w skład gminy wchodziły wcześniej samodzielne gminy: Bartultovice, Pitárné i Vysoká (niemiecki Weissak). W zachodniej części znajdują się ruiny twierdzy z XV w. Pierwsze wzmianki o Pitárném pochodzą z 1267 r., a o Bartultovicach – z 1269 r. Do zabytków należy kościół św. Urbana, wybudowany w latach 1765 – 1767, w Bartultovicach stoi krzyż pokutny z XVI w., przy potoku Hraničním krzyż z XVIII w., a w Pitárném kościół Zwiastowania Najświętszej Marii Panny z lat 1766 – 1767. We wschodniej części gminy znajdują się błędne kamienie, które są ciekawostką przyrodniczą. Więcej informacji o gminie na stronie internetowej:

www.sweb.cz/info.dh

Vysoká is located on the Osoblaha cape. In the north it borders on Poland, in the east Dívčí Hrad commune, in the south Liptaň commune, in the west Jindřichov commune. Vysoká with 302 inhabitants is a small commune. Its total area is 1 712 ha which is covered by arable lands (63,2 %) and forests (29,4 %). The Slavic name comes from a high location of the commune between the Petrovický Stream and the Hraničný Stream. The commune has consisted of three formerly independent communes: Bartultovice, Pitárné and Vysoká (German Weissak) since 1990. There are ruins of the 15th century fortress in the west. The Pitárné local part was noted for the first time in 1267, another part, Bartultovice, was noted in 1269. Among the most interesting monuments are: St. Urban church from 1765 – 1767, a cross from the 16th century in Bartultovice, the 18th century cross by the Hraničný Stream, a church of the Annunciation of the Blessed Virgin from 1766 – 1767 in Pitárné. Another nature attraction is *Bludné balvany* (a kind of stone area) located in the east part of the commune. More information on: www.sweb.cz/info.dh



ZÁTOR

Obec se rozprostírá v úzkém údolí a je obklopena lesy a kopci s příkrými svahy, až k nejvyššímu asi 500 m vysokému hřbetu. Má dvě místní části – horní - Zátor s potokem Záhoračkem a dolní - Loučky s řekou Opavou. Jméno obce souvisí s rozvalinami hradu Sator z poloviny 14. století. Ves pod německým názvem Seifersdorff je uvedena mezi majetkem kláštera Velehrad potvrzeným králem Přemyslem Otakarem II. roku 1200. První písemná zpráva o obci a tvrzi Sator je z roku 1377. Obec utrpěla za válek husitských a za „třicetileté“ byla vypleněna. Základním způsobem živobytí místních obyvatel bylo zemědělství. Z památek je významný barokní kostel Nejsvětější Trojice z let 1753 - 1755 stojící na místě původního dřevěného kostela a komplex hřbitovní zdi se čtyřmi kaplemi. Pozoruhodné je, že dvě patří místním farníkům a po jedné ze sousedních obcí Čaková a Nové Heřmínovy. Přírodní zajímavostí je pramen zátorské železité kyselky z roku 1771, rekonstruovaný roku 1999.

Další informace na internetu:

www.sweb.cz/ouzator

Gmina leży w dolinie, otaczają ją lasy i góry ze stromymi zboczami, gdzie najwyższy grzbiet wynosi 500 m n.p.m. W jej skład wchodziły dwie miejscowości: Zátor z potokiem Záhoračkem oraz Loučky z rzeką Opavą. Nazwa Zátor jest związana z ruinami zamku Sator z połowy XIV wieku. Wieś pod niemiecką nazwą Seifersdorff była zapisana jako majątek klasztoru Velehrad, potwierdzony przez króla Przemysła Otakara II w 1200 r. Pierwsza pisemna wzmianka o miejscowości pochodzi z 1377 r. Zátor został zniszczony w czasie wojen husyckich oraz wojny trzydziestoletniej. Głównym źródłem utrzymania miejscowej ludności było rolnictwo. Do znanych zabytków należy barokowy kościół Najświętszej Trójcy wybudowany na miejscu oryginalnego drewnianego z lat 1753 – 1755 oraz kompleks ścian cmentarnych z czterema kaplicami. Dwie z nich należą do miejscowych księży, jedna do gminy Čaková i jedna – Nové Heřmínovy. Z ciekawostek przyrodniczych znajduje się tu źródło wody mineralnej z 1771 r., zrekonstruowane w 1999 r. Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie: www.sweb.cz/ouzator

The commune is located in the valley and it is surrounded by forests and mountains with steep slopes (the highest ridge of hills is 500 m). It consists of two settlements: Zátor with the Záhoračský Stream and Loučky with the Opava River. It shares its name with the castle Sator from the middle of 14th century. The German name of a village – Seifersdorff was a property of Velehrad Monastery and confirmed by King Przemyslaw Otakar II in 1200. The first written mention of settlement comes from 1377. During Hussite wars and Thirty Years War Zátor was destroyed. The inhabitants earned their living from agriculture. The most interesting architectural monuments are: a baroque church of the Holy Trinity built on a place of an original wooden castle from 1753 – 1755 and a complex of cemetery walls with four chapels. Two of them belong to local priests, one to the commune of Čaková and one – Nové Heřmínovy. A nature attraction is a mineral water spring from 1771 re-opened in 1999.

More information on:

www.sweb.cz/ouzator



ZLATÉ HORY

Jsou od svých mlhavých počátků spjaty se zlatem a hornickou činností, což přinášelo blahobyt i pády v životě jeho obyvatel. Město se skládá ze sedmi částí obce nesoucí názvy: Dolní a Horní Údolí, Ondřejovice, Rejvíz, Rožmitál, Salisov a Zlaté Hory. Ruiny hradu Edelštejn připomínají dobu pohraničního hradu a strážce zlatých dolů. Dále jsou to ruiny hradu Kobrštejn a Luchenštejn. Farní kostel Nanebevzetí Panny Marie je imponující trojlodní stavbou. Historické jádro města je památkovou zónou. V popředí rozhledny Biskupská kupa stojí kaple sv. Rocha. Poutní kostel sv. Marie Pomocné (Maria Hilfe) byl v dobách totality záměrně zničen, po revoluci znovu vystavěn. Na cestě ke kostelu je 14 kaplíček křížové cesty. Z významných návštěvníků města bychom uvedli v roce 1766 císaře Josefa II. Roku 1887 se v sanatoriu léčil hudební skladatel Leoš Janáček a v roce 1905 a 1906 spisovatel F. Kafka.

Další informace na internetu:

www.zlatehory.cz

Zlaté Hory od počátku istnienia są związane z górnictwem i wydobywaniem złota. W skład gminy wchodzi siedem miejscowości: Dolni i Horni Udoli, Ondrejovice, Rejviz, Rozmital, Salisov i Zlate Hory. Znajdują się tu ruiny zamku Edelštejn, Kobrštejn i Luchenštejn. Z innych zabytków zachowały się: Kościół Wniebowzięcia Marii Panny z 3 nawami, z gotyckim rdzeniem, zabytkowa zabudowa centrum miasta, kaplica św. Rocha, wieża widokowa na górze Biskupia Kopa, pielgrzymkowy kościół św. Marii Pomocnej (Maria Hilfe), zniszczony w czasie wojen i po rewolucji zrekonstruowany, 14 kapliczek drogi krzyżowej. W 1766 r. miasto odwiedził cesarz Josef II, a w 1887 r. w tutejszym sanatorium leczył się kompozytor Leoš Janáček, a w roku 1905 i 1906 pisarz Franz Kafka.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:

www.zlatehory.cz

Zlaté Hory has always had relationships with mining and gold extracting. The commune consists of seven settlements: Dolní and Horní Údolí, Ondřejovice, Rejvíz, Rožmitál, Salisov and Zlaté Hory. The most interesting architectural monuments are: ruins of Edelštejn, Kobrštejn and Luchenštejn castle, the church of a Assumption of the Blessed Virgin with a Gothic core, a historical tenement houses in the centre of the town, St. Roch chapel, a lookout tower on the peak of Biskupská Kopa Mountain, a pilgrimage church of the Blessed Virgin Protector of Life (Marie–Hilf), 14 little chapels of the Cross Way (Calvary). In 1766 Emperor Joseph II visited the town. The composer Leoš Janáček (in 1887) and the writer Franz Kafka (in 1905 and 1906) was treated in a town sanatorium.

More information on:

www.zlatehory.cz



ŽULOVÁ

Je v každém případě spojena se založením hradu Friedeberg, který byl postaven v raném středověku. Neobvyklá, okrouhlá věž žulovského kostela, která je poslední zachovanou částí kdysi mohutného hradu, je dominantou obce a je viditelná ze širokého okolí. Žulová má dvě části obce - Tomíkovice a Žulovou. Přírodní bohatství předurčilo zaměření obyvatel. V roce 1878 zde byla založena největší kamenická firma Hermanna Franke na Jesenicku. Vznikla i kamenická škola. Na počest 50-ti leté vlády císaře Františka Josefa byl na náměstí v roce 1898 postaven pomník se sochou Panny Marie. V roce 1878 byla zahájena novostavba kostela (hrubé žulové stavby gotického stylu) na Boží hoře. Dříve v těchto místech stála jen dřevěná kaple. Kostelík je viditelný z velké dálky. Za dobrého počasí ho lze spatřit z hráze Otmuchovského jezera v Polsku a s pomocí dalekohledu i z poměrně vzdálené Nisy. Boží hora je tradičním poutním místem již po staletí a její obliba přetrvává do dnešních dnů.

Další informace na internetu:

www.sweb.cz/heide

Historia miasteczka związana jest z zamkiem Friedeberg, który został wybudowany we wczesnym średniowieczu. W Żulowej znajduje się okrągła wieża – pozostałość zamku, widoczna w szerokiej okolicy. W skład gminy wchodzi dwie miejscowości: Tomíkovice i Žulová. Bogate złoża granitu umożliwiły założenie w 1878 r. największej kamieniarskiej firmy Hermanna Franke w Jesenikach. Powstała również szkoła o profilu „kamieniarnictwo”. Z zabytków można wymienić pomnik z rzeźbą Panny Marii z 1898 r., postawiony z okazji 50-lecia władzy cesarskiej Franciszka Józefa. Na Bożej Górze znajduje się kościółek zbudowany w 1878 r., który przy dobrej pogodzie można zobaczyć z tmy jeziora Otmuchowskiego w Polsce. Boża Góra jest tradycyjnym miejscem pielgrzymek od stuleci.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej:

www.sweb.cz/heide

Town history is connected with Friedeberg castle which was built in the Middle Age. The commune consists of two settlements: Tomíkovice and Žulová. Rich deposits of granite enabled to establish the biggest stone firm of Hermann Franke in 1878. A school with a stone-work profile was also set up. The town has a lot of historical remains like: a round tower from the original castle, a monument with a sculpture of the Blessed Virgin from 1898 (erected as a commemoration of 50 years of Franc Joseph's rule). There is a little church built in 1878 on the top of Mount of God. It can be seen from the Otmuchowskie Lake dam (from Poland) when the weather is clear. Mount of God is a traditional place for pilgrimage.

More information on:

www.sweb.cz/heide



BIAŁA

Obec je situována v jihozápadní části kraje. Biała je typickou zemědělskou obcí. Střední a jižní části regionu dominují především území velice vhodná k zemědělské výrobě. Vysoká úroveň zemědělské kultury a úrodná půda garantují vysoké výnosy. Obec zaujímá první místo v rámci kraje v chovu prasat, dále pak dobré umístění v chovu skotu a také v rozloze osevních ploch. Na území obce bylo zachováno mnoho architektonických památek, mimo jiné zámek ze 17. století postavený na místě bývalé rychty, bašta z 15. století (gotická věž nazývaná též „rudnická“), gotický kostel na Starém Městě ze 13. století, renesanční Vodní Věž postavená v roce 1606 a židovský hřbitov z 15. století. V obci se nachází městské koupaliště a také velké množství turistických tras a cyklostezek.

Další informace na internetu:

www.biala.gmina.pl

Gmina położona jest w południowo - zachodniej części województwa. Biała jest gminą typowo rolniczą. W środkowej i południowej części regionu dominują tereny posiadające bardzo korzystne warunki dla produkcji rolnej. Wysoka kultura rolna i urodzajne gleby gwarantują wysokie plony. Gmina zajmuje pierwsze miejsce w województwie w hodowli trzody chlewnej oraz wysoką lokatę w hodowli bydła oraz w powierzchni zasiewów. Na terenie gminy zachowało się wiele zabytków architektury, m. in.: XVII wieczny zamek zbudowany w miejsce byłej kasztelanii, baszta z XV wieku (gotycka wieża przybranna zwana też prudnicką), kościół gotycki w Starym Mieście z XIII wieku, renesansowa Wieża Wodna zbudowana w 1606 r., cmentarz żydowski z XV wieku. W gminie znajduje się kąpielisko miejskie oraz wiele tras turystycznych i ścieżek rowerowych.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej gminy:

www.biala.gmina.pl

The commune is situated in the south west of the voivodeship and is typically agricultural. The middle and the southern parts enjoy favourable conditions which enable to maintain land. High farming culture and rich soil guarantee large crops. The commune keeps the first position in the whole voivodeship in pig breeding and high position in stock breeding and the size of arable crop fields. There are many historical monuments in this area like the 17th- century castle built on the spot of former castellany, the 15-th century Gothic tower called *prudnicka*, the 13-th century Gothic church in the Old Town, Renaissance Water Tower erected in 1606, the 15th- century Jewish cemetery. There is a swimming pool in the town Biała and a great many tourist and bicycle trails.

More information on:

www.biala.gmina.pl



GŁOGÓWEK

Obec se nachází na jihu kraje, ve východní části prudnického okresu v členitém terénu bohatém na lesní pozemky a přírodní památky. Je zemědělsko – průmyslovou obcí. Obec zaujímá 2. místo v kraji v chovu prasat a třetí místo v chovu skotu. Głogówek slouží jako dobré zázemí pro zemědělce. Centrum obce leží u řeky Osoblahy, levém přítoku Odry. Głogówek je jedním z nejstarších měst Opolszczyzny, vede tudy důležité železniční a silniční spojení významné pro ekonomiku a turistický ruch oblasti. Ve městě se zachovaly středověké památky: renesanční zámek ze 16. století, radnice (postavená v roce 1608) bašta z roku 1595, vodní věž z roku 1575 a zámecká brána postavená v roce 1587.

Další informace na internetu:

www.glogowek.pl

Gmina położona jest na południu województwa, we wschodniej części powiatu prudnickiego, w regionie o urozmaiconej rzeźbie terenu, zasobnym w obszary leśne oraz pomniki przyrody; jest gminą rolniczo - przemysłową. Zajmuje drugą lokatę w województwie w hodowli trzody chlewnej oraz trzecią w hodowli bydła. Stanowi również zaplecze usługowe dla rolnictwa. Stolica gminy leży nad rzeką Osobłogą, lewobrzeżnym dopływem Odry. Głogówek jest jednym z najstarszych miast Opolszczyzny, przez który prowadzi ważny szlak transportu kolejowego i drogowego o dużym znaczeniu gospodarczym i turystycznym. W mieście zachowały się ciekawe średniowieczne układy urbanistyczne, występuje wiele zabytków, w tym renesansowy zamek z XVI w., ratusz wzniesiony w 1608 r., baszta strażniczo - więzienna z 1595 r. wieża wodna z 1575 r. oraz brama zamkowa z 1587 r.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej gminy:

www.glogowek.pl

The commune, situated in the south of the voivodeship, in the eastern part of Prudnik district, varied on its terrain, rich in forests and natural monuments is both rural and industrial land. It is the second in Opole voivodeship in pig-raising and the third in stock-raising. It serves as service base for farming. The capital of the commune lies on the Osobłoga river, the Odra's left - bank inflow. Głogówek is one of the oldest towns in Opole region lying along transportation routes /road and rail/, important for its economy and tourism. The town possesses such historical attractions like medieval urban remains, 16th century Renaissance castle, Town Hall /1608/, sentry - prison tower /1595/, water tower /1575/, castle gate /1587/.

More information on:

www.glogowek.pl



GŁUCHOŁAZY

Obec se nachází v podhůří Opavských hor, nejvýchodnější části Sudet. Důležitou roli v Głucholazech hrají průmysl a zemědělství. Obec zaujímá druhé místo v kraji v rozloze osevních ploch řepky a je na předních místech v pěstování pšenice. Průmyslové podniky se zabývají: výrobou nábytku, instalačních armatur, papíru a oděvů. Obec je jedním z nejvíce atraktivních míst jižní Opolszczyzny s rychle se rozvíjející turistikou. O turistické atraktivitě obce rozhodují především malebná krajina a příroda. Kromě toho má obec dobře rozvinutou síť ubytování, hustou síť turistických stezek, cyklostezek, lyžařských tras, bazénů a lesních koupališť v Jarnońtówku a Pokrzywnie. Významným přínosem pro obec je léčivé klima Opavských hor.

Další informace na internetu:

www.glucholazy.pl

Gmina leży u podnóża Gór Opawskich, najdalej na wschód wysuniętego pasma Sudetów. W strukturze gospodarczej istotną rolę odgrywa zarówno przemysł, jak i rolnictwo. Gmina zajmuje drugie miejsce w województwie ze względu na powierzchnię zasiewu rzepaku oraz wysoką lokatę w uprawach pszenicy. W działalności przemysłowej przedsiębiorstwa zajmują się m.in.: produkcją mebli, armatury przemysłowej, papieru oraz odzieży. Gmina jest jednym z najbardziej atrakcyjnych miejsc południowej Opolszczyzny z szybko rozwijającą się turystyką. O atrakcyjności turystycznej gminy decydują przede wszystkim walory przyrodnicze i krajobrazowe. Ponadto gmina posiada dobrze rozwiniętą bazę noclegową, gęstą sieć szlaków turystycznych, trasy rowerowe oraz narciarskie, baseny, leśne kąpieliska w Jarnońtówku i Pokrzywnie. Niezwykle istotnym walorem gminy jest klimat Gór Opawskich uważany za leczniczy.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej gminy:

www.glucholazy.pl

The commune is located at the foot of the Opawskie Mountains, the easternmost part of the Sudety mountain range. In its economic structure both farming and industry play an important role. It is the second in the voivodeship under oilseed rape and keeps a top position at wheat growing. As industry is concerned - furniture, fittings, paper and clothing are manufactured here. It is one of the most beautiful parts of southern Opole region with boosted tourism. Its scenic and wildlife beauty attracts tourists. The region provides well developed hotel base, numerous tourist, bicycle and ski trails, swimming pools, forest pools in Jarnońtówek and Pokrzywna. A great advantage of the community is its Opawskie Mountains climate having medicinal values.

More information on:

www.glucholazy.pl



GRODKÓW

Obec se nachází v západní části kraje, na Grodkowské rovině, má zemědělsko - průmyslový charakter. Zaujímá první místo v kraji v rozloze osevních ploch řepky a je na předních místech v chovu skotu. Malé podniky se zabývají hlavně zemědělskou výrobou a poskytují služby v tomto oboru a velké se specializují na zpracování zemědělsko - potravinářských výrobků. Na území obce se nacházejí dvě přírodní rezervace: Kokorycz a Dębina – se vzácnými druhy rostlin. V lesích a parcích je mnoho přírodních památek. Různorodost krajiny a čisté životní prostředí působí, že obec je atraktivním místem pro aktivní formy odpočinku. Na území obce se zachovaly architektonické památky: farní kostel, náměstí s domy a budovou radnice a také pozůstatky starého opevnění.

Další informace na internetu:

www.grodkow.pl

Gmina położona jest w zachodniej części województwa, na Równinie Grodkowskiej, jest gminą rolniczo-przemysłową. Zajmuje pierwszą lokatę w województwie ze względu na powierzchnię zasiewów rzepaku oraz wysoką pozycję w hodowli bydła. Małe podmioty gospodarcze zajmują się głównie produkcją na potrzeby rolnictwa oraz świadczą usługi w tym zakresie, a większe – przetwórstwem rolno-spożywczym. Na terenie gminy znajdują się dwa rezerваты przyrody: Kokorycz i Dębina – z rzadkimi gatunkami roślin. W lasach oraz parkach występują liczne pomniki przyrody. Ze względu na zróżnicowanie przyrody oraz czyste środowisko gmina jest atrakcyjnym miejscem dla aktywnych form wypoczynku. Na terenie gminy zachowało się wiele zabytków architektury, m. in. Kościół parafialny, rynek z kamienicami i budynek ratusza oraz fragmenty murów obronnych.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej gminy:

www.grodkow.pl

The commune is situated in the western part of the voivodeship, on the Grodkowska Plain and is both rural and industrial commune. It has the largest area in the voivodeship under oilseed rape and keeps a top position at stock-raising. Small businesses concentrate mainly on production to maintain farms and on services, bigger firms deal with food processing. There are two nature reserves in the region: *Kokorycz* and *Dębina* – with rare vegetation. Forests and parks are rich in natural monuments. Varied wildlife and friendly environment makes the area attractive and welcoming place to practise different kind of active rest. There are also many historical monuments like Parish Church, Market Square with tenement houses and Town Hall and the remains of defensive walls.

More information on:

www.grodkow.pl



KAMIENNIK

Obec se nachází na okraji Strzelińsko-Niemczańské pahorkatiny, v západní části nyského okresu. Více než 70 % rozlohy tvoří zemědělská půda a lesní pozemky se podílí na celkové rozloze více než 16 %. Hospodářství je založeno především na zemědělství. Na kvalitnějších půdách se pěstuje pšenice, řepka a cukrová řepa, na horších brambory. Osevům dominují pšenice, řepka a ječmen. Dobré klimatické a půdní podmínky vedou k vysokým výnosům. Malebná krajina obce, která se nachází mimo hlavní dopravní tahy, přímo láká k pěší turistice a cykloturistice. K zajímavějším památkám patří palác ve Wilemowicach z 19. století, slezský dvůr z 18. století v Cieszynowicach, oba obklopeny parky a dále dvůr z 19. století a farní kostel s barokní výzdobou v Kamienniku.

Další informace na internetu:

www.bip.kamiennik.aro.pl

Gmina leży na skraju Wzgórz Strzelińsko - Niemczańskich, w zachodniej części powiatu nyskiego. Powierzchnię zajmują przede wszystkim użytki rolne (ponad 70 %) oraz lasy, które stanowią ponad 16 % powierzchni gminy. Gospodarka bazuje głównie na rolnictwie. Na lepszych glebach uprawia się pszenicę, rzepak i buraki cukrowe, na słabszych – ziemniaki. W zasiewach dominuje pszenica, rzepak i jęczmień. Dobre warunki klimatyczne i glebowe sprzyjają uzyskiwaniu wysokich plonów. Malownicze położenie gminy, z dala od głównych szlaków komunikacyjnych, sprzyja uprawianiu turystyki pieszej oraz rowerowej. Do ciekawszych zabytków architektury należą: dwór z XIX wieku oraz kościół parafialny z barokowym wystrojem w Kamienniku, pałac z XIX wieku z otaczającym go parkiem krajobrazowym w Wilemowicach oraz dwór śląski z XVIII wieku z parkiem dworskim w Cieszynowicach.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej gminy:

www.bip.kamiennik.aro.pl

The commune is situated at the edge of Strzelińsko-Niemczańskie Hills, in the western part of Nysa district. Its area is mainly covered by arable land (over 70%) and forests which account for over 16%. The economy is chiefly based on agriculture. Wheat, oilseed rape and sugar beet are grown in more fertile soil, in poorer soil – potatoes. The dominant cereals cultivated here are wheat, oilseed rape and barley. Favourable climate assures high crops. The commune's picturesque location, far away from the main roads attracts tourists, hikers and cyclists. Places of interest worth seeing are: the 19th-century manor and Baroque parish church in Kamiennik, the 19th-century palace and its park in Wilemowice and the 18th-century Silesian manor and its park in Cieszynowice.

More information on:

www.bip.kamiennik.aro.pl



KĘDZIERZYN - KOŹLE

Geografická a dopravní poloha města, které se nachází na silničních a železničních tratích spojujících východ se západem a sever s jihem, prospívá hospodářskému rozvoji. Ve městě převažuje chemický průmysl. Výroba dusičnatých hnojiv tvoří necelých 18 % celorepublikové produkce. Poloha, dobře vyvinutá telekomunikační síť, lukrativní pozemky určené k investici a také proinvestiční politika orgánů samosprávy láká polské a zahraniční investory. V Kędzierzynie - Koźlu je zaregistrováno nejvíce podniků se zahraniční účastí po městě Opole. Město má hodně památek: pozůstatky zámku Piastů ze 13. století, Kozielska tvrz (18. - 19. století) a také řadu technických památek, např. Kłodnicki kanál - jeden z nejstarších vodních kanálů v Evropě (1792 - 1812).

Další informace na internetu:

www.kedzierzynkozle.pl

Polożenie geograficzne i komunikacyjne miasta, które leży na szlaku drogowych i kolejowych połączeń ze wschodu na zachód i z północy na południe, sprzyja rozwojowi gospodarczemu. W mieście dominuje przemysł chemiczny, a produkcja nawozów azotowych stanowi prawie 18 % produkcji krajowej. Usytuowanie, dobrze rozwinięta infrastruktura telekomunikacyjna, posiadanie atrakcyjnych terenów pod inwestycje oraz proinwestycyjna polityka władz samorządowych przyciąga tutaj inwestorów krajowych i zagranicznych. W Kędzierzynie - Koźlu, po Opolu, zarejestrowanych jest najwięcej spółek z udziałem kapitału zagranicznego. Miasto posiada wiele zabytków, m. in.: pozostałości zamku Piastów z XIII w., Twierdzę Kozielską (XVIII – IX w.) oraz szereg zabytków techniki, w tym Kanał Kłodnicki – jeden z najstarszych kanałów żeglugowych w Europie (1792 r. – 1812 r.).

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej gminy:

www.kedzierzynkozle.pl

Geographical and transit location of the town which lies along transportation routes /road and rail/, joining east and west, north and south ensure its economic progress. Here chemical industry is dominant, the production of nitrogenous fertilizer equals 18% of national output. The location, well developed telecommunications infrastructure, interesting terrains for investors, local government's pro-investment policy attracts both home and foreign investors. Kędzierzyn-Koźle is the second after Opole where the biggest number of companies with foreign capital are registered. The town has numerous historical monuments, among the others Twierdza Kozielska (Kozielska Fortress 18th – 19th c) and a number of monuments of technology like Kłodnicki Canal, one of the oldest shipping canals in Europe (1792 – 1812).

More information on:

www.kedzierzynkozle.pl



KORFANTÓW

Obec je položena v jižní části Opolského Slezska, poblíž Opavských hor. Přínosem Země Korfantovské jsou lesy, které tvoří necelou čtvrtinu rozlohy obce. Severní část Země Korfantovské se nachází v chráněném území Niemodlińskich Borów s přírodní rezervací Blok. Lesní pozemky nabízejí výborné lovecké podmínky. Obyvatelstvo se především věnuje zemědělství. Obec se nachází na předních místech v kraji v rozloze osevních ploch. K základním pěstovaným plodinám patří obilí, řepka a cukrová řepa. V obci je Opolské rehabilitační centrum specializující se na léčbu a rehabilitaci pacientů s nemocnými končetinami. Na území obce se zachovalo mnoho architektonických památek, např. palácový komplex ze 17. století, pozůstatky budov na náměstí z 19. století v Korfantowie, barokní palác z 18. století v Przydrożu Małym.

Další informace na internetu:

www.korfantow.pl

Gmina jest usytuowana w południowej części Śląska Opolskiego, w pobliżu Gór Opawskich. Walorem Ziemi Korfantowskiej są kompleksy leśne, które stanowią prawie ¼ powierzchni gminy. Północna jej część znajduje się w obrębie obszaru chronionego Borów Niemodlińskich, gdzie znajduje się rezerwat przyrody Blok. Tereny leśne stwarzają dogodne warunki dla łowiectwa. Ludność zajmuje się przede wszystkim rolnictwem. Gmina zajmuje wysoką lokatę w województwie ze względu na powierzchnię zasiewów. Do podstawowych upraw należą zboża, rzepak oraz buraki cukrowe. W gminie znajduje się Opolskie Centrum Rehabilitacyjne, specjalizujące się w leczeniu i rehabilitacji pacjentów z niedomaganiem kończyn. Na terenie gminy zachowało się wiele zabytków architektury, m.in. zespół pałacowy z XVII w., zbytkowa zabudowa rynku z XIX wieku w Korfantowie, barokowy pałacyk z XVIII wieku w Przydrożu Małym.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej gminy:

www.korfantow.pl

The commune is situated in the southern part of Śląsk Opolski, near the Opawskie Mountains. Its great attraction are forests which cover almost ¼ of the whole commune area. Its northern part lies within protected Bory Niemodlińskie where nature reserve Blok is to be found. The forests offer the opportunity to go hunting. Farming industry is leading here. The commune keeps a high position in the voivodeship in cultivated area. The main crops are cereal, oilseed rape and sugar beet. There is Opolskie Rehabilitation Centre specializing in treating and rehabilitating patients suffering with limb conditions. In this region there are lots of historical monuments - the 17th century castle complex, historic buildings in the 19th century Market Square in Korfantów, the 18th century baroque palace in Przydroże Małe.

More information on:

www.korfantow.pl



KRAPKOWICE

Obec se nachází v jihovýchodní části kraje, v údolí řeky Odry na Slezské nížině a zabírá část Niemodlińské roviny a Raciborské kotliny. V hospodářské struktuře převládá průmysl, hlavní odvětví jsou: papírenský a průmysl obuvnický, stavební a hutní. Turistickou devizou města a jeho okolí jsou četné památky, např. zámek z 12. století postavený řádem Templářů, ruiny rytířského zámku v Otmětě, zámek v Rogowie Opolskim se sbírkou historických výtisků a v neposlední řadě zachovaný soubor staroměstských památek v Krapkowicach. Turistickou atrakcí je ukázka ruční výroby papíru v Krapkowické Baště. Levobřehý přítok Osobłogi a jeho okolí tvoří malebný park s bohatou flórou a unikátními druhy rostlin, který vyzývá k aktivním formám odpočinku.

Další informace na internetu:

www.krapkowice.pl

Gmina położona jest w południowo-wschodniej części województwa, w dolinie rzeki Odry, na Nizinie Śląskiej i obejmuje część Równiny Niemodlińskie i Kotliny Raciborskiej. W strukturze gospodarczej przeważa przemysł a dominującymi branżami są: przemysł papirniczy, obuwniczy, budowlany i metalowy. Walorem turystycznym miasta i okolic są liczne zabytki, m.in. zamek z XII wieku. zbudowany przez Templariuszy, ruiny zamku rycerskiego w Otmęcie oraz zamek w Rogowie Opolskim ze zborem starodruków i zachowany zabytkowy układ staromiejski Krapkowic. Atrakcją turystyczną jest prezentacja wyrobu papieru czerpanego w Krapkowickiej Baszcie. Lewobrzeżny dopływ Osobłogi tworzy malowniczy park krajobrazowy, z bogatą szatą roślinną i osobliwymi gatunkami botanicznymi, który zachęca do aktywnych form wypoczynku.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej gminy:

www.krapkowice.pl

The commune is situated in the south-east of the voivodeship in the Odra river valley, in Nizina Śląska /Silesian Plain/ and partly lies in Równina Niemodlińska and Kotlina Raciborska. It is industrial region where the main are paper, shoe, construction and metal industries. The town and the countryside possesses a number of monuments like the 12th-century castle built by Templar Knights, the ruins of a knight's castle in Otmęt and the castle in Rogów Opolski holding a collection of ancient books and print. The town Krapkowice has an ancient urban layout preserved. Krapkowicka Baszta /tower/ offers a presentation of how to manufacture handmade paper. The Osobłoga, a tributary of the Odra on the left bank forms a picturesque park with varied wildlife which is a great place to practise different forms of leisure.

More information on:

www.krapkowice.pl



LUBRZA

Obec je położona na rozhraní dvou geografických celků: Slezská nížina a Východní Sudety. Na jihu sousedí s Českou republikou a je obcí typicky zemědělskou. K rozvoji zemědělství přispívají dobré podmínky životního prostředí. Zemědělská půda zaujímá více než 80 % celkové rozlohy obce. V rozloze osevních ploch převažuje pěstování pšenice, ječmene, řepky a cukrové řepy. Jihozápad obce je tvořen Parkem Krajobrazovým Opavských hor. Krásné prostředí a krajina přispívají k rozvoji turistiky a odpočinku. K významným památkám patří: farní kostel sv. Jakuba z 18. století a renesanční kostelní věž z roku 1600. Turistickou zajímavostí je také kostel sv. Kateřiny v Dytmarowie a pramen minerální vody v parku z 19. století v Trzebinie. Na území obce je hraniční přechod Trzebinia - Bartultowice.

Další informace na internetu:

www.lubrza.opole.pl

Gmina położona między dwiema krainami geograficznymi: Niziną Śląską i Sudetami Wschodnimi, na południu graniczy z Republiką Czeską, jest gminą typowo rolniczą. Rozwojowi rolnictwa sprzyjają dobre warunki środowiska naturalnego. Użytki rolne stanowią ponad 80 % ogólnej powierzchni gminy. W powierzchni zasiewów dominują uprawy pszenicy, jęczmienia, rzepaku oraz buraków cukrowych. Południowo zachodnią część gminy zajmuje Park Krajobrazowy Góry Opawskie. Walory urodowiska i krajobrazu przyrodniczego sprzyjają rozwojowi turystyki i wypoczynku. Do ważniejszych zabytków należy kościół parafialny p.w. św. Jakuba z XVIII w. i renesansowa wieża kościelna z 1600 r. Ciekawostką turystyczną jest też kościół św. Katarzyny w Dytmarowie oraz źródło wody mineralnej w XIX - wiecznym parku w Trzebinie. Na terenie gminy znajduje się pełnotowarowe przejście graniczne Trzebinia - Bartultowice.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej gminy:

www.lubrza.opole.pl

The commune is located between two geographical regions: Nizina Śląska and the Eastern Sudety Mountains. To the south it borders the Czech Republic. It is typically agricultural land of favourable natural conditions. 80% of the land is used for growing crops. The main cultures here are wheat, barley, oilseed rape and sugar beet. In the south west spreads Góry Opawskie Scenic Park. Its natural charm encourages leisure and tourism. Among the most interesting monuments are 18th-century St. Jacob parish church and Renaissance steeple of 1600. Another tourist attraction is St. Catherine church in Dytmarów as well as a mineral water spring in the 19th-century park in Trzebinia. A transit boarder crossing is placed in Trzebinia-Bartultowice.

More information on:

www.lubrza.opole.pl



ŁAMBINOWICE

Obec je położena v jihozápadní části kraje. Na západě hraničí s údolím Nysy Kłodzské, na východě s Borami Niemodlińskými a je obcí typicky zemědělskou. Převažuje pěstování pšenice, ječmene, řepky a cukrové řepy. Turistickou atrakcí regionu je část chráněného území Bory Niemodlińskie s mnoha přírodními památkami, se zatopenými lomy po těžbě a rybářskými revíry u řeky Nysy Kłodzské. V roce 2000 byly na území obce nalezeny dílny pro zpracování křemene a tábořiště prvních osadníků. Také se zde zachovaly cenné církevní památky, pocházející z přelomu 15. a 16. století. V okolí Łambinowic byl za první i druhé světové války zajatecký tábor. Události z tohoto období připomíná Muzeum vojenských zajatců a také jeden z největších zajateckých táborů v Evropě.

Další informace na internetu:

www.lambinowice.pl

Gmina zlokalizowana jest w południowo-zachodniej części województwa. Na zachodzie graniczy z Doliną Nysy Kłodzkiej, na wschodzie z Borami Niemodlińskimi, jest gminą typowo rolniczą. Dominują w niej uprawy pszenicy, jęczmienia, rzepaku oraz buraków cukrowych. Atrakcją turystyczną rejonu są obrzeża Obszaru Chronionego Krajobrazu Bory Niemodlińskie z licznymi pomnikami przyrody, a także powyrobiskowe tereny ze zbiornikami wody oraz miejsca wędkarskie przy Nysie Kłodzkiej. W 2000 r. na terenie gminy odkryto kompletne pracownie obróbki krzemienia i obozowiska pierwszych osadników. Zachowały się tu również cenne zabytki sakralne, pochodzące z przełomu XV i XVI w. W okolicach Łambinowic w czasie pierwszej i drugiej wojny światowej znajdował się obóz jeniecki. Wydarzenia tamtych czasów upamiętnia Muzeum Jeńców Wojennych oraz jeden z największych obozów jenieckich w Europie.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej gminy:

www.lambinowice.pl

The commune is situated in the south-west of the voivodeship. In the west it borders the Nysa Kłodzka Valley, in the east Bory Niemodlińskie, it is typically agricultural region. The main crops are wheat, barley, oilseed rape and sugar beet. The edge of protected Bory Niemodlińskie with numerous nature monuments and pit reservoirs as well as fishing spots along the Nysa Kłodzka are great tourist attractions of this region. In 2000 complete workshops of flintworking and the first settlements were found. There are also valuable sacral remains dating from the turn of 15th and 16th century. Nearby Łambinowice, during the World War I and World War II there was a prison camp. Those years are commemorated in Prisoners of War Museum and one of the biggest camps for prisoners of war in Europe.

More information on:

www.lambinowice.pl



NIEMODLIN

Obec se nachází ve středozápadní části kraje, je zemědělsko - průmyslovou obcí. Obec zaujímá přední místo v kraji v rozloze osevních ploch, kde převažuje pěstování obilí (téměř 90 % rozlohy osevních ploch v obci). Charakteristickou vlastností obce je významný podíl lesů s mnoha rybníky (28 % rozlohy). Rozvoji turistiky přispívá malebná krajina, kultura, dopravní infrastruktura a také dobré podmínky pro léčbu (termální vody v Grabině). K nejzajímavějším místům, kromě mnoha přírodních památek a ekologických pozemků, patří přírodokrajinný komplex v Lipnie s nejstarší dendrologickou zahradou v Polsku. Město Niemodlin je odlišné specifickou pozdně renesanční architekturou: komplex zámku a gotického farního kostela z 12. století.

Další informace na internetu:

www.niemodlin.pl

NIEMODLIN

Gmina leży w środkowo - zachodniej części województwa, jest gminą rolniczo - przemysłową. Zajmuje wysoką lokatę w województwie ze względu na powierzchnię zasiewów, w której dominują zboża (prawie 90 % powierzchni zasiewów w gminie). Cechą charakterystyczną gminy jest znaczny udział lasów z siecią stawów rybnych (28 % powierzchni). Wysokie walory krajobrazowe i kulturowe, infrastruktura komunikacyjna oraz dobre warunki do lecznictwa (szczawy termalne w Grabinie), sprzyjają rozwojowi turystyki. Do najciekawszych terenów, obok licznych użytków ekologicznych oraz pomników przyrody należy Zespół Przyrodniczo - Krajobrazowy w Lipnie z najstarszym w Polsce ogrodem dendrologicznym. Miasto Niemodlin wyróżnia się specyficzną zabudową z późno-renesansowym zespołem zamkowym i gotyckim kościołem parafialnym pochodzącym z XII wieku.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej gminy:

www.niemodlin.pl

The commune is situated in the mid west of the voivodeship and is agriculturally - industrial land. It keeps a top position in the voivodeship in cultivated area, cereals dominate (almost 90% of total crops in the commune). Forests and a number of fish - ponds cover 28% of the territory. Natural charm, cultural traditions, transit infrastructure as well as agreeable therapeutic conditions (hot oxalate springs in Grabina) help promote tourism. The most interesting place, beside numerous grasslands and nature monuments, is Nature Complex in Lipno with the oldest in Poland dendrological garden. The town Niemodlin differs from other towns for its special urban arrangement, a late Renaissance castle and Gothic parish church dating from the 12th century. More information on:

www.niemodlin.pl



NYSA

Území obce se táhne dolinou Nysy Klodzkiej na úpatí Sudet, hraničí s Českou republikou. Město Nysa je velkým regionálním centrem hospodářského rozvoje. Podnikatelské subjekty působící na území obce se zabývají především výrobou strojů, kovů a potravin. Dobře je také rozvinutá síť služeb. Území obce patří k nejatraktivnějším turistickým místům kraje. Nysa za to vděčí především: Nyskému jezeru, sousedství s Opavskými Horami s dobře rozvinutou rekreačně - turistickou základnou a s mnoha památkami. K těm nejvýznamnějším patří jeden z největších systémů pruských opevnění v Evropě, do něhož náleží valy, bašty a tvrze, gotická katedrála, Biskupský Palác, jezuitské kolegium Carolinum, barokní Trytonova fontána z počátku 18. století a Dům Městské Váhy ze 17. století.

Další informace na internetu:

www.nysa.pl

Obszar gminy rozciąga się w dolinie Nysy Klodzkiej u podnóża Sudetów, graniczy z Republiką Czeską. Miasto Nysa jest subregionalnym ośrodkiem rozwoju gospodarczego. Przedsiębiorstwa działające na terenie gminy zajmują się głównie produkcją: maszyn, metali i artykułów spożywczych. Dobrze jest również rozwinięta działalność usługowa. Obszar gminy należy do najbardziej atrakcyjnych turystycznie terenów województwa. Decydują o tym przede wszystkim: Jezioro Nyskie oraz sąsiedztwo Gór Opawskich z dobrze rozwiniętą bazą turystyczną - rekreacyjną oraz liczne obiekty zabytkowe. Do najważniejszych zabytków architektury należą: jeden z największych w Europie system fortyfikacji pruskich, w skład którego wchodzi obwałowania, bastiony i forty, katedra gotycka, Pałac Biskupi, kolegium jezuickie *Carolinum*, barokowa fontanna Trytona z początku XVIII w. oraz Dom Wagi Miejskiej z XVII w.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej gminy:

www.nysa.pl

The whole commune's area spreads in the Nysa Klodzka valley at the foot of the Sudety Mountains. It borders the Czech Republic. The city of Nysa is subregional centre for economic development. The enterprises mainly deal with machinery, metal and food production. Services are well developed as well. The commune is far the most attractive tourist destination in the voivodeship for its lake *Jezioro Nyskie* and closeness to the Opawskie Mountains with well developed tourism and leisure base and numerous places of interest. The most important historical monuments comprise: one of the biggest in Europe Prussian fortress system which includes embankment, bastions and forts, Gothic cathedral, Bishop's Palace, Jesuit college *Carolinum*, the 18th-century Tryton Baroque fountain and the 17th-century House of City Scales. More information on:

www.nysa.pl



OLSZANKA

Obec se nachází v západní části kraje, v bezprostřední blízkosti dálnice A4. Je typicky zemědělskou obcí. Zaujímá jedno z předních míst v kraji v pěstování řepky, řepiku a pšenice. Atraktivní poloha vytváří perfektní podmínky pro investice. Více než 250 ha půdy je určených k obhospodařování. Obec má výborné podmínky pro rekreaci a turistiku. V Janowě a Obórkách se nachází komplex palácovo - parkových památek. Přes území obce vede stezka unikátních středověkých nástěnných maleb v kostelích z 14. století. V každé obci se zachovaly stavby prvních osadníků, které jsou ukázkou vesnických staveb. Významným místem naučným a didaktickým je přírodní rezervace v Przylesiu. Od roku 2003 se v obci organizují Evropské trhy sedláků. Další informace na internetu:

www.olszanka.pl

Gmina leży w zachodniej części województwa, bezpośrednio przy autostradzie A - 4, jest gminą typowo rolniczą. Zajmuje czołową lokatę w województwie w uprawach rzepaku i rzepiku oraz pszenicy. Atrakcyjna lokalizacja stwarza doskonałe warunki do inwestowania. Ponad 250 ha gruntów przeznaczonych jest do zagospodarowania. Gmina posiada również doskonałe warunki do rekreacji i turystyki. W Janowie i Obórkach znajdują się zabytkowe zespoły pałacowo - parkowe. Przez teren gminy przebiega szlak unikalnych średniowiecznych polichromii ściennych w kościołach z XIV w. W każdej miejscowości zachowały się dawne zabudowania ludności osadniczej, które stanowią unikalny przykład budownictwa zagród wiejskich. Szczególnym miejscem o walorach naukowych i dydaktycznych jest Rezerwat Przyrody w Przylesiu. Od 2003 r. gmina organizuje Europejskie Targi Chłopskie.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej gminy:

www.olszanka.pl

The commune is situated in the west of the voivodeship, just off the motorway A-4. It is typically rural area which keeps a top position in the voivodeship at oilseed rape, agrimony and wheat culture. An attractive location makes perfect conditions for investments. There are over 250 hectares of land meant for development. Excellent conditions encourage leisure and tourism. Ancient castles with magnificent parks in Janów and Obórki attract attention. Even more interesting are 14th -century churches with their impressive medieval wall polychromy. Every town or village possesses some remains of the first settlements which are unique examples of farmstead architecture. Nature Reserve in Przylesie offers both scientific and educational values. The commune has been holding Farm Fair since 2003. More information on:

www.olszanka.pl



OTMUCHÓW

Obec se nachází v jihozápadní části kraje, na sudetské stezce a hranici s Českou republikou. Mezi základní odvětví hospodářství patří zemědělství a turistika. Otmuchow náleží do první desítky obcí v kraji, vzhledem k osevní ploše pšenice, řepky, cukrové řepy a také v chovu dobytka. Průmyslu dominuje cukrovarnictví. V Otmuchowie je každoročně organizována slavnost „Lato Kwiatów z Pradziadem“ (léto květin s Pradědem). Otmuchovské jezero, atraktivní architektonické památky a dobře rozvinuté ubytovací zázemí tvoří zajímavou nabídku pro turisty provozující vodní sporty, rybářství, myslivost, pěší turistiku a cykloturistiku. Území obce protíná mezinárodní cyklostezka. Z památek je nutno jmenovat renesanční radnici ze 13. století se slunečními hodinami a Biskupský zámek také ze 13. století. Další informace na internetu:

www.otmuchow.pl

Gmina położona jest w południowo - zachodniej części województwa, na sudeckim szlaku, graniczy z Republiką Czeską. Do podstawowych sektorów gospodarki należą rolnictwo i turystyka. Gmina znajduje się w pierwszej dziesiątce gmin w województwie ze względu na powierzchnię zasiewu pszenicy, rzepaku, buraków cukrowych oraz hodowlę bydła. W przemyśle dominuje branża cukrownicza. W Otmuchowie corocznie organizowana jest impreza *Lato Kwiatów z Pradziadem*. Jezioro Otmuchowskie, atrakcyjne zabytki architektury oraz dobrze rozwinięta baza noclegowa stanowią ciekawą ofertę dla turystów uprawiających sporty wodne, rybołówstwo, myślistwo, turystykę rowerową i pieszą. Przez teren gminy biegnie międzynarodowa trasa rowerowa. Wśród zabytków wyróżnia się renesansowy ratusz z XIII w. z zegarami słonecznymi oraz Zamek Biskupi z XIII wieku.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej gminy:

www.otmuchow.pl

The commune is situated in the south west of the voivodeship, on the Sudety Mountains route and borders the Czech Republic. Agriculture and tourism are its main domains. It is one of the top ten communes in the voivodeship as the amount of land sown with wheat, oilseed rape and sugar beet and stockbreeding is considered. Industry is dominated by confectionary. Every year they organize a festival *Lato Kwiatów z Pradziadem /Summer and Flowers with Pradziad/*. Otmuchowskie lake, attractive architectural monuments and well developed hotel base are an interesting offer for all those who like water sports, fishing, hunting, cycling and walking. An international bicycle trail crosses the commune. The 13th-century Renaissance Town Hall with sundials and the 13th-century Bishops' Castle are well worth seeing.

More information on:

www.otmuchow.pl



OZIMEK

Obec leží ve středně - východní části kraje. Téměř 60 % rozlohy zaujmají lesy, které jsou součástí chráněné krajinné oblasti Lasów Stobrawsko – Turawskich. Je zde možno nalézt unikátní druhy flóry a fauny. K základním odvětvím hospodářství patří průmysl hutnický, obchod, služby a zemědělství. Politika orgánů samosprávy je nasměrována na rozvoj turistiky. Turistickými atrakcemi obce jsou např. krajina kolem nedalekých Jezior Turawskich a objevené naleziště kostí dinosaurů starých 225 mil. let v Krasiejowie. Toto naleziště je objektem zájmu vědců z celého světa. Největší architektonickou památkou na území obce je litinový visutý most z roku 1827 (Ozimek), nejstarší zachovalý most tohoto typu v Evropě. Každoročně se v obci konají mistrovství Polska, Evropy a Mezinárodní přehlídka souborů mažorettek.

Další informace na internetu:

www.ozimek.pl

Gmina leży w środkowo - wschodniej części województwa. Prawie 60% powierzchni zajmują lasy, będące integralną częścią obszaru chronionego krajobrazu *Lasów Stobrawsko-Turawskich*, gdzie można znaleźć unikalne gatunki flory i fauny. Do podstawowych działów gospodarki należą przemysł hutniczy, handel, usługi oraz rolnictwo. Polityka władz gminy ukierunkowana jest na rozwój turystyki. Atrakcją turystyczną gminy są m. in. tereny wokół pobliskiego zespołu Jezior Turawskich oraz odkryte kości dinosaurów sprzed 225 mln lat w Krasiejowie. Znaleziisko to jest objektem zainteresowania naukowców z całego świata. Największym zabytkiem architektury na terenie gminy jest żeliwny most wiszący z 1827 r. (Ozimek) najstarszy zachowany tego typu most w Europie (zabytek klasy zerowej). W gminie corocznie organizowane są Mistrzostwa Polski i Europy oraz Międzynarodowe Przeglądy Zespołów Mażoretkowych.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej gminy:

www.ozimek.pl

The commune is situated in the mid east of the voivodeship. Almost 60% of its land is covered by forests which are part of the protected landscape *Lasy Stobrawsko-Turawskie* where unique species of fauna and flora are to be found. Metallurgical industry, trade, services and agriculture are the main fields of economy. The policy is to promote tourism. Great tourist attractions are territories round the nearby complex of Turawa lakes and 225- million-year-old bones of dinosaurs discovered in Krasiejów. The finding is of enormous interest of scientists from all over the world. The greatest historical monument in the commune is the cast-iron suspended bridge dating from 1827 (Ozimek) the oldest bridge of this type left in Europe (class zero monument). Every year here are held national and European contests and parades of International Majorette Groups.

More information on:

www.ozimek.pl



PACZKÓW

Obec je atraktivně položená na turistické cestě vedoucí z Malopolski a Slezska do Klodské Kotliny. Paczków je obcí průmyslovo - zemědělskou. Zemědělská plocha činí cca. 80 % celkové rozlohy. Jsou to především půdy s vysokou bonitou. Pěstovaným plodinám dominuje pšenice, která je vyseta téměř na 50 % celkové osevní plochy. Ve struktuře hospodářství hraje významnou roli cukrovarnictví, přesto město nabízí i mnoho turistických atrakcí. Významný vliv na rozvoj turistického ruchu má Otmuchowské jezero s dobře rozvinutou turistickou základnou. Paczków je dobrým východním bodem pro cestu do České republiky nebo Klodské Kotliny. Vzhledem k dobře zachovaným obranným opevněním se Paczków nazývá polským Carcassonne. Nachází se zde muzeum plynarství s největší sbírkou plynoměrů a dalších plynářských zařízení v Evropě.

Další informace na internetu:

www.paczkow.pl

Atraktivně položená gmina na szlaku turystycznym prowadzącym z Małopolski i Śląska w rejon Kotliny Klodzkiej, jest gminą przemysłowo-rolniczą. Użytki rolne zajmują około 80,0 % powierzchni – są to w większości gleby o wysokiej klasie bonitacyjnej. W zasiewach głównych ziemioplodów dominuje pszenica, która stanowi prawie 50 % ogólnej powierzchni zasiewów. W strukturze gospodarczej gminy duże znaczenie odgrywa przemysł cukierniczy, ponadto gmina oferuje wiele atrakcji turystycznych. Rozwojowi turystyki sprzyja obecność jeziora Otmuchowskiego z dobrze rozwiniętą bazą turystyczną. Paczków jest dobrym punktem wypadowym do Czech oraz w *Kotlinę Klodzka*. Ze względu na dobrze zachowane zabudowania obronne Paczków zwany jest polskim Carcassonne. Znajduje się tu muzeum gazownictwa z największym w Europie zbiorem gazomierzy i urządzeń gazowych.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej gminy:

www.paczkow.pl

Attractively situated commune on the tourist way leading from Małopolska and Śląsk /Silesia/ to Kotlina Klodzka has industrial and agricultural character. The soil here is fertile and comprises 80% of arable area. Wheat production is dominant and makes almost 50% of the total cultures. In the commune's economy confection industry plays an important role. There are also quite many tourist attractions. Tourism boosts because of the Otmuchów lake with well developed tourist base. Paczków is a good starting point to the Czech Republic and *Kotlinia Klodzka*. Paczków has very well preserved defense fortifications and for that reason is referred to as the Polish Carcassonne. There is also a gas museum with the largest in Europe collection of gas metres and different gas devices.

More information on:

www.paczkow.pl



PAKOSŁAWICE

Obec leží na jihozápadě kraje a tvoří část okresu Nysa. Krajina je rozmanitě členěná – roviny ve východní části a výšiny v části západní. Jde o typicky zemědělskou obec. Zemědělské plochy zaujímají téměř 80 % celkové rozlohy. Hlavními zemědělskými plodinami jsou pšenice a řepka, z hospodářských zvířat se chovají především prasata. Turistickou atrakcí je stezka pro pěší, kola a koně „Wąwozy Biechowskie“. Tato stezka prochází západní částí obce v lesním komplexu, který má stejný název. Z architektonických památek se kromě jiného dochovaly: Palác ve Frączkowie z roku 1750 nebo Palác v Biechowie z přelomu 17. a 18. století, dále kostely v Pakosławicích ze 13. století, v Renské Wsi ze 17. století a goticko - barokní kostel v Prusinowicích ze 16. století.

Další informace na internetu:

www.pakoslawice.pl

Gmina położona jest na południowo-zachodnim skraju województwa, stanowi część powiatu nyskiego. Obszar ma urozmaicone ukształtowanie powierzchni – płaskie we wschodniej części i wyżynne w zachodniej. Jest to gmina typowo rolnicza, użytki rolne stanowią blisko 80 % ogólnej powierzchni. W uprawach głównych ziemiopłodów dominuje pszenica i rzepak, a w hodowli zwierząt gospodarskich trzoda chlewna. Atrakcją turystyczną gminy jest przebiegający w zachodniej części gminy pieszo - rowerowy i konny szlak turystyczny „Wąwozy Biechowskie“ w kompleksie leśnym o tej samej nazwie. Z zabytków architektury zachowały się m. in. pałac we Frączkowie z 1750 r. oraz pałac w Biechowie z przełomu XVII i XVIII wieku oraz kościoły parafialne: w Pakosławicach z XIII wieku., w Ręńskiej Wsi z XVII wieku, i gotycko - barokowy kościół w Prusinowicach z XVI w.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej gminy:

www.pakoslawice.pl

The commune is situated on the south-west edge of the voivodeship and is part of Nysa district. Its land form varies – flat in the east and upland in the west. Its main economy is agriculture with approximately 80 % of arable land on which wheat and oilseed rape is grown and pigs are raised. The commune offers tourist attractions like hiking, cycling and horse riding in “Wąwozy Biechowskie” in the forest complex under the same name. Some architectural remains comprise a palace in Frączków of 1750, a 17/18th century palace in Biechów, parish churches: 13th-century in Pakosławice, 17th-century in Ręńska Wieś and a 16th-century Gothic - Baroque church in Prusinowice.

More information on:

www.pakoslawice.pl



PRÓSZKÓW

Obec se nachází ve Slezské Nízině v centrální části kraje. Značnou část území (33 %) tvoří lesy. Struktura hospodářství vévodí zemědělství, masivně se také využívá lesních zásob. Pěstovaným plodinám dominuje pšenice, ječmen a žito. Na území obce existují dobře rozvinuté řemeslnické podniky, především stolařské. Obec má rozlehlá území, která se díky čistému životnímu prostředí, přítomnosti unikátních druhů flóry a přírodních památek, řadí k turistickým atrakcím. Mezi nejzajímavější místa patří Rezervace Jaškowice a plánovaná rezervace Dzików, cennou je zejména Rezervace Staw Nowokuźnicki s unikátní flórou. K významným pamětihodnostem patří obranný zámek v Zimicach Małych ze 16. století.

Další informace na internetu:

www.proszkow.pl

Gmina znajduje się na Nizinie Śląskiej w centralnej części województwa. Znaczną część powierzchni (33 %) zajmują lasy. W strukturze gospodarczej gminy dominuje rolnictwo, prowadzona jest również intensywna gospodarka wykorzystania zasobów leśnych. W zasiewach głównych ziemiopłodów przeważa pszenica, ječmien oraz pszenżyto. Na terenie gminy istnieją dobrze rozwinięte zakłady rzemieślnicze, głównie branży stolarskiej. Gmina posiada rozległe tereny, będące atrakcją turystyczną ze względu na czyste środowisko, występowanie unikalnych gatunków flory oraz pomników przyrody. Do najciekawszych środowisk przyrodniczych gminy należą: rezerwat *Jaškowice* oraz projektowany rezerwat *Dzików*, szczególnie cennym jest rezerwat florystyczny *Staw Nowokuźnicki* z unikatową na Opolszczyźnie roślinnością. Do ciekawszych zabytków architektury należą zamek obronny z XVI w. w Zimicach Małych.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej gminy:

www.proszkow.pl

The commune is situated in Nizina Śląska in the central part of the voivodeship. 33% of the territory is covered by forests. Agriculture and forestry are its chief economy. Wheat, barley and triticale are the main cultures. Craft here is well developed, carpentry is the leading one. Clean environment, unique species of flora and nature monuments, beautiful countryside attract numerous tourists. One of the most interesting spots are reserve *Jaškowice* and future reserve *Dzików*, and flora reserve, *Staw Nowokuźnicki* /pond/ prides itself on unique in Opole region vegetation. There are also some architectural monuments like a 16th-century defensive castle in Zimnice Małe.

More information on:

www.proszkow.pl



PRUDNIK

Obec se nachází v jižní části kraje, při úpatí Sudet, na hranici Głubczycké vrchoviny a Opavských hor. Prudnik je sídlem polské části Euroregionu Praděd. Co se hospodářství týče, stejně významnou roli hraje jak průmysl tak zemědělství. Obec disponuje největší rozlohou zemědělské půdy v rámci kraje, dosahuje vysokého umístění v množství osevních ploch pšenice, cukrové řepy a řepky. Průmyslové výrobě dominují textilní odvětví a potravinářství. Dobře rozvinutý je již také sektor obchodu a služeb. Trumfem obce je její poloha v česko - polském pohraničí, na cestě vedoucí k hraničnímu přechodu nákladní dopravy Trzebinia – Bartultovice. V Prudniku se zachovalo mnoho architektonických památek, mimo jiné Zámecká Věž ze 13. století, městské hradby z přelomu 14. a 15. století, barokní fontána a Mariánský sloup ze 17. století.

Další informace na internetu:
www.prudnik.pl

Gmina położona jest w południowej części województwa, u podnóża Sudetów, na pograniczu Płaskowyżu Głubczyckiego oraz Gór Opawskich. W Prudniku mieści się siedziba Euroregionu Pradziad, strony polskiej. W strukturze gospodarczej gminy istotną rolę odgrywa zarówno przemysł, jak i rolnictwo. Gmina posiada największą powierzchnię użytków rolnych w województwie, zajmuje wysoką pozycję w zasiewach pszenicy, buraków cukrowych i rzepaku. W działalności przemysłowej dominuje branża tekstylna oraz rolno - spożywcza. Dobrze rozwinięty jest też sektor usług i handlu. Atutem gminy jest położenie w obszarze pogranicza polsko – czeskiego, na szlaku prowadzącym do pełnotowarowego przejścia granicznego Trzebinia - Bartultovice. W Prudniku zachowało się wiele zabytków architektury, m. in. Wieża Zamkowa z XIII w., mury miejskie z przełomu XIV i XV w., barokowa fontanna i Kolumna Maryjna z XVII w.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej gminy:
www.prudnik.pl

The commune is situated in the southern part of voivodeship, at the foot of the Sudety Mountains adjacent to Płaskowyż Głubczycki and the Opawskie Mountains. Euroregion Pradziad, Polish section is based in Prudnik. Both industry and agriculture play an important role in the commune's economy. The largest amount of arable land in the voivodeship is found here. It keeps high position in growing wheat, sugar beet and oilseed rape. Industry is represented mainly by textile and food industry. Trade and services are quite well developed. A great advantage of the commune is its location in the border zone, on the way to a transit boarder crossing Trzebinia-Bartultovice. Prudnik has a lot of remains like the 13th-century Castle Tower, city walls dating from 14th-15th centuries, Baroque fountain and the 17th-century Maryjna Column.

More information on:
www.prudnik.pl



SKOROSZYCE

Obec leží v jihozápadní části kraje. Vzhledem k vysoké kvalitě orné půdy zde převažuje zemědělství, a proto více než polovina všech zaměstnaných pracuje právě v tomto odvětví. Úrodná půda umožňuje provozování specifické zemědělské výroby. Od roku 1924 na území obce funguje podnik se zaměřením na pěstování rostlin ve sklenících. V rozlohách osevních ploch převažuje pěstování pšenice, ječmene a řepky (v osevu řepky zaujímá obec jedno z předních míst). Mnohé památky svědčí o církevní tradici a kultuře obce. Skoroszyce až do 19. století náležely Wroclawským biskupům. Památkou na tyto doby je hraniční sloup mezi Skoroszycem a Chróścina Nyskou. Rovinná krajina a mírné klima vytvářejí podmínky pro aktivní odpočinek a rozvoj agroturistiky a také pro vznik nových ekologických farem.

Další informace na internetu:
www.skoroszyce.pl

Gmina zlokalizowana jest w południowo zachodniej części województwa. Ze względu na wysoką jakość użytków rolnych w gminie dominuje rolnictwo, w którym pracuje ponad połowa ogółu zatrudnionych. Urodzajne gleby umożliwiają prowadzenie specjalistycznej produkcji rolnej; od 1924 r. na terenie gminy funkcjonuje zakład produkcji szklarniowej. W powierzchni zasiewów dominują uprawy pszenicy, jęczmienia oraz rzepaku (gmina zajmuje wysoką lokatę w województwie w zasiewach rzepaku). Liczne zabytki świadczą o tradycji oraz kulturze sakralnej. Skoroszyce należały aż do XIX wieku do biskupów wrocławskich. Pamiątką tamtych czasów jest słup graniczny pomiędzy Skoroszycami a Chróścina Nyską. Równinna rzeźba terenu oraz łagodny klimat stwarzają warunki dla czynnego wypoczynku oraz rozwoju agroturystyki i powstawaniu gospodarstw ekologicznych.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej gminy:
www.skoroszyce.pl

The commune is located in the south west of the voivodeship. Soil is fertile therefore agriculture dominates here, over half of the employed work for it. The soil permits specialized production; greenhouse production has existed here since 1924. Wheat, barley and oilseed rape (the latter keeps a high position in the voivodeship) are mainly grown in this area. Numerous monuments are the sign of tradition and sacred culture. Skoroszyce used to belong to Wrocław bishops until the 19th century and a border post between Skoroszyce and Chróścina Nyska is the remain after those days. Both a flat area and mild climate encourage leisure activities and expansion of agrotourism and organic farming.

More information on:
www.skoroszyce.pl



STRZELECZYŃSKI

Obec se nachází v poříčí řek Białka a Osobłoga. Značnou část rozlohy, téměř 40 %, tvoří lesy. Největším komplexem jsou Niemodlińskie Bory náležející do nejdůležitějších ekologických území Opolszczyzny. Hospodářství obce je založeno především na zemědělství. Obec zaujímá přední místa v chovu hovězího dobytka a prasat. Osevním plochám dominuje pšenice, ječmen a pastevní rostliny. Díky malebné krajině a stavebním památkám je obec atraktivním cílem turistů. Obcí prochází jedna z hlavních turistických cest z Opole do Pokrywné v Opawských horách. Nachází se zde komplex parků a paláců, i chov koní v Moszné. Zámek v Moszné vybudovaný na přelomu 19. a 20. století patří k nejhezčím architektonickým objektům v Opolszczyźnie. Další informace na internetu:

www.strzeleczyki.pl

Gmina położona jest w dorzeczu rzeki Białki i Osobłogi. Znaczną część powierzchni, tj. prawie 40 % zajmują lasy. Największym kompleksem są Bory Niemodlińskie należące do najważniejszych ekologicznie terenów Opolszczyzny. Gospodarka gminy oparta jest przede wszystkim na rolnictwie. Gmina zajmuje wysoką lokatę w hodowli bydła oraz trzody chlewnej. W powierzchni zasiewów dominuje pszenica, jęczmień oraz rośliny pastewne. Ze względu na walory krajobrazowe oraz zabytki architektury gmina jest atrakcyjnym miejscem dla turystów. Przez gminę prowadzi jeden z głównych szlaków turystycznych z Opola do Pokrzywnej w Górach Opawskich. Znajduje się tu kompleks pałacowo - parkowy i stadnina koni w Mosznej. Zamek w Mosznej zbudowany na przełomie XIX i XX wieku, należy do najwspanialszych zabytkowych obiektów architektonicznych na Opolszczyźnie.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej gminy:

www.strzeleczyki.pl

The commune is situated in the Białka river and Osobłoga river basin. Approximately 40% of its area is covered by forests. The largest complex is Bory Niemodlińskie which belong to ecologically the most important terrains of Opole region. The commune's economy is based on agriculture. It keeps a high position in stock and pig breeding. Crops grown are mainly wheat, barley and forage. The commune is attractive to sightsee for its natural charm and historical monuments. One of the main tourist trails from Opole to Pokrzywna in the Opawskie Mountains leads through this territory. There is a palace and parkland and stables in Moszna. The castle in Moszna, built at the turn of the 19th and 20th century, is the finest architectural sight in Opole region.

More information on:

www.strzeleczyki.pl



TUŁOWICE

Nejmladší z opolských obcí je umístěna ve středu kraje. Území obce je součástí chráněného celku Borów Niemodlińskich se zónami ticha. Přibližně 70 % rozlohy zaujmají lesy s mnoha přírodními památkami. Z tohoto důvodu je obec jednou z nejzajímavějších krajinných a přírodních oblastí Opolszczyzny. Na území obce se nachází vrstvy bazaltu, keramické hlíny a písku. Podniky působící na území obce se zabývají výrobou užitkové keramiky a výrobků ze dřeva. Kromě výrobních podniků fungují v obci podniky poskytující služby v oblasti obchodu. K nejdůležitějším architektonickým památkám patří palácový komplex s parkem a neorenesančním palácem z 19. století. Zachovaly se zde také základy továrny na porcelán Schlegelmilch a také vila rodiny Schlegelmilch.

Další informace na internetu:

www.tulowice.pl

Najmłodsza z opolskich gmin, położona w centrum województwa. Teren gminy jest częścią chronionego kompleksu Borów Niemodlińskich ze strefami ciszy. Około 70 % powierzchni zajmują lasy, w których znajdują się liczne pomniki przyrody. W związku z tym gmina należy do najbardziej interesujących pod względem krajobrazowym i przyrodniczym terenów Opolszczyzny. Na terenie gminy występują pokłady bazaltu, gliny ceramicznej oraz piasku. Przedsiębiorstwa działające na jej terenie zajmują się m. in. produkcją ceramiki szlachetnej oraz wyrobów z drewna. Obok zakładów produkcyjnych w gminie funkcjonują liczne przedsiębiorstwa usługowo - handlowe. Do najważniejszych zabytków architektury należy XIX-wieczny zespół pałacowy z parkiem krajobrazowym i neorenesansowym pałacem, zachowały się również dawne zabudowania fabryki porcelany Schlegelmilchów oraz willa Schlegelmilchów.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej gminy:

www.tulowice.pl

The youngest of all Opole communes is located in the centre of the voivodeship. Its area belongs to the Bory Niemodlińskie complex, nature conservation with silence zones. Forests where number of nature monuments are to be seen occupy roughly 70 % of the total area. All this makes the commune one of the most beautiful districts in Opole region. The area is also rich in natural resources: basalt, clay and sand. Local manufacturers focus on pottery, wood and timber production. Not only factories but trade and services do function well. The most significant historical monuments are 19th-century Neo-renaissance palace with its magnificent scenic park and the old Schlegelmilchs' china tableware factory as well as Schlegelmilchs' villa.

More information on:

www.tulowice.pl



WALCE

Obec leží v jihovýchodní části kraje, ve Slezské nížině, podél levého břehu řeky Odry. Jedná se o typicky zemědělskou obec, ve které převládají středně bonitní půdy. Rozvoji zemědělství napomáhají také dobré klimatické podmínky. Obec se vyznačuje vysokou zemědělskou kulturou i přes existenci spousty drobných zemědělských hospodářství. Mezi základní zemědělské plodiny patří pšenice a ječmen. Na území obce působí řada malých živností, převážně charakteru obchodu a služeb, a to konkrétně stolařství, zámečnictví, stavebnictví a pekařství. Obec disponuje cennými přírodními hodnotami. V blízkosti Stradunia, v okolí Starorzeczy a údolí Odry se nachází přírodní enkláva zeleni. K nejzajímavějším stavebním památkám patří farní kostel z roku 1779, špýchar v Brozci z 19. století a palác se statkem v Rozkochwie z r. 1734.

Další informace na internetu:

www.walce.pl

Gmina, położona jest w południowo-wschodniej części województwa, na Nizinie Śląskiej, wzdłuż lewego brzegu Odry. To typowo rolnicza gmina, w której przeważają gleby średniej klasy bonitacyjnej. Rozwojowi rolnictwa sprzyjają również dobre warunki klimatyczne. Pomimo rozdrobnienia indywidualnych gospodarstw rolnych, gminę cechuje wysoka kultura rolna. Do podstawowych upraw należą pszenica oraz ječmień. Na terenie gminy działa wiele małych zakładów, głównie handlowych i usługowych, szczególnie w zakresie stolarstwa, ślusarstwa, robót budowlanych i piekarnictwa. Gmina posiada cenne walory przyrodnicze. W pobliżu miejscowości Stradunia, w obrębie Starorzeczy i doliny Odry występuje przyrodnicza enklawa zieleni. Do najciekawszych zabytków architektury należy kościół parafialny z 1779 r. i spichlerz z XIX w. w Brozcu oraz pałac z 1734 r. z zabudową folwarczną w Rozkochwie.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej gminy:

www.walce.pl

The commune is situated in the south east of the voivodeship, in Nizina Śląska and spreads along the left bank of the Odra river. It is a typically rural area. Although the soil is of medium class, its favourable climate helps a lot. Despite the fact that individual farms are very small in size, the results are outstanding. Mainly wheat and barley are grown. There are a lot of small businesses, especially carpentry, ironwork, building and bakery. The commune's natural beauty leads us to Stradunia lying within Starorzecze and the Odra valley, the enclave of greenery. The most interesting architectural monuments are: parish church from 1779 and the 19th-century granary in Brozec and a palace from 1734 with the grange buildings in Rozkochwie.

More information on:

www.walce.pl



ZDZIESZOWICE

Obec je situována ve východní části Opolszczyzny. Obcí protéká řeka Odra se svými četnými kanály zbudovanými v 19. století. Více než polovinu rozlohy zaujímá zemědělská půda, která je však málo úrodná. Město Zdzieszowice je jedním z hlavních průmyslových center v kraji. O hospodářské pozici města rozhodl rozvoj koksárenského průmyslu – produkce koksu dosahuje téměř 40 % celkové produkce v kraji. Turistické zajímavosti obce jsou především přírodního rázu. Hodně turistů přitahuje blízko ležící přírodní park Hora Sváté Anny, kterým vedou dvě turistické cesty – ze Zdzieszowice a z Dolní Ligoty. Další turistickou zajímavostí na území obce je Stříbrné jezero a vodní nádrže Staropolanka a Rozwadza – Krępna. V obci se zachovala studna v Żyrowé z 19. století, jediná památka tohoto typu na Opolszczyźnie.

Další informace na internetu:

www.zdzieszowice.pl

Gmina usytuowana jest we wschodniej części Opolszczyzny. Przez gminę przepływa rzeka Odra z licznymi kanałami z XIX w. Ponad połowę powierzchni zajmują użytki rolne, ale gleby są mało urodzajne. Miasto Zdzieszowice jest jednym z głównych ośrodków przemysłowych w województwie. O gospodarczej pozycji miasta zdecydował rozwój przemysłu koksowniczego – produkcja koksu stanowi prawie 40 % produkcji krajowej. Atrakcją turystyczną gminy są przede wszystkim walory krajobrazowe. Wielu turystów przyciąga położony w pobliżu Zdzieszowic park krajobrazowy Góra Świętej Anny, przez który prowadzi dwa szlaki turystyczne: ze Zdzieszowic i z Dolnej Ligoty. Atrakcją turystyczną stanowi również znajdujące się na obszarze gminy Jezioro Srebrne oraz akweny: Staropolanka i Rozwadza - Krępna. W gminie zachowała się XIX wieczna studnia w Żyrowej, jedyny tego rodzaju zabytek na Opolszczyźnie.

Więcej informacji o gminie znajduje się na stronie internetowej gminy:

www.zdzieszowice.pl

The commune is situated in the east of the voivodeship. The Odra river with numerous 19th- century canals flows across the territory. Arable land covers more than half of the total area, but the soil here is poor. The town Zdzieszowice is one of the main industry centres in the voivodeship. Coke from hard coal industry determines the town's high economic position – coke production here accounts for 40 % of the national output. Natural charm of the land attracts tourists, especially nature park Góra Świętej Anny with its two tourist trails: one starts in Zdzieszowice and the other in Dolna Ligota. A great attraction is the lake Jezioro Srebrne and two other bodies of water Staropolanka and Rozwadza - Krępna. There is also a 19th-century remain, a well in Żyrowa, the only such in the whole Opole region.

More information on:

www.zdzieszowice.pl

Tabulková část – vybrané ukazatele

Tables – selected indicators

Część tabelaryczna – wybrane wskaźniki

TAB. 1. REGIONÁLNÍ STRUKTURA PODLE NUTS
TERRITORIAL DIVISION BY NTS
PODZIAŁ TERYTORIALNY WEDŁUG NTS

NUTS	Polsko <i>Poland</i> Polska		Česká republika <i>Czech republic</i> Czechy	
	označení <i>name</i> oznaczenie	počet <i>count</i> ilość	označení <i>name</i> oznaczenie	počet <i>count</i> ilość
NUTS1	Polska <i>Poland</i>	1	Česká republika <i>Czech republic</i>	1
NUTS2	Województwa <i>Voivodships</i>	16	Oblasti <i>Areas</i>	8
NUTS3	Podregiony <i>Subregions</i>	45	Kraje <i>Regions</i>	14
NUTS4	Powiaty i miasta na prawach powiatu <i>Powiats and cities with powiats status</i>	379	Okresy <i>Districts</i>	91
NUTS5	Gminy <i>Gminas</i>	2 478	Obce <i>Municipalities</i>	6 249

TAB. 2. ROZLOHA REGIONŮ PODLE VYUŽITÍ PŮDY¹⁾
AREA LAND BY USE¹⁾
POWIERZCHNIA GRUNTÓW WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA¹⁾

Označení	Euroregion		Část <i>Part</i> Część				Wyszczególnienie <i>Specification</i>
	celkem v ha <i>grand total in ha</i> ogółem w ha	%	polská ¹⁾ <i>Polish¹⁾</i> polska ¹⁾		česká ²⁾ <i>Czech²⁾</i> czeska ²⁾		
			celkem v ha <i>total in ha</i> razem w ha	%	celkem v ha <i>total in ha</i> razem w ha	%	
Rozloha území	501 001	100,0	324 758	100,0	176 243	100,0	Ogółem <i>Total</i>
Zemědělská půda	280 778	56,0	207 592	63,9	73 186	41,5	Użytki rolne <i>Agricultural land</i>
z toho:							w tym:
orná půda	226 412	45,2	188 013	57,9	38 399	52,5	of which: grunty orne <i>arable land</i>
ovocné sady	710	0,1	663	0,2	47	0,1	sady <i>orchards</i>
trvalé travní porosty	35 869	7,2	3 587	1,1	32 282	44,1	pastwiska <i>pastures</i>
Lesní plochy	152 076	30,4	62 924	19,4	89 152	50,6	Lasy <i>Forests and forests land</i>
Ostatní plochy ³⁾	68 147	13,6	54 242	16,7	13 905	7,9	Pozostałe grunty ³⁾ <i>Other land³⁾</i>

¹⁾ Stav k 20. 5. 2002

²⁾ Stav k 31. 12. 2004

³⁾ K ostatním plochám připočítány vodní a zastavěné plochy a nádvoří

¹⁾ As of 20.5. 2002

²⁾ As of 31. 12. 2004

³⁾ For buildings, courts, roads, water

¹⁾ Stan w dniu 20.5. 2002

²⁾ Stav k 31. 12. 2004

³⁾ Pod zabudowaniami, podwórzami, drogi, wody

TAB. 3. OBYVATELSTVO¹⁾
POPULATION¹⁾
LUDNOŚĆ¹⁾

Označení <i>Specification</i> Wyszczególnienie	Celkem <i>Grand total</i> Ogółem	Z toho ženy <i>Of which females</i> W tym kobiety	Podíly věkových skupin v % celkem <i>Share of age group in % of total</i> Udział grup wiekowych w % ogółem		Index stáří 60+ <i>Index of ageing 60+</i> Wskaźnik starzenia ludności 60+	Průměrný věk <i>Average age</i> Przeciętny wiek		
			do 14 let <i>14 and less</i> do 14 lat	65 a více let <i>65 and more</i> 65 lat i więcej		celkem <i>total</i> ogółem	muži <i>males</i> męż- czyźni	ženy <i>females</i> kobiety
			Euroregion	661 295		341 535	15,5	12,8
část: <i>part</i> : česká <i>Czech</i> Czeska	534 008	276 776	15,3	13,0	112,1	38,3	36,6	39,8
Polská <i>Polish</i> Polska	127 287	64 759	16,0	11,9	107,3	38,5	36,9	40,0

¹⁾ Stav k 31. 12. 2004

¹⁾ As of 31. 12. 2004

¹⁾ Stan w dniu 31. 12. 2004

TAB. 4. VÝVOJ ZÁKLADNÍCH UKAZATELŮ V LETECH 1996 – 2004
VITAL STATISTICS AND MIGRATION OF POPULATION 1996 – 2004
RUCH NATURALNY I WĘDRÓWKOWY W LATACH 1996 – 2004

Rok Year Rok	Živě narození <i>Live births</i> Urodzenia żywe			Zemřelí <i>Deaths</i> Zgony			Zemřelé děti do 1 roku <i>Deaths children under 1 year</i> Zgony dzieci do 1 roku		
	celkem <i>total</i> ogółem	z toho ženy <i>of which females</i> w tym kobiety	na 1 000 obyvatel <i>per 1 000 population</i> na 1 000 ludności	celkem <i>total</i> ogółem	z toho ženy <i>of which females</i> w tym kobiety	na 1 000 obyvatel <i>per 1 000 population</i> na 1 000 ludności	celkem <i>total</i> ogółem	z toho ženy <i>of which females</i> w tym kobiety	na 1 000 živě narozených <i>per 1 000 live births</i> na 1 000 urodzeń żywych
EUROREGION									
1996	6 760	3 239	9,9	6 096	2 872	8,9	82	37	12,1
1997	6 533	3 216	9,6	5 938	2 780	8,7	46	12	7,0
1998	6 284	3 091	9,2	5 751	2 705	8,5	46	21	7,3
1999	5 962	2 869	8,8	5 819	2 708	8,6	50	23	8,4
2000	5 778	2 773	8,6	5 759	2 717	8,6	34	15	5,9
2001	5 654	2 676	8,4	5 766	2 785	8,6	42	17	7,4
2002	5 444	2 663	8,2	5 811	2 687	8,7	25	9	4,6
2003	5 371	2 630	8,1	5 972	2 805	9,0	24	10	4,5
2004	5 412	2 582	8,2	5 785	2 785	8,8	28	14	5,2
POLSKÁ ČÁST POLISH PART POLSKA CZĘŚĆ									
1996	5 487	2 620	10,0	4 846	2 315	8,8	71	32	12,9
1997	5 277	2 615	9,6	4 770	2 225	8,7	35	10	6,6
1998	5 031	2 472	9,1	4 590	2 178	8,3	38	17	7,6
1999	4 758	2 302	8,7	4 619	2 153	8,4	46	21	9,7
2000	4 636	2 200	8,5	4 523	2 125	8,3	28	11	6,0
2001	4 479	2 133	8,3	4 518	2 191	8,4	36	16	8,0
2002	4 216	2 047	7,8	4 547	2 090	8,4	23	7	5,5
2003	4 207	2 051	7,9	4 659	2 173	8,7	19	9	4,5
2004	4 197	1 988	7,9	4 538	2 199	8,5	21	10	5,0
ČESKÁ ČÁST CZECH PART CZESKA CZĘŚĆ									
1996	1 273	619	9,8	1 250	557	9,6	11	5	8,6
1997	1 256	601	9,7	1 168	555	9,0	11	2	8,8
1998	1 253	619	9,6	1 161	527	8,9	8	4	6,4
1999	1 204	567	9,3	1 200	555	9,2	4	2	3,3
2000	1 142	573	8,8	1 236	592	9,5	6	4	5,3
2001	1 175	543	9,1	1 248	594	9,7	6	1	5,1
2002	1 228	616	9,6	1 264	597	9,9	2	2	1,6
2003	1 164	579	9,1	1 313	632	10,3	5	1	4,3
2004	1 215	594	9,5	1 247	586	9,8	7	4	5,8

¹⁾ Z důvodu odlišné metodiky v polské a české části nelze data dopočítat

¹⁾ Due to the dissimilar methodology of the Polish and Czech part the amount of Euroregion in the item "grand total" may not be given

¹⁾ Z powodu odmiennej metodologii w polskiej i czeskiej części nie można wyliczyć sumy za cały Euroregion

Přirozený přírůstek <i>Natural increase</i> Przyrost naturalny		Sňatky <i>Marriages</i> Małżeństwa		Přistěhovalí ¹⁾ <i>Inflow</i> ¹⁾ Napływ ¹⁾		Vystěhovalí ¹⁾ <i>Outflow</i> ¹⁾ Odpływ ¹⁾		Přírůstek stěhovaním ¹⁾ <i>Net migration</i> ¹⁾ Saldo migracji ¹⁾		Rok Year Rok
celkem <i>total</i> ogółem	na 1 000 obyvatel <i>per 1 000</i> population na 1 000 ludności	celkem <i>total</i> ogółem	na 1 000 obyvatel <i>per 1 000</i> population na 1 000 ludności	celkem <i>total</i> ogółem	na 1 000 obyvatel <i>per 1 000</i> population na 1 000 ludności	celkem <i>total</i> ogółem	na 1 000 obyvatel <i>per 1 000</i> population na 1 000 ludności	celkem <i>total</i> ogółem	na 1 000 obyvatel <i>per 1 000</i> population na 1 000 ludności	
EUROREGION										
664	1,0	3 314	4,9	.	x	.	x	.	x	1996
595	0,9	3 292	4,8	.	x	.	x	.	x	1997
533	0,8	3 333	4,9	.	x	.	x	.	x	1998
143	0,2	3 373	5,0	.	x	.	x	.	x	1999
19	0,0	3 301	4,9	.	x	.	x	.	x	2000
-112	-0,2	3 022	4,5	.	x	.	x	.	x	2001
-367	-0,6	3 048	4,6	.	x	.	x	.	x	2002
-601	-0,9	2 963	4,5	.	x	.	x	.	x	2003
-373	-0,6	2 877	4,4	.	x	.	x	.	x	2004
POLSKÁ ČÁST POLISH PART POLSKA CZĘŚĆ										
641	1,2	2 651	4,8	5 761	10,5	7 211	13,1	-1 450	-2,6	1996
507	0,9	2 643	4,8	5 500	10,0	7 028	12,8	-1 528	-2,8	1997
441	0,8	2 699	4,9	5 698	10,4	6 912	12,6	-1 214	-2,2	1998
139	0,3	2 748	5,0	5 794	10,6	7 280	13,3	-1 486	-2,7	1999
113	0,2	2 672	4,9	5 417	10,0	7 372	13,6	-1 955	-3,6	2000
-39	-0,1	2 456	4,5	4 982	9,2	7 033	13,0	-2 051	-3,8	2001
-331	-0,6	2 474	4,6	4 959	9,2	7 355	13,6	-2 396	-4,4	2002
-452	-0,8	2 434	4,5	5 077	9,5	7 459	13,9	-2 382	-4,4	2003
-341	-0,6	2 340	4,4	5 287	9,9	7 209	13,5	-1 922	-3,6	2004
ČESKÁ ČÁST CZECH PART CZESKA CZĘŚĆ										
23	0,2	663	5,1	1 208	9,3	1 333	10,2	-125	-1,0	1996
88	0,7	649	5,0	1 282	9,9	1 385	10,6	-103	-0,8	1997
92	0,7	634	4,9	1 258	9,7	1 522	11,7	-264	-2,0	1998
4	0,0	625	4,8	1 215	9,4	1 465	11,3	-250	-1,9	1999
-94	-0,7	629	4,9	1 387	10,7	1 471	11,4	-84	-0,6	2000
-73	-0,6	566	4,4	1 284	10,0	1 590	12,4	-306	-2,4	2001
-36	-0,3	574	4,5	1 370	10,7	1 752	13,7	-382	-3,0	2002
-149	-1,2	529	4,1	1 390	10,9	1 591	12,4	-201	-1,6	2003
-32	-0,3	537	4,2	1 260	9,9	1 637	12,8	-377	-3,0	2004

TAB. 5. ZDRAVOTNÍ PÉČE¹⁾
HEALTH CARE¹⁾
OCHRONA ZDROWIA¹⁾

Označení Specification Wyszczególnienie	Nemocnice Hospitals Szpitale	Lůžka Beds Łóżka		Lékárny Pharmacies Apteki	Počet obyvatel na 1 lékárně Population per 1 pharmacy Ludność na 1 aptekę
		celkem total ogółem	na 10 000 obyvatel per 10 000 population na 10 000 ludności		
EUROREGION					
1996	29	5 495	80,6	134	5 101
2000	27	4 501	67,0	133	5 061
2004	29	4 062	61,5	177	3 736
POLSKÁ ČÁST POLISH PART POLSKA CZĘŚĆ					
1996	24	4 442	80,3	108	5 125
2000	20	3 585	65,9	103	5 278
2004	19	3 284	61,5	150	3 560
ČESKÁ ČÁST CZECH PART CZESKA CZĘŚĆ					
1996	5	1 053	80,9	26	5 007
2000	7	916	70,7	30	4 316
2004	10	778	61,0	27	4 723

¹⁾ Stav k 31. 12.

¹⁾ As of 31. 12.

¹⁾ Stan w dniu 31. 12.

TAB. 6. MATEŘSKÉ A ZÁKLADNÍ ŠKOLY¹⁾
NURSERY SCHOOLS AND PRIMARY SCHOOLS¹⁾
PRZEDSZKOLA I SZKOŁY PODSTAWOWE¹⁾

Označení Specification Wyszczególnienie	Mateřské školy Nursery school Przedszkola			Základní školy ¹⁾ Primary school ¹⁾ Szkolnictwo podstawowe ¹⁾		
	zařízení establishments placówki	děti children dzieci	učitelé teachers nauczyciele	školy schools szkoły	žáci pupils uczniowie	učitelé teachers nauczyciele
EUROREGION						
1996	369	21 084	1 596	308	79 880	5 254
2000	325	17 956	1 403	303	71 098	4 880
2004	228	15 038	.	275	64 255	.
POLSKÁ ČÁST POLISH PART POLSKA CZĘŚĆ						
1996	269	15 953	1 170	272	66 204	4 343
2000	241	13 917	1 079	267	57 189	3 983
2004	177	12 444	.	240	55 082	.
ČESKÁ ČÁST CZECH PART CZESKA CZĘŚĆ						
1996	100	5 131	426	36	13 676	911
2000	84	4 039	324	36	13 909	897
2004	51	2 594	214	35	9 173	629

¹⁾ V roce 2000 a 2004 jsou data za základní školy včetně škol druhého stupně

¹⁾ Including lower and secondary schools in primary education for 2000 and 2004.

¹⁾ Dla lat 2000 i 2004 dane w szkolnictwie podstawowym łącznie z gimnazjalnym.

TAB. 7. KULTURNÍ ZAŘÍZENÍ¹⁾
CULTURE ESTABLISHMENTS¹⁾
PLACÓWKI KULTURY¹⁾

Označení Specification Wyszczególnienie	Knihovny Libraries Biblioteki	Kina Cinemas Kina	Muzea Museums Muzea	Knihovny Libraries Biblioteki	Kina Cinemas Kina	Muzea Museums Muzea
	celkem total ogółem			na 10 000 obyvatel per 10 000 population na 10 000 ludności		
EUROREGION						
1996	239	30	17	3,5	0,4	0,2
2000	225	27	17	3,3	0,4	0,3
2004	213	25	23	3,2	0,4	0,3
POLSKÁ ČÁST POLISH PART POLSKA CZĘŚĆ						
1996	162	10	7	2,9	0,2	0,1
2000	158	12	7	2,9	0,2	0,1
2004	145	10	7	2,7	0,2	0,1
ČESKÁ ČÁST CZECH PART CZESKA CZĘŚĆ						
1996	77	20	10	5,9	1,5	0,8
2000	67	15	10	5,2	1,2	0,8
2004	68	15	16	5,3	1,2	1,3

¹⁾ Stav k 31. 12.

¹⁾ As of 31. 12.

¹⁾ Stan w dniu 31. 12.

TAB. 8. POČET SUBJEKTŮ PODLE OKEČ¹⁾
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY BY PKD (OKEČ) SECTIONS¹⁾
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG SEKCJI PKD¹⁾

Označení Specification Wyszczególnienie	Euroregion		Část Part Część				
	celkem total ogółem	na 10 000 obyvatel per 10 000 population na 10 000 ludności	polská Polish polska		česká Czech czeska		
			celkem total ogółem	na 10 000 obyvatel per 10 000 population na 10 000 ludności	celkem total ogółem	na 10 000 obyvatel per 10 000 population na 10 000 ludności	
Celkem subjektů v RES	2002	71 946	107,9	49 743	923,8	22 203	1 730,7
Total in the REGON	2003	74 154	111,8	51 106	954,7	23 048	1 803,0
Ogółem w rejestrze REGON	2004	75 140	113,8	51 687	969,7	23 453	1 839,0
z toho: of which: w tym:							
průmysl	2002	7 755	116,3	4 425	82,2	3 330	259,6
industry	2003	7 900	119,1	4 472	83,5	3 428	268,2
przemysł	2004	7 961	120,5	4 492	84,3	3 469	272,0
stavebnictví	2002	7 761	116,4	4 989	92,7	2 772	216,1
construction	2003	7 860	118,5	4 913	91,8	2 947	230,5
budownictwo	2004	7 946	120,3	4 914	92,2	3 032	237,8
obchod	2002	21 439	321,6	15 834	294,1	5 605	436,9
trade and repair	2003	21 791	328,6	16 137	301,5	5 654	442,3
handel i naprawy	2004	21 875	331,2	16 213	304,2	5 662	444,0

¹⁾ Stav k 31. 12. - bez individuálních zemědělců

¹⁾ As of 31.12. - excluding persons tending private farms in agriculture

¹⁾ Stan w dniu 31.12. - bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne

TAB. 9. POČET SUBJEKTŮ V RES V ČLENĚNÍ PODLE PRÁVNÍ FORMY¹⁾
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY BY ORGANIZATIONAL AND LEGAL FORMS¹⁾
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNO - PRAWNYCH¹⁾

Označení Specification Wyszczególnienie		Euroregion		Část Part Część			
		celkem grand total ogółem	na 10 000 obyvatel per 10 000 population na 10 000 ludności	polská Polish polska		česká Czech czeska	
				celkem total razem	na 10 000 obyvatel per 10 000 population na 10 000 ludności	celkem total razem	na 10 000 obyvatel per 10 000 population na 10 000 ludności
Celkem subjektů v RES	2002	71 946	1 079,1	49 743	923,8	22 203	1 730,7
Total in the REGON	2003	74 154	1 118,2	51 106	954,7	23 048	1 803,0
Ogółem w rejestrze REGON	2004	75 140	1 137,5	51 687	969,7	23 453	1 839,0
z toho: of which: w tym:							
Fyzické osoby ²⁾	2002	54 269	814,0	37 192	690,7	17 077	1 331,2
Natural persons ²⁾	2003	55 680	839,6	37 874	707,5	17 806	1 392,9
Osoby fizyczne ²⁾	2004	56 143	849,9	38 113	715,0	18 030	1 413,8
Státní podniky	2002	25	0,4	21	0,4	4	0,3
State owned enterprises	2003	18	0,3	14	0,3	4	0,3
Przedsiębiorstwa państwowe	2004	14	0,2	12	0,2	2	0,2
Družstva	2002	338	5,1	259	4,8	79	6,2
Cooperatives	2003	332	5,0	254	4,7	78	6,1
Spółdzielnie	2004	328	5,0	252	4,7	76	6,0
Obchodní společnosti	2002	3 904	58,6	2 707	50,3	1 197	93,3
Commercial companies	2003	4 082	61,6	2 866	53,5	1 216	95,1
Spółki handlowe	2004	4 241	64,2	2 988	56,1	1 253	98,3
z toho: of which: w tym:							
s ručením omezeným	2002	3 394	50,9	2 341	43,5	1 053	82,1
limited liability	2003	3 508	52,9	2 437	45,5	1 071	83,8
z ograniczoną odpowiedzialnością	2004	3 653	55,3	2 538	47,6	1 115	87,4
akciové	2002	183	2,7	86	1,6	97	7,6
joint stock	2003	183	2,8	86	1,6	97	7,6
akcyjne	2004	177	2,7	85	1,6	92	7,2

¹⁾ Stav k 31. 12.

¹⁾ As of 31. 12.

¹⁾ Stan w dniu 31. 12.

²⁾ Bez individuálních zemědělců.

²⁾ Excluding persons tending private farms in agriculture.

²⁾ Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

TAB. 10. ZMĚNY POČTU OBYVATEL ¹⁾
CHANGES OF POPULATION¹⁾
ZMIANY W STANIE LUDNOŚCI¹⁾

Označení Specification Wyszczególnienie	Celkem Total Ogółem					Z toho ženy Of which females W tym kobiety				
	1996	1998	2000	2002	2004	1996	1998	2000	2002	2004
	Euroregion celkem					Euroregion ogółem				
	683 564	680 813	673 078	666 764	661 295	350 698	349 672	346 754	343 895	341 535
	Polská část celkem					Polska część razem				
	553 488	550 974	543 663	538 718	534 008	284 527	283 629	280 912	278 739	276 776
obce: municipalities:										
gminy:										
Biała	12 595	12 442	12 247	12 037	11 730	6 468	6 400	6 356	6 277	6 138
Głogówek	15 532	15 362	15 328	14 935	14 576	7 933	7 838	7 893	7 670	7 471
Głucholazy	27 007	26 988	26 646	26 371	25 994	13 928	13 911	13 745	13 646	13 471
Grodków	20 284	20 206	19 744	19 731	19 711	10 239	10 188	10 045	9 993	9 996
Kamiennik	3 900	3 888	3 858	3 798	3 763	1 966	1 966	1 948	1 916	1 892
Kędzierzyn-Koźle	70 594	70 239	67 756	66 759	66 102	35 887	35 862	34 893	34 423	34 175
Korfantów	10 249	10 209	9 954	9 955	9 905	5 172	5 151	5 023	5 045	5 030
Krapkowice	27 261	26 970	25 596	25 251	24 817	13 828	13 722	13 122	12 984	12 775
Lubrza	4 794	4 795	4 579	4 577	4 531	2 433	2 440	2 352	2 365	2 341
Łambinowice	8 181	8 164	8 396	8 386	8 264	4 139	4 132	4 109	4 158	4 096
Niemodlin	14 011	14 063	13 966	13 937	13 908	7 157	7 210	7 044	7 026	7 038
Nysa	61 286	60 968	60 620	60 618	60 306	31 254	31 312	31 370	31 442	31 399
Olszanka	5 119	5 121	5 053	5 001	4 987	2 545	2 537	2 511	2 472	2 482
Opole	130 555	129 553	130 427	129 342	128 864	69 241	68 705	69 108	68 591	68 449
Otmuchów	14 964	15 007	14 630	14 499	14 338	7 622	7 620	7 422	7 377	7 317
Ozimek	22 581	22 561	21 723	21 516	21 148	11 318	11 350	11 025	10 940	10 767
Paczków	14 159	14 145	14 016	13 982	13 828	7 181	7 163	7 145	7 125	7 032
Pakosławice	3 927	3 963	3 886	3 919	3 929	2 001	2 022	1 984	2 028	2 028
Prószków	10 067	10 099	10 111	9 998	9 860	5 305	5 300	5 280	5 237	5 184
Prudnik	30 780	30 630	30 191	29 975	29 748	16 077	15 995	15 834	15 660	15 547
Skoroszyce	6 580	6 547	6 564	6 605	6 526	3 317	3 303	3 285	3 290	3 249
Strzeleczyki	8 652	8 547	8 368	8 197	8 015	4 502	4 424	4 356	4 271	4 177
Tułowice	5 711	5 727	5 672	5 395	5 509	2 704	2 724	2 818	2 717	2 774
Walce	6 511	6 476	6 262	6 181	6 060	3 297	3 282	3 226	3 195	3 145
Zdzieszowice	18 188	18 304	18 070	17 753	17 589	9 013	9 072	9 018	8 891	8 803

TAB. 10. ZMĚNY POČTU OBYVATEL¹⁾
CHANGES OF POPULATION¹⁾
ZMIANY W STANIE LUDNOŚCI¹⁾

pokračování

continued

ciąg dalszy

Označení Specification Wyszczególnienie	Celkem Total Ogółem					Z toho ženy Of which females W tym kobiety				
	1996	1998	2000	2002	2004	1996	1998	2000	2002	2004
	130 076	129 839	129 415	128 046	127 287	66 171	66 043	65 842	65 156	64 759
	Česká část celkem					Czech part - total				
	Czeska część razem									
obce: municipalities:										
gminy:										
Andělská Hora	420	429	396	371	369	211	219	198	193	193
Bělá pod Pradědem	1 793	1 763	1 735	1 802	1 819	916	890	886	909	921
Bemartice	913	928	948	925	929	452	451	469	462	458
Bílá Voda	329	376	356	343	289	223	236	204	179	141
Bohušov	453	449	463	446	467	217	212	219	206	219
Brantice	1 180	1 164	1 165	1 218	1 212	588	580	584	621	615
Bruntál	17 637	17 788	17 847	17 626	17 631	9 131	9 261	9 296	9 142	9 144
Břidličná	3 927	3 887	3 832	3 722	3 679	1 946	1 926	1 894	1 849	1 824
Čaková	293	309	286	297	298	138	146	135	141	144
Černá Voda	635	615	645	643	636	324	311	325	321	311
Dětfichov nad Bystřicí	530	522	517	491	495	258	253	250	239	237
Dívčí Hrad	230	232	248	260	271	109	109	117	129	128
Dolní Moravice	353	352	359	374	381	175	171	176	185	192
Hlinka	228	226	238	240	246	106	106	113	118	119
Horní Benešov	2 484	2 491	2 481	2 438	2 450	1 258	1 258	1 257	1 227	1 230
Horní Město	1 025	1 021	1 010	1 029	1 001	519	513	509	514	493
Horní Životice	340	356	342	328	321	160	173	168	163	158
Hradec-Nová Ves	321	335	315	300	304	173	178	167	157	158
Janov	357	356	335	331	343	186	186	174	174	175
Javorník	2 947	2 913	2 886	2 956	2 970	1 467	1 457	1 451	1 489	1 512
Jeseník	13 172	13 057	12 862	12 517	12 431	6 730	6 673	6 564	6 440	6 385
Jindřichov	1 587	1 602	1 580	1 529	1 498	741	739	732	716	702
Jířkov	312	306	310	295	296	137	132	135	122	126
Karlova Studánka	242	236	221	236	224	121	118	111	121	112
Karlovice	1 137	1 154	1 157	1 141	1 113	576	579	585	579	560
Kobylá nad Vidnavkou ²⁾	.	.	.	500	490	.	.	.	264	260
Krasov	318	304	314	350	333	147	141	146	165	154
Krnov	26 163	26 049	25 953	25 654	25 442	13 510	13 465	13 405	13 271	13 177
Křeskovice nad Moravicí	521	518	513	514	484	252	251	251	248	235
Lipová-Lázně	2 495	2 519	2 551	2 563	2 601	1 285	1 311	1 333	1 317	1 334
Liptaň	477	464	457	445	463	239	229	225	227	236
Ludvíkov	330	329	338	348	359	150	151	156	176	180
Malá Morávka	718	711	692	740	711	359	361	351	370	360
Malá Štáhle	151	151	146	141	144	84	81	78	75	78
Město Albrechtice	3 642	3 651	3 646	3 627	3 650	1 903	1 876	1 878	1 862	1 862
Mikulovice	2 702	2 696	2 718	2 762	2 733	1 353	1 350	1 362	1 389	1 379
Moravskoslezský Kočov	478	481	450	465	461	230	230	212	216	214
Nová Pláň	34	23	26	34	34	16	11	12	15	16
Oborná	310	317	324	317	322	144	143	148	149	152
Osoblaha	1 106	1 151	1 164	1 133	1 112	539	560	573	569	560
Ostružná	142	156	156	157	158	75	79	77	73	74
Písečná	1 068	1 052	1 060	1 070	1 062	538	530	530	530	531
Razová	544	538	530	528	527	264	261	252	252	250
Rusín	152	154	155	141	134	77	75	73	64	62
Rýmařov	9 257	9 185	9 181	9 083	9 011	4 713	4 677	4 685	4 622	4 594
Ryžoviště	702	680	690	661	672	352	337	339	330	343
Skorošice	834	821	820	790	783	424	416	417	393	387
Slezské Pavlovice	202	199	192	175	172	104	102	101	90	88
Slezské Rudoltice	619	609	641	635	654	287	285	299	294	314
Stará Červená Voda	675	679	663	669	657	342	350	350	357	350
Stará Ves	545	550	539	525	529	261	261	258	267	268
Staré Heřminovy	253	228	240	228	238	135	126	133	123	129

TAB. 10. ZMĚNY POČTU OBYVATEL¹⁾
CHANGES OF POPULATION¹⁾
ZMIANY W STANIE LUDNOŚCI¹⁾

dokončení

end of table dokończenie

Označení Specification Wyszczególnienie	Celkem Total Ogółem					Z toho ženy Of which females W tym kobiety				
	1996	1998	2000	2002	2004	1996	1998	2000	2002	2004
	130 076	129 839	129 415	128 046	127 287	66 171	66 043	65 842	65 156	64 759
	Česká část celkem					Czech part - total				
	Ceska część razem									
obce: municipalities:										
gminy:										
Supíkovice	699	700	657	684	696	352	356	331	342	337
Svobodné Heřmanice	528	516	501	523	537	263	260	250	261	269
Široká Niva	598	581	579	592	580	301	293	289	291	284
Třemešná	1 021	999	994	976	966	498	487	482	465	461
Tvrdkov	293	285	278	249	242	151	143	139	127	119
Uhelná	575	556	588	532	519	286	276	296	265	255
Úvalno	885	899	914	941	925	457	467	482	495	478
Valšov	250	251	276	264	260	125	120	130	133	131
Velká Kraš	868	869	899	886	891	421	420	424	420	426
Velká Štáhle	329	317	325	335	336	160	160	164	169	169
Velké Kunětice	615	634	662	646	629	296	310	329	328	318
Vidnava	1 441	1 426	1 410	1 440	1 402	724	718	715	729	708
Víčice	449	438	446	454	464	215	208	217	231	235
Vrbno pod Pradědem	6 436	6 385	6 312	6 122	6 029	3 330	3 282	3 241	3 130	3 085
Vysoká	315	319	310	304	302	146	148	148	150	148
Zátor	1 106	1 153	1 163	1 174	1 185	549	568	579	594	611
Zlaté Hory	4 615	4 593	4 547	4 461	4 393	2 344	2 347	2 303	2 245	2 214
Žulová	1 770	1 836	1 861	1 350	1 322	908	944	960	677	667

¹⁾ Stav k 31. 12.2004

¹⁾ As of 31.12.

¹⁾ Stan w dniu 31.12.

²⁾ Do 31. 12. 2000 část obce Žulová

²⁾ To 31.12.2000 the locality in Žulová commune.

²⁾ Do 31.12.2000 miejscowość w gminie Žulová

TAB. 11. OBYWATELSTVO PODLE ZÁKLADNÍCH VĚKOVÝCH SKUPIN¹⁾
POPULATION BY GROUP OF AGE¹⁾
LUDNOŚĆ WEDŁUG GRUP WIEKU¹⁾

Označení Specification Wyszczególnienie	1996				2000			
	0 - 14 let years lat	15 - 64	65+	index 60+ index of ageing 60+ wskaźnik starzenia ludności 60+	0 - 14 let years lat	15 - 64	65+	index 60+ index of ageing 60+ wskaźnik starzenia ludności 60+
	Euroregion celkem			Euroregion grand total	Euroregion ogółem			
	142 608	472 516	68 440	70,2	121 190	475 259	76 629	89,7
	Polská část			Polish part - total	Polska część razem			
	117 011	381 981	54 496	69,2	98 142	383 687	61 834	90,2
obce: municipalities:								
gminy:								
Biała	2 795	8 358	1 442	77,7	2 361	8 283	1 603	101,7
Głogówek	3 322	10 397	1 813	83,7	2 930	10 278	2 120	105,7
Głucholazy	5 826	17 845	3 336	81,3	5 053	17 946	3 647	96,8
Grodków	4 878	13 320	2 086	59,7	4 212	13 329	2 203	71,5
Kamiennik	937	2 434	529	75,9	824	2 499	535	84,0
Kędzierzyn-Koźle	14 534	50 339	5 721	63,3	12 228	48 673	6 855	87,7
Korfantów	2 524	6 507	1 218	67,0	2 155	6 539	1 260	79,6
Krapkowice	5 581	19 625	2 055	59,5	4 638	18 559	2 399	82,2
Lubrza	1 232	2 925	637	68,6	972	2 986	621	83,4
Łambinowice	1 906	5 363	912	65,7	1 693	5 755	948	77,7
Niemodlin	3 378	9 434	1 199	51,4	2 796	9 654	1 516	72,0
Nysa	12 903	42 420	5 963	69,3	10 909	42 715	6 996	90,4
Olszanka	1 245	3 280	594	69,6	1 076	3 291	686	84,9
Opole	24 157	94 014	12 384	76,3	19 613	96 307	14 507	105,2
Otmuchów	3 470	9 671	1 823	70,9	2 948	9 792	1 890	83,9
Ozimek	4 856	15 868	1 857	59,7	3 835	15 698	2 190	85,1
Paczków	3 294	9 271	1 594	67,6	2 783	9 577	1 656	81,7
Pakosławice	950	2 522	455	67,3	789	2 609	488	79,5
Prószków	2 084	6 888	1 095	79,9	1 850	7 024	1 237	100,7
Prudnik	6 744	20 343	3 693	78,4	5 683	20 419	4 089	97,4
Skoroszyce	1 631	4 271	678	57,1	1 406	4 457	701	67,8
Strzeleczyki	1 945	5 716	991	78,2	1 671	5 592	1 105	100,4
Tułowice	1 267	3 824	620	66,1	1 045	4 163	464	64,2
Walce	1 377	4 448	686	80,0	1 158	4 298	806	106,0
Zdzieszowice	4 175	12 898	1 115	43,2	3 514	13 244	1 312	60,3

2002				2004				Označení Specification Wyszczególnienie
0 - 14 let years lat	15 - 64	65+	index 60+ index of ageing 60+ wskaźnik starzenia ludności 60+	0 - 14 let years lat	15 - 64	65+	index 60+ index of ageing 60+ wskaźnik starzenia ludności 60+	
Euroregion celkem			Euroregion grand total	Euroregion ogółem				
110 983	475 088	80 693	100,3	102 229	474 499	84 567	111,1	
Polská část			Polish part - total	Polska część razem				
89 235	383 663	65 820	101,4	81 821	382 825	69 362	112,1	
2 137	8 171	1 729	113,3	1 855	8 017	1 858	129,5	obce: municipalities:
2 670	10 050	2 215	114,0	2 465	9 797	2 314	121,2	gminy:
4 627	18 032	3 712	104,0	4 135	18 100	3 759	114,2	Biała
3 808	13 605	2 318	80,0	3 516	13 833	2 362	85,1	Głogówek
751	2 524	523	88,8	687	2 535	541	93,9	Glucholazy
11 089	48 150	7 520	100,3	10 146	47 705	8 251	114,4	Grodków
1 960	6 705	1 290	86,7	1 782	6 782	1 341	94,2	Kamiennik
4 233	18 380	2 638	93,7	3 890	17 993	2 934	105,7	Kędzierzyn-Koźle
877	3 081	619	91,3	793	3 139	599	97,7	Korfantów
1 574	5 845	967	82,2	1 477	5 798	989	87,3	Krapkowice
2 605	9 733	1 599	80,2	2 399	9 880	1 629	87,9	Lubrza
9 976	43 100	7 542	101,6	9 107	43 327	7 872	113,3	Łambinowice
986	3 317	698	91,5	893	3 373	721	100,8	Niemodlin
17 869	95 909	15 564	120,3	16 697	95 701	16 466	132,7	Nysa
2 681	9 886	1 932	92,0	2 485	9 919	1 934	98,5	Olszanka
3 381	15 733	2 402	101,5	2 949	15 589	2 610	116,9	Opole
2 534	9 703	1 745	90,3	2 368	9 704	1 756	93,8	Otmuchów
733	2 693	493	83,4	685	2 766	478	86,7	Ozimek
1 650	6 994	1 354	114,8	1 515	6 888	1 457	125,2	Paczków
5 148	20 590	4 237	107,6	4 845	20 595	4 308	113,7	Pakosławice
1 323	4 557	725	71,4	1 254	4 531	741	75,2	Prószków
1 495	5 537	1 165	112,6	1 294	5 448	1 273	129,8	Prudnik
945	3 958	492	72,0	836	4 143	530	81,5	Skoroszyce
1 027	4 282	872	121,9	913	4 189	958	136,3	Strzeleczyki
3 156	13 128	1 469	70,7	2 835	13 073	1 681	81,9	Strzeleczyki
								Tułowice
								Walce
								Zdzieszowice

TAB. 11. OBYVATELSTVO PODLE ZÁKLADNÍCH VĚKOVÝCH SKUPIN¹⁾
POPULATION BY GROUP OF AGE¹⁾
LUDNOŚĆ WEDŁUG GRUP WIEKU¹⁾

pokračování

Označení Specification Wyszczególnienie	1996				2000			
	0 - 14 let years lat	15 - 64	65+	index 60+ index of ageing 60+ wskaznik starzenia ludności 60+	0 - 14 let years lat	15 - 64	65+	index 60+ index of ageing 60+ wskaznik starzenia ludności 60+
	Česká část celkem Czech part total				Czeska część razem			
	25 597	90 535	13 944	74,7	23 048	91 572	14 795	87,5
obce: municipalities:								
gminy:								
Andělská Hora	62	310	48	108,1	43	304	49	148,8
Bělá pod Pradědem	341	1 246	206	79,8	284	1 253	198	94,4
Bernartice	183	623	107	72,7	184	666	98	72,8
Bílá Voda	33	156	140	472,7	84	166	106	131,0
Bohušov	111	303	39	53,2	126	290	47	57,1
Brantice	235	789	156	89,4	205	813	147	97,1
Bruntál	3 831	12 344	1 462	53,8	3 490	12 695	1 662	63,6
Břidličná	889	2 764	274	51,5	751	2 728	353	67,5
Čaková	43	209	41	151,2	36	198	52	191,7
Černá Voda	115	422	98	116,5	120	434	91	108,3
Dětičichov nad Bystřicí	123	354	53	68,3	110	343	64	78,2
Dívčí Hrad	45	164	21	84,4	44	173	31	104,5
Dolní Moravice	71	231	51	94,4	69	244	46	85,5
Hlinka	49	162	17	75,5	51	158	29	74,5
Horní Benešov	508	1 730	246	66,5	468	1 755	258	81,0
Horní Město	218	676	131	87,2	196	672	142	94,4
Horní Životice	75	236	29	58,7	68	236	38	80,9
Hradec-Nová Ves	54	213	54	135,2	57	211	47	124,6
Janov	57	243	57	149,1	44	235	56	170,5
Javorník	557	2 014	376	93,2	478	2 033	375	110,5
Jeseník	2 509	9 289	1 374	74,9	2 110	9 306	1 446	95,2
Jindřichov	339	1 114	134	56,9	304	1 131	145	68,1
Jiříkov	63	216	33	74,6	54	217	39	100,0
Karlova Studánka	51	178	13	41,2	43	166	12	39,5
Karlovice	228	761	148	81,1	232	790	135	79,3
Kobylá nad Vidnavkou ²⁾
Krasov	57	223	38	110,5	53	212	49	126,4
Krnov	4 838	18 081	3 244	87,6	4 422	18 181	3 350	98,9
Leskovec nad Moravicí	114	346	61	71,1	102	343	68	94,1
Lipová-Lázně	484	1 724	287	75,8	486	1 792	273	76,7
Liptaň	79	324	74	125,3	76	309	72	123,7
Ludvíkov	72	211	47	87,5	70	216	52	94,3
Malá Morávka	114	526	78	98,2	105	503	84	108,6
Malá Štáhle	32	93	26	112,5	22	100	24	154,5
Město Albrechtice	715	2 510	417	79,0	604	2 586	456	99,2
Mikulovice	540	1 862	300	75,6	515	1 875	328	88,0
Moravskoslezský Kočov	87	354	37	51,7	61	360	29	55,7
Nová Pláň	9	20	5	55,6	5	18	3	60,0
Oborná	41	235	34	107,3	46	240	38	108,7
Osoblaha	262	749	95	46,6	247	793	124	68,0
Ostružná	26	98	18	88,5	29	107	20	113,8
Písečná	198	761	109	77,3	178	774	108	84,8
Razová	112	382	50	66,1	103	369	58	89,3
Rusín	23	104	25	143,5	28	103	24	110,7
Rýmařov	1 755	6 673	829	69,2	1 538	6 708	935	87,1
Ryžoviště	138	489	75	71,7	109	501	80	101,8
Skorošice	171	563	100	77,2	118	597	105	116,1
Slezské Pavlovice	40	141	21	77,5	27	138	27	148,1
Slezské Rudoltice	152	404	63	58,6	163	414	64	53,4
Stará Červená Voda	140	463	72	72,9	117	464	82	100,9
Stará Ves	95	366	84	118,9	89	367	83	121,3
Staré Heřminovy	48	172	33	110,4	44	154	42	127,3

continued

ciąg dalszy

2002				2004				Označení Specification Wyszczególnienie
0 - 14 let years lat	15 - 64	65+	index 60+ index of ageing 60+ wskaznik starzenia ludności 60+	0 - 14 let years lat	15 - 64	65+	index 60+ index of ageing 60+ wskaznik starzenia ludności 60+	
Ceská část celkem Czech part total Czeska część razem								
21 748	91 425	14 873	95,9	20 408	91 674	15 205	107,3	
57	276	38	98,2	48	282	39	125,0	obce: municipalities:
295	1 310	197	96,3	264	1 348	207	120,1	Andělská Hora
184	645	96	79,3	178	658	93	80,9	Bělá pod Pradědem
93	181	69	83,9	77	177	35	64,9	Bernartice
101	299	46	71,3	106	308	53	75,5	Bílá Voda
210	863	145	89,0	204	876	132	90,2	Bohušov
3 184	12 710	1 732	76,3	3 026	12 821	1 784	85,7	Brantice
647	2 688	387	84,5	558	2 718	403	105,9	Bruntál
44	212	41	136,4	41	216	41	163,4	Břidličná
114	443	86	107,9	111	432	93	115,3	Čaková
98	326	67	90,8	104	332	59	82,7	Černá Voda
63	167	30	66,7	55	181	35	81,8	Dětfichov nad Bystřicí
76	259	39	69,7	71	269	41	84,5	Dívčí Hrad
55	158	27	63,6	50	168	28	68,0	Dolní Moravice
433	1 716	289	92,6	424	1 728	298	95,0	Hlínka
202	680	147	96,0	180	682	139	104,4	Horní Benešov
67	232	29	62,7	61	232	28	73,8	Horní Město
54	203	43	118,5	50	212	42	120,0	Horní Životice
40	230	61	195,0	36	252	55	213,9	Hradec-Nová Ves
473	2 095	388	116,5	458	2 105	407	121,8	Janov
1 857	9 168	1 492	114,6	1 748	9 124	1 559	130,9	Javorník
277	1 104	148	81,2	259	1 087	152	89,2	Jeseník
48	206	41	102,1	52	212	32	84,6	Jindřichov
40	181	15	60,0	41	167	16	61,0	Jiříkov
209	804	128	83,3	182	807	124	94,5	Karlova Studánka
74	315	111	189,2	77	301	112	179,2	Karlovice
56	249	45	117,9	52	233	48	130,8	Kobylá nad Vidnavkou ²⁾
4 223	18 124	3 307	106,4	4 031	18 103	3 308	115,8	Krasov
100	345	69	101,0	84	328	72	116,7	Krnov
452	1 837	274	87,2	417	1 911	273	102,4	Leskovec nad Moravicí
63	320	62	152,4	68	333	62	158,8	Lipová-Lázně
78	226	44	73,1	64	256	39	79,7	Liptaň
120	531	89	98,3	104	516	91	118,3	Ludvíkov
21	96	24	157,1	24	94	26	158,3	Malá Morávka
620	2 558	449	99,5	600	2 582	468	107,7	Malá Štáhle
513	1 911	338	93,0	456	1 930	347	109,2	Město Albrechtice
78	350	37	64,1	73	353	35	68,5	Mikulovice
7	25	2	28,6	9	23	2	33,3	Moravskoslezský Kočov
48	240	29	95,8	47	242	33	106,4	Nová Pláň
211	793	129	80,6	190	783	139	97,4	Oborná
26	106	25	146,2	21	108	29	181,0	Osoblaha
176	786	108	89,8	169	778	115	97,0	Ostružná
104	366	58	83,7	97	370	60	91,8	Písečná
21	99	21	147,6	18	97	19	166,7	Razová
1 435	6 682	966	99,2	1 386	6 605	1 020	110,4	Rusín
103	482	76	105,8	108	481	83	113,9	Rýmařov
122	570	98	107,4	110	568	105	128,2	Ryžoviště
27	127	21	122,2	22	129	21	150,0	Skorošice
134	439	62	67,2	133	454	67	70,7	Slezské Pavlovice
109	476	84	106,4	108	460	89	108,3	Slezské Rudoltice
79	373	73	119,0	62	393	74	166,1	Stará Červená Voda
39	156	33	141,0	40	161	37	145,0	Stará Ves
								Staré Heřminovy

TAB. 11. OBYVATELSTVO PODLE ZÁKLADNÍCH VĚKOVÝCH SKUPIN¹⁾
POPULATION BY GROUP OF AGE¹⁾
LUDNOŚĆ WEDŁUG GRUP WIEKU¹⁾

dokončení

Označení Specification Wyszczególnienie	1996				2000			
	0 - 14 let years lat	15 - 64	65+	index 60+ index of ageing 60+ wskaźnik starzenia ludności 60+	0 - 14 let years lat	15 - 64	65+	index 60+ index of ageing 60+ wskaźnik starzenia ludności 60+
	25 597	90 535	13 944	74,7	23 048	91 572	14 795	87,5
	Ceská část celkem			Czech part total	Czeska część razem			
obce: municipalities:								
gminy:								
Supíkovice	144	450	105	84,0	126	451	80	86,5
Svobodné Heřmanice	114	377	37	43,0	82	386	33	75,6
Široká Niva	109	423	66	79,8	89	425	65	96,6
Třemešná	212	690	119	74,1	181	699	114	89,0
Tvrdkov	55	196	42	107,3	41	191	46	146,3
Uhelná	129	373	73	78,3	118	391	79	88,1
Úvalno	162	622	101	83,3	176	636	102	80,1
Valšov	50	171	29	84,0	60	188	28	53,3
Velká Kraš	176	588	104	83,5	174	609	116	89,7
Velká Štáhle	63	210	56	112,7	52	222	51	140,4
Velké Kunětice	114	428	73	89,5	123	469	70	79,7
Vidnava	294	996	151	74,5	259	978	173	90,7
Vlčice	64	337	48	115,6	81	302	63	119,8
Vrbno pod Pradědem	1 260	4 587	589	68,2	1 070	4 592	650	89,3
Vysoká	57	222	36	91,2	57	209	44	87,7
Zátor	222	781	103	66,7	209	850	104	70,8
Zlaté Hory	928	3 224	463	67,6	813	3 237	497	83,9
Žulová	312	1 239	219	93,3	329	1 296	236	97,3

¹⁾ Stav k 31. 12.

¹⁾ As of 31. 12.

¹⁾ Stan w dniu 31. 12.

²⁾ Do 31. 12. 2000 část obce Žulová

²⁾ To 31. 12. 2000 the locality in Žulová commune.

²⁾ Do 31. 12. 2000 miejscowość w gminie Žulová

end of table

dokończenie

2002				2004				Označení Specification Wyszczególnienie
0 - 14 let years lat	15 - 64	65+	index 60+ index of ageing 60+ wskaźnik starzenia ludności 60+	0 - 14 let years lat	15 - 64	65+	index 60+ index of ageing 60+ wskaźnik starzenia ludności 60+	
Ceská část celkem Czech part total				Czeska część razem				
21 748	91 425	14 873	95,9	20 408	91 674	15 205	107,3	
123	479	82	87,8	113	493	90	100,0	obce: municipalities:
80	404	39	82,5	86	408	43	84,9	Supíkovice
100	430	62	90,0	90	431	59	97,8	Svobodné Heřmanice
174	693	109	95,4	160	690	116	109,4	Široká Niva
33	170	46	169,7	21	175	46	276,2	Třemešná
91	371	70	105,5	77	369	73	129,9	Uhelná
179	668	94	78,8	154	674	97	92,9	Úvalno
55	187	22	45,5	46	194	20	56,5	Valšov
179	587	120	80,4	160	606	125	94,4	Velká Kraš
57	231	47	115,8	55	235	46	116,4	Velká Štáhle
124	457	65	69,4	120	442	67	76,7	Velké Kunětice
256	1 002	182	94,5	225	996	181	109,3	Vidnava
94	300	60	102,1	95	305	64	92,6	Vlčice
975	4 470	677	101,8	891	4 420	718	121,9	Vrbno pod Pradědem
58	207	39	81,0	52	215	35	90,4	Vysoká
204	858	112	78,9	205	867	113	79,0	Zátor
769	3 185	507	94,5	695	3 191	507	111,4	Zlaté Hory
237	988	125	78,9	209	977	136	95,7	Žulová

TAB. 12. ZÁKLADNÍ DEMOGRAFICKÉ UKAZATELE V ROCE 2004
VITAL STATISTICS AND MIGRATION OF POPULATION IN 2004
RUCH NATURALNY I WĘDRÓWKOWY LUDNOŚCI W 2004 R.

Označení Specification Wyszczególnienie	Živé narození Live births Urodzenia żywe			Zemřelí Deaths Zgony			Přirozený přírůstek Natural increase Przyrost naturalny	
	celkem total ogółem	z toho ženy of which females w tym kobiety	na 1 000 obyvatel per 1 000 population na 1 000 ludności	celkem total ogółem	z toho ženy of which females w tym kobiety	na 1 000 obyvatel per 1 000 population na 1 000 ludności	celkem total ogółem	na 1 000 obyvatel per 1 000 population na 1 000 ludności
	Euroregion celkem			Euroregion grand total			Euroregion ogółem	
	5 412	2 582	8,2	5 785	2 785	8,8	-373	-0,6
	Polská část celkem			Polish part - total			Polska część razem	
	4 197	1 988	7,9	4 538	2 199	8,5	-341	-0,6
obce: municipalities:								
gminy:								
Biała	85	37	7,2	112	51	9,5	-27	-2,3
Głogówek	118	55	8,1	166	84	11,4	-48	-3,3
Głuchołazy	208	101	7,9	261	126	9,9	-53	-2,0
Grodków	185	96	9,4	174	80	8,8	11	0,6
Kamiennik	31	12	8,0	34	9	8,8	-3	-0,8
Kędzierzyn-Koźle	543	245	8,2	543	243	8,2	-	x
Korfantów	64	28	6,5	87	47	8,8	-23	-2,3
Krapkowice	198	90	8,0	163	86	6,6	35	1,4
Lubrza	47	28	10,3	48	19	10,5	-1	-0,2
Łambinowice	75	38	9,0	51	23	6,1	24	2,9
Niemodlin	142	77	10,1	118	52	8,4	24	1,7
Nysa	460	225	7,6	503	236	8,3	-43	-0,7
Olszanka	36	14	7,2	38	17	7,6	-2	-0,4
Opole	934	441	7,5	1 049	522	8,4	-115	-0,9
Otmuchów	129	63	8,8	142	53	9,7	-13	-0,9
Ozimek	134	72	6,3	152	81	7,2	-18	-0,9
Paczków	125	52	8,9	141	75	10,0	-16	-1,1
Pakosławice	29	13	7,5	43	14	11,1	-14	-3,6
Prószków	56	24	5,7	95	52	9,6	-39	-3,9
Prudnik	264	124	8,7	308	184	10,2	-44	-1,5
Skoroszyce	60	26	9,0	55	27	8,3	5	0,7
Strzeleczy	41	16	5,1	69	30	8,5	-28	-3,4
Tułowice	53	27	9,7	35	14	6,4	18	3,3
Walce	40	19	6,6	54	30	8,9	-14	-2,3
Zdzieszowice	140	65	7,9	97	44	5,5	43	2,4

Sňatky <i>Marriages</i> Mažeenstwa		Přistěhovalí <i>Inflow</i> Naplyw		Vystěhovalí <i>Outflow</i> Odplyw		Přírůstek stěhováním <i>Net migration</i> Saldo migracji		Označení <i>Specification</i> Wyszczególnienie
celkem <i>total</i> ogółem	na 1 000 obyvatel per 1 000 <i>population</i> na 1 000 ludności	celkem <i>total</i> ogółem	na 1 000 obyvatel per 1 000 <i>population</i> na 1 000 ludności	celkem <i>total</i> ogółem	na 1 000 obyvatel per 1 000 <i>population</i> na 1 000 ludności	celkem <i>total</i> ogółem	na 1 000 obyvatel per 1 000 <i>population</i> na 1 000 ludności	
Euroregion celkem		<i>Euroregion grand total</i>		Euroregion ogółem				
2 877	4,4	6 547	9,9	8 846	13,4	-2 299	-3,5	
Polská část celkem		<i>Polish part - total</i>		Polska część razem				
2 340	4,4	5 287	9,9	7 209	13,5	-1 922	-3,6	
48	4,1	89	7,5	165	13,9	-76	-6,4	obce: <i>municipalities:</i>
63	4,3	201	13,8	288	19,8	-87	-6,0	gminy:
105	4,0	120	4,5	198	7,5	-78	-3,0	Biała
96	4,9	172	8,7	146	7,4	26	1,3	Głogówek
18	4,7	38	9,8	36	9,3	2	0,5	Głuchołazy
307	4,6	531	8,0	773	11,6	-242	-3,6	Grodków
42	4,2	108	10,9	83	8,4	25	2,5	Kamiennik
94	3,8	235	9,4	458	18,4	-223	-9,0	Kędzierzyn-Koźle
23	5,0	60	13,1	75	16,4	-15	-3,3	Korfantów
36	4,3	95	11,4	124	14,9	-29	-3,5	Krapkowice
61	4,3	190	13,5	275	19,5	-85	-6,0	Lubrza
274	4,5	687	11,3	890	14,6	-203	-3,3	Łambinowice
27	5,4	52	10,4	72	14,4	-20	-4,0	Niemodlin
546	4,4	1 389	11,1	1 671	13,4	-282	-2,3	Nysa
76	5,2	108	7,4	162	11,1	-54	-3,7	Olszanka
83	3,9	233	11,0	349	16,5	-116	-5,5	Opole
47	3,3	163	11,6	171	12,2	-8	-0,6	Otmuchów
16	4,1	45	11,6	33	8,5	12	3,1	Ozimek
43	4,4	156	15,7	209	21,1	-53	-5,4	Paczków
130	4,3	277	9,1	366	12,1	-89	-3,0	Pakosławice
31	4,7	53	8,0	95	14,3	-42	-6,3	Prószków
26	3,2	51	6,3	123	15,2	-72	-8,9	Prudnik
26	4,8	53	9,7	99	18,2	-46	-8,5	Skoroszyce
20	3,3	59	9,7	114	18,7	-55	-9,0	Strzeleczyki
102	5,8	122	6,9	234	13,2	-112	-6,3	Tułowice
								Walce
								Zdzieszowice

TAB. 12. ZÁKLADNÍ DEMOGRAFICKÉ UKAZATELE V ROCE 2004
VITAL STATISTICS AND MIGRATION OF POPULATION IN 2004
RUCH NATURALNY I WĘDRÓWKOWY LUDNOŚCI W 2004 R.

pokračování

Označení Specification Wyszczególnienie	Živě narození Live births Urodzenia żywe			Zemřelí Deaths Zgony			Přirozený přírůstek Natural increase Przyrost naturalny	
	celkem total ogółem	z toho ženy of which females w tym kobiety	na 1 000 obyvatel per 1 000 population na 1 000 ludności	celkem total ogółem	z toho ženy of which females w tym kobiety	na 1 000 obyvatel per 1 000 population na 1 000 ludności	celkem total ogółem	na 1 000 obyvatel per 1 000 population na 1 000 ludności
	1 215	594	9,5	1 247	586	9,8	-32	-0,3
obce: municipalities:								
gminy:								
Andělská Hora	2	-	5,5	1	ID	2,7	1	2,7
Bělá pod Pradědem	15	8	8,3	14	4	7,7	1	0,6
Bernartice	9	4	9,8	10	5	10,9	-1	-1,1
Bílá Voda	7	4	24,1	6	3	20,7	1	3,4
Bohušov	9	3	19,4	2	ID	4,3	7	15,1
Brantice	15	7	12,3	19	10	15,6	-4	-3,3
Bruntál	183	77	10,4	176	79	10,0	7	0,4
Břidličná	29	16	7,8	16	6	4,3	13	3,5
Čaková	2	ID	6,7	5	-	16,7	-3	-10,0
Černá Voda	3	ID	4,7	8	ID	12,6	-5	-7,9
Dětřichov nad Bystřicí	10	3	20,4	7	4	14,3	3	6,1
Dívčí Hrad	2	ID	7,4	2	2	7,4	-	x
Dolní Moravice	6	4	16,0	2	-	5,3	4	10,7
Hlinka	4	-	16,9	1	-	4,2	3	12,7
Horní Benešov	29	18	11,8	32	15	13,0	-3	-1,2
Horní Město	10	3	10,0	14	5	14,0	-4	-4,0
Horní Životice	2	-	6,2	3	2	9,3	-1	-3,1
Hradec-Nová Ves	2	ID	6,6	4	3	13,3	-2	-6,6
Janov	3	-	9,1	5	4	15,2	-2	-6,1
Javorník	25	16	8,4	45	25	15,1	-20	-6,7
Jeseník	131	65	10,5	103	54	8,3	28	2,3
Jindřichov	15	7	10,0	20	4	13,3	-5	-3,3
Jířkov	4	2	14,0	2	-	7,0	2	7,0
Karlova Studánka	3	-	12,9	3	ID	12,9	-	x
Karlovice	9	2	8,0	8	4	7,1	1	0,9
Kobylá nad Vidnavkou	4	2	8,1	11	7	22,3	-7	-14,2
Krasov	5	2	14,7	1	-	2,9	4	11,8
Krnov	237	113	9,3	261	131	10,2	-24	-0,9
Leskovec nad Moravicí	4	4	8,1	11	3	22,4	-7	-14,3
Lipová-Lázně	23	13	8,9	23	14	8,9	-	x
Liptaň	4	2	8,9	4	2	8,9	-	x
Ludvíkov	-	-	-	4	2	11,1	-4	-11,1
Malá Morávka	4	2	5,6	4	ID	5,6	-	x
Malá Štáhle	2	2	13,9	-	-	-	2	13,9
Město Albrechtice	40	23	11,0	38	20	10,4	2	0,5
Mikulovice	28	15	10,2	21	9	7,7	7	2,6
Moravskoslezský Kočov	6	3	13,1	7	2	15,3	-1	-2,2
Nová Pláň	2	ID	60,6	-	-	-	2	60,6
Oborná	3	ID	9,2	4	ID	12,3	-1	-3,1
Osoblaha	7	5	6,2	19	10	16,9	-12	-10,7
Ostružná	-	-	-	2	ID	12,7	-2	-12,7
Písečná	12	7	11,3	8	5	7,6	4	3,8
Razová	7	4	13,4	9	6	17,2	-2	-3,8
Rusín	-	-	-	1	-	7,1	-1	-7,1
Rýmařov	94	45	10,4	79	40	8,7	15	1,7
Ryžoviště	7	3	10,6	1	-	1,5	6	9,1
Skorošice	6	3	7,7	3	-	3,8	3	3,8
Slezské Pavlovice	1	ID	5,7	4	3	23,0	-3	-17,2
Slezské Rudoltice	11	10	17,1	3	2	4,7	8	12,5
Stará Červená Voda	10	6	14,9	8	4	11,9	2	3,0
Stará Ves	2	ID	3,7	2	ID	3,7	-	x
Staré Heřminovy	1	ID	4,2	-	-	-	1	4,2

continued

ciąg dalszy

Sňatky Marriages Małżeństwa		Přistěhovalí Inflow Napływ		Vystěhovalí Outflow Odpływ		Přírůstek stěhováním Net migration Saldo migracji		Označení Specification Wyszczególnienie
celkem total ogółem	na 1 000 obyvatel per 1 000 population na 1 000 ludności	celkem total ogółem	na 1 000 obyvatel per 1 000 population na 1 000 ludności	celkem total ogółem	na 1 000 obyvatel per 1 000 population na 1 000 ludności	celkem total ogółem	na 1 000 obyvatel per 1 000 population na 1 000 ludności	
Česká část celkem		Czech part - total		Czeska część razem				
537	4,2	1 260	9,9	1 637	12,8	-377	-3,0	
-	x	17	46,6	11	30,1	6	16,4	obce: municipalities:
12	6,6	44	24,3	46	25,4	-2	-1,1	gminy:
2	2,2	36	39,2	19	20,7	17	18,5	Andělská Hora
1	3,4	13	44,8	27	93,1	-14	-48,3	Bělá pod Pradědem
1	2,2	13	28,0	9	19,4	4	8,6	Bernartice
4	3,3	28	23,0	27	22,2	1	0,8	Bílá Voda
78	4,4	344	19,5	406	23,0	-62	-3,5	Bohušov
13	3,5	47	12,7	79	21,3	-32	-8,6	Brantice
2	6,7	4	13,4	3	10,0	1	3,3	Bruntál
-	x	22	34,6	11	17,3	11	17,3	Břidličná
4	8,2	19	38,9	11	22,5	8	16,4	Čaková
1	3,7	17	63,0	14	51,9	3	11,1	Černá Voda
2	5,3	12	32,1	14	37,4	-2	-5,3	Dětřichov nad Bystřicí
-	x	16	67,5	7	29,5	9	38,0	Dívčí Hrad
5	2,0	44	17,9	51	20,7	-7	-2,8	Dolní Moravice
7	7,0	18	18,0	22	22,0	-4	-4,0	Hlínka
1	3,1	5	15,5	4	12,4	1	3,1	Horní Benešov
1	3,3	15	49,8	11	36,5	4	13,3	Horní Město
1	3,0	28	85,4	9	27,4	19	57,9	Horní Životice
12	4,0	91	30,5	68	22,8	23	7,7	Hradec-Nová Ves
59	4,7	253	20,3	307	24,7	-54	-4,3	Hradec-Nová Ves
2	1,3	35	23,3	36	24,0	-1	-0,7	Janov
2	7,0	13	45,6	10	35,1	3	10,5	Javorník
2	8,6	3	12,9	15	64,4	-12	-51,5	Jeseník
1	0,9	15	13,3	31	27,5	-16	-14,2	Jindřichov
1	2,0	16	32,4	23	46,6	-7	-14,2	Jiříkov
2	5,9	9	26,5	19	55,9	-10	-29,4	Karlova Studánka
124	4,9	333	13,1	414	16,2	-81	-3,2	Karlovice
1	2,0	11	22,4	19	38,7	-8	-16,3	Kobylá nad Vidnavkou
11	4,2	76	29,3	65	25,0	11	4,2	Krasov
1	2,2	31	68,9	11	24,4	20	44,4	Krnov
1	2,8	18	50,0	7	19,4	11	30,6	Leskovec nad Moravicí
3	4,2	12	16,7	35	48,6	-23	-31,9	Lipová-Lázně
1	6,9	3	20,8	1	6,9	2	13,9	Liptaň
15	4,1	91	25,0	81	22,3	10	2,7	Ludvíkov
17	6,2	62	22,6	86	31,3	-24	-8,7	Malá Morávka
1	2,2	9	19,7	5	10,9	4	8,8	Malá Štáhle
-	x	-	x	1	30,3	-1	-30,3	Město Albrechtice
1	3,1	4	12,3	4	12,3	-	x	Mikulovice
2	1,8	34	30,2	46	40,9	-12	-10,7	Moravskoslezský Kočov
1	6,3	6	38,0	2	12,7	4	25,3	Nová Pláň
7	6,6	29	27,4	34	32,1	-5	-4,7	Oborná
1	1,9	27	51,5	21	40,1	6	11,5	Osoblaha
1	7,1	-	x	7	50,0	-7	-50,0	Ostružná
38	4,2	79	8,7	152	16,8	-73	-8,1	Písečná
1	1,5	26	39,3	14	21,2	12	18,2	Razová
3	3,8	13	16,6	20	25,5	-7	-8,9	Rusín
-	x	2	11,5	3	17,2	-1	-5,7	Rýmařov
-	x	24	37,4	24	37,4	-	x	Ryžoviště
3	4,5	9	13,4	23	34,3	-14	-20,9	Skorošice
3	5,6	11	20,6	14	26,2	-3	-5,6	Slezské Pavlovice
1	4,2	9	38,0	-	x	9	38,0	Slezské Rudoltice
								Stará Červená Voda
								Stará Ves
								Staré Heřminovy

TAB. 12. ZÁKLADNÍ DEMOGRAFICKÉ UKAZATELE V ROCE 2004
VITAL STATISTICS AND MIGRATION OF POPULATION IN 2004
RUCH NATURALNY I WĘDRÓWKOWY LUDNOŚCI W 2004 R.

dokončení

Označení Specification Wyszczególnienie	Živě narození Live births Urodzenia żywe			Zemřeli Deaths Zgony			Přirozený přírůstek Natural increase Przyrost naturalny	
	celkem total ogółem	z toho ženy of which females w tym kobiety	na 1 000 obyvatel per 1 000 population na 1 000 ludności	celkem total ogółem	z toho ženy of which females w tym kobiety	na 1 000 obyvatel per 1 000 population na 1 000 ludności	celkem total ogółem	na 1 000 obyvatel per 1 000 population na 1 000 ludności
	Česká část celkem			Czech part - total			Czeska część razem	
	1 215	594	9,5	1 247	586	9,8	-32	-0,3
obce: municipalities:								
gminy:								
Supíkovice	8	2	11,4	3	2	4,3	5	7,1
Svobodné Heřmanice	7	3	13,4	3	-	5,7	4	7,7
Široká Niva	4	ID	6,9	4	ID	6,9	-	x
Třemešná	4	ID	4,1	6	2	6,1	-2	-2,0
Tvrdkov	-	-	-	4	2	16,2	-4	-16,2
Uhelná	2	-	3,8	7	3	13,4	-5	-9,6
Úvalno	11	4	11,7	9	3	9,6	2	2,1
Valšov	1	-	3,8	3	ID	11,5	-2	-7,7
Velká Kraš	2	ID	2,2	6	3	6,7	-4	-4,4
Velká Štáhle	1	-	3,0	4	-	11,9	-3	-9,0
Velké Kunětice	6	4	9,5	5	2	7,9	1	1,6
Vidnava	13	7	9,2	24	14	17,0	-11	-7,8
Vičice	4	3	8,7	4	3	8,7	-	x
Vrbno pod Pradědem	54	25	8,9	56	24	9,2	-2	-0,3
Vysoká	5	3	16,3	-	-	-	5	16,3
Zátor	11	6	9,4	8	3	6,8	3	2,6
Zlaté Hory	26	19	5,9	51	23	11,6	-25	-5,7
Žulová	7	3	5,3	14	3	10,6	-7	-5,3

Sňatky <i>Marriages</i> Małżeństwa		Přistěhovalí <i>Inflow</i> Napływ		Vystěhovalí <i>Outflow</i> Odpływ		Přírůstek stěhováním <i>Net migration</i> Saldo migracji		Označení <i>Specification</i> Wyszczególnienie
celkem <i>total</i> ogółem	na 1 000 obyvatel per 1 000 <i>population</i> na 1 000 ludności	celkem <i>total</i> ogółem	na 1 000 obyvatel per 1 000 <i>population</i> na 1 000 ludności	celkem <i>total</i> ogółem	na 1 000 obyvatel per 1 000 <i>population</i> na 1 000 ludności	celkem <i>total</i> ogółem	na 1 000 obyvatel per 1 000 <i>population</i> na 1 000 ludności	
Česká část celkem		Czech part - total		Czeska część razem				
537	4,2	1 260	9,9	1 637	12,8	-377	-3,0	
3	4,3	15	21,4	17	24,3	-2	-2,9	obce: <i>municipalities:</i> gminy:
5	9,6	23	44,1	9	17,2	14	26,8	Supíkovice
2	3,4	23	39,5	25	43,0	-2	-3,4	Svobodné Heřmanice
4	4,1	13	13,3	24	24,5	-11	-11,2	Široká Niva
-	x	7	28,3	6	24,3	1	4,0	Třemešná
1	1,9	22	42,1	30	57,4	-8	-15,3	Tvrdkov
3	3,2	16	17,1	31	33,1	-15	-16,0	Uhelná
3	11,5	5	19,2	6	23,0	-1	-3,8	Úvalno
3	3,3	29	32,2	26	28,9	3	3,3	Vaňšov
1	3,0	8	23,9	6	17,9	2	6,0	Velká Kraš
1	1,6	18	28,4	25	39,5	-7	-11,1	Velká Štáhle
4	2,8	39	27,6	51	36,1	-12	-8,5	Velké Kunětice
1	2,2	33	71,4	27	58,4	6	13,0	Vidnava
24	4,0	85	14,0	126	20,7	-41	-6,8	Vlčice
-	x	11	35,9	14	45,8	-3	-9,8	Vrbno pod Pradědem
8	6,8	35	29,8	22	18,8	13	11,1	Vysoká
15	3,4	62	14,1	90	20,4	-28	-6,3	Zátor
6	4,5	43	32,6	46	34,8	-3	-2,3	Zlaté Hory
								Žulová

TAB. 13. POČTY SUBJEKTŮ V RES PODLE PRÁVNÍ FORMY A OKEČ¹⁾
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY BY MUNICIPALITIES¹⁾
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG GMIN¹⁾

Označení Specification Wyszczególnienie	Celkem Total Ogółem	Z toho Of which W tym			Z celků podle OKEČ Of total CZ - NACE sections Z ogółem sekcje PKD		
		fyzické osoby natural persons osoby fizyczne	družstva cooperatives spółdzielnie	obch. společnosti commercial companies sp. handlowe	průmysl industry przemysł	stavebnictví construction budownictwo	obchod a opravy trade and repair handel i naprawy
	75 140	56 143	328	4 241	7 961	7 946	21 875
		Euroregion celkem		Euroregion grand total	Euroregion ogółem		
	51 687	38 113	252	2 988	4 492	4 914	16 213
		Polská část celkem		Polish part total	Polska część razem		
obce: municipalities:							
gminy:							
Biała	613	473	8	11	59	79	174
Głogówek	925	713	7	40	102	101	302
Glucholazy	2 272	1 706	13	62	255	180	801
Grodków	1 364	1 069	20	55	126	131	445
Kamiennik	217	162	4	8	17	21	77
Kędzierzyn - Koźle	6 593	4 749	18	353	573	652	2 171
Korfantów	487	385	6	19	53	49	153
Krapkowice	1 959	1 482	9	126	177	234	644
Lubrza	228	185	4	4	22	28	69
Łambinowice	494	400	6	16	66	58	161
Niemodlin	1 406	1 129	6	46	104	145	467
Nysa	6 652	5 227	34	236	596	582	2 476
Olszanka	293	220	2	7	22	39	88
Opole	19 060	13 358	53	1 707	1 368	1 739	5 413
Otmuchów	996	774	14	30	90	116	310
Ozimek	1 297	1 007	4	46	151	126	381
Paczków	1 094	794	4	31	96	71	407
Pakosławice	243	172	8	9	37	15	70
Prószków	644	526	3	26	80	104	165
Prudnik	2 477	1 755	13	68	203	156	813
Skoroszyce	392	302	7	18	37	34	113
Strzeleczyki	352	262	2	17	61	67	62
Tułowice	412	341	-	10	72	49	104
Walce	228	172	3	12	36	38	51
Zdzieszowice	989	750	4	31	89	100	296

TAB. 13. POČTY SUBJEKTŮ V RES PODLE PRÁVNÍ FORMY A OKEČ¹⁾
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY BY MUNICIPALITIES¹⁾
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG GMIN¹⁾

pokračování

continued

ciąg dalszy

Označení Specification Wyszczególnienie	Celkem Total Ogółem	Z toho Of which W tym			Z celků podle OKEČ Of total CZ - NACE sections Z ogółem sekcje PKD		
		fyzické osoby natural persons osoby fizyczne	družstva cooperatives spółdzielnie	obch. společnosti commercial companies sp. handlowe	průmysl industry przemysł	stavebnictví construction budownictwo	obchod a opravy trade and repair handel i naprawy
	23 453	18 030	76	1 253	3 469	3 032	5 662
obce: municipalities:							
gminy:							
Andělská Hora	78	64	-	1	9	21	11
Bělá pod Pradědem	424	334	1	16	58	53	84
Bernartice	169	137	2	4	21	52	31
Bílá Voda	48	34	-	3	3	7	11
Bohušov	58	33	-	2	3	5	11
Brantice	206	169	-	6	42	29	49
Bruntál	3 587	2 682	32	214	484	423	871
Břidličná	515	386	-	15	83	62	132
Čaková	54	40	-	2	11	3	10
Černá Voda	110	87	1	3	12	21	27
Dětrichov nad Bystřicí	99	76	-	6	10	10	22
Dívčí Hrad	40	30	-	2	2	1	12
Dolní Moravice	63	50	-	3	6	14	12
Hlinka	22	14	-	-	3	1	6
Horní Benešov	336	248	-	25	64	55	64
Horní Město	151	114	-	6	22	31	35
Horní Životice	46	33	-	1	6	7	11
Hradec - Nová Ves	46	37	-	4	8	6	13
Janov	53	36	-	3	10	2	13
Javorník	585	458	2	34	91	105	135
Jeseník	3 091	2 411	22	220	413	361	755
Jindřichov	187	138	-	8	32	26	41
Jiříkov	46	27	-	-	3	7	6
Karlova Studánka	60	46	-	2	4	3	8
Karlovice	197	154	-	6	35	23	44
Kobylá nad Vidnavkou	47	38	-	1	7	14	9
Krasov	62	33	-	2	4	2	8
Krnov	4 444	3 417	8	267	645	486	1 247
Leskovec nad Moravicí	55	39	-	1	7	2	12
Lipová - Lázně	545	460	-	29	100	67	103
Liptaň	67	46	-	4	13	7	17
Ludvíkov	67	54	-	4	11	6	10
Malá Morávka	202	151	-	8	23	18	29
Malá Štáhle	23	15	-	2	5	1	2
Město Albrechtice	579	440	-	17	84	74	136
Mikulovice	470	387	-	16	82	55	143
Moravskoslezský Kočov	99	80	-	-	13	10	32
Nová Pláň	14	5	-	4	2	-	3
Oborná	71	47	-	2	15	11	9
Osoblaha	128	87	-	4	20	10	29
Ostružná	61	43	-	5	3	2	4
Písečná	218	182	-	11	47	29	52
Razová	96	61	-	4	12	14	18
Rusín	16	2	-	1	-	-	-
Rýmařov	1 629	1 268	-	109	244	248	382
Ryžoviště	92	72	-	3	17	15	19
Skorošice	146	106	4	11	32	25	18
Slezské Pavlovice	15	9	-	-	2	2	2
Slezské Rudoltice	52	36	-	1	5	12	11
Stará Červená Voda	82	56	-	4	13	14	11
Stará Ves	113	77	-	3	18	17	13
Staré Heřminovy	31	18	-	3	5	4	5

TAB. 13. POČTY SUBJEKTŮ V RES PODLE PRÁVNÍ FORMY A OKEČ¹⁾
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY BY MUNICIPALITIES¹⁾
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG GMIN¹⁾

dokončení

end of table dokończenie

Označení Specification Wyszczególnienie	Celkem Total Ogółem	Z toho Of which W tym			Z celků podle OKEČ Of total CZ - NACE sections Z ogółem sekcje PKD		
		fyzické osoby natural persons osoby fizyczne	družstva cooperatives spółdzielnie	obch. společnosti commercial companies sp. handlowe	průmysl industry przemysł	stavebnictví construction budownictwo	obchod a opravy trade and repair handel i naprawy
	23 453	18 030	76	1 253	3 469	3 032	5 662
obce: municipalities:							
gmíny:							
Supíkovice	125	100	-	5	27	17	25
Svobodné Heřmanice	91	66	-	3	12	16	21
Široká Niva	91	55	-	4	5	12	22
Třemešná	129	99	-	7	27	14	31
Tvrdkov	27	18	-	1	6	4	2
Uhelná	79	57	-	4	13	17	13
Úvalno	127	89	-	11	32	15	22
Valšov	48	35	-	1	6	8	12
Velká Kraš	135	107	2	3	22	27	35
Velká Štáhle	45	32	-	2	10	6	3
Velké Kunětice	111	87	1	3	25	18	25
Vidnava	291	247	-	5	51	66	77
Vlčice	74	63	1	1	15	21	13
Vrbno pod Pradědem	1 143	943	-	44	167	134	311
Vysoká	37	30	-	1	2	4	12
Zátor	192	146	-	10	43	24	42
Zlaté Hory	715	563	-	32	103	92	187
Žulová	298	226	-	14	39	64	71

¹⁾ Stav k 31. 12. 2004 - bez individuálních zemědělců

¹⁾ As of 31. 12. 2004 - excluding persons tending private farms in agriculture

¹⁾ Stan w dniu 31. 12. 2004 - bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne

TAB. 14. NEZAMĚSTNANOST
UNEMPLOYMENT
BEZROBOCIE

Označení Specification Wyszczególnienie	Ekonomicky aktivní ¹⁾ <i>Economically active persons</i> ¹⁾ Aktywność ekonomiczna ¹⁾		Počet registrovaných uchazečů o zaměstnání ²⁾ <i>Unemployment persons</i> ²⁾ Bezrobotni ²⁾		Podíl nezaměstnaných ³⁾ (%) <i>Unemployment rate</i> ³⁾ (%) Stopa bezrobocia ³⁾ (%)
	celkem <i>total</i> ogółem	z toho ženy <i>of which</i> <i>females</i> w tym kobiety	celkem <i>total</i> ogółem	z toho ženy <i>of which</i> <i>females</i> w tym kobiety	
	Euroregion celkem		Euroregion grand total		Euroregion ogółem
	291 653	134 719	52 366	27 376	11,0
	Polská část celkem		Polish part - total		Polska część razem
	226 079	105 006	40 362	21 578	10,5
obce: <i>municipalities:</i> gminy:					
Biała	4 607	2 054	535	297	6,7
Głogówek	5 707	2 556	723	423	7,4
Glucholazy	11 337	5 159	2 569	1 220	14,2
Grodków	8 687	3 939	2 537	1 366	18,3
Kamiennik	1 565	681	443	197	17,5
Kędzierzyn-Koźle	27 542	12 872	4 000	2 358	8,4
Korfantów	4 086	1 806	1 121	529	16,5
Krapkowice	10 193	4 636	1 387	827	7,7
Lubrza	1 899	849	320	148	10,2
Łambinowice	3 216	1 377	1 119	527	19,3
Niemodlin	6 188	2 738	1 401	802	14,2
Nysa	25 585	12 088	6 789	3 463	15,7
Olszanka	2 224	941	494	277	14,6
Opole	57 391	28 080	6 751	3 865	7,1
Otmuchów	6 350	2 825	1 771	845	17,9
Ozimek	7 624	3 507	572	392	3,7
Paczków	6 124	2 782	1 951	969	20,1
Pakosławice	1 642	709	510	242	18,4
Prószków	3 528	1 592	341	216	5,0
Prudnik	12 881	6 033	2 414	1 028	11,7
Skoroszyce	2 948	1 292	878	431	19,4
Strzeleczyki	3 068	1 370	318	220	5,8
Tułowice	2 435	1 125	558	328	13,5
Walce	2 240	919	184	137	4,4
Zdzieszowice	7 012	3 076	676	471	5,2

**TAB. 14. NEZAMĚSTNANOST
UNEMPLOYMENT
BEZROBOCIE**

pokračování

continued

ciąg dalszy

Označení Specification Wyszczególnienie	Ekonomicky aktivní ¹⁾ Economically active persons ¹⁾ Aktywność ekonomiczna ¹⁾		Počet registrovaných uchazečů o zaměstnání ²⁾ Unemployment persons ²⁾ Bezrobotni ²⁾		Podíl nezaměstnaných ³⁾ (%) Unemployment rate ³⁾ (%) Stopa bezrobocia ³⁾ (%)
	celkem total ogółem	z toho ženy of which females w tym kobiety	celkem total ogółem	z toho ženy of which females w tym kobiety	
	65 574	29 713	12 004	5 798	13,1
	Ceská část celkem		Czech part - total		Czeska część razem
obce: municipalities:					
gminy:					
Andělská Hora	223	99	51	25	18,1
Bělá pod Pradědem	932	418	160	79	11,9
Bernartice	431	176	150	63	22,8
Bílá Voda	117	50	41	18	23,2
Bohušov	200	83	76	37	24,7
Brantice	601	263	90	44	10,3
Bruntál	9 299	4 443	1 671	820	13,0
Břidličná	1 885	822	316	155	11,6
Čaková	130	45	15	7	6,9
Černá Voda	313	134	81	34	18,8
Dětřichov nad Bystřicí	233	89	65	32	19,6
Dívčí Hrad	123	53	51	25	28,2
Dolní Moravice	175	68	36	18	13,4
Hlinka	115	44	51	25	30,4
Horní Benešov	1 216	532	236	116	13,7
Horní Město	478	212	127	62	18,6
Horní Životice	154	68	24	12	10,3
Hradec-Nová Ves	135	62	21	10	9,9
Janov	168	77	42	21	16,7
Javorník	1 457	641	322	143	15,3
Jeseník	6 801	3 215	858	397	9,4
Jindřichov	683	293	170	83	15,6
Jiříkov	141	52	48	24	22,6
Karlova Studánka	125	62	19	9	11,4
Karlovice	582	268	113	55	14,0
Kobylá nad Vidnavkou	194	87	62	16	20,6
Krasov	163	63	28	14	12,0
Krnov	13 111	6 111	2 158	1 059	11,9
Leskovec nad Moravicí	238	96	44	22	13,4
Lipová-Lázně	1 325	596	189	83	9,9
Liptaň	207	86	54	26	16,2
Ludvíkov	141	58	34	17	13,3
Malá Morávka	391	171	74	36	14,3
Malá Štáhle	69	26	12	6	12,8
Město Albrechtice	1 828	835	283	139	11,0
Mikulovice	1 360	599	237	127	12,3
Moravskoslezský Kočov	263	107	51	25	14,4
Nová Pláň	15	6	-	-	0,0
Oborná	174	70	27	13	11,2
Osoblaha	553	246	139	68	17,8
Ostružná	74	29	9	6	8,3
Písečná	549	239	80	37	10,3
Razová	257	106	70	34	18,9
Rusín	64	23	27	13	27,8
Rýmařov	4 800	2 164	781	383	11,8
Ryžoviště	342	136	53	26	11,0
Skorošice	399	170	100	48	17,6
Slezské Pavlovice	92	35	28	14	21,7
Slezské Rudoltice	291	111	99	49	21,8
Stará Červená Voda	314	126	91	42	19,8
Stará Ves	256	109	39	19	9,9
Staré Heřminovy	90	44	24	12	14,9

TAB. 14. NEZAMĚSTNANOST
UNEMPLOYMENT
BEZROBOCIE

dokončení

end of table

dokończenie

Označení Specification Wyszczególnienie	Ekonomicky aktivní ¹⁾ <i>Economically active persons</i> ¹⁾ Aktywność ekonomiczna ¹⁾		Počet registrovaných uchazečů o zaměstnání ²⁾ <i>Unemployment persons</i> ²⁾ Bezrobotni ²⁾		Podíl nezaměstnaných ³⁾ (%) <i>Unemployment rate</i> ³⁾ (%) Stopa bezrobocia ³⁾ (%)
	celkem <i>total</i> ogółem	z toho ženy <i>of which</i> <i>females</i> w tym kobiety	celkem <i>total</i> ogółem	z toho ženy <i>of which</i> <i>females</i> w tym kobiety	
	65 574	29 713	12 004	5 798	13,1
		Česká část celkem	Czech part - total	Czeska część razem	
obce: <i>municipalities:</i>					
gminy:					
Supíkovice	355	156	74	39	15,0
Svobodné Heřmanice	271	116	39	19	9,6
Široká Niva	296	128	63	31	14,6
Třemešná	475	192	109	53	15,8
Tvrdkov	117	48	39	19	22,3
Uhelná	261	108	69	36	18,7
Úvalno	477	212	68	33	10,1
Valšov	132	51	24	12	12,4
Velká Kraš	440	192	159	68	26,2
Velká Štáhle	147	64	16	8	6,8
Velké Kunětice	339	136	88	47	19,9
Vidnava	723	324	195	85	19,6
Vlčice	202	80	67	28	22,0
Vrbno pod Pradědem	3 263	1 498	608	298	13,8
Vysoká	144	60	51	25	23,7
Zátor	624	265	88	43	10,1
Zlaté Hory	2 282	1 028	481	247	15,1
Žulová	749	337	139	59	14,2

¹⁾ Data ze sčítání: pro polskou část NSP 2002, pro českou část SLDB 2001.

²⁾ Registrování uchazeči k 31. 12. 2004.

³⁾ Podíl nezaměstnaných k počtu obyvatel 15 - 64 let.

¹⁾ Data of the National Population and Housing Census: for Polish part NSP 2002, for Czech part SLDB 2001.

²⁾ Registered by as of 31. 12. 2004.

³⁾ Calculated as the relation of the number of unemployment persons to the population aged 15 - 64.

¹⁾ Dane NSP 2002 dla części polskiej i SLDB 2001 dla części czeskiej.

²⁾ Zarejestrowani według stanu w dniu 31. 12. 2004.

³⁾ Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku 15 - 64 lat.

TABULKOVÁ ČÁST – SLDB 2001

***TABLES
SLDB 2001 IN CZECH REPUBLIC, NSP 2002 IN POLAND***

CZĘŚĆ TABELARYCZNA – NSP 2002

TAB. 15. SLOŽENÍ OBYVATELSTVA 15 LET A VÍCE PODLE POHLAVÍ A RODINNÉHO STAVU
STRUCTURE OF POPULATION AGED 15 YEARS AND MORE BY LEGAL MARITAL STATUS
AND SEX
STRUKTURA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO
PRAWNEGO I PŁCI

Označení Specification Wyszczególnienie	Muži Males Mężczyźni	Rodinný stav <i>Legal marital status</i> Stan cywilny prawny (%)					
		muži <i>males</i> mężczyźni					
		svobodní <i>single</i> kawalerowie	ženatí <i>married</i> żonaci	rozvedení <i>divorced</i> rozwiedzieni	ovdovělí <i>widowed</i> wdowcy	nezjištěno <i>not identified</i> nie ustalono	
Euroregion celkem <i>Euroregion grand total</i> Euroregion ogółem		265 167	32,5	57,8	4,6	2,7	2,4
Polská část celkem <i>Polish part - total</i> Polska część - razem		213 662	32,3	58,7	3,5	2,7	2,8
obce: <i>municipalities:</i>							
gminy:							
Biała	4 708	32,3	62,3	1,8	2,6	0,9	
Głogówek	5 888	32,5	61,5	2,3	3,0	0,6	
Głuchołazy	10 322	33,5	59,0	3,9	3,1	0,5	
Grodków	7 729	35,2	58,4	2,9	3,1	0,5	
Kamiennik	1 495	36,4	58,0	1,3	3,1	1,2	
Kędzierzyn-Koźle	26 533	29,5	59,7	4,0	2,8	4,0	
Korfantów	3 845	34,9	57,0	2,0	3,1	3,0	
Krapkowice	10 072	31,1	59,3	3,0	2,4	4,3	
Lubrza	1 766	36,1	58,9	1,6	3,2	0,1	
Łambinowice	3 364	32,6	54,7	2,9	2,8	7,0	
Niemodlin	5 527	35,3	57,5	4,0	2,9	0,3	
Nysa	23 878	30,9	60,8	3,8	2,6	1,9	
Olszanka	1 986	36,5	58,7	2,2	2,6	0,1	
Opole	51 664	32,0	55,8	4,5	2,6	5,1	
Otmuchów	5 762	34,2	59,9	2,1	3,0	0,7	
Ozimek	8 825	33,3	60,5	2,4	2,7	1,1	
Paczków	5 484	35,2	56,7	3,5	3,4	1,1	
Pakość	1 527	35,0	59,9	2,2	2,7	0,2	
Prószków	3 930	32,9	60,2	1,5	2,6	2,8	
Prudnik	11 574	32,0	60,1	4,5	3,1	0,3	
Skoroszyce	2 621	36,2	59,1	1,8	2,9	0,0	
Strzeleczyki	3 175	31,3	64,4	1,1	2,7	0,4	
Tułowice	2 287	41,2	53,9	2,3	2,5	0,1	
Walce	2 458	29,0	63,0	0,5	2,9	4,6	
Zdzieszowice	7 242	29,7	58,6	2,9	1,8	7,0	

Ženy Females Kobiety	Rodinný stav <i>Legal marital status</i> Stan cywilny prawny (%)					Označení <i>Specification</i> Wyszczególnienie
	ženy <i>females</i> kobiety					
	svobodné <i>single</i> panny	vdané <i>married</i> zamężne	rozvedené <i>divorced</i> rozwidzione	ovdovělé <i>widowed</i> wdowy	nezjištěno <i>not identified</i> nie ustalono	
Euroregion celkem		<i>Euroregion grand total</i>		Euroregion ogółem		
289 464	24,5	53,7	5,9	13,7	2,2	
Polská část celkem		<i>Polish part - total</i>		Polska część - razem		
235 141	24,9	54,2	4,7	13,6	2,6	
5 218	26,0	56,9	1,8	14,0	1,2	obce: <i>municipalities:</i>
6 475	24,1	56,6	2,7	15,9	0,6	gminy:
11 360	22,5	54,3	5,0	17,6	0,6	Biała
8 088	23,8	56,8	3,7	15,3	0,4	Głogówek
1 549	21,9	57,5	1,6	18,0	1,0	Głucholazy
29 119	22,4	55,5	5,7	12,8	3,6	Grodków
4 060	24,1	55,0	1,9	16,4	2,6	Kamiennik
10 985	24,0	55,9	4,1	11,7	4,3	Kędzierzyn-Koźle
1 899	25,5	55,5	1,9	17,0	0,2	Korfantów
3 305	21,9	56,4	2,4	15,9	3,4	Krapkowice
5 757	25,1	55,9	3,9	14,9	0,3	Lubrza
26 460	23,1	56,2	5,1	13,7	1,9	Łambinowice
2 006	23,1	58,6	1,8	16,3	0,1	Niemodlin
59 878	28,1	48,7	6,6	12,0	4,6	Nysa
6 014	22,9	57,7	2,3	16,6	0,5	Olszanka
9 301	25,1	58,4	3,1	12,7	0,7	Opole
5 898	24,8	53,8	4,0	16,0	1,4	Otmuchów
1 581	25,2	57,7	1,3	15,4	0,4	Ozimek
4 470	30,2	54,1	1,7	11,7	2,3	Paczków
13 163	23,8	53,8	5,7	16,4	0,4	Pakosławice
2 640	23,8	59,7	1,6	15,0	-	Prószków
3 515	25,6	59,3	1,1	13,5	0,5	Prudnik
2 319	28,5	55,2	4,1	12,0	0,1	Skoroszyce
2 685	22,4	57,7	0,9	13,3	5,6	Strzeleczy
7 396	22,6	58,2	3,5	10,1	5,6	Tułowice
						Walce
						Zdzieszowice

TAB. 15. SLOŽENÍ OBYVATELSTVA 15 LET A VÍCE PODLE POHLAVÍ A RODINNÉHO STAVU
STRUCTURE OF POPULATION AGED 15 YEARS AND MORE BY LEGAL MARITAL STATUS
AND SEX
STRUKTURA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO
PRAWNEGO I PŁCI

pokračování

Označení Specification Wyszczególnienie	Muži Males Mężczyźni	Rodinný stav <i>Legal marital status</i> Stan cywilny prawny (%)				
		muži <i>males</i> mężczyźni				
		svobodní <i>single</i> kawalerowie	ženatí <i>married</i> żonaci	rozvedení <i>divorced</i> rozwiedzieni	ovdovělí <i>widowed</i> wdowcy	nezjištěno <i>not identified</i> nie ustalono
	Ceská část celkem	Czech part - total	Czeska część - razem			
	51 505	33,2	54,1	9,5	2,6	0,6
obce: <i>municipalities:</i> gminy:						
Andělská Hora	163	34,4	46,6	14,7	4,3	-
Bělá pod Pradědem	732	33,7	56,1	6,8	3,3	-
Bernartice	361	38,8	47,1	10,8	2,2	1,1
Bílá Voda	102	44,1	43,1	9,8	2,9	-
Bohušov	172	32,0	54,7	9,3	1,7	2,3
Brantice	473	30,7	56,9	9,9	1,9	0,6
Bruntál	6 751	33,3	53,0	10,6	2,3	0,7
Břidličná	1 537	33,7	54,7	7,9	2,7	1,0
Čaková	132	40,9	46,2	10,6	2,3	-
Černá Voda	264	31,8	55,3	8,0	2,7	2,3
Dětifchov nad Bystřicí	206	32,0	55,3	8,3	3,4	1,0
Divčí Hrad	103	34,0	53,4	9,7	2,9	-
Dolní Moravice	147	40,1	48,3	7,5	2,7	1,4
Hlínka	98	45,9	43,9	9,2	1,0	-
Horní Benešov	978	32,2	58,0	7,8	1,8	0,2
Horní Město	414	37,0	51,7	6,8	3,4	1,2
Horní Životice	132	31,8	56,1	9,1	1,5	1,5
Hradec-Nová Ves	116	25,0	56,9	14,7	3,4	-
Janov	147	32,7	53,1	10,9	2,0	1,4
Javorník	1 221	36,4	50,1	9,3	2,5	1,7
Jeseník	5 117	32,6	55,1	9,4	2,5	0,4
Jindřichov	671	41,0	48,4	6,9	3,4	0,3
Jiříkov	137	36,5	47,4	13,1	2,9	-
Karlova Studánka	86	34,9	58,1	5,8	1,2	-
Karlovice	448	31,5	58,7	6,7	2,7	0,4
Kobylá nad Vídnavkou	200	38,0	39,0	14,0	8,0	1,0
Krasov	149	30,9	56,4	9,4	1,3	2,0
Krnov	10 183	31,1	55,4	10,3	2,6	0,7
Leskovec nad Moravicí	215	37,7	49,3	10,2	2,8	-
Lipová-Lázně	995	31,4	56,7	8,5	2,6	0,8
Liptaň	188	31,4	54,8	11,2	2,1	0,5
Ludvíkov	138	29,0	62,3	6,5	2,2	-
Malá Morávka	310	32,3	54,2	9,0	4,2	0,3
Malá Štáhle	60	28,3	58,3	11,7	1,7	-
Město Albrechtice	1 449	35,7	53,4	8,2	2,2	0,5
Mikulovice	1 108	30,1	59,1	7,6	3,1	0,2
Moravskoslezský Kočov	211	35,1	48,3	10,9	5,2	0,5
Nová Pláň	10	20,0	80,0	-	-	-
Oborná	147	38,1	51,0	7,5	2,0	1,4
Osoblaha	458	37,1	47,4	11,8	3,7	-
Ostružná	66	21,2	59,1	16,7	1,5	1,5
Písečná	450	33,3	53,8	10,0	2,2	0,7
Razová	222	36,9	48,2	11,7	2,3	0,9
Rusín	64	34,4	51,6	9,4	4,7	-
Rýmařov	3 714	33,2	54,5	9,4	2,6	0,3
Ryžoviště	296	33,8	56,4	5,4	4,4	-

continued ciąg dalszy

Ženy Females Kobiety	Rodinný stav <i>Legal marital status</i>		Stan cywilny prawny		Označení <i>Specification</i> Wyszczególnienie	
	ženy <i>females</i> kobiety					
	svobodné <i>single</i> panny	vdané <i>married</i> zamežne	rozvedené <i>divorced</i> rozvedzione	ovdovělé <i>widowed</i> wdowy		nezjištěno <i>not identified</i> nie ustalono
Česká část celkem	Czech part - total	Czeska część - razem				
54 323	22,8	51,5	11,1	14,1	0,5	
					obce: <i>municipalities:</i> gminy:	
162	27,2	47,5	11,1	13,6	0,6	Andělská Hora
743	21,7	56,0	5,9	16,0	0,4	Bělá pod Pradědem
375	24,5	47,2	11,5	16,3	0,5	Bernartice
134	41,8	32,8	9,7	14,9	0,7	Bílá Voda
174	20,7	53,4	9,8	15,5	0,6	Bohušov
495	22,4	52,7	7,9	16,4	0,6	Brantice
7 502	25,0	48,4	14,3	11,7	0,6	Bruntál
1 536	23,8	54,6	9,0	12,2	0,4	Břidličná
116	25,0	52,6	3,4	17,2	1,7	Čaková
275	17,8	54,2	8,4	19,3	0,4	Černá Voda
199	20,6	57,3	11,1	10,6	0,5	Dětřichov nad Bystřicí
100	18,0	56,0	10,0	15,0	1,0	Dívčí Hrad
138	25,4	49,3	6,5	18,8	-	Dolní Moravice
84	22,6	52,4	7,1	17,9	-	Hlínka
1 044	23,9	54,7	8,1	12,5	0,7	Horní Benešov
400	20,5	53,5	10,5	15,3	0,3	Horní Město
130	20,8	57,7	10,0	9,2	2,3	Horní Životice
129	21,7	48,1	11,6	17,8	0,8	Hradec-Nová Ves
155	19,4	53,5	8,4	18,1	0,6	Janov
1 221	21,9	50,2	10,7	16,5	0,6	Javorník
5 534	22,7	50,9	13,1	12,9	0,4	Jeseník
582	16,8	56,4	8,9	17,4	0,5	Jindřichov
113	23,9	48,7	12,4	14,2	0,9	Jiřikov
98	29,6	46,9	12,2	11,2	-	Karlova Studánka
469	23,5	55,0	8,3	12,2	1,1	Karlovice
227	25,1	37,9	11,5	25,1	0,4	Kobylá nad Vidnavkou
140	22,9	57,9	6,4	12,9	-	Krasov
11 214	21,5	50,7	12,6	14,7	0,5	Krnov
203	22,7	51,7	8,9	16,7	-	Leskovec nad Moravicí
1 068	20,1	53,1	10,9	15,2	0,7	Lipová-Lázně
185	18,4	55,7	5,9	20,0	-	Liptaň
125	17,6	64,0	3,2	14,4	0,8	Ludvíkov
310	21,3	52,9	11,0	14,8	-	Malá Morávka
61	14,8	54,1	11,5	18,0	1,6	Malá Štáhle
1 563	27,5	49,6	9,0	13,6	0,3	Město Albrechtice
1 120	19,6	58,0	7,0	14,7	0,6	Mikulovice
177	24,3	59,3	6,2	10,2	-	Moravskoslezský Kočov
11	36,4	54,5	-	9,1	-	Nová Pláň
133	22,6	56,4	5,3	13,5	2,3	Oborná
463	24,4	45,8	13,4	16,4	-	Osoblaha
60	13,3	58,3	3,3	25,0	-	Ostružná
429	21,4	55,5	11,4	10,7	0,9	Písečná
207	20,3	50,2	12,6	16,4	0,5	Razová
58	20,7	53,4	8,6	17,2	-	Rusín
3 923	23,3	52,0	10,8	13,4	0,4	Rýmařov
274	19,7	60,2	6,6	13,5	-	Ryžoviště

TAB. 15. SLOŽENÍ OBYVATELSTVA 15 LET A VÍCE PODLE POHLAVÍ A RODINNÉHO STAVU
STRUCTURE OF POPULATION AGED 15 YEARS AND MORE BY LEGAL MARITAL STATUS
AND SEX
STRUKTURA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO
PRAWNEGO I PŁCI

dokončení

Označení Specification Wyszczególnienie	Muži Males Mężczyźni	Rodinný stav <i>Legal marital status</i> Stan cywilny prawny (%)				
		muži <i>males</i> mężczyźni				
		svobodní <i>single</i> kawalerowie	ženatí <i>married</i> żonaci	rozvedení <i>divorced</i> rozwiedzieni	ovdovělí <i>widowed</i> wdowcy	nezjištěno <i>not identified</i> nie ustalono
	51 505	33,2	54,1	9,5	2,6	0,6
		Česká část celkem	Czech part - total	Czeska część - razem		
obce: <i>municipalities:</i> gminy:						
Skorošice	337	35,0	53,1	7,7	3,0	1,2
Slezské Pavlovice	76	42,1	43,4	13,2	-	1,3
Slezské Rudoltice	254	42,5	46,1	8,3	2,8	0,4
Stará Červená Voda	267	35,6	52,8	7,5	2,6	1,5
Stará Ves	216	34,7	52,3	8,3	4,2	0,5
Staré Heřminovy	89	20,2	65,2	9,0	4,5	1,1
Supíkovice	268	27,2	57,8	11,2	3,7	-
Svobodné Heřmanice	214	38,3	55,1	4,7	1,4	0,5
Široká Niva	245	35,5	48,6	11,8	4,1	-
Třemešná	411	35,0	53,3	8,0	3,6	-
Tvrdkov	105	37,1	53,3	5,7	3,8	-
Uhelná	217	34,1	56,7	7,8	1,4	-
Úvalno	363	29,5	59,5	8,8	2,2	-
Valšov	106	30,2	57,5	11,3	-	0,9
Velká Kraš	354	32,2	53,1	12,4	2,3	-
Velká Štáhle	135	32,6	58,5	5,9	3,0	-
Velké Kunětice	265	39,2	50,9	7,2	1,9	0,8
Vidnava	571	33,5	51,7	10,3	3,0	1,6
Vlčice	183	34,4	54,1	8,7	2,2	0,5
Vrbno pod Pradědem	2 523	32,7	54,9	9,7	2,7	0,1
Vysoká	116	44,0	49,1	4,3	2,6	-
Zátor	493	34,9	55,0	7,1	3,0	-
Zlaté Hory	1 806	34,4	52,2	9,7	3,0	0,7
Žulová	550	35,5	55,5	7,5	1,5	0,2

Ženy Females Kobiety	Rodinný stav <i>Legal marital status</i> Stan cywilny prawny (%)					Označení <i>Specification</i> Wyszczególnienie
	ženy <i>females</i> kobiety					
	svobodné <i>single</i> panny	vdané <i>married</i> zamežne	rozvedené <i>divorced</i> rozvedzione	ovdovělé <i>widowed</i> wdovy	nezjištěno <i>not identified</i> nie ustalono	
	Česká část celkem	Czech part - total	Czeska część - razem			
	54 323	22,8	51,5	11,1	14,1	0,5
334	26,9	52,4	6,0	14,1	0,6	obce: <i>municipalities:</i> gminy: Skorošice
80	32,5	41,3	13,8	12,5	-	Slezské Pavlovice
242	21,9	48,8	11,2	18,2	-	Slezské Rudoltice
276	24,3	51,4	4,7	17,4	2,2	Stará Červená Voda
215	23,7	51,6	6,5	17,2	0,9	Stará Ves
98	18,4	59,2	7,1	15,3	-	Staré Heřminovy
278	18,3	56,5	8,6	16,5	-	Supíkovice
209	24,4	57,9	6,2	10,5	1,0	Svobodné Heřmanice
236	25,4	51,7	8,9	13,6	0,4	Široká Niva
384	19,5	55,7	5,7	18,5	0,5	Třemešná
107	15,9	49,5	8,4	25,2	0,9	Tvrdkov
224	25,4	51,8	4,9	17,9	-	Uhelná
391	18,2	54,7	10,0	17,1	-	Úvalno
99	20,2	58,6	9,1	12,1	-	Valšov
355	22,8	52,7	9,0	15,2	0,3	Velká Kraš
138	15,2	60,9	5,1	16,7	2,2	Velká Štáhle
264	26,5	51,5	5,3	16,7	-	Velké Kunětice
601	21,3	49,4	10,3	18,0	1,0	Vidnava
189	14,8	52,9	6,9	24,9	0,5	Vlčice
2 680	23,8	51,9	11,3	12,9	0,1	Vrbno pod Pradědem
128	23,4	46,9	8,6	20,3	0,8	Vysoká
475	22,7	57,9	5,9	13,3	0,2	Zátor
1 884	23,1	49,9	12,5	14,0	0,4	Zlaté Hory
577	23,2	52,3	9,5	14,7	0,2	Žulová

TAB. 16. OBYVATELSTVO 15 LET A VÍCE PODLE VZDĚLÁNÍ
POPULATION AGED 15 YEARS AND MORE BY EDUCATION LEVEL
LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Označení Specification Wyszczególnienie	Celkem Total Ogółem	Z toho vzdělání / Of which with education / W tym z wykształceniem			
		bez vzdělání, základní a neukončené <i>basic, incomplete and without education</i> podstawowe ukończone, nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	vyučení a střední odborné bez maturity <i>basic vocational zasadnicze zawodowe</i>	úplně střední s maturitou <i>secondary średnie</i>	vysokoškolské vč. vědecké přípravy <i>tertiary wyższe</i>
		%			
	554 631	27,7	27,5	27,4	9,5
	448 803	27,7	24,6	28,6	10,3
obce: <i>municipalities:</i>					
gminy:					
Biała	9 926	42,0	33,5	16,9	3,5
Głogówek	12 363	34,6	34,8	19,9	4,8
Glucholazy	21 682	34,0	26,9	27,2	6,4
Grodków	15 817	37,4	27,4	25,1	6,1
Kamiennik	3 044	42,4	29,4	19,5	3,5
Kędzierzyn-Koźle	55 652	24,8	24,6	29,9	10,1
Korfantów	7 905	42,9	28,0	17,2	3,6
Krapkowice	21 057	28,4	28,6	24,2	7,1
Lubrza	3 665	38,4	29,5	25,0	4,3
Łambinowice	6 669	36,7	28,1	20,8	3,8
Niemodlin	11 284	34,7	28,5	26,0	6,7
Nysa	50 338	25,7	22,3	33,1	10,5
Olszanka	3 992	41,9	30,1	21,4	4,2
Opole	111 542	16,9	14,4	37,3	19,8
Otmuchów	11 776	35,0	30,7	23,7	5,6
Ozimek	18 126	30,1	34,8	20,5	6,4
Paczków	11 382	31,8	32,4	23,8	5,6
Pakosławice	3 108	42,2	29,8	21,4	3,5
Prószków	8 400	31,2	36,5	18,6	5,1
Prudnik	24 737	31,4	22,2	32,0	8,7
Skoroszyce	5 261	40,6	32,5	20,0	4,0
Strzeleczy	6 690	39,3	39,5	14,9	3,2
Tułowice	4 606	34,0	29,2	26,4	6,5
Walce	5 143	35,1	32,7	15,1	2,9
Zdzieszowice	14 638	28,2	30,5	20,1	5,3

TAB. 16. OBYVATELSTVO 15 LET A VÍCE PODLE VZDĚLÁNÍ
POPULATION AGED 15 YEARS AND MORE BY EDUCATION LEVEL
LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

pokračování

continued ciąg dalszy

Označení Specification Wyszczególnienie	Celkem Total Ogółem	Z toho vzdělání Of which with education W tym z wykształceniem					
		bez vzdělání, základní a neukončené basic, incomplete and without education podstawowe ukończone, nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	vyučení a střední odborné bez maturity basic vocational zasadnicze zawodowe	úplně střední s maturitou secondary średnie	vysokoškolské vč. vědecké přípravy tertiary wyższe		
		%					
	105 828	Česká část celkem Czech part - total	27,6	Czeska część - razem	39,9	22,5	5,8
obce: municipalities:							
gminy:							
Andělská Hora	325	28,9	47,4	17,9	3,1		
Bělá pod Pradědem	1 475	29,2	42,2	20,7	5,1		
Bernartice	736	32,1	43,8	15,5	2,3		
Bílá Voda	236	36,9	36,9	20,3	2,1		
Bohušov	346	36,4	42,5	14,2	3,5		
Brantice	968	30,5	41,9	21,0	2,9		
Bruntál	14 253	23,7	36,6	27,0	8,0		
Břidličná	3 073	30,0	40,5	21,1	4,8		
Čaková	248	36,7	44,0	13,7	2,4		
Černá Voda	539	34,1	42,7	15,6	3,9		
Dětrichov nad Bystřicí	405	34,1	44,2	17,0	2,7		
Dívčí Hrad	203	32,5	40,4	21,7	1,0		
Dolní Moravice	285	40,0	42,8	11,9	2,1		
Hlínka	182	41,8	44,0	12,1	2,2		
Horní Benešov	2 022	31,6	43,8	18,1	3,8		
Horní Město	814	38,1	45,2	10,9	1,6		
Horní Životice	262	33,2	45,4	11,5	5,0		
Hradec-Nová Ves	245	38,0	41,6	14,3	2,9		
Janov	302	31,1	45,0	17,2	3,3		
Javorník	2 442	28,9	42,3	20,9	4,1		
Jeseník	10 651	21,9	37,7	25,0	10,0		
Jindřichov	1 253	37,3	39,2	18,5	2,2		
Jiříkov	250	42,4	39,6	14,0	2,8		
Karlova Studánka	184	22,8	20,1	34,8	13,0		
Karlovice	917	30,4	41,1	20,0	3,5		
Kobylá nad Vídnavkou	427	52,5	32,8	11,5	1,6		
Krasov	289	34,9	49,8	10,7	2,4		
Krnov	21 397	24,2	37,5	26,4	7,1		
Leskovec nad Moravicí	418	38,8	47,1	9,8	1,7		
Lipová-Lázně	2 063	23,0	45,2	20,6	5,3		
Liptaň	373	38,1	41,3	17,2	1,1		
Ludvíkov	263	28,9	41,4	18,3	5,3		
Malá Morávka	620	25,6	40,7	23,4	6,5		
Malá Štáhle	121	37,2	38,0	19,8	2,5		
Město Albrechtice	3 012	28,3	40,4	22,4	5,3		
Mikulovice	2 228	30,0	42,8	20,2	3,5		
Moravskoslezský Kočov	388	27,3	50,3	19,1	2,1		
Nová Pláň	21	14,3	23,8	38,1	23,8		
Oborná	280	29,3	50,7	16,1	1,8		
Osoblaha	921	31,8	42,7	19,7	3,4		
Ostružná	126	23,8	42,9	23,0	4,0		
Písečná	879	32,4	44,8	16,7	2,7		
Razová	429	34,7	43,4	16,1	3,5		
Rusín	122	51,6	35,3	11,5	1,6		
Rýmařov	7 637	26,0	40,5	22,9	6,1		
Ryžoviště	570	35,3	44,7	16,0	2,1		

TAB. 16. OBYVATELSTVO 15 LET A VÍCE PODLE VZDĚLÁNÍ
POPULATION AGED 15 YEARS AND MORE BY EDUCATION LEVEL
LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

dokončení

end of table dokończenie

Označení Specification Wyszczególnienie	Celkem Total Ogółem	Z toho vzdělání / Of which with education / W tym z wykształceniem			
		bez vzdělání, základní a neukončené basic, incomplete and without education	vyučení a střední odborné bez maturity basic vocational zasadnicze zawodowe	úplné střední s maturitou secondary średnie	vysokoškolské vč. vědecké přípravy tertiary wyższe
		%			
	105 828	27,6	39,9	22,5	5,8
obce: municipalities:					
gminy:					
Skorošice	671	35,8	39,8	16,8	3,0
Slezské Pavlovice	156	49,4	39,1	9,6	0,6
Slezské Rudoltice	496	41,7	41,3	13,9	1,2
Stará Červená Voda	543	38,7	41,3	14,6	2,6
Stará Ves	431	31,1	37,8	23,4	3,5
Staré Heřminovy	187	46,5	36,9	12,8	0,5
Supíkovice	546	31,0	44,9	17,2	3,3
Svobodné Heřmanice	423	32,2	43,3	18,7	2,8
Široká Niva	481	37,0	41,8	14,6	3,7
Třemešná	795	32,5	43,3	17,6	3,1
Tvrdkov	212	47,6	35,4	11,3	3,3
Uhelná	441	36,1	44,7	13,2	3,2
Úvalno	754	26,9	48,0	19,0	2,9
Valšov	205	38,5	37,6	20,0	2,0
Velká Kraš	709	37,0	43,2	15,1	2,5
Velká Štáhle	273	35,9	44,7	14,3	0,7
Velké Kunětice	529	37,2	42,7	13,4	1,9
Vídnavá	1 172	30,5	43,3	17,5	4,4
Vlčice	372	41,1	38,4	14,0	3,0
Vrbno pod Pradědem	5 203	30,2	40,0	22,5	4,6
Vysoká	244	41,0	41,0	10,7	2,9
Zátor	968	27,0	47,5	19,1	4,1
Zlaté Hory	3 690	27,9	42,8	21,3	4,2
Žulová	1 127	27,2	43,1	22,3	4,2

TAB. 17. HOSPODAŘÍCÍ DOMÁCNOSTI PODLE POČTU ČLENŮ
HOUSEHOLD BY NUMBER OF PERSONS
GOSPODARSTWA DOMOWE WEDŁUG LICZBY OSÓB W GOSPODARSTWIE

Označení Specification Wyszczególnienie	Hospodařící domácnosti <i>Households</i> Gospodarstwa domowe					
	celkem <i>total</i> ogółem	podle počtu členů <i>by number of persons</i> według liczby osób				
		1	2	3	4	5 a více <i>5 and more</i> 5 i więcej
		%				
	Euroregion celkem <i>Euroregion grand total</i> Euroregion ogółem					
	245 285	26,7	24,2	20,0	17,9	11,2
	Polská část celkem <i>Polish part - total</i> Polska część - razem					
	194 225	26,2	23,5	20,2	17,7	12,4
obce: <i>municipalities:</i> gminy:						
Biała	3 848	24,0	18,6	17,8	17,4	22,1
Głogówek	4 953	23,1	21,0	18,9	18,2	18,9
Głucholazy	9 256	23,8	23,5	20,2	18,5	14,0
Grodków	6 214	19,2	21,9	20,0	20,1	18,9
Kamiennik	1 189	19,2	20,9	18,3	19,9	21,7
Kędzierzyn-Koźle	26 079	27,7	25,6	21,3	17,3	8,2
Korfantów	2 884	18,4	18,3	17,4	18,8	27,0
Krapkowice	9 110	24,3	23,2	21,5	18,5	12,5
Lubrza	1 462	22,3	20,9	17,1	18,1	21,7
Łambinowice	2 587	19,5	22,4	19,0	19,2	19,8
Niemodlin	4 485	20,0	21,2	19,3	21,3	18,3
Nysa	21 831	23,9	24,8	21,8	18,1	11,4
Olszanka	1 460	16,5	19,8	17,1	19,2	27,5
Opole	52 369	33,2	25,2	20,2	15,3	6,1
Otmuchów	4 786	21,1	22,1	19,9	18,8	18,1
Ozimek	7 385	23,6	21,1	19,9	20,1	15,3
Paczków	4 496	19,8	21,7	20,2	20,0	18,3
Pakosławice	1 175	19,8	18,6	20,0	19,4	22,2
Prószków	2 981	19,0	19,3	18,0	20,4	23,2
Prudnik	11 023	26,8	24,3	19,9	16,9	12,1
Skoroszyce	1 942	16,0	19,1	17,8	21,8	25,3
Strzeleczyki	2 603	20,6	22,2	16,9	18,7	21,6
Tułowice	1 766	20,1	19,5	20,8	22,4	17,3
Walce	1 939	21,4	19,6	17,6	18,8	22,6
Zdzieszowice	6 402	25,8	21,8	20,5	18,8	13,1

TAB. 17. HOSPODAŘÍCÍ DOMÁCNOSTI PODLE POČTU ČLENŮ
HOUSEHOLD BY NUMBER OF PERSONS
GOSPODARSTWA DOMOWE WEDŁUG LICZBY OSÓB W GOSPODARSTWIE

pokračování

continued

ciąg dalszy

Označení Specification Wyszczególnienie	Hospodařící domácnosti Households Gospodarstwa domowe					
	celkem total ogółem	podle počtu členů by number of persons		według liczby osób		
		1	2	3	4	5 a více 5 and more 5 i więcej
%						
	51 060	28,6	26,9	19,1	18,9	6,5
obce: municipalities:						
gminy:						
Andělská Hora	157	33,8	19,7	22,3	19,7	4,5
Bělá pod Pradědem	665	25,0	23,3	20,5	23,9	7,4
Bernartice	353	30,3	25,2	16,7	18,4	9,3
Bílá Voda	86	27,9	24,4	20,9	15,1	11,6
Bohušov	192	35,9	26,6	16,7	11,5	9,4
Brantice	447	26,8	24,2	18,8	22,4	7,8
Bruntál	7 268	30,8	26,4	19,6	18,3	4,8
Břidličná	1 463	24,1	28,5	19,8	20,2	7,4
Čaková	108	26,9	24,1	16,7	17,6	14,8
Černá Voda	261	30,7	26,8	13,8	20,3	8,4
Dětřichov nad Bystřicí	198	22,7	30,8	19,2	21,2	6,1
Dívčí Hrad	106	28,3	26,4	16,0	19,8	9,4
Dolní Moravice	143	30,8	28,7	16,1	12,6	11,9
Hlinka	84	23,8	31,0	15,5	15,5	14,3
Horní Benešov	950	24,9	28,1	18,2	20,7	8,0
Horní Město	390	29,2	25,1	14,6	21,5	9,5
Horní Životice	116	20,7	31,0	7,8	25,9	14,7
Hradec-Nová Ves	114	22,8	28,1	19,3	21,1	8,8
Janov	145	33,8	26,2	17,9	15,2	6,9
Javorník	1 158	29,2	27,1	18,0	18,7	7,1
Jeseník	5 184	29,1	27,9	19,9	18,7	4,4
Jindřichov	558	27,8	24,9	17,9	20,1	9,3
Jiříkov	139	44,6	18,0	20,1	10,8	6,5
Karlova Studánka	90	33,3	22,2	15,6	24,4	4,4
Karlovice	414	24,4	20,3	22,9	22,0	10,4
Kobylá nad Vidnavkou	140	25,0	24,3	15,0	27,1	8,6
Krasov	132	28,0	25,8	18,2	15,2	12,9
Krnov	10 579	30,3	27,9	18,7	18,1	5,1
Leskovec nad Moravicí	199	33,7	23,6	10,6	18,6	13,6
Lipová-Lázně	946	24,9	26,1	19,9	18,3	10,8
Liptaň	170	24,7	28,8	21,2	15,3	10,0
Ludvíkov	125	26,4	24,0	16,0	22,4	11,2
Malá Morávka	316	30,7	28,5	21,2	13,9	5,7
Malá Štáhle	64	35,9	31,3	10,9	18,8	3,1
Město Albrechtice	1 363	25,8	27,2	20,4	18,8	7,8
Mikulovice	1 027	24,2	24,9	20,6	20,9	9,3
Moravskoslezský Kočov	162	19,8	22,2	29,6	18,5	9,9
Nová Pláň	12	50,0	8,3	33,3	-	8,3
Oborná	123	24,4	22,0	21,1	25,2	7,3
Osoblaha	412	30,8	19,4	19,4	21,1	9,2
Ostružná	68	39,7	20,6	17,6	17,6	4,4
Písečná	408	26,2	27,2	20,3	18,9	7,4
Razová	199	29,1	22,1	18,1	19,1	11,6
Rusín	61	32,8	29,5	14,8	13,1	9,8
Rýmařov	3 739	28,0	28,5	19,9	18,7	4,9
Ryžoviště	274	28,1	29,2	19,3	16,4	6,9

TAB. 17. HOSPODAŘICÍ DOMÁCNOSTI PODLE POČTU ČLENŮ
HOUSEHOLD BY NUMBER OF PERSONS
GOSPODARSTWA DOMOWE WEDŁUG LICZBY OSÓB W GOSPODARSTWIE

dokončení

end of table dokończenie

Označení Specification Wyszczególnienie	Hospodařící domácnosti Households Gospodarstwa domowe					
	celkem total ogółem	podle počtu členů by number of persons			według liczby osób	
		1	2	3	4	5 a více 5 and more 5 i więcej
%						
	Ceská část celkem	Czech part - total	Czeska część - razem			
	51 060	28,6	26,9	19,1	18,9	6,5
obce: municipalities:						
gminy:						
Skorošice	302	27,5	26,2	14,9	21,9	9,6
Slezské Pavlovice	77	31,2	28,6	18,2	11,7	10,4
Slezské Rudoltice	242	27,3	24,4	18,2	18,2	12,0
Stará Červená Voda	251	31,9	19,1	19,9	19,1	10,0
Stará Ves	192	25,0	29,2	13,0	20,8	12,0
Staré Heřminovy	94	23,4	37,2	11,7	20,2	7,4
Supíkovice	260	28,1	26,5	16,5	19,2	9,6
Svobodné Heřmanice	179	18,4	25,1	20,7	27,9	7,8
Široká Niva	234	31,2	26,9	17,9	15,4	8,5
Třemešná	372	25,0	28,2	18,0	22,3	6,5
Tvrdkov	100	30,0	30,0	10,0	21,0	9,0
Uhelná	196	25,5	22,4	18,9	20,4	12,8
Úvalno	376	26,9	25,5	20,2	22,1	5,3
Valšov	94	21,3	20,2	26,6	22,3	9,6
Velká Kraš	335	27,5	24,5	17,0	18,8	12,2
Velká Štáhle	127	24,4	29,1	15,0	23,6	7,9
Velké Kunětice	229	26,2	20,1	19,2	21,0	13,5
Vidnava	559	28,1	26,7	19,1	20,2	5,9
Vlčice	196	35,7	26,5	15,8	14,8	7,1
Vrbno pod Pradědem	2 472	27,4	27,9	19,8	18,4	6,5
Vysoká	123	30,1	24,4	26,8	11,4	7,3
Zátor	448	25,7	23,9	21,9	19,6	8,9
Zlaté Hory	1 783	29,2	26,5	17,5	19,6	7,1
Žulová	511	24,1	25,0	22,5	19,4	9,0

TAB. 18. EKONOMICKÁ AKTIVITA OBYVATELSTVA 15 LET A VÍCE
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 YEARS AND MORE
AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

Označení Specification Wyszczególnienie	Obywatelstvo celkem Population grand total Ludność ogółem	Ekonomicky aktivní celkem Economically active person - total Aktywni zawodowo razem	z toho	
			pracující employed pracujący	nezaměstnaní unemployed bezrobotni
			%	
	Euroregion celkem	Euroregion grand total	Euroregion ogółem	
	554 631	291 653	79,6	20,4
	Polská část celkem	Polish part - total	Polska część - razem	
	448 803	226 079	77,9	22,1
obce: municipalities:				
gminy:				
Biała	9 926	4 607	86,2	13,8
Głogówek	12 363	5 707	84,3	15,7
Glucholazy	21 682	11 337	69,0	31,0
Grodków	15 817	8 687	71,6	28,4
Kamiennik	3 044	1 565	70,5	29,5
Kędzierzyn-Koźle	55 652	27 542	80,7	19,3
Korfantów	7 905	4 086	72,2	27,8
Krapkowice	21 057	10 193	79,8	20,2
Lubrza	3 665	1 899	82,4	17,6
Łambinowice	6 669	3 216	69,1	30,9
Niemodlin	11 284	6 188	69,9	30,1
Nysa	50 338	25 585	70,6	29,4
Olszanka	3 992	2 224	78,1	21,9
Opole	111 542	57 391	83,3	16,7
Otmuchów	11 776	6 350	67,7	32,3
Ozimek	18 126	7 624	84,7	15,3
Paczków	11 382	6 124	65,8	34,2
Pakosławice	3 108	1 642	68,3	31,7
Prószków	8 400	3 528	86,2	13,8
Prudnik	24 737	12 881	77,5	22,5
Skoroszyce	5 261	2 948	73,9	26,1
Strzeleczy	6 690	3 068	89,4	10,6
Tułowice	4 606	2 435	60,0	40,0
Walce	5 143	2 240	92,9	7,1
Zdzieszowice	14 638	7 012	83,1	16,9

Ekonomicky neaktivní <i>Economically inactive persons</i> Bierni zawodowo	Nezjištěná ekonomická aktivita <i>Unknown</i> Nieustalony status na rynku pracy	Míra ekonomické aktivity <i>Activity rate</i> Współczynnik aktywności zawodowej	Ukazatel zaměstnanosti <i>Employment rate</i> Wskaźnik zatrudnienia	Označení <i>Specification</i> Wyszczególnienie
		%		
Euroregion celkem <i>Euroregion grand total</i> Euroregion ogółem				
244 608	41 358	52,6	41,9	
Polská část celkem <i>Polish part - total</i> Polska część - razem				
182 292	40 432	55,4	43,2	
3 819	1 500	54,7	47,1	obce: <i>municipalities:</i>
5 099	1 557	52,8	44,5	gminy:
9 645	700	54,0	37,3	Biała
6 772	358	56,2	40,3	Głogówek
1 329	150	54,1	38,1	Głucholazy
22 638	5 472	54,9	44,3	Grodków
3 230	589	55,9	40,3	Kamiennik
7 976	2 888	56,1	44,8	Kędzierzyn-Koźle
1 616	150	54,0	44,5	Korfantów
2 832	621	53,2	36,7	Krapkowice
4 788	308	56,4	39,4	Lubrza
21 539	3 214	54,3	38,3	Łambinowice
1 720	48	56,4	44,0	Niemodlin
43 456	10 695	56,9	47,4	Nysa
5 127	299	55,3	37,5	Olszanka
6 709	3 793	53,2	45,1	Opole
4 880	378	55,7	36,6	Otmuchów
1 364	102	54,6	37,3	Ozimek
3 214	1 658	52,3	45,1	Paczków
10 725	1 131	54,6	42,3	Pakosławice
2 180	133	57,5	42,5	Prószków
2 674	948	53,4	47,8	Prudnik
1 956	215	55,5	33,2	Skoroszyce
2 000	903	52,8	49,1	Strzeleczyki
5 004	2 622	58,4	48,5	Tułowice
				Walce
				Zdzieszowice

TAB. 18. EKONOMICKÁ AKTIVITA OBYVATELSTVA 15 LET A VÍCE
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 YEARS AND MORE
AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

pokračování

Označení Specification Wyszczególnienie	Obyvatelstvo celkem Population grand total Ludność ogółem	Ekonomicky aktivní celkem Economically active person - total Aktywni zawodowo razem	z toho	
			pracující employed pracujący	nezaměstnaní unemployed bezrobotni
			%	
	Česká část celkem	Czech part - total	Czeska część - razem	
	105 828	65 574	85,2	14,8
obce: municipalities:				
gminy:				
Andělská Hora	325	223	82,5	17,5
Bělá pod Pradědem	1 475	932	89,1	10,9
Bernartice	736	431	79,1	20,9
Bílá Voda	236	117	86,3	13,7
Bohušov	346	200	69,5	30,5
Brantice	968	601	89,5	10,5
Bruntál	14 253	9 299	85,8	14,2
Břidličná	3 073	1 885	85,1	14,9
Čaková	248	130	87,7	12,3
Černá Voda	539	313	76,4	23,6
Dětřichov nad Bystřicí	405	233	82,0	18,0
Dívčí Hrad	203	123	72,4	27,6
Dolní Moravice	285	175	84,0	16,0
Hlinka	182	115	68,7	31,3
Horní Benešov	2 022	1 216	83,6	16,4
Horní Město	814	478	83,5	16,5
Horní Životice	262	154	81,2	18,8
Hradec-Nová Ves	245	135	88,1	11,9
Janov	302	168	79,8	20,2
Javorník	2 442	1 457	83,2	16,8
Jeseník	10 651	6 801	89,9	10,1
Jindřichov	1 253	683	77,9	22,1
Jiříkov	250	141	70,2	29,8
Karlova Studánka	184	125	92,8	7,2
Karlovice	917	582	82,1	17,9
Kobylá nad Vidnavkou	427	194	69,1	30,9
Krasov	289	163	84,0	16,0
Krnov	21 397	13 111	86,5	13,5
Leskovec nad Moravicí	418	238	75,6	24,4
Lipová-Lázně	2 063	1 325	89,7	10,3
Liptaň	373	207	80,2	19,8
Ludvíkov	263	141	86,5	13,5
Malá Morávka	620	391	88,0	12,0
Malá Štáhle	121	69	91,3	8,7
Město Albrechtice	3 012	1 828	86,2	13,8
Mikulovice	2 228	1 360	86,4	13,6
Moravskoslezský Kočov	388	263	86,7	13,3
Nová Pláň	21	15	93,3	6,7
Oborná	280	174	90,8	9,2
Osoblaha	921	553	77,0	23,0
Ostružná	126	74	93,2	6,8
Písečná	879	549	88,0	12,0
Razová	429	257	73,5	26,5
Rusín	122	64	79,7	20,3
Rýmařov	7 637	4 800	86,0	14,0
Ryžoviště	570	342	88,6	11,4

continued ciąg dalszy

Ekonomicky neaktivní <i>Economically inactive persons</i> Bierni zawodowo	Nezjištěná ekonomická aktivita <i>Unknown</i> Nieustalony status na rynku pracy	Míra ekonomické aktivity <i>Activity rate</i> Współczynnik aktywności zawodowej	Ukazatel zaměstnanosti <i>Employment rate</i> Wskaźnik zatrudnienia	Označení <i>Specification</i> Wyszczególnienie
		%		
Ceská část celkem	Czech part - total	Czeska część - razem		
39 328	926	62,0	52,8	
102	-	68,6	56,6	obce: <i>municipalities:</i> gminy:
538	5	63,2	56,3	Andělská Hora
285	20	58,6	46,3	Bělá pod Pradědem
117	2	49,6	42,8	Bernartice
137	9	57,8	40,2	Bílá Voda
360	7	62,1	55,6	Bohušov
4 812	142	65,2	56,0	Brantice
1 144	44	61,3	52,2	Bruntál
118	-	52,4	46,0	Břidličná
223	3	58,1	44,3	Čaková
170	2	57,5	47,2	Černá Voda
75	5	60,6	43,8	Dětřichov nad Bystřicí
105	5	61,4	51,6	Dívčí Hrad
67	-	63,2	43,4	Dolní Moravice
781	25	60,1	50,3	Hlinka
323	13	58,7	49,0	Horní Benešov
107	1	58,8	47,7	Horní Město
110	-	55,1	48,6	Horní Životice
130	4	55,6	44,4	Hradec-Nová Ves
975	10	59,7	49,6	Janov
3 770	80	63,9	57,4	Javorník
558	12	54,5	42,5	Jeseník
101	8	56,4	39,6	Jindřichov
59	-	67,9	63,0	Jiříkov
321	14	63,5	52,1	Karlova Studánka
233	-	45,4	31,4	Karlovice
124	2	56,4	47,4	Kobylá nad Vidnavkou
8 108	178	61,3	53,0	Krasov
177	3	56,9	43,1	Krnov
697	41	64,2	57,6	Leskovec nad Moravicí
165	1	55,5	44,5	Lipová-Lázně
119	3	53,6	46,4	Liptaň
226	3	63,1	55,5	Ludvíkov
51	1	57,0	52,1	Malá Morávka
1 168	16	60,7	52,3	Malá Štáhle
856	12	61,0	52,7	Město Albrechtice
123	2	67,8	58,8	Mikulovice
6	-	71,4	66,7	Moravskoslezský Kočov
102	4	62,1	56,4	Nová Pláň
361	7	60,0	46,3	Oborná
46	6	58,7	54,8	Osoblaha
317	13	62,5	54,9	Ostružná
171	1	59,9	44,1	Písečná
58	-	52,5	41,8	Razová
2 764	73	62,9	54,1	Rusín
225	3	60,0	53,2	Rýmařov
				Ryžoviště

TAB. 18. EKONOMICKÁ AKTIVITA OBYVATELSTVA 15 LET A VÍCE
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 YEARS AND MORE
AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

dokončení

Označení Specification Wyszczególnienie	Obyvatelstvo celkem Population grand total Ludność ogółem	Ekonomicky aktivní celkem Economically active person - total Aktywni zawodowo razem	z toho	
			pracující employed pracujący	nezaměstnaní unemployed bezrobotni
			%	
	Česká část celkem	Czech part - total	Czeska część - razem	
	105 828	65 574	85,2	14,8
obce: municipalities:				
gminy:				
Skorošice	671	399	85,0	15,0
Slezské Pavlovice	156	92	57,6	42,4
Slezské Rudoltice	496	291	66,3	33,7
Stará Červená Voda	543	314	76,4	23,6
Stará Ves	431	256	84,4	15,6
Staré Heřminovy	187	90	84,4	15,6
Supíkovice	546	355	87,0	13,0
Svobodné Heřmanice	423	271	88,2	11,8
Široká Niva	481	296	80,1	19,9
Třemešná	795	475	81,7	18,3
Tvrdkov	212	117	75,2	24,8
Uhelná	441	261	84,3	15,7
Úvalno	754	477	90,8	9,2
Valšov	205	132	83,3	16,7
Velká Kraš	709	440	75,0	25,0
Velká Štáhle	273	147	95,9	4,1
Velké Kunětice	529	339	76,7	23,3
Vidnava	1 172	723	78,6	21,4
Vlčice	372	202	76,2	23,8
Vrbno pod Pradědem	5 203	3 263	85,0	15,0
Vysoká	244	144	76,4	23,6
Zátor	968	624	88,3	11,7
Zlaté Hory	3 690	2 282	80,2	19,8
Žulová	1 127	749	84,5	15,5

Ekonomicky neaktivní <i>Economically inactive persons</i> Bierni zawodowo	Nezjištěná ekonomická aktivita <i>Unknown</i> Nieustalony status na rynku pracy	Míra ekonomické aktivity <i>Activity rate</i> Współczynnik aktywności zawodowej	Ukazatel zaměstnanosti <i>Employment rate</i> Wskaźnik zatrudnienia	Označení <i>Specification</i> Wyszczególnienie
		%		
Česká část celkem 39 328	Czech part - total 926	Czeska część - razem 62,0	52,8	
264	8	59,5	50,5	obce: <i>municipalities:</i> gminy: Skorošice
62	2	59,0	34,0	Slezské Pavlovice
202	3	58,7	38,9	Slezské Rudoltice
221	8	57,8	44,2	Stará Červená Voda
172	3	59,4	50,1	Stará Ves
95	2	48,1	40,6	Staré Heřminovy
188	3	65,0	56,6	Supíkovice
149	3	64,1	56,5	Svobodné Heřmanice
184	1	61,5	49,3	Široká Niva
308	12	59,7	48,8	Třemešná
93	2	55,2	41,5	Tvrdkov
177	3	59,2	49,9	Uhelná
275	2	63,3	57,4	Úvalno
71	2	64,4	53,7	Valšov
267	2	62,1	46,5	Velká Kraš
125	1	53,8	51,6	Velká Štáhle
179	11	64,1	49,1	Velké Kunětice
420	29	61,7	48,5	Vidnava
166	4	54,3	41,4	Vlčice
1 931	9	62,7	53,3	Vrbno pod Pradědem
100	-	59,0	45,1	Vysoká
342	2	64,5	56,9	Zátor
1 384	24	61,8	49,6	Zlaté Hory
368	10	66,5	56,2	Žulová

TAB. 19. BYTY PODLE POČTU MÍSTNOSTÍ¹⁾
DWELLINGS BY NUMBER OF ROOMS¹⁾
MIESZKANIA WEDŁUG LICZBY IZB¹⁾

Označení Specification Wyszczególnienie	Byty Dwellings Mieszkania								
	Celkem Grand total Ogółem	z toho obydlené of which inhabited w tym zamieszkane							Místnosti Rooms Izby
		celkem total razem	s počtem obytných místností with number of rooms o liczbie izb					nejištěno not identified nie ustalono	
			1	2	3	4	5+		
%									
	Euroregion celkem Euroregion grand total Euroregion ogółem								
	221 979	212 118	4,7	14,8	33,6	25,2	21,4	0,3	771 465
	Polská část celkem Polish part - total Polska część - razem								
	174 996	166 675	3,2	10,5	32,0	29,0	25,1	0,2	645 578
obce: municipalities:									
gminy:									
Biała	3 519	3 130	1,2	4,7	18,1	21,2	54,8	x	15 618
Glógówek	4 746	4 280	0,5	8,4	22,1	22,9	46,1	0,0	19 961
Głucholazy	8 646	8 267	4,6	15,1	30,7	26,3	23,1	0,2	30 741
Grodków	6 016	5 776	2,7	9,4	35,8	29,3	22,7	0,1	21 732
Kamiennik	1 145	1 061	0,9	3,6	26,4	29,4	38,8	0,9	4 655
Kędzierzyn-Koźle	24 232	23 133	3,8	13,1	36,4	29,4	16,9	0,4	82 304
Korfantów	2 784	2 498	0,7	4,8	22,1	26,9	45,2	0,3	11 614
Krapkowie	7 892	7 520	4,6	7,7	30,4	26,6	30,6	0,1	30 563
Lubrza	1 363	1 280	0,5	4,5	21,0	25,7	48,3	x	6 113
Łambinowice	2 304	2 184	2,3	7,2	28,3	27,7	33,5	1,0	8 937
Niemodlin	4 310	4 033	2,8	9,6	33,2	27,6	26,7	0,1	15 621
Nysa	19 601	19 061	2,7	9,2	39,4	27,1	21,4	0,2	71 072
Olszanka	1 374	1 322	0,5	5,0	25,5	27,5	41,0	0,5	5 825
Opole	46 329	44 362	3,5	12,9	34,3	34,0	15,1	0,2	157 865
Otmuchów	4 356	4 176	2,0	7,7	32,8	26,4	31,1	0,0	16 896
Ozimek	6 141	5 791	2,8	7,6	24,8	27,4	37,4	0,0	24 992
Paczków	4 196	4 057	3,6	13,2	30,1	25,4	27,5	0,2	15 526
Pakosławice	1 042	985	1,5	5,8	24,3	29,0	39,2	0,2	4 221
Prószków	2 565	2 391	0,5	2,6	11,4	22,1	63,4	0,0	12 978
Prudnik	10 144	9 804	4,9	14,1	35,8	24,8	20,4	x	35 256
Skoroszyce	1 815	1 699	0,7	6,1	24,9	30,4	37,7	0,2	7 335
Strzeleczyki	2 349	2 103	0,3	2,4	13,4	19,1	64,8	x	11 372
Tułowice	1 592	1 539	0,6	6,6	32,0	35,9	24,9	x	6 180
Walce	1 642	1 494	0,2	2,6	10,8	15,9	70,5	x	8 364
Zdzieszowice	4 893	4 729	4,5	5,2	22,1	36,6	31,6	0,0	19 837

TAB. 19. BYTY PODLE POČTU MÍSTNOSTÍ¹⁾
DWELLINGS BY NUMBER OF ROOMS¹⁾
MIESZKANIA WEDŁUG LICZBY IZB¹⁾

pokračování

continued

ciąg dalszy

Označení Specification Wyszczególnienie	Byty Dwellings Mieszkania								
	Celkem Grand total Ogółem	z toho obydlené of which inhabited w tym zamieszkane							Místnosti Rooms Izby
		celkem total razem	s počtem obytných místností with number of rooms o liczbie izb					nezjištěno not identified nie ustalono	
			1	2	3	4	5+		
						%			
	46 983	45 443	10,5	30,5	39,3	11,3	7,8	0,6	125 887
obce: municipalities:									
gminy:									
Andělská Hora	137	134	15,7	18,7	27,6	19,4	17,2	1,5	413
Bělá pod Pradědem	590	579	5,2	22,5	33,3	20,0	16,8	2,2	1 884
Bernartice	304	302	7,9	26,2	29,5	19,5	15,9	1,0	950
Bílá Voda	87	78	10,3	29,5	37,2	15,4	7,7	-	222
Bohušov	164	161	7,5	28,6	41,0	12,4	8,7	1,9	460
Brantice	401	397	9,1	22,9	32,2	17,6	17,9	0,3	1 255
Bruntál	6 936	6 621	12,2	32,6	44,4	7,3	3,4	0,2	17 073
Břidličná	1 317	1 293	6,7	42,8	37,5	8,4	4,6	0,1	3 395
Čaková	91	90	6,7	18,9	43,3	17,8	13,3	-	287
Černá Voda	216	213	6,6	16,0	31,0	19,7	23,9	2,8	719
Dětrichov nad Bystřicí	188	178	6,7	36,5	42,7	6,7	7,3	-	485
Dívčí Hrad	106	99	16,2	21,2	50,5	6,1	6,1	-	264
Dolní Moravice	130	126	11,9	21,4	42,9	12,7	11,1	-	365
Hlinka	81	80	8,8	22,5	45,0	20,0	3,8	-	230
Horní Benešov	861	842	12,1	28,6	40,0	10,5	8,3	0,5	2 317
Horní Město	359	352	11,1	34,7	33,0	12,8	6,0	2,6	919
Horní Životice	105	103	3,9	20,4	49,5	12,6	13,6	-	331
Hradec-Nová Ves	97	97	8,2	14,4	26,8	28,9	20,6	1,0	339
Janov	134	132	3,8	28,8	30,3	19,7	16,7	0,8	420
Javorník	1 086	1 026	9,1	24,8	39,4	15,4	10,9	0,5	3 047
Jeseník	4 887	4 682	9,8	33,0	43,4	8,2	5,1	0,5	12 499
Jindřichov	498	487	4,3	25,9	37,6	17,2	13,8	1,2	1 534
Jířkov	115	112	9,8	24,1	50,0	8,0	5,4	2,7	300
Karlova Studánka	81	76	9,2	32,9	38,2	11,8	7,9	-	215
Karlovice	370	362	7,2	20,7	32,6	17,7	19,3	2,5	1 170
Kobylá nad Vidnavkou	117	116	4,3	21,6	33,6	19,8	20,7	-	404
Krasov	122	118	11,0	27,1	31,4	16,9	10,2	3,4	334
Krnov	9 917	9 565	13,3	34,7	37,6	8,9	5,2	0,2	24 783
Leskovec nad Moravicí	176	175	4,6	29,1	49,7	9,7	6,9	-	500
Lipová-Lázně	880	843	10,9	22,2	36,3	15,8	12,9	1,9	2 515
Liptaň	156	155	7,7	18,7	42,6	19,4	11,6	-	486
Ludvíkov	116	110	1,8	26,4	33,6	21,8	14,5	1,8	350
Malá Morávka	285	279	12,9	27,6	30,8	12,9	11,8	3,9	774
Malá Štáhle	58	54	11,1	24,1	46,3	7,4	9,3	1,9	151
Město Albrechtice	1 247	1 213	8,9	23,5	35,7	17,3	13,9	0,7	3 731
Mikulovice	934	917	11,8	25,5	35,3	14,3	11,8	1,3	2 663
Moravskoslezský Kočov	142	141	8,5	14,2	37,6	18,4	21,3	-	478
Nová Pláň	7	7	14,3	14,3	14,3	42,9	14,3	-	23
Oborná	101	100	3,0	28,0	32,0	24,0	13,0	-	324
Osoblaha	361	355	9,3	24,8	48,5	9,3	7,6	0,6	998
Ostružná	56	56	12,5	37,5	21,4	10,7	16,1	1,8	166
Písečná	343	328	7,3	26,2	30,2	19,2	16,8	0,3	1 046
Razová	171	170	5,3	26,5	45,3	14,1	8,8	-	514
Rusín	57	57	1,8	24,6	54,4	5,3	10,5	3,5	167
Rýmařov	3 414	3 315	11,0	33,6	39,8	9,1	6,0	0,4	8 830
Ryžoviště	242	235	5,1	26,8	46,8	11,1	8,1	2,1	679

TAB. 19. BYTY PODLE POČTU MÍSTNOSTÍ¹⁾
DWELLINGS BY NUMBER OF ROOMS¹⁾
MIESZKANIA WEDŁUG LICZBY IZB¹⁾

dokončení

end of table

dokończenie

Označení Specification Wyszczególnienie	Byty Dwellings Mieszkania								
	Celkem Grand total Ogółem	z toho obydlené of which inhabited w tym zamieszkane							Místnosti Rooms Izby
		celkem total razem	s počtem obytných místností with number of rooms o liczbie izb					nezjištěno not identified nie ustalono	
			1	2	3	4	5+		
%									
	46 983	45 443	10,5	30,5	39,3	11,3	7,8	0,6	125 887
obce: municipalities:									
gminy:									
Skorošice	273	266	6,0	22,2	36,8	17,7	17,3	-	882
Slezské Pavlovice	72	68	13,2	17,6	64,7	2,9	1,5	-	178
Slezské Rudoltice	215	208	5,8	26,9	50,5	6,3	10,6	-	616
Stará Červená Voda	219	217	4,6	26,3	38,2	14,3	16,6	-	691
Stará Ves	178	174	4,6	28,7	37,4	14,9	14,4	-	539
Staré Heřminovy	82	82	1,2	25,6	46,3	18,3	8,5	-	257
Supíkovice	236	230	7,8	21,7	35,2	20,9	14,3	-	730
Svobodné Heřmanice	159	157	16,6	10,8	36,3	21,7	12,7	1,9	471
Široká Niva	185	184	8,7	28,3	34,2	16,3	12,5	-	554
Třemešná	343	332	11,4	20,5	38,3	14,2	13,9	1,8	986
Tvrdkov	90	89	11,2	28,1	38,2	15,7	4,5	2,2	238
Uhelná	174	169	8,9	18,9	33,7	26,6	10,7	1,2	530
Úvalno	297	293	9,2	22,5	30,7	23,9	13,7	-	923
Valšov	78	78	5,1	21,8	38,5	20,5	14,1	-	252
Velká Kraš	287	281	12,5	22,8	32,0	18,9	13,5	0,4	857
Velká Štáhle	115	115	10,4	23,5	33,9	19,1	10,4	2,6	334
Velké Kunětice	170	169	7,7	20,1	23,7	26,6	21,3	0,6	579
Vidnava	520	505	14,3	33,1	34,3	9,7	7,7	1,0	1 338
Vlčice	156	154	5,8	21,4	36,4	24,0	11,7	0,6	488
Vrbno pod Pradědem	2 244	2 177	8,7	33,0	40,4	11,0	6,8	0,2	6 043
Vysoká	110	107	5,6	20,6	52,3	12,1	7,5	1,9	311
Zátor	397	394	7,4	21,8	34,8	21,3	13,5	1,3	1 236
Zlaté Hory	1 664	1 598	10,4	30,1	40,3	10,6	8,1	0,6	4 423
Žulová	476	465	7,1	23,7	36,8	18,7	12,5	1,3	1 422

¹⁾ Na české straně obytná místnost 8 m² a více podlahové plochy, na polské straně za obytné místnosti o minimální ploše 4 m²

¹⁾ In the Czech part rooms with an area 8 m² and more, in the Polish part rooms with an area 4 m² and more.

¹⁾ W części czeskiej izbami są pomieszczenia o powierzchni 8 m² i większej, w części polskiej do izb zalicza się pomieszczenia o powierzchni 4 m² i większej

TAB. 20. TRVALE OBYDLENÉ BYTY PODLE BYTOVÝCH PODMÍNEK
INHABITED DWELLING BY DWELLING CONDITIONS
MIESZKANIA ZAMIESZKANE WEDŁUG WARUNKÓW MIESZKANIOWYCH

Označení Specification Wyszczególnienie	Trvale obydlené byty celkem <i>Inhabited dwellings - total</i> Mieszkania zamieszkałe ogółem	Průměrný Average Przepiętna				
		počet místností ¹⁾ na byt <i>number of rooms per dwelling</i> liczba izb w mieszkaniu	počet osob na <i>number of persons per</i> liczba osób na		počet m ² obytné rozlohy <i>usable floor space in m²</i> powierzchnia użytkowa m ²	
			1 byt <i>dwelling</i> 1 mieszkanie	1 místnost ¹⁾ <i>room¹⁾</i> 1 izbę ¹⁾	na 1 byt <i>per dwelling</i> na 1 mieszkanie	na 1 osobu <i>per person</i> na 1 osobę
Euroregion celkem Euroregion grand total Euroregion ogółem						
	212 118	3,6	3,1	0,9	67,1	21,6
Polská část celkem Polish part - total Polska część - razem						
	166 675	3,9	3,2	0,8	71,6	22,4
obce: <i>municipalities:</i>						
gminy:						
Biała	3 130	5,0	3,9	0,8	104,3	27,1
Głogówek	4 280	4,7	3,5	0,8	96,4	27,6
Głucholazy	8 267	3,7	3,2	0,9	71,9	22,5
Grodków	5 776	3,8	3,4	0,9	72,8	21,6
Kamiennik	1 061	4,4	3,6	0,8	86,0	23,9
Kędzierzyn-Koźle	23 133	3,6	2,9	0,8	61,3	21,2
Korfantów	2 498	4,7	4,0	0,9	92,2	23,3
Krapkowice	7 520	4,1	3,4	0,8	75,5	22,4
Lubrza	1 280	4,8	3,6	0,8	106,5	29,8
Łambinowice	2 184	4,1	3,7	0,9	77,2	20,9
Niemodlin	4 033	3,9	3,4	0,9	73,1	21,3
Nysa	19 061	3,7	3,2	0,8	67,3	21,4
Olszanka	1 322	4,4	3,8	0,9	92,3	24,4
Opole	44 362	3,6	2,8	0,8	62,4	22,2
Otmuchów	4 176	4,1	3,5	0,9	77,5	22,3
Ozimek	5 791	4,3	3,7	0,9	76,9	20,6
Paczków	4 057	3,8	3,4	0,9	75,8	22,1
Pakosławice	985	4,3	3,9	0,9	84,1	21,8
Prószków	2 391	5,4	4,1	0,8	110,1	26,8
Prudnik	9 804	3,6	3,0	0,9	68,3	22,5
Skoroszyce	1 699	4,3	3,9	0,9	85,1	22,0
Strzeleczyki	2 103	5,4	3,9	0,7	109,7	28,0
Tułowice	1 539	4,0	3,5	0,9	72,3	20,6
Walce	1 494	5,6	4,2	0,7	113,6	27,3
Zdzieszowice	4 729	4,2	3,8	0,9	73,2	19,4

TAB. 20. TRVALE OBYDLENÉ BYTY PODLE BYTOVÝCH PODMÍNEK
INHABITED DWELLING BY DWELLING CONDITIONS
MIESZKANIA ZAMIESZKANE WEDŁUG WARUNKÓW MIESZKANIOWYCH

pokračování

continued ciąg dalszy

Označení Specification Wyszczególnienie	Trvale obydlené byty celkem Inhabited dwellings - total Mieszkania zamieszkane ogółem	Průměrný Average Przeciętna				
		počet místností ¹⁾ na byt number of rooms per dwelling liczba izb w mieszkaniu	počet osob na number of persons per liczba osób na		počet m ² obytné rozlohy usable floor space in m ² powierzchnia użytkowa m ²	
			1 byt dwelling 1 mieszkanie	1 místnost ¹⁾ room ¹⁾ 1 izba ¹⁾	na 1 byt per dwelling na 1 mieszkanie	na 1 osobu per person na 1 osobę
	45 443	2,8	2,8	1,0	50,8	18,1
obce: municipalities:						
gminy:						
Andělská Hora	134	3,1	2,8	0,9	66,1	22,9
Bělá pod Pradědem	579	3,3	3,1	0,9	64,6	20,7
Bernartice	302	3,2	3,0	0,9	61,3	20,6
Bílá Voda	78	2,9	3,2	1,1	59,5	18,7
Bohušov	161	2,9	2,8	1,0	55,2	19,2
Brantice	397	3,2	2,9	0,9	60,8	20,8
Bruntál	6 621	2,6	2,6	1,0	43,5	16,6
Břidličná	1 293	2,6	3,0	1,1	43,4	14,7
Čaková	90	3,2	3,3	1,0	66,1	20,2
Černá Voda	213	3,5	3,1	0,9	65,9	20,8
Dětfichov nad Bystřicí	178	2,7	2,9	1,1	49,2	17,2
Dívčí Hrad	99	2,7	2,7	1,0	49,6	18,3
Dolní Moravice	126	2,9	2,8	1,0	53,2	18,9
Hlínka	80	2,9	3,0	1,0	50,6	17,2
Horní Benešov	842	2,8	2,9	1,1	51,2	17,6
Horní Město	352	2,7	2,9	1,1	49,5	16,8
Horní Životice	103	3,2	3,2	1,0	59,3	18,3
Hradec-Nová Ves	97	3,5	3,1	0,9	64,1	20,2
Janov	132	3,2	2,6	0,8	63,2	24,0
Javorník	1 026	3,0	2,8	0,9	57,7	20,7
Jeseník	4 682	2,7	2,7	1,0	46,9	17,5
Jindřichov	487	3,2	3,0	1,0	62,3	20,5
Jiříkov	112	2,8	2,6	1,0	52,6	19,4
Karlova Studánka	76	2,8	2,8	1,0	53,9	19,2
Karlovice	362	3,3	3,1	1,0	64,1	20,1
Kobylá nad Vidnavkou	116	3,5	3,3	1,0	66,1	19,9
Krasov	118	2,9	2,9	1,0	57,1	19,1
Krnov	9 565	2,6	2,7	1,0	47,4	17,8
Leskovec nad Moravicí	175	2,9	2,9	1,0	49,9	16,9
Lipová-Lázně	843	3,0	3,0	1,0	56,2	18,6
Liptaň	155	3,1	2,9	0,9	58,2	20,3
Ludvíkov	110	3,2	3,1	1,0	67,1	21,3
Malá Morávka	279	2,9	2,7	1,0	54,8	19,7
Malá Štáhle	54	2,9	2,6	0,9	50,0	18,7
Město Albrechtice	1 213	3,1	2,9	0,9	59,4	20,4
Mikulovice	917	2,9	3,0	1,0	57,2	18,8
Moravskoslezský Kočov	141	3,4	3,2	1,0	67,9	21,0
Nová Pláň	7	3,3	3,7	1,1	72,7	19,6
Oborná	100	3,2	3,4	1,0	63,8	19,1
Osoblaha	355	2,8	3,0	1,1	48,4	16,2
Ostružná	56	3,0	2,6	0,9	64,4	23,9
Písečná	328	3,2	3,2	1,0	62,2	19,7
Razová	170	3,0	3,2	1,0	58,0	18,4
Rusín	57	3,0	2,6	0,9	58,7	22,1
Rýmařov	3 315	2,7	2,7	1,0	48,1	17,5
Ryžoviště	235	3,0	2,9	1,0	53,1	18,1

TAB. 20. TRVALE OBYDLENÉ BYTY PODLE BYTOVÝCH PODMÍNEK
INHABITED DWELLING BY DWELLING CONDITIONS
MIESZKANIA ZAMIESZKANE WEDŁUG WARUNKÓW MIESZKANIOWYCH

dokončení

end of table

dokończenie

Označení Specification Wyszczególnienie	Trvale obydlené byty celkem Inhabited dwellings - total Mieszkania zamieszkałe ogółem	Průměrný Average Przekiętna				
		počet místností ¹⁾ na byt number of rooms per dwelling liczba izb w mieszkaniu	počet osob na number of persons per liczba osób na		počet m ² obytné rozlohy usable floor space in m ² powierzchnia użytkowa m ²	
			1 byt dwelling 1 mieszkanie	1 místnost ¹⁾ room ¹⁾ 1 izbę ¹⁾	na 1 byt per dwelling na 1 mieszkanie	na 1 osobu per person na 1 osobę
	45 443	2,8	2,8	1,0	50,8	18,1
obce: municipalities:						
gminy:						
Skorošice	266	3,3	3,0	0,9	62,8	21,2
Slezské Pavlovice	68	2,6	2,8	1,1	44,8	16,1
Slezské Rudoltice	208	3,0	3,1	1,0	53,4	17,5
Stará Červená Voda	217	3,2	3,0	1,0	60,8	20,2
Stará Ves	174	3,1	3,0	1,0	61,1	20,6
Staré Heřminovy	82	3,1	2,9	0,9	61,8	21,3
Supíkovice	230	3,2	2,9	0,9	61,6	21,2
Svobodné Heřmanice	157	3,1	3,2	1,1	59,3	18,1
Široká Niva	184	3,0	3,1	1,0	60,2	19,8
Třemešná	332	3,0	2,9	1,0	58,5	19,8
Tvrdkov	89	2,7	2,8	1,1	52,3	18,0
Uhelná	169	3,2	3,2	1,0	57,7	17,7
Úvalno	293	3,2	3,3	1,0	58,8	18,0
Valšov	78	3,2	3,3	1,0	62,1	18,8
Velká Kraš	281	3,1	3,2	1,0	59,6	18,7
Velká Štáhle	115	3,0	2,9	1,0	59,2	19,8
Velké Kunětice	169	3,5	3,9	1,1	68,4	17,6
Vidnava	505	2,7	2,7	1,0	51,9	18,7
Vlčice	154	3,2	3,0	0,9	60,5	20,2
Vrbno pod Pradědem	2 177	2,8	2,8	1,0	48,9	17,3
Vysoká	107	3,0	2,8	1,0	56,7	20,3
Zátor	394	3,2	3,0	1,0	62,2	20,6
Zlaté Hory	1 598	2,8	2,8	1,0	53,3	19,0
Žulová	465	3,1	2,9	1,0	56,8	19,3

¹⁾ Na české straně obytná místnost 8 m² a více podlahové plochy, na polské straně za obytné místnosti o minimální ploše 4 m²

¹⁾ In the Czech part rooms with an area 8 m² and more, in the Polish part rooms with an area 4 m² and more.

¹⁾ W części czeskiej izbami są pomieszczenia o powierzchni 8 m² i większej, w części polskiej do izb zalicza się pomieszczenia o powierzchni 4 m² i większej

TAB. 21. TRVALE OBYDLENÉ BYTY PODLE TECHNICKÉHO VYBAVENÍ BYTU
INHABITED DWELLING BY FITTING WITH INSTALLATIONS
MIESZKANIA ZAMIESZKANE WEDŁUG WYPOSAŻENIA W INSTALACJE

Označení Specification Wyszczególnienie	Byty - v % z bytů celkem - vybavené Dwellings - in % of total dwellings - fitted with Mieszkania - w % ogółu mieszkań - wyposażone w				
	vodovodem water - line wodociąg	splach. záchodem ¹⁾ lavatory ¹⁾ ustęp ¹⁾	koupelnou ¹⁾ bathroom ¹⁾ łazienkę ¹⁾	plynem zavedeným do bytu gas from gas - line system gaz z sieci	ústředním topením central heating centralne ogrzewanie
	Euroregion celkem	Euroregion grand total	Euroregion ogółem		
	98,7	93,8	93,5	61,1	79,5
	Polská část celkem	Polish part - total	Polska część - razem		
	98,7	93,1	92,6	61,0	81,2
obce: municipalities:					
gminy:					
Biała	95,9	84,1	88,7	x	64,1
Głogówek	98,1	87,3	88,6	37,9	74,3
Głuchołazy	97,1	85,0	83,0	56,4	66,9
Grodków	97,4	88,9	88,8	41,8	76,2
Kamiennik	96,3	77,0	83,5	x	69,2
Kędzierzyn-Koźle	99,6	97,4	96,5	82,9	87,6
Korfantów	94,5	80,3	85,6	0,5	62,7
Krapkowice	99,3	95,8	94,7	46,7	83,9
Lubrza	99,3	85,2	89,1	x	68,2
Łambinowice	97,9	86,2	89,5	x	75,2
Niemodlin	97,8	87,7	87,4	42,5	72,2
Nysa	99,2	95,7	94,5	77,5	84,9
Olszanka	98,4	87,0	90,4	x	82,4
Opole	99,8	97,4	95,8	83,4	87,4
Otmuchów	97,0	90,1	89,9	39,1	74,1
Ozimek	99,0	95,0	96,1	28,2	85,6
Paczków	98,5	86,0	84,3	57,5	62,0
Pakosławice	97,1	85,7	88,4	x	74,2
Prószków	98,5	91,7	93,7	x	84,4
Prudnik	97,7	87,5	86,4	73,3	70,3
Skoroszyce	96,4	88,1	89,2	1,8	76,3
Strzeleczyki	97,5	85,7	88,5	x	72,8
Tułowice	97,8	91,7	91,0	55,0	80,5
Walce	96,2	89,0	92,4	x	80,1
Zdzieszowice	99,7	95,5	95,3	66,4	92,0

TAB. 21. TRVALE OBYDLENÉ BYTY PODLE TECHNICKÉHO VYBAVENÍ BYTU
INHABITED DWELLING BY FITTING WITH INSTALLATIONS
MIESZKANIA ZAMIESZKANE WEDŁUG WYPOSAŻENIA W INSTALACJE

pokračování

continued

ciąg dalszy

Označení Specification Wyszczególnienie	Byty - v % z bytů celkem - vybavené Dwellings - in % of total dwellings - fitted with Mieszkania - w % ogółu mieszkań - wyposażone w				
	vodovodem water - line wodociąg	splach. záchodem ¹⁾ lavatory ¹⁾ ustęp ¹⁾	koupelnou ¹⁾ bathroom ¹⁾ łazienkę ¹⁾	plynem zavedeným do bytu gas from gas - line system gaz z sieci	ústředním topením central heating centralne ogrzewanie
	98,6	96,6	96,7	61,3	73,3
obce: municipalities:					
gminy:					
Andělská Hora	98,5	96,3	95,5	50,7	64,9
Bělá pod Pradědem	95,9	91,4	92,4	58,7	70,8
Bernartice	94,7	91,4	93,0	56,0	61,3
Bílá Voda	94,9	91,0	91,0	-	66,7
Bohušov	97,5	93,2	93,8	6,2	41,0
Brantice	96,2	91,7	93,2	24,9	69,3
Bruntál	99,6	99,1	99,1	84,7	87,1
Břidličná	99,7	99,3	99,1	33,8	92,7
Čaková	100,0	95,6	100,0	8,9	70,0
Černá Voda	93,9	85,4	89,7	1,4	64,3
Dětrichov nad Bystřicí	98,9	95,5	96,6	1,7	50,0
Dívčí Hrad	98,0	97,0	96,0	-	34,3
Dolní Moravice	98,4	96,8	96,0	15,9	51,6
Hlinka	100,0	97,5	98,8	0,0	33,8
Horní Benešov	99,9	97,9	96,1	29,9	61,3
Horní Město	97,2	92,3	92,6	0,3	50,9
Horní Životice	98,1	94,2	96,1	58,3	62,1
Hradec-Nová Ves	96,9	91,8	92,8	3,1	55,7
Janov	97,7	91,7	93,2	2,3	67,4
Javorník	98,5	97,4	97,5	67,2	60,4
Jeseník	99,4	98,7	98,5	85,2	75,7
Jindřichov	96,7	92,0	92,8	28,1	57,1
Jiřikov	96,4	91,1	88,4	-	42,0
Karlova Studánka	100,0	100,0	98,7	26,3	82,9
Karlovice	96,4	92,8	93,6	3,3	73,2
Kobylá nad Vidnavkou	95,7	94,0	95,7	0,9	60,3
Krasov	92,4	87,3	88,1	5,1	58,5
Krnov	99,7	97,9	97,2	88,1	72,2
Leskovec nad Moravicí	93,7	87,4	87,4	0,6	79,4
Lipová-Lázně	96,7	93,7	93,6	54,9	66,1
Liptaň	93,5	89,7	90,3	9,7	57,4
Ludvíkov	96,4	90,0	90,9	1,8	59,1
Malá Morávka	97,8	93,2	95,7	38,0	70,6
Malá Štáhle	98,1	98,1	88,9	-	40,7
Město Albrechtice	98,0	95,7	96,1	48,3	75,3
Mikulovice	96,7	92,9	94,2	61,8	70,9
Moravskoslezský Kočov	97,2	92,9	95,7	-	85,1
Nová Pláň	100,0	100,0	100,0	-	85,7
Oborná	100,0	93,0	98,0	2,0	89,0
Osoblaha	99,7	98,0	98,3	1,4	69,3
Ostružná	96,4	94,6	96,4	3,6	30,4
Písečná	97,3	92,7	94,8	37,2	61,3
Razová	95,3	90,6	94,1	1,8	87,6
Rusín	91,2	87,7	87,7	-	50,9
Rýmařov	99,2	97,8	97,9	74,9	74,6
Ryžoviště	98,3	95,3	95,7	32,3	64,7

TAB. 21. TRVALE OBYDLENÉ BYTY PODLE TECHNICKÉHO VYBAVENÍ BYTU
INHABITED DWELLING BY FITTING WITH INSTALLATIONS
MIESZKANIA ZAMIESZKANE WEDŁUG WYPOSAŻENIA W INSTALACJE

dokončení

end of table

dokończenie

Označení Specification Wyszczególnienie	Byty - v % z bytů celkem - vybavené Dwellings - in % of total dwellings - fitted with Mieszkania - w % ogółu mieszkań - wyposażone w				
	vodovodem water - line wodociąg	splach. záchodem ¹⁾ lavatory ¹⁾ ustęp ¹⁾	koupelnou ¹⁾ bathroom ¹⁾ łazienkę ¹⁾	plynem zavedeným do bytu gas from gas - line system gaz z sieci	ústředním topením central heating centralne ogrzewanie
	98,6	96,6	96,7	61,3	73,3
obce: municipalities:					
gminy:					
Skorošice	98,5	93,2	95,5	2,6	71,1
Slezské Pavlovice	98,5	97,1	98,5	-	42,6
Slezské Rudoltice	97,6	95,2	97,1	-	37,0
Stará Červená Voda	93,5	86,2	90,8	1,4	64,1
Stará Ves	93,1	87,4	90,8	0,6	69,5
Staré Heřminovy	100,0	96,3	97,6	-	65,9
Supíkovice	100,0	92,6	90,9	37,4	67,4
Svobodné Heřmanice	96,2	92,4	93,6	53,5	87,9
Široká Niva	93,5	85,9	85,9	2,7	67,9
Třemešná	96,4	91,0	91,3	35,2	69,3
Tvrdkov	92,1	87,6	88,8	1,1	64,0
Uhelná	97,6	92,9	94,7	0,6	66,9
Úvalno	100,0	99,0	99,3	73,4	96,2
Valšov	97,4	94,9	96,2	-	75,6
Velká Kraš	96,1	94,3	93,2	16,4	55,9
Velká Štáhle	94,8	90,4	93,0	0,9	66,1
Velké Kunětice	95,3	90,5	91,1	27,8	58,0
Vidnava	98,0	96,8	96,2	90,1	50,3
Vlčice	92,2	82,5	88,3	-	57,1
Vrbno pod Pradědem	99,5	98,3	97,9	39,5	83,3
Vysoká	95,3	86,0	89,7	0,9	42,1
Zátor	97,0	94,7	95,2	20,6	87,3
Zlaté Hory	98,2	96,0	96,3	65,2	69,0
Žulová	98,1	95,9	96,8	0,4	54,4

¹⁾ V bytě

¹⁾ In dwelling

¹⁾ W mieszkaniu